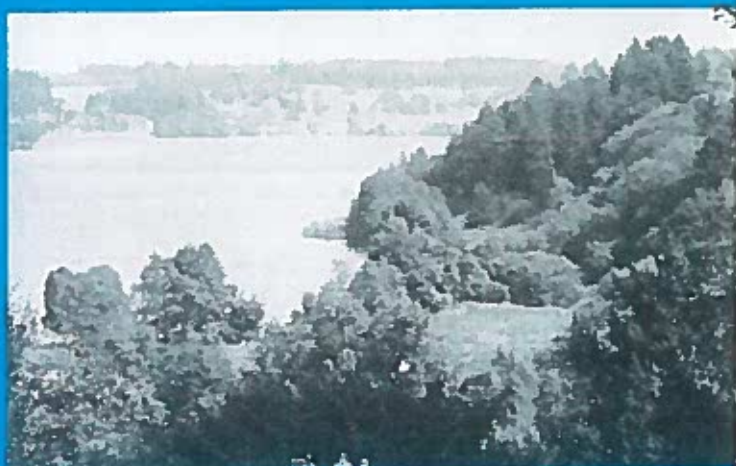

PALLE GRAVESEN
foreløbig

OVERSIGT
OVER
BOTANISKE
LOKALITETER

5. VEJLE AMT

PALLE GRAVESEN

foreløbig OVERSIGT OVER BOTANISKE LOKALITETER

5. VEJLE AMT

**UDGIVET AF MILJØMINISTERIETS FREDNINGSSTYRELSE I SAMARBEJDE MED
DANSK BOTANISK FORENING**

KØBENHAVN 1986

Bogens omslag følger det lay-out, som er udarbejdet af tegner Ingaliil Johansen til brug for »Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland« (1976).

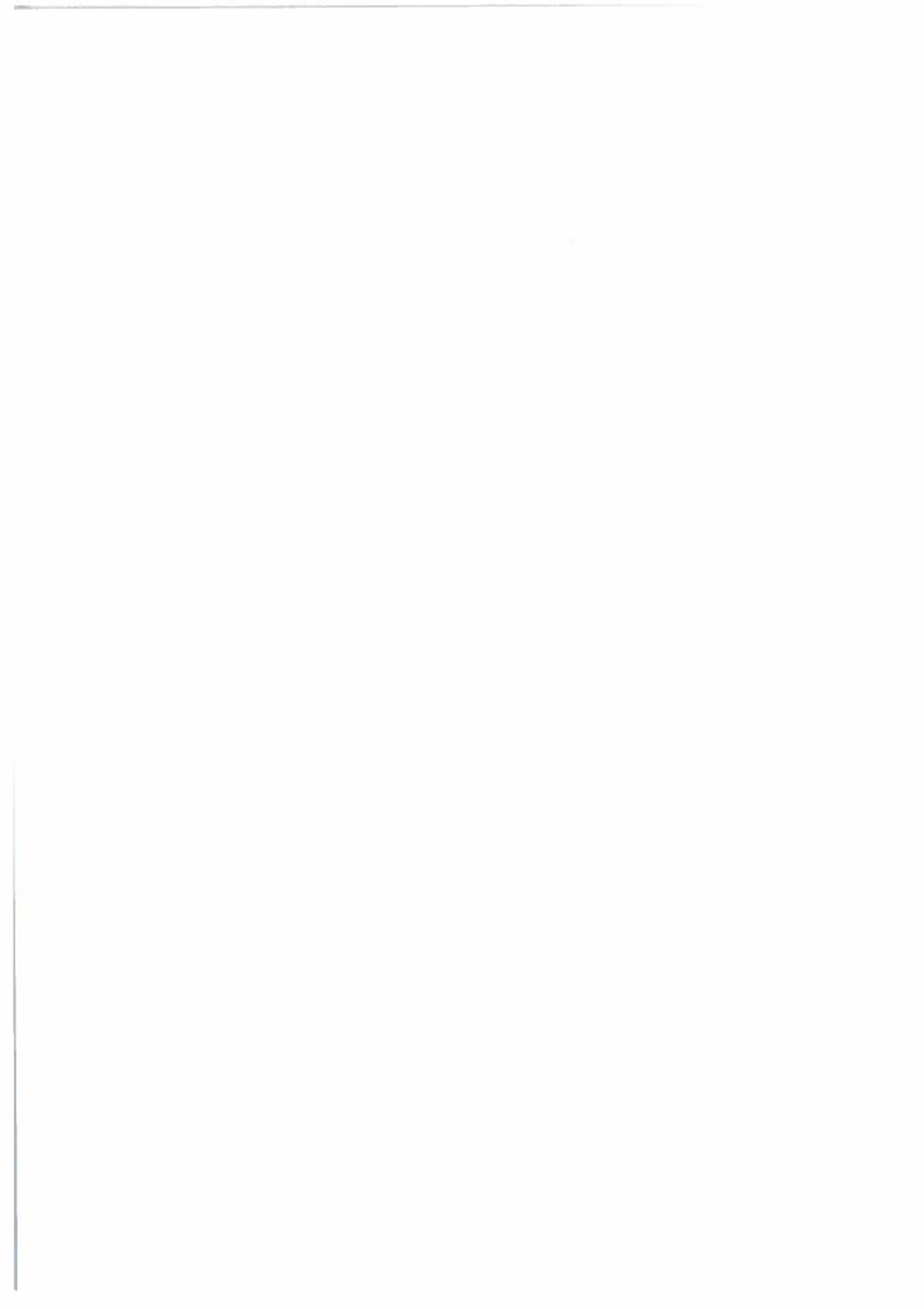
De til omslaget anvendte billeder er stillet til rådighed af Palle Gravesen, Ditlev Mortensen og Finn Mortensen.

Udsnit af Geodætisk Instituts kort er gengivet med Instituttets tilladelse (A. 304/85).

Tryk JJ trykteknik a-s, København
ISBN 87-503-6059-0 Pris kr. 130,00 (inkl. moms)

INDHOLD

Forord	5
English Summary	7
Indledning	9
Den botaniske lokalitetskode	11
Oversigtskort	18
Lokalitetskort	22
Lokalitetsbeskrivelser	
TBU-distr. 19	51
TBU-distr. 20	63
TBU-distr. 24	75
TBU-distr. 25	111
Kildefortegnelse	
Publicerede kilder	142
Upublicerede kilder	151
Supplerende kildefortegnelse	156
Stednavneregister	158

FORORD

Denne oversigt over de botaniske lokaliteter i Vejle amt er femte bind i den serie, som indledes med »Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland« (1976). Andet, tredje og fjerde bind omfattede henholdsvis »Den fynske øgruppe« (1979), »Lolland, Falster, Møn og Bornholm« (1982) og »Sønderjyllands amt« (1983). Lige som de foregående udsendes denne oversigt i samarbejde mellem miljøministeriet, fredningsstyrelsen og Dansk Botanisk Forening. Som det er tilfældet med de tidligere udsendte oversigter, har også det foreliggende bind til formål at gøre oplysninger fra den botaniske faglitteratur og upublicerede undersøgelser tilgængelige for planlæggende og naturforvaltende myndigheder, undervisningsinstitutioner, naturhistoriske foreninger og for den sags skyld alle botanisk eller naturhistorisk interesserede. Den kan desuden tjene arbejdet med at koordinere lokalitetsoplysninger fra forskellige naturvidenskabelige discipliner.

Oversigten er som de foregående udarbejdet af cand. scient. Palle Gravesen efter retningslinier fra fredningsstyrelsen og Dansk Botanisk forening. Den er et bearbejdet sammendrag af det materiale, der frem til midten af 1982 er indgået i »Dansk Botanisk Forenings Naturlokalitetsregister« (DBFN). Det drejer sig først og fremmest om oplysninger fra Botanisk Tidsskrift (1900-1981), Flora og Fauna (1900-medio 1982), Friesia (1932-1978) og medlemsbladet for Dansk Botanisk Forening URT (1977-medio 1983). Desuden indgår oplysninger fra andre væsentlige dele af den botaniske faglitteratur og et stort upubliceret materiale, ikke mindst fra besigtigelser i de senere år.

I lighed med hvad der var tilfældet i de forrige oversigter, er et stort upubliceret materiale i arkiverne bl.a. i Danmarks Naturfredningsforening, Naturfredningsrådet og Danmarks Topografisk-Botaniske Undersøgelse (TBU) ikke medtaget.

Af økonomiske grunde udsendes bogen i lighed med seriens første og fjerde bind i et mere spartansk udstyr end seriens andet og tredje bind. Billeder, kortudsnit og luftfotos er således også udeladt i teksten i dette bind. Lokalitetskortene (se side 22-49) følger med hensyn til udformning de samme forbedrede principper som i bind 4 (Sønderjylland), idet de enkelte lokaliteter ikke blot angives med numre, men også med den nøjagtige afgrænsning.

Ved udsendelsen af oversigter som denne kan man løbe en risiko for, at oplysninger om sjældne planters voksesteder misbruges af plantesamlere. Oplysninger om de mest sjældne eller truede arter er derfor udeladt eller angivet upræcist, hvor det skønnes rimeligt at sløre sådanne oplysninger. Men heller ikke det her publicerede materiale må misbruges. Ingen botaniker eller botanisk interesseret bør foretage indsamlinger på en sådan måde, at landets sjældne planter lider skade.

I bogens tekst anvendes ofte et x efter et plantenavn for at angive, at den pågældende art er sårbar og derfor ikke bør plukkes, opgraves eller på anden måde skades.

Afsnittene om svampe er skrevet af lektor Henning Knudsen. Bogens omslag og lay-out er udformet af tegner Ingalill Johansen, fredningsstyrelsen. Civil værnepligtig, cand. pharm. Peter Nissen Jørgensen, fredningsstyrelsen, har tegnet bogens kort og i øvrigt været til meget stor hjælp ved bogens færdiggørelse. Tove Gravesen har samvittighedsfuldt bistået ved udarbejdelsen af bogens stednavneregister, kilderegister og kildereferencerne i bogens tekst.

Billederne på bogens omslag er stillet til rådighed af Palle Gravesen, Ditlev Mortensen og Finn Mortensen.

Geodædisk Institut har velvilligt tilladt reproduktion af instituttets kort (reproduktionstilladelse A. 304/85). I forbindelse med de senere års undersøgelser har mange lodsejere velvilligt tilladt færdsel på deres arealer. I sommeren 1983 har Danmarks Naturfredningsforening bekostet besigtigelsen af en række lokaliteter i Jylland, herunder i Vejle amt. Oplysningerne fra disse besigtigelser indgår i bogens tekst. Vi bringer de mange, som på forskellig vis har medvirket til at gøre bogen mulig, en varm tak.

Viggo Nielsen
direktør
fredningsstyrelsen

Jette Baagøe
formand for
Dansk Botanisk Forening

Per Hartvig
formand for
Dansk Botanisk Forenings
fredningsudvalg

ENGLISH SUMMARY

The present book is number five in a series of books describing botanical localities in Denmark. Like the four preceding volumes (Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland, ISBN 87-503-2111-0, 1976, 2. Den fynske øgruppe, ISBN 87-503-3206-6, 1979, 3. Lolland, Falster, Møn og Bornholm, ISBN 87-503-3793-9, 1982, and 4. Sønderjyllands amt, ISBN 87-503-4548-6), this fifth volume is sponsored by Miljøministeriet (Ministry of the Environment).

The text is likewise written by Palle Gravesen, following principles laid down jointly by the Ministry of Environment, National Agency for the Protection of Nature, Monuments, and Sites, and Dansk Botanisk Forening (Botanical Society of Denmark). The book contains a provisional compilation of information concerning the botanical localities of Vejle amt in Eastern Jutland.

The basic source material is compiled from many sources (literature, unpublished archive material and personal contacts), and therefore the locality descriptions often present information not otherwise available. In presenting this material the book serves two purposes. First it gives direct information about individual localities and so contributes to an assessment of their conservational value. Secondly, the collecting of seemingly trivial data over long periods of time functions as an instrument in biological monitoring. Not only the major localities, but also a large number of less important localities are included, among these many areas about which our knowledge is either scant or totally absent. Many areas of this type may actually prove to be valuable if only properly investigated.

It is hoped that persons with special knowledge of such areas will help fill in gaps so that a more comprehensive edition may be published in the future.

Where the source material is adequate, each locality is briefly described, and as part of the description a short list of the plant species present is given. Bryophytes, fungi, lichens, and algae are mentioned whenever it is found reasonable to do so. The species cited are such species as are either indicative of certain plant communities or somehow forming major elements of the vegetation. Besides, a number of rare or otherwise interesting species are also mentioned. In publishing a book like this, one may run the risk of its being used as a plant hunter's catalogue. To use the book as such would be unethical and in complete contrast to the very purpose of its publication. To help avoid abuse, the exact localities of some rare species are indicated rather vaguely (and in some cases totally omitted). Furthermore, a symbol is used in the text (× after a species name) to indicate to the reader that the plant in question is rare, threatened, or vulnerable and therefore should not be dug out, picked, or otherwise harmed.

Of special concern is the conservation of the species cited in Tables 1 and 2 (pp. 14-16). Table 1 (from Løjtnant 1980) is a list of endangered and vulnerable (including extinct or probably extinct) Danish plants, the localities of which one should make a special effort to preserve. Table 2 contains a collection of species which are especially vulnerable to being collected. It is extremely important to stress, however, that vulnerability of this kind is in no way restricted to the species mentioned in Table 2; it also applies to a large part of the species in Table 1 and – to be true – to a large number of Danish plant species neither mentioned in Tables 1 and 2 (e.g. *Gentiana pneumonanthe* or *Botrychium lunaria*).

Vulnerability to trampling is treated in Table 3 (p. 16).

As a rule Danish plant names are cited in accordance with: E. Rostrup/Jørgensen: *Den danske Flora.*, 20. rev. ed. by Alfred Hansen, Copenhagen 1973. Some citations refer to Kjeld Hansen et al.: *Dansk Feltflora*, 1981.

Under the paragraph »Bevaring« one finds remarks or recommendations concerning various aspects of conservation.

To facilitate the practical use of the information contained, there is included a so-called *botanical locality code* (»Lokalitetskode«) in which symbols are used to indicate

1. the reliability or degree of completeness of the basic documentary material
2. the main plant communities present
3. an evaluation of the area (i.e. its botanical value)
4. the degree of vulnerability

The details of the locality code remain to be tested by practical use, but it is hoped that this code will prove to be a useful tool in conservational planning and in nature conservation work in general.

INDLEDNING

BOGENS OPBYGNING

De i bogen beskrevne lokaliteter er ordnede på følgende måde:

Som led i den Topografisk-Botaniske Undersøgelse af Danmark (TBU) er Vejle amt omfattet af 4 TBU-distrikter (19, 20, 24 og 25), således som det er vist på oversigtskortet side 19.

Af disse distrikter ligger TBU distrikt 24 og 25 næsten udelukkende i Vejle amt, idet kun visse randområder ligger i Århus hhv. Ribe eller Sønderjyllands amter. Derimod falder kun knap halvdelen af distrikt 20 i Vejle amt. For distrikt 19's vedkommende ligger det meste i Vejle amt, mens andre dele tilhører Ringkjøbing eller Ribe amter.

Inden for hvert af de ialt 4 TBU-distrikter er de enkelte lokaliteter nummereret fortløbende. Der er ikke noget bestemt system i den rækkefølge, hvori lokaliteterne er nummereret.

På lokalitetskortene side 22-49 er de enkelte lokaliteters beliggenhed og afgrænsning angivet, og ved hjælp dels af disse kort og dels af stedsnavneregistret side 158 kan man finde frem til lokaliteternes navne og numre. Efter lokalitetsbeskrivelserne følger den botaniske lokalitetskode og en oversigt over de anvendte kilder i form af numre, der henviser til kildefortegnelsen side 142.

I lokalitetsbeskrivelserne er anvendt følgende symboler:

- foran et plantenavn eller andet angiver, at det anførte muligvis ikke længere har gyldighed. (Brugt foran et plantenavn betyder det således, at arten vides at have vokset på stedet, men muligvis er forsvundet).
- + foran et plantenavn angiver, at den pågældende art må antages at være forsvundet.
- x efter et plantenavn angiver, at planten ikke bør opgraves eller plukkes.

ANVENDTE PLANTENAVNE

Karsporeplanter og højere planter

er som regel anført med de danske navne i overensstemmelse med Rostrup-Jørgensen, 20. udgave ved Alfred Hansen, 1973.

Af afvigelser herfra kan bl.a. nævnes:

1. danske navne skrives med lille begyndelsesbogstav
2. rød-gran, hvid-gran og sitka-gran skrives med bindestreg i lighed med f.eks. stilk-eg, park-lind og strand-malurt og til forskel fra slægtsnavne som ædelgran og strandarve.
3. »ælm« skrives »elm«

4. »alm. jordbær« benævnes »skov-jordbær«
5. »ru bittermælk« benævnes »bittermælk«
6. »krybende potentil« benævnes med sit andet danske navn »femfingerurt«
7. »draphavre« benævnes »drap-havre« i lighed med »eng-havre«
8. løvefod-arterne benævnes med de danske navne, således som de anvendes af Anfred Pedersen 1965 (TBU nr. 32):

<i>Alchemilla acutiloba</i> OPIZ	= spidslappet løvefod
<i>Alchemilla filicaulis</i> BUSER	= trådstænglet løvefod
<i>Alchemilla glabra</i> NEYGENF.	= glat løvefod
<i>Alchemilla glaucescens</i> WALLR.	= lådden løvefod
<i>Alchemilla gracilis</i> OPIZ	= glansbladet løvefod
<i>Alchemilla monticola</i> OPIZ	= grå løvefod
<i>Alchemilla subcrenata</i> BUSER	= butlappet løvefod
<i>Alchemilla vestita</i> (BUSER) RAUNK.	= håret løvefod
<i>Alchemilla xanthochlora</i> ROTHM.	= gulgrøn løvefod

I en række tilfælde citeres plantenaevne i overensstemmelse med Kjeld Hansen (ed.) et al.: Dansk Feltflora, 1981.

Mosser, svampe, laver (lichéner) og alger

som kun delvis har danske navne, benævnes med de latinske. Undertiden tilføjes et eventuelt eksisterende dansk navn, f.eks. »*Polytrichum commune* (mose-jomfruhår). . . « Mosser er i reglen citeret i overensstemmelse med A. G. Andersen et al.: Den danske mosflora. I. Bladmossier (Gyldendal, 1976).

Svampe, laver og alger er ikke citeret i overensstemmelse med nogen bestemt navneliste eller noget bestemt floraværk for de latinske navnes vedkommende. Danske navne på svampe følger i reglen Jakob E. & Morten Lange 1961 og for mossernes, lavernes og algernes vedkommende M. Skytte Christiansen 1978.

LOKALITETSBEKRIVELSERNE

Lokalitetsbeskrivelserne forsøger, hvor det er muligt, at give en almen beskrivelse af den enkelte lokalitet, dens historie (hvis dette er relevant) og ændringer i nyere tid. Da kildematerialet stort set er udvalgt sådan, at det ikke rækker længere tilbage end til år 1900, skal oplysninger om lokaliteternes historie og vegetation før dette

tidspunkt søges andetsteds (i ældre litteratur, arkivmateriale og gennem herbariebelæg).

I lokalitetsbeskrivelserne bringes kortere eller længere artslistor for at illustrere vegetationens sammensætning og variationen i plantesamfundene på stedet. Oversigter over danske plantesamfund og de typiske arter for de forskellige samfund findes f.eks. i Danmarks Natur, Politikens Forlag, og i indledningsafsnittet til Sjællandsbogen. Ved udvælgelsen af arterne i lokalitetsbeskrivelserne er der lagt vægt på at medtage netop sådanne arter, som er indikatorarter for forskellige plantesamfund.

En bøgeskovsliste, som f.eks. indeholder hulrodet lærkespore, fladkravet kodriver, tyndakset gøgeurt, majblomst, skovstjerne og alm. kohvede, viser i sig selv ud fra disse arter med forskellige krav til jordbundsforholdene, at der i den pågældende skov må indgå både muldbunds- og morbundssamfund.

For at blive udnyttet efter deres hensigt skal artslisterne så at sige læses ud fra en økologisk synsvinkel, det vil sige ud fra et kendskab til de forskellige danske plantesamfund og de forhold, under hvilke de forskellige plantearter optræder i dem.

DEN BOTANISKE LOKALITETSKODE

I lokalitetsbeskrivelserne i denne og de 4 foregående bøger bringes et stort dokumentarisk materiale, som imidlertid er uensartet og som kan være vanskeligt tilgængeligt i bl.a. planlægningsssammenhænge. For at omsætte de botaniske oplysninger til en mere tilgængelig form er der derfor i samarbejde mellem Dansk Botanisk Forening, Hovedstadsrådet og fredningsstyrelsen udarbejdet en botanisk lokalitetskod (publiceret i URT 81-2).

Efter denne kode kan man med symboler angive følgende:

- hvor godt lokaliteten er undersøgt, dvs. en karakteristik af materialet i registret
- hvilke hovedgrupper af plantesamfund, der findes
- hvor værdifuld lokaliteten må skønnes at være
- hvor generelt sårbar lokaliteten er.

Som et femte punkt ville det være ønskeligt at kunne tilføje oplysninger om evt. akutte trusler – ligeledes i form af et symbol – men der er indtil nu ikke udarbejdet et sæt symboler, hvormed dette kan udtrykkes kort. Foreløbig bringes oplysninger om akutte trusler derfor enten direkte i teksten eller under afsnittet om »Bevaring«.

OPBYGNINGEN AF KODEN

1) Karakteristik af materialet

Oplysninger om, hvor godt eller dårligt området er undersøgt, udtrykkes ved følgende 4 symboler:

- +++ Særdeles velundersøgt
(f.eks. Møns Klint og Jægersborg Dyrehave)
- ++ Velundersøgt
- + Dårligt undersøgt
(eller: gode, men nu forældede oplysninger)
- o Botaniske oplysninger foreligger ikke.

2) Biotopskode

Hovedgrupperne af de forekommende plantesamfund eller vegetationstyper (dvs. de tilstedeværende biotoper) angives ved en række store bogstaver. Elementerne i denne del af koden, som benævnes biotopskoden, er følgende:

- S *Skove, krat og levende hegn*
(incl. alléer)
- H *Heder og klitter*
(incl. strandoverdrev og sandmarker ved kysten og de bornholmske klippeder)
- E *Engsamfund på lysåben, tør bund*
(incl. overdrevssamfund, samfund på lysåbne skrænter og gravhøje foruden åbenbundsvegetation i grusgrave, men excl. enge på våd bund, der regnes til kær-serien, se V. – Til E hører også de bornholmske klippeløkker og eksponerede klipper etc.)
- V *Ferske vådområder*
(vandløb, søer, moser (incl. højmoser og hele kærserien, væld, kilder, gadekær m.v.)

- K *Kyster og alle marint prægede områder*
(incl. strandenge (dvs. op til vinterhøjvandslinien), strandrørsumpe, sand- og stenstrand, vader, rev og selve havet)
- B *Bygningsværker og helkultur*
(eksempelvis landsbyer, dyrkede marker, ruiner, stendiger, ruderater og jernbaner)

Denne biotopsinddeling bygger for en stor del på det arbejde, der indgår i »Danske naturtyper, decimalnøgler« udarbejdet af Bio-datagruppen ved Naturfredningsrådet.

Når man skal inddele noget så sammenhængende som den danske natur i et stift system, er det klart, at der kan opstå mange praktiske problemer. For eksempel kan det tit være vanskeligt at trække grænsen mellem kategorierne E og H, men her må man i tvivlstilfælde anvende kombinationen E/H. Tilsvarende må man gøre i andre tilfælde. F.eks. hører vejkanter eller vejskrænter med eng- eller overdrevslignende vegetation med til E, mens vejkanter i landsbyer ofte mere naturligt hører til B. Tvivls- eller overgangstilfælde bør angives som E/B.

I praksis har det vist sig, at visse biotoper helt klart indtager en mellemstilling mellem to biotopstyper og at de netop bør angives som intermedieære. Som eksempler kan nævnes sumpskove, »kulturskove« og rigkærs-/strandengs-mosaik-samfund. Sidstnævnte danner i naturen overgange mellem eller mosaikker af rigkærs- og strandengssamfund og falder altså botanisk i to kategorier. Administrativt falder de også i to kategorier, da de dels hører under de ferske vådområder (og dermed til de områder, som omfattes af naturfredningslovens § 43) og dels til kystområderne (hvor der gælder andre lovbestemmelser). Sådanne områder benævnes efter biotopskoden K^V.

Ved begrebet sumpskove forstås skove eller krat på våd bund (visse typer af askeskove, elleskove, pilekrat og birkeskove), der både kan anses for skov- og for vådbundssamfund. Således står de i lavninger i terrænet, hvor der finder tørvedannelse sted netop, fordi der er tale om våde områder, og deres bundflora er stærkt præget af vådbundsarter. På topografiske kort afbildes de dels med skovsignatur og dels med signatur for mose. Administrativt kan det være vanskeligt at trække en grænse mellem det, som egentlig er skov, og det, der efter naturfredningslovens § 43 må anses for vådområder. Disse sumpskove betegnes efter koden S^V.

»Kulturskove« er eksempelvis de delvis parkprægede overgangstyper mellem herregårdsparker og egentlig skov. De angives som S^K.

I forbindelse med herregårdsparker, hvor der er overgang fra (1) egentlig have over (2) »kulturskov« til (3) egentlig skov, vil det være rigtigst at angive biotopen som B-S^K-S.

3) Botanisk evaluering

Evalueringen af lokaliteterne (dvs. angivelsen af deres værdi) bygger primært på et sæt kvantitative kriterier, nemlig en optælling af antallet af sjældne, halvsjældne eller såkaldt biotopstypiske arter. Dette sker som følger:

- I Lokaliteter af største betydning (med 20 eller over 20 arter, der kan henføres til én af ovenstående tre kategorier)
- II Lokaliteter af meget stor betydning (med fra 5 til 19 af disse)
- III Lokaliteter af stor betydning (med fra 1 til 4 af disse)
- IV Potentielle lokaliteter (Uden nogen af disse arter)

Denne evalueringskode er til dels eksakt, men der indgår et betydeligt subjektivt element, fordi det på landsbasis er vanskeligt at give en definition af, hvad man skal forstå ved sjældne, halvsjældne og biotopstypiske arter. Mange arter opfattes nemlig forskelligt alt efter, hvilken del af landet man opererer i. Hvor udpegningen af de sjældne arter som regel ikke giver grundlag for større diskussioner, kan udpegningen af de halvsjældne og biotopstypiske til gengæld være problematisk. I praksis kan problemet løses ved at lade én og samme person skønne evalueringskaraktererne for samtlige lokaliteter i større dele af landet på én gang.

I mange tilfælde er der dog ikke grund til den store tvivl, når man skal afgøre disse ting. På en lysåben gravhøj eller skrænt vil det f.eks. være rimeligt at medtage nikkende limurt, tjærenellike, bakke-svingel og dunet havre som biotopstypiske. Derimod bør arter som eng-rapgræs, ager-padderok og rød svingel udelades, fordi de er almindeligt udbredte arter (»ubiquister«).

Som det fremgår, er grundlaget for den botaniske evaluering altså kvantitativt, nemlig en optælling af de nævnte typer af arter. Som et supplement til den grundliggende, kvantitative måde at foretage evalueringen på anvendes desuden i visse tilfælde nogle helt andre, kvalitative kriterier, nemlig

- 1. biotops-kriterier
- 2. forekomsten af såkaldte »I-arter«.

ad 1.: Visse lokaliteter rummer biotoper, der er så typiske, veludviklede eller særprægede, at det på landsplan vil være et tab, hvis de forringes eller ødelægges. Sådanne biotoper eller plantesamfund betinger pr. definition områdets umiddelbare anbringelse i klasse I, dvs. som lokalitet af største betydning. Biotoper eller plantesamfund af denne type er f.eks. velbevarede Paludella-væld, veludviklede ekstremrigkær (kalkkær), højmoser og alléer med artsrig og velbevaret epifytflora. Denne type biotoper eller plantesamfund benævnes kort »I-biotoper«.

ad 2.: En lokalitet kan også automatisk komme i klasse I, hvis der på stedet forekommer blot én af de mest truede eller sårbare danske plantearter. Udgangspunktet for, hvilke arter der er mest truede eller sårbare, er Tabel 2 hos Løjtnant 1980 (Status over den danske plante- og dyreverden), som her er gengivet som Tabel 1 side 14-15. Da arterne i denne tabel automatisk betinger an-

bringelse i klasse I af de lokaliteter, hvor de vokser, benævnes de i bogens tekst for nemheds skyld »I-arter«.

Som man ser, kan en lokalitet komme i klasse I af flere grunde på én gang. Således er Krogenlund Mose i Nordsjælland en I-lokalitet af samtlige 3 mulige grunde: 1) fordi mosen rummer mere end 20 sjældne, halvsjældne eller biotopstypiske arter 2) fordi mosen er voksested for I-arter (rust-skæne, melet kodriver m.v.) 3) fordi mosen rummer ikke blot én, men to I-biotoper (ekstremrigkær og Paludella-væld).

Da der kan være 3 adskilte begrundelser for at udvælge en lokalitet som I, kan det være praktisk for læseren at vide nøjagtigt, hvorfor evalueringens karakter er sat til I. Begrundelsen gives derfor i kortfattet form i forbindelse med lokalitetskoden, idet symbolet » —→ 20 arter« bruges til at angive forekomsten af 20 (eller over 20) sjældne, halvsjældne eller biotopstypiske arter. For lokaliteter, der evalueres som II, III eller IV, er det ikke nødvendigt med en nærmere begrundelse, da disse karakterer jo udelukkende fastlægges ud fra de ovenfor beskrevne kvantitative kriterier, nemlig opregningen af antallet af sjældne, halvsjældne etc. arter.

4) Sårbarhed

Angivelsen af lokaliteternes sårbarhed sker ved følgende symboler:

- ▼ Meget sårbare lokaliteter
- ▽ Sårbare lokaliteter
- ▲ Robuste lokaliteter
- De foreliggende oplysninger er for utilstrækkelige til, at man kan udtale sig om lokalitetens sårbarhedsforhold

Begrebet sårbarhed bruges til at beskrive graden af naturtypernes reaktion på forskellige påvirkninger. Det modsvarer det internationalt brugte begreb vulnerabilitet.

Der er en hel række aktiviteter, som kan påvirke en naturtype så meget, at den ændrer sig varigt. De spænder fra bebyggelse, anlæg, bortgravning og dræning over gødsugning og forurening til færdsel, tilgroning, tilplantning og plukning af planter.

Det er klart, at intet naturområdes vegetation tåler f.eks. bebyggelse, anlæg, bortgravning eller sprøjtning med herbicider uden at blive ændret eller helt at blive ødelagt. Det er ligeledes klart, at et vådområde ikke tåler dræning. Disse påvirkninger er så udbredte og almene, at det turde være helt indlysende, hvad de fører med sig. Derfor er der her i bogen ikke nævnt noget om sårbarhed over for disse forhold, som ellers skulle have været nævnt under praktisk taget hver enkelt lokalitet. Sårbarhedsbegrebet er i stedet indskrænket til her at omfatte påvirkninger, som er mindre indlysende. De kan stamme fra forurening, tilgroning, tilplantning, gødsugning og publikums slid eller plukning af planter. I hver lokalitetskode er brugt et symbol til en samlet angivelse af, hvor sårbar netop den bestemte lokalitet er over for disse seks forhold. Angivelsen kan være sammensat af en viden om, at det drejer sig om et artsrigt strandoverdrev, der i sig selv kan tåle temmelig meget

slid, som samtidig har små, men iøjnefaldende bestand af orkideer, der ikke tåler plukning og som selv efter en ringe gødskningsindsats vil tage markant skade eller helt forsvinde. I et sådant tilfælde kan sårbarheden sættes højt, selv om stabiliteten med den eksisterende driftsform er stor og overdrevet som helhed tåler ret meget slid.

Visse typer af sårbarhed er måske ikke altid umiddelbart indlysende. Når bestemte alléer eller kirkegårdsdiger angives som sårbare, beror det på, at disse alléers epifytflora hhv. kirkegårdsdigernes flora af forvildede arter, bregner o.a. let tager skade af f. eks. kraftig gødningstilførsel eller herbicidsprøjtning.

Af teksten til de enkelte lokaliteter fremgår det i øvrigt, om der er særlige sårbarhedsforhold. Det sker på forskellig måde:

- i selve teksten til lokalitetsbeskrivelsen
 - i nogle tilfælde i det separate afsnit om »Bevaring«.
- (Her kan der foruden oplysninger om sårbarhedsforhold også gøres opmærksom på eventuelle trusler imod området eller f.eks. specielle naturplejøsønsker).
- ved symbolet x sat efter et plantenavn for at angive, at den pågældende art er sårbar over for opgravning og plukning på den beskrevne lokalitet.

Sårbarhed over for opgravning og plukning er et meget varierende begreb, som ikke blot veksler fra den ene plantegruppe eller planteart til den anden, men som kan være forskellig fra lokalitet til lokalitet og fra egn til egn.

Mange af de såkaldte »I-arter« omtalt ovenfor og samlet i Tabel 1 (side 14-15) er opgravnings- og plukningssårbare på mange af deres voksesteder, men ikke nødvendigvis på alle. Nogle arter tåler altså en vis opgravning eller plukning på nogle lokaliteter, mens det samme indsamlingstryk andetsteds kan få alvorlige virkninger på bestanden.

Mens der generelt kan være store variationer i I-arternes sårbarhed, er nogle arter så følsomme, at de på samtlige voksesteder i landet må beskrives som udpræget sårbare over for plukning eller opgravning. Et udvalg af denne type arter er vist i Tabel 2 (side 15). Opgravnings- og plukningssårbarhed kan være aktuel for mange andre arters vedkommende end dem, der er nævnt i Tabel 1 og 2. Visse arter er således generelt sårbare overalt, hvor de forekommer (f.eks. alm. månerude og klokke-ensian). Andre kan være sårbare eller meget sårbare på bestemte voksesteder (f.eks. klæbrig limurt, hjortetrod og hede-melbærris), men have en ret lille eller ringe sårbarhed andetsteds.

Disse aspekter af planternes sårbarhedsforhold kan være temmelig komplicerede at holde rede i, da der foruden en generel viden også indgår en vurdering af de helt lokale forhold. Anvendelsen af symbolet x i forbindelse med plantenavne tjener derfor det bestemte formål at gøre bogens informationer om planternes lokale sårbarhedsforhold så let tilgængelige for læseren som muligt.

Sammen med de andre former for sårbarhed overvejes også sårbarheden over for publikums slid på vegetationen, som indgår som et vigtigt led i lokalitetskodernes information om den samlede sårbarhed. Publikums slid kan medføre søndertrampning eller afbrækning af overjordiske plantedele og sammentrykning eller op-rodning af jord og de øverste plantedele i jorden. Hvor

meget lokaliteten skades, afhænger af vegetationens opbygning, af årstiden, vandindholdet og af jordbundens opbygning og næringsindhold.

Af Tabel 3 fremgår de enkelte naturtypers særlige sårbarhed over for netop publikums slid. I tabellen er sårbarheden vist i kolonne a med de tre kategorier, der svarer til de i denne bog benyttede angivelser af sårbarhed. Til sammenligning er vist de fire kategorier, der benyttes i den første danske monografi over naturområdernes reaktion over for rekreativ brug: B. Løjtnant (red.), 1983: »Rapport om naturområdernes sårbarhed. Bæreevne og følsomhed overfor rekreativ brug« (Sønderjyllands amts fredningskontor, Åbenrå). - At der deri bruges fire kategorier skyldes, at en meget lille gruppe naturtyper er fremhævet som særdeles let påvirkelige, f.eks. rønsdyrlav-heder og næringsfattige, klarvandede søer. I øvrigt er de to systemer afstemt efter hinanden.

P. Gravesen (i denne bog)	B. Løjtnant, 1983
▼ meget sårbar lokalitet	{ + + + særdeles lille bæreevne + + + meget lille bæreevne
▽ sårbar lokalitet	+ + lille bæreevne
▲ robust lokalitet	+ relativt stor bæreevne

Når der benyttes udtrykket »sårbarhed« i denne oversigt og »bæreevne« hos B. Løjtnant, skyldes det, at sårbarhed her som nævnt kan omfatte flere ting, svarende til anvendelsen af begrebet i Fredningsstyrelsens »Vejledning i fredningsplanlægning nr. 2« (1982).

I B. Løjtnant (1983) ses derimod alene på, hvad en bestemt naturtype kan bære af en bestemt påvirkning, nemlig publikums mekaniske slid. I monografien bringes en gennemgang af de forskellige mekanismer, der afgør, om en naturtype skades så meget eller regenererer så langsomt, at den ændrer sammensætning og dermed efterhånden overgår i en anden naturtype. Der indgår også et afsnit, der behandler de mange begreber omkring naturtypernes sårbarhed og bæreevne, idet der er en uklarhed i brugen af begreberne, fordi der er tale om et helt nyt botanisk arbejdsfelt.

Tabel 1. Liste over truede og sårbare, naturligt forekommende karplanter i Danmark (incl. forsvundne og sandsynligvis forsvundne arter).

Efter Løjtnant 1980 tabel 2, pp. 337-38. Danske navne efter Rostrup-Jørgensen/Hansen 1973, enkelte efter Løjtnant & Worsøe 1977 og Kjeld Hansen et al. 1981.

Arter omfattede af lokalfredninger er markeret med »§« (efter Rostrup-Jørgensen/Hansen 1973 og Kjeld Hansen et al. 1981).

Symbolet »§« DK symboliserer totalfredning i Danmark.

Arterne i denne tabel betegnes i lokalitetskoderne som »I-arter«.

For samtlige disse arter gælder det, at de primært har brug for en effektiv beskyttelse af deres voksesteder.

En stor del af arterne er desuden mere eller mindre sårbare over for opgravning og plukning. Smlgn. i øvrigt teksten.

	<i>Alisma gramineum</i>	kortskaftet skeblad		<i>Genista germanica</i>	tysk visse
	<i>Allium carinatum</i>	kølet løg	§	<i>Glaucium flavum</i>	strand-hornskulpe
	<i>Allium senescens</i>	kantet løg		<i>Gymnadenia albida</i>	sækspore
§	<i>Althaea officinalis</i>	læge-stokrose		<i>Gymnadenia conopsea</i>	langakset trådspore
	<i>Anacamptis pyramidalis</i>	horndrager		<i>Hammarbya paludosa</i>	hjørtelæbe
	<i>Anemone apennina</i> var. <i>pallida</i>	blegblå anemone (den bornholmske form)		<i>Helosciadium repens</i>	krybende sumpskærm
§	<i>Anthericum liliago</i>	ugrenet edderkopurt		<i>Herminium monorchis</i>	pukkellæbe
	<i>Anthericum ramosum</i>	grenet edderkopurt		<i>Hordeum marinum</i>	strand-byg
§	<i>Arctostaphylos alpina</i>	bjerg-melbærris		<i>Illecebrum verticillatum</i>	bruskbæger
	<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	sort radelev		<i>lnula conyza</i>	trøkløft-alant
§ DK	<i>Asplenium ruta-muraria</i>	murrude		<i>Iris spuria</i>	blå iris
	<i>Asplenium scolopendrium</i>	hjørtetunge		<i>Isoetes setacea</i>	gulgrøn bransenføde
	<i>Asplenium septentrionale</i>	nordisk radelev		<i>Juncus alpinus</i> ssp. <i>alpinus</i>	sod-siv
	<i>Bassia hirsuta</i>	tangurt		<i>Juncus alpinus</i> ssp. <i>nodulosus</i>	stilk-siv
	<i>Betonica officinalis</i>	betonie		<i>Laserpitium latifolium</i>	foldfrø
	<i>Bidens radiata</i>	fladhoved-brøndsøl		<i>Lathyrus sphaericus</i>	enblomstret fladbælg
	<i>Botrychium matricariifolium</i>	kamillebladet månerude		<i>Leersia oryzoides</i>	risgræs
	<i>Botrychium multifidum</i>	stilk-månerude		<i>Limosella aquatica</i>	dyndurt
	<i>Botrychium simplex</i>	enkelt månerude		<i>Liparis loeselii</i>	mygblomst
	<i>Callitriche hemaphrodita</i>	høst-vandstjerne		<i>Luronium natans</i>	vandranke
	<i>Callitriche pedunculata</i>	stilket vandstjerne		<i>Lycopodium alpinum</i>	bjerg-ulvelfod
	<i>Campanula cervicaria</i>	hvas klokke		<i>Lycopodium complanatum</i>	flad ulvelfod
	<i>Carex brunnescens</i>	(endnu uden dansk navn)		<i>Lycopodium selago</i>	otteradet ulvelfod
§	<i>Carex buxbaumii</i>	kølle-star		<i>Lycopodium tristachyum</i>	cypres-ulvelfod
	<i>Carex chordorrhiza</i>	grenet star		<i>Matteuccia struthiopteris</i>	strudsvinge
	<i>Carex flava</i>	gul star		<i>Mertensia maritima</i>	hestetunge
	<i>Carex hartmani</i>	harimans star		<i>Minuartia viscosa</i>	klæbrig norel
	<i>Carex maritima</i>	krum star		<i>Najas flexilis</i>	liden najade
	<i>Carex pauciflora</i>	fåblomstret star		<i>Najas marina</i>	stor najade
	<i>Carex pendula</i>	kæmpe-star	§	<i>Oenanthe fluviatilis</i>	flod-klaseskærm
§	<i>Cephalanthera damasonium</i>	hvidgul skovlilje		<i>Ophrys insectifera</i>	flueblomst
	<i>Cephalanthera longifolia</i>	sværd-skovlilje	§	<i>Orchis morio</i>	salep-gøgeurt
§	<i>Cephalanthera rubra</i>	rød skovlilje	§	<i>Orchis ustulata</i>	bakke-gøgeurt
	<i>Cerastium pumilum</i>	liden hønsetarm	§	<i>Orobancha major</i>	stor gyvelkvæler
	<i>Cerastium subtetrandrum</i>	øresunds-hønsetarm		<i>Orobancha picridis</i>	bittermælk-gyvelkvæler
	<i>Cicendia filiformis</i>	bitterblad		<i>Orobancha reticulata</i> ssp. <i>pallidiflora</i>	tidsel-gyvelkvæler
	<i>Cnidium dubium</i>	brændeskærm		<i>Osmunda regalis</i>	kongebregne
	<i>Coeloglossum viride</i>	poselæbe	§	<i>Pedicularis sceptrum-carolinum</i>	kongecepter
§	<i>Corallorrhiza trifida</i>	korallrod		<i>Peucedanum oreoselinum</i>	bakke-svolvrod
	<i>Corrigiola litoralis</i>	skorem		<i>Poa remota</i>	kæmpe-rapgræs
	<i>Crassula aquatica</i>	korsarve		<i>Polemonium coeruleum</i>	jakobsstige
	<i>Crepis praemorsa</i>	afbidt høgeskæg		<i>Polygonum oxyspermum</i>	strand-pileurt
	<i>Cyperus fuscus</i>	fladaks		<i>Polygonum viviparum</i>	topspirende pileurt
§	<i>Cypripedium calceolus</i>	fruesko		<i>Polystichum lobatum</i>	skjoldbregne
	<i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>cruenta</i> (= <i>D.cruenta</i>)	blodpletet gøgeurt		<i>Potamogeton acutifolius</i>	spidsbladet vandaks
	<i>Dactylorhiza praetermissa</i>	prikklæbet gøgeurt		<i>Potamogeton coloratus</i>	vejbred-vandaks
	<i>Dactylorhiza sambucina</i>	hylde-gøgeurt		<i>Potamogeton densus</i>	tæt vandaks
	<i>Draba muralis</i>	mur-gæsting(e)blomst = mur-draba		<i>Potamogeton rutilus</i>	rødlig vandaks
	<i>Dryopteris oreopteris</i>	bjerg-mangeløv		<i>Potamogeton trichoides</i>	hårfin vandaks
	<i>Elatine alsinastrum</i>	krans-bækarve		<i>Potentilla norvegica</i> ssp. <i>norvegica</i>	norsk potentil
	<i>Elatine hexandra</i>	sekshannet bækarve		<i>Primula farinosa</i>	mellet kodriver
	<i>Elatine hydropiper</i>	vandpeber-bækarve		<i>Prunella grandiflora</i>	storblostmest brunelle
§	<i>Epipactis atrorubens</i>	rød hullæbe	§	<i>Pulmonaria angustifolia</i>	himmelblå lungeurt
§	<i>Epipogon aphyllum</i>	knælæbe		<i>Pulsatilla vernalis</i>	vår-kobjælde
	<i>Eriophorum alpinum</i>	liden kæruld		<i>Pyrola rotundifolia</i> ssp. <i>rotundifolia</i>	mose-vintergrøn
	<i>Eriophorum gracile</i>	fin kæruld		<i>Ranunculus nemorosus</i>	lund-ranunkel
§	<i>Erysimum hieracifolium</i>	rank hjørneklap		<i>Ranunculus polyanthemus</i>	mangeblomstret ranunkel
	<i>Equisetum scirpoides</i>	dværg-padderok		<i>Rosa agrestis</i>	hvid æble-rose
	<i>Gagea pratensis</i>	eng-guldstjerne		<i>Rosa tomentosa</i> ssp. <i>tomentosa</i>	filt-rose
	<i>Galium silvaticum</i>	skov-snerre		<i>Rubus chamaemorus</i>	multebær
	<i>Galium triandrum</i> (= <i>Asperula tinctoria</i>)	farve-snerre = farve-mysike		<i>Salix myrsinifolia</i>	sort pil
				<i>Saxifraga hirculus</i>	gul stenbræk

<i>Scabiosa canescens</i>	velfugtende skablose
<i>Scheuchzeria palustris</i>	blomstersiv
<i>Schoenus ferrugineus</i>	rust-skæne
<i>Schoenus nigricans</i>	sort skæne
<i>Scirpus fluitans</i>	flydende kogelaks
<i>Scirpus parvulus</i>	lav kogelaks
<i>Sedum sexangulare</i>	seksradet stenurt
<i>Senecio erucifolius</i>	småfliget brandbæger
<i>Senecio paludosus</i>	kær-brandbæger
<i>Sorbus hybrida</i>	finsk røn
<i>Spergula monsonil</i>	vår-spørgel
<i>Spiranthes spiralis</i>	skrueaks
<i>Subularia aquatica</i>	syliblad
<i>Tetragonolobus maritimus</i>	kantbælg
<i>Teucrium scordium</i>	lægurt
<i>Thalictrum simplex</i>	rank frøstjerne
<i>Thesium alpinum</i>	alpe-nålebæger
<i>Thesium ebracteatum</i>	hørbladet nålebæger
<i>Trifolium alpestre</i>	skov-kløver
<i>Trifolium montanum</i>	bjerg-kløver
<i>Utricularia ochroleuca</i>	kortsporet blæserod
<i>Veronica praecox</i>	tidlig ærenpris
<i>Veronica verna</i>	vår-ærenpris
<i>Vicia dumetorum</i>	krat-vikke
<i>Vicia orobus</i>	lyng-vikke
<i>Viola epipsila</i>	tørve-viol
<i>Viola mirabilis</i>	forskelligblomstret viol
<i>Viola persicifolia</i>	rank viol
<i>Viola uliginosa</i>	sump-viol
§ <i>Viscum album</i>	mistelten
Tilføjelse: <i>Desuden er medregnet</i>	
<i>Asplenium trichomanes</i>	rundfinnet radeløv

Tabel 2. Eksempler på arter, som er udpræget sårbare over for planteindsamling og -plukning (smlgn. i øvrigt teksten).

<i>Anemone apennina</i> var. <i>pallida</i>	blegblå anemone (den bornholmske form)	<i>Gymnadenia albida</i>	sækspore
<i>Anthericum liliago</i>	ugrenet edderkopurt	<i>Gymnadenia conopsea</i>	langkset trådspore
<i>Anthericum ramosum</i>	grenet edderkopurt	<i>Hammarbya paludosa</i>	hjerterløbe
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	sort radeløv	<i>Liparis loeselii</i>	mygblomst
<i>Asplenium scolopendrium</i>	hjordetunge	<i>Orchis morio</i>	salp-gøgeurt
<i>Asplenium septentrionale</i>	nordisk radeløv	<i>Orchis purpurea</i>	stor gøgeurt
<i>Asplenium trichomanes</i>	rundfinnet radeløv	<i>Orchis ustulata</i>	bakke-gøgeurt
<i>Betonica officinalis</i>	betonie	<i>Orobanche major</i>	stor gyvelkvæler
<i>Cephalanthera damasonium</i>	hvidgul skovlilje	<i>Peucedanum oreoselinum</i>	bakke-svovlrod
<i>Cephalanthera longifolia</i>	sværd-skovlilje	<i>Polystichum lobatum</i>	skjoldbregne
<i>Cephalanthera rubra</i>	rød skovlilje	<i>Prunella grandiflora</i>	storblomstret brunelle
<i>Corallorrhiza trifida</i>	korallrod	(og dennes hybrider med <i>Prunella vulgaris</i> , alm. brunelle)	
<i>Cypripedium calceolus</i>	fruesko	<i>Pulmonaria angustifolia</i>	himmelblå lungeurt
<i>Dactylorhiza sambucina</i>	hylde-gøgeurt	<i>Pulsatilla vernalis</i>	vår-kobjælde
<i>Draba muralis</i>	mur-gæsling(e)blomst,	<i>Saxifraga hirculus</i>	gul stenbræk
	mur-draba	<i>Spiranthes spiralis</i>	skrueaks
<i>Glaucium flavum</i>	strand-hornskulpe	<i>Viola uliginosa</i>	sump-viol

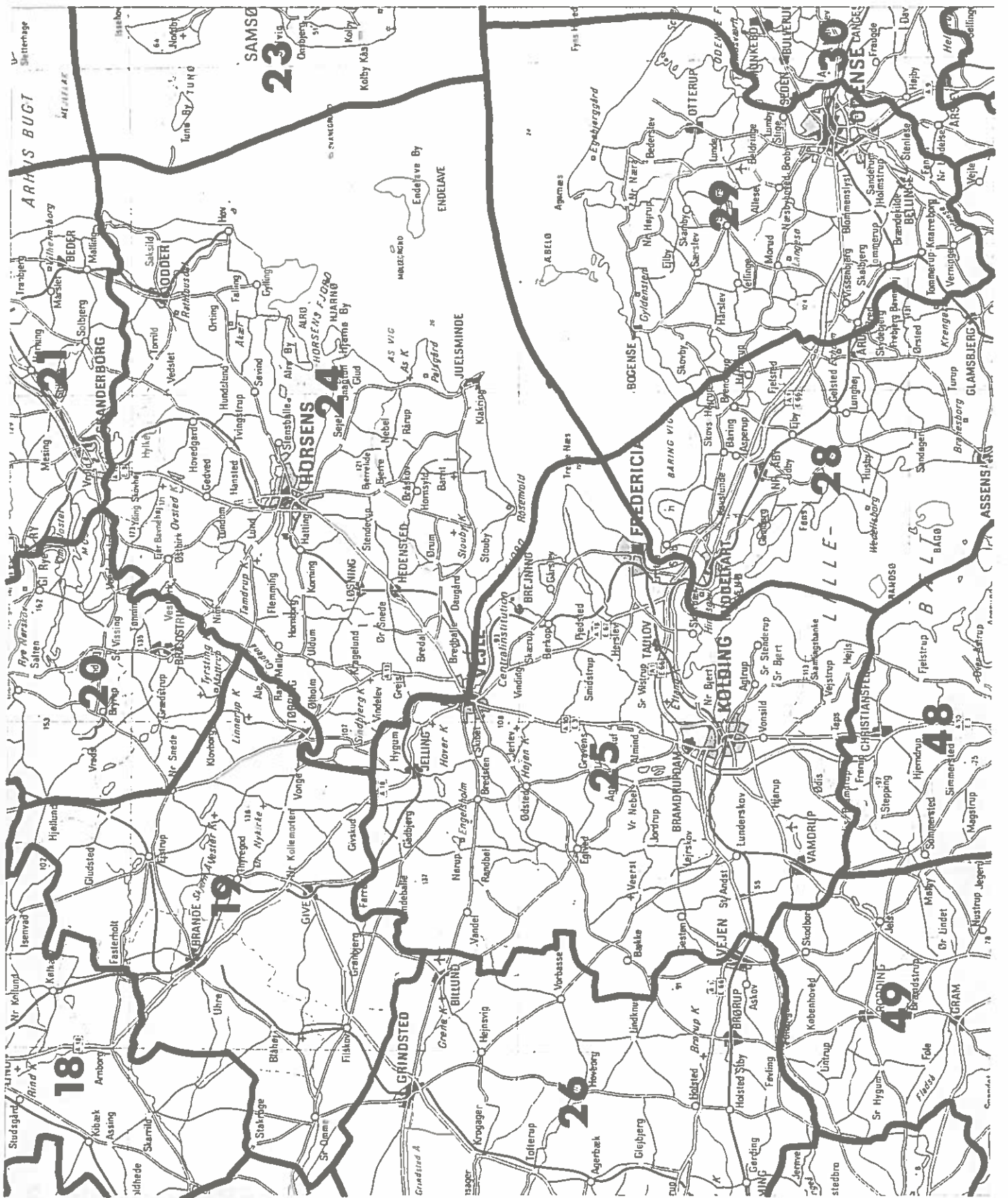
Table 3. Oversigt over naturtypernes sårbarhed over for færdsel (mekanisk slid). Oversigten viser både de kategorier, der er brugt her i bogen og i B. Løjtnant (red.), 1983: »Rapport om naturområdernes sårbarhed«. – Nærmere forklaring i teksten.

Symbol i bogens tekst	NATURTYPE	a. efter P. Gravesen (sårbarhed)	b. efter B. Løjtnant (bæreevne)	
S Skove, krat, hegn og alléer	Bøgeskov	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Egeskov	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Egekrat	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Nåletræsplantage, i indlandet	robust (-sårbar)	relativt stor (-lille)	
S-SV Skove på fugtig bund	Klitplantage	sårbar	lille (-meget lille)	
	Askeskov	sårbar	lille-meget lille	
	Elleskov	sårbar	lille-meget lille	
H Heder og klitter	Birkeskov	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Hvid klit	sårbar	lille-meget lille	
	Grønsværklit	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Indlandsklit	sårbar	lille-meget lille	
	Grå klit og klithede	sårbar-meget sårbar	meget lille-særddeles lille	
	Strandoverdrev	robust	relativt stor	
	Klippehede	sårbar	lille-meget lille	
	Hedelyng-hede	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Revling-hede	sårbar	lille-meget lille	
	Sandskæg-hede	sårbar	meget lille	
	Rensdyrlav-hede	meget sårbar	særddeles lille	
	Rullestenshede	robust-sårbar	relativt stor-lille	
	Græshede	robust	relativt stor	
	Klokkelyng-hede	sårbar	lille	
	E Enge på tør bund	Kystklinter og -skrænter	robust-sårbar-meget sårbar	relativt lille-lille-meget lille
		Flade overdrev	robust	relativt stor
	V Ferske vådområder	Højmoser	sårbar	lille-meget lille
Hængesæk		sårbar	meget lille	
Næringsfattige kær (ikke væld-påvirkede)		sårbar	lille	
Næringsrige kær (ikke væld-påvirkede)		robust-sårbar	relativt stor-lille	
Næringsfattige kær (væld-påvirkede)		sårbar-meget sårbar	meget lille-særddeles lille	
Næringsrige kær (væld-påvirkede)		sårbar	meget lille	
Våde enge-almene		robust	relativt stor	
Næringsrige, naturligt klarvandede søer		robust	relativt stor	
Næringsrige, naturligt brunvandede søer		robust	relativt stor	
Næringsrige, forurenede søer		robust	relativt stor	
Næringsfattige, klarvandede søer		meget sårbar	særddeles lille	
Næringsfattige, brunvandede søer		sårbar	meget lille	
Kildebække, uregulerede		sårbar	meget lille	
Mindre åer, uregulerede		sårbar	lille	
Større åer, uregulerede		robust	relativt stor	
Regulerede åer		robust	relativt stor	

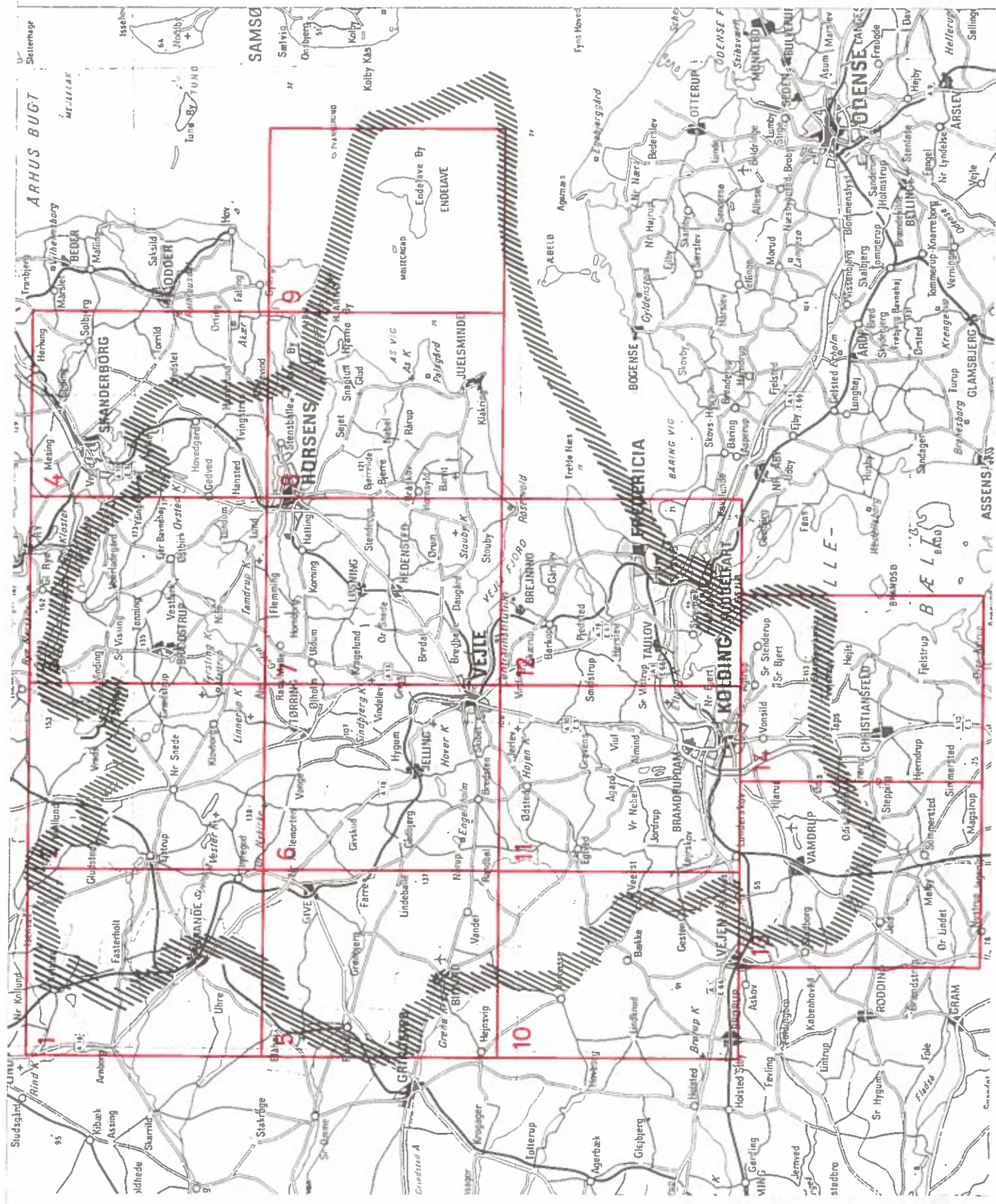
1. 1000
2. 1000
3. 1000

OVERSIGTSKORT 1

Inndelingen af Vejle amt i topografisk-botaniske distrikter (TBU-distrikter).
Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts kort over Danmark i 1: 500.000.
Topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

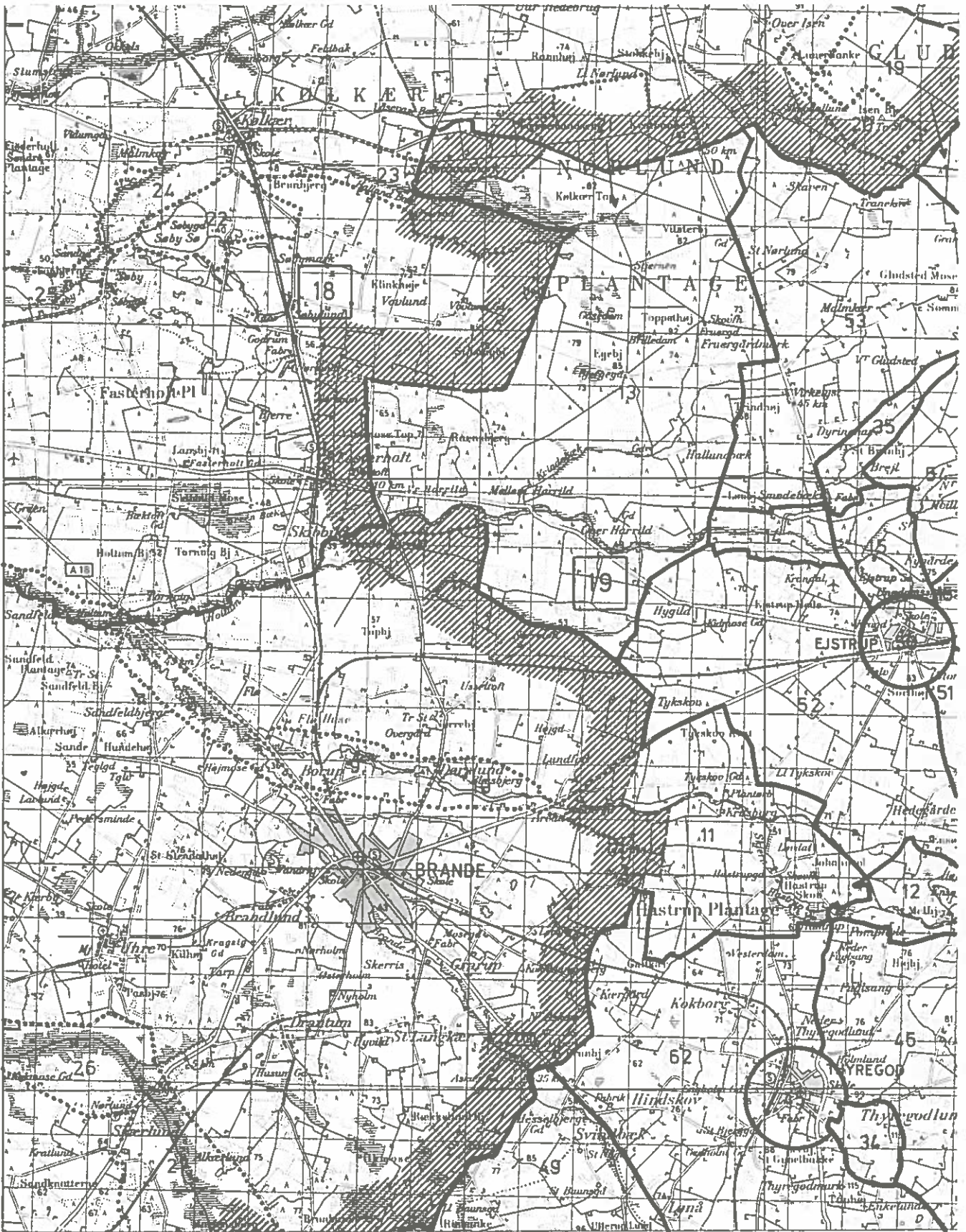

OVERSIGTSKORT 2
Placeringen af lokalitetskortene 1-14.
Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts kort over Danmark i 1: 500.000.
Topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

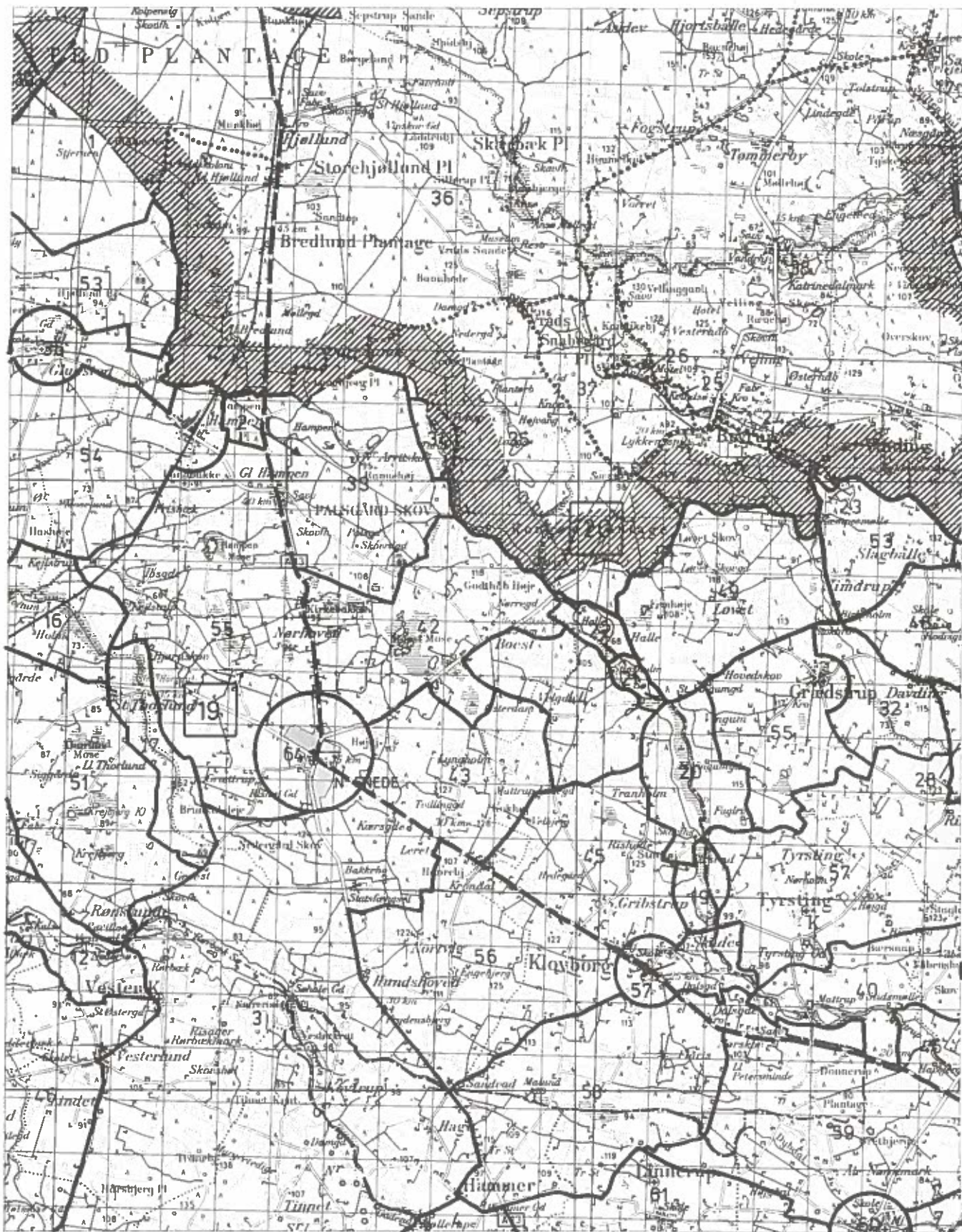
LOKALITETSKORT 1

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

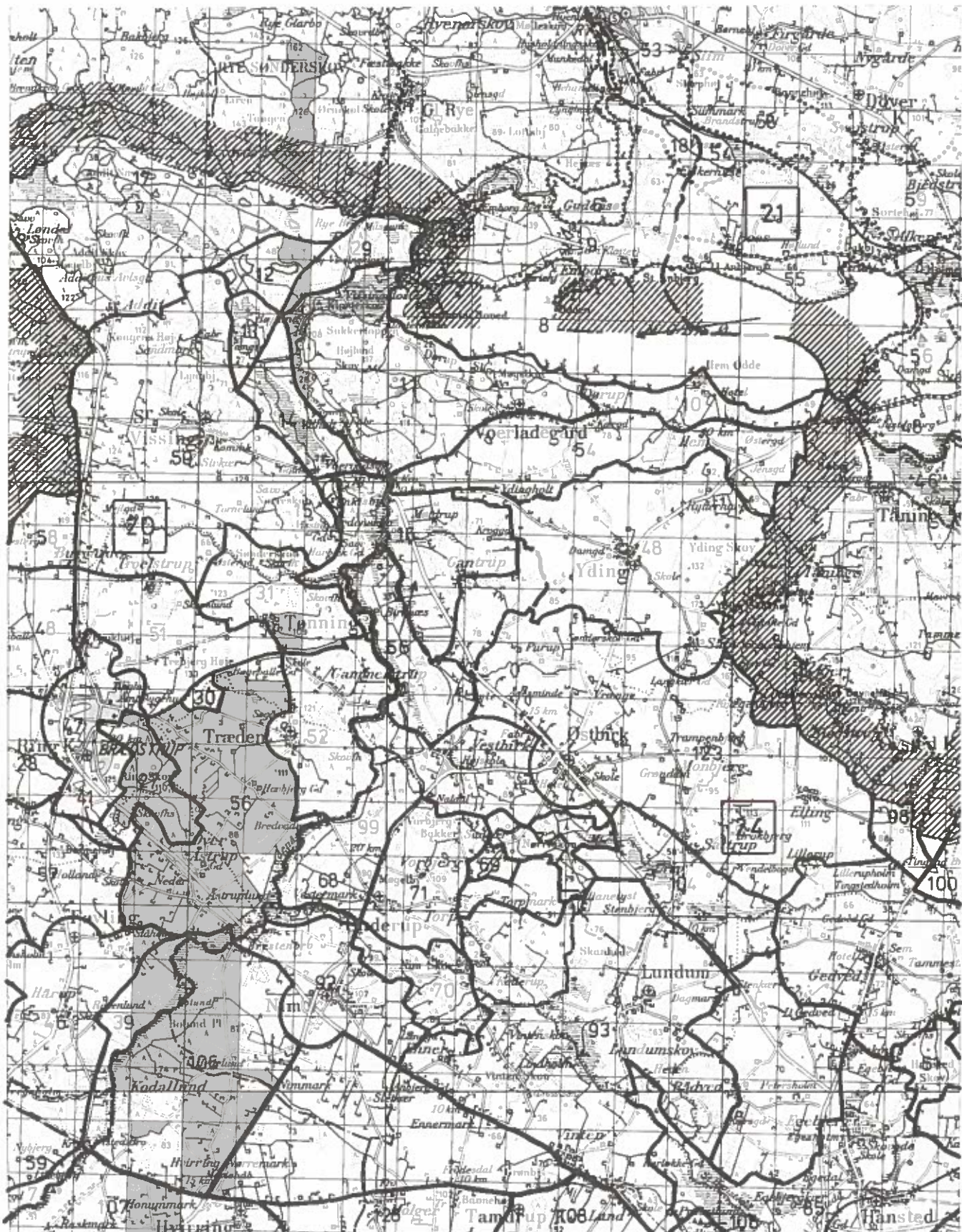
LOKALITETSKORT 2

Grundkort; Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

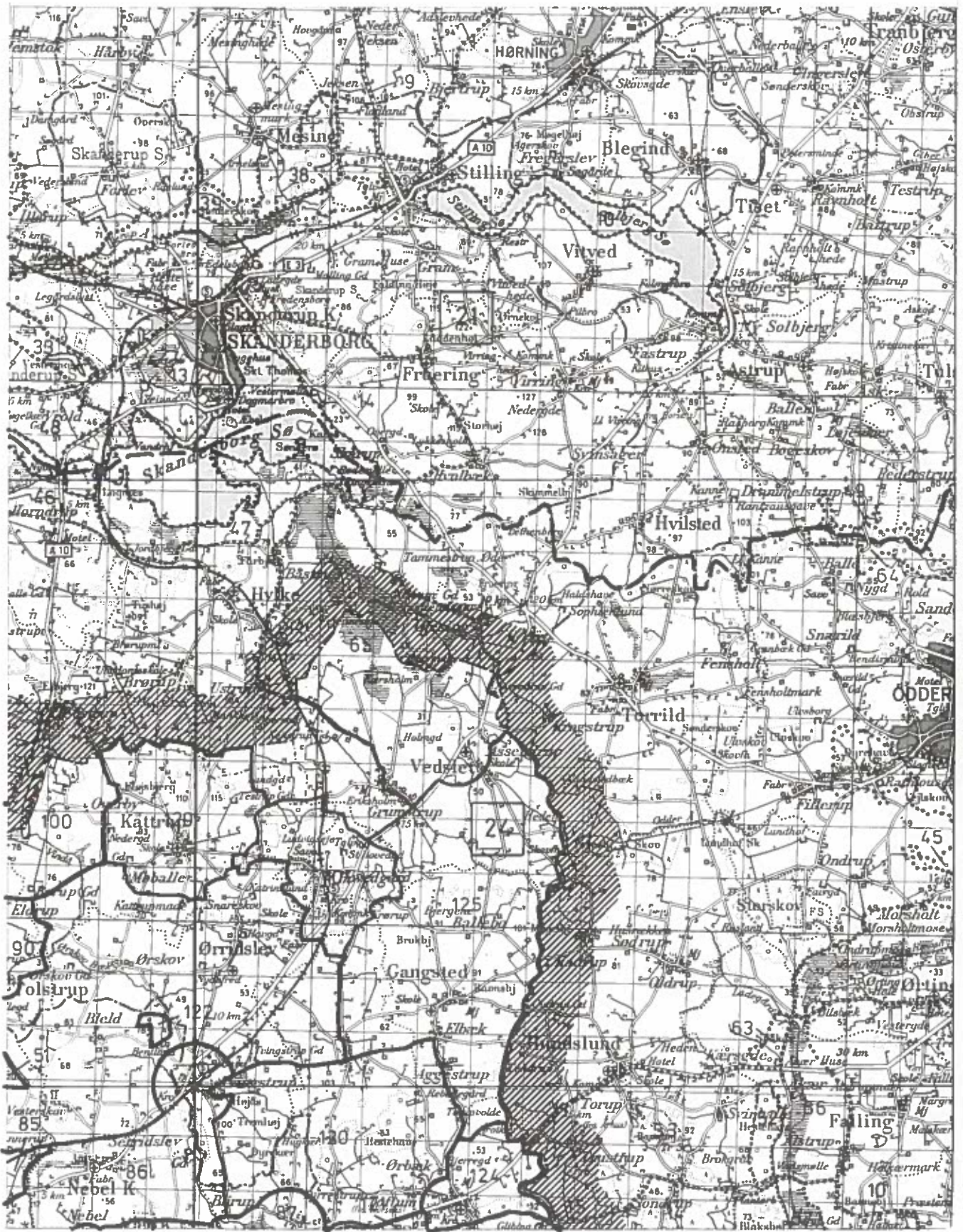
LOKALITETSKORT 3

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

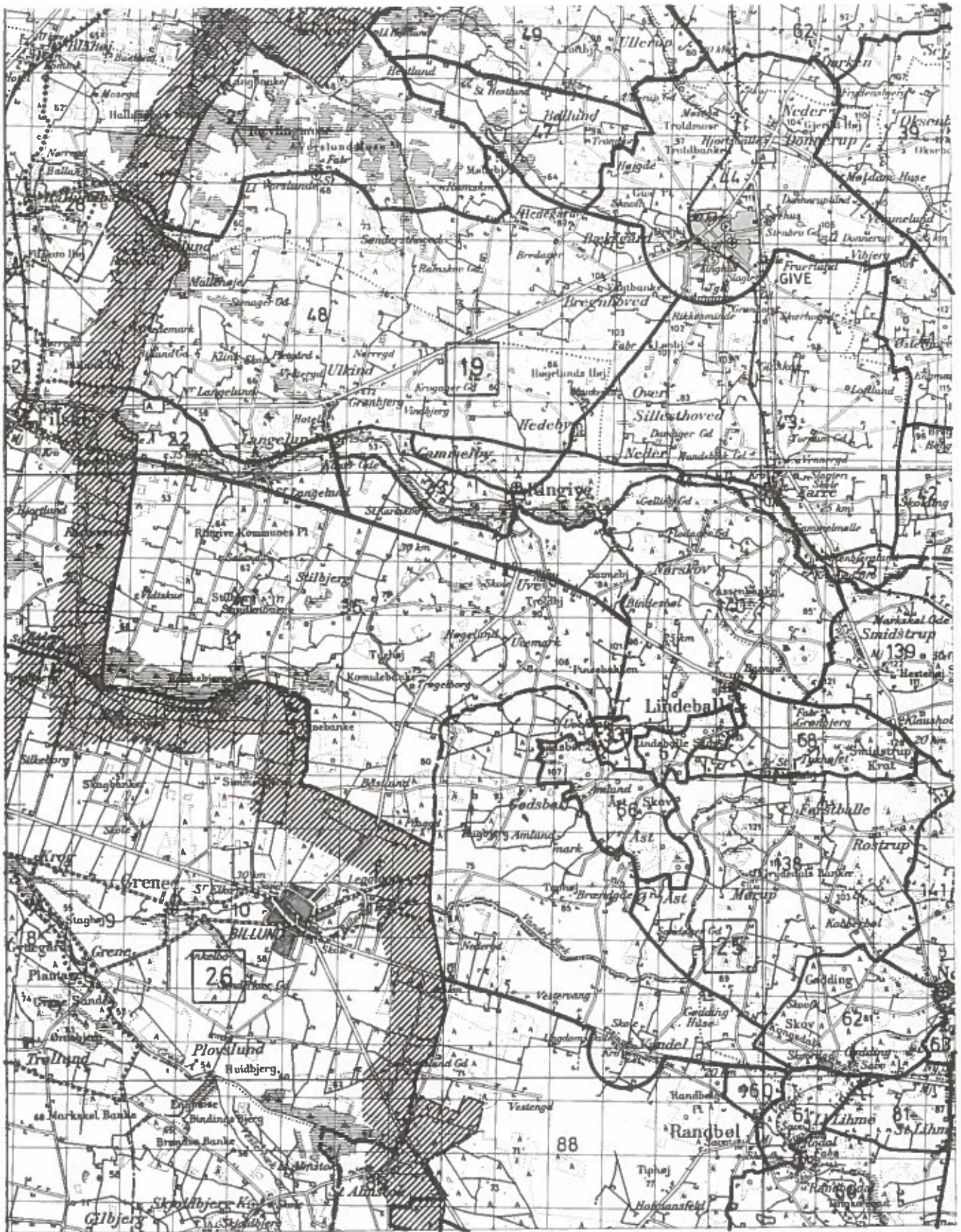
LOKALITETSKORT 4

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

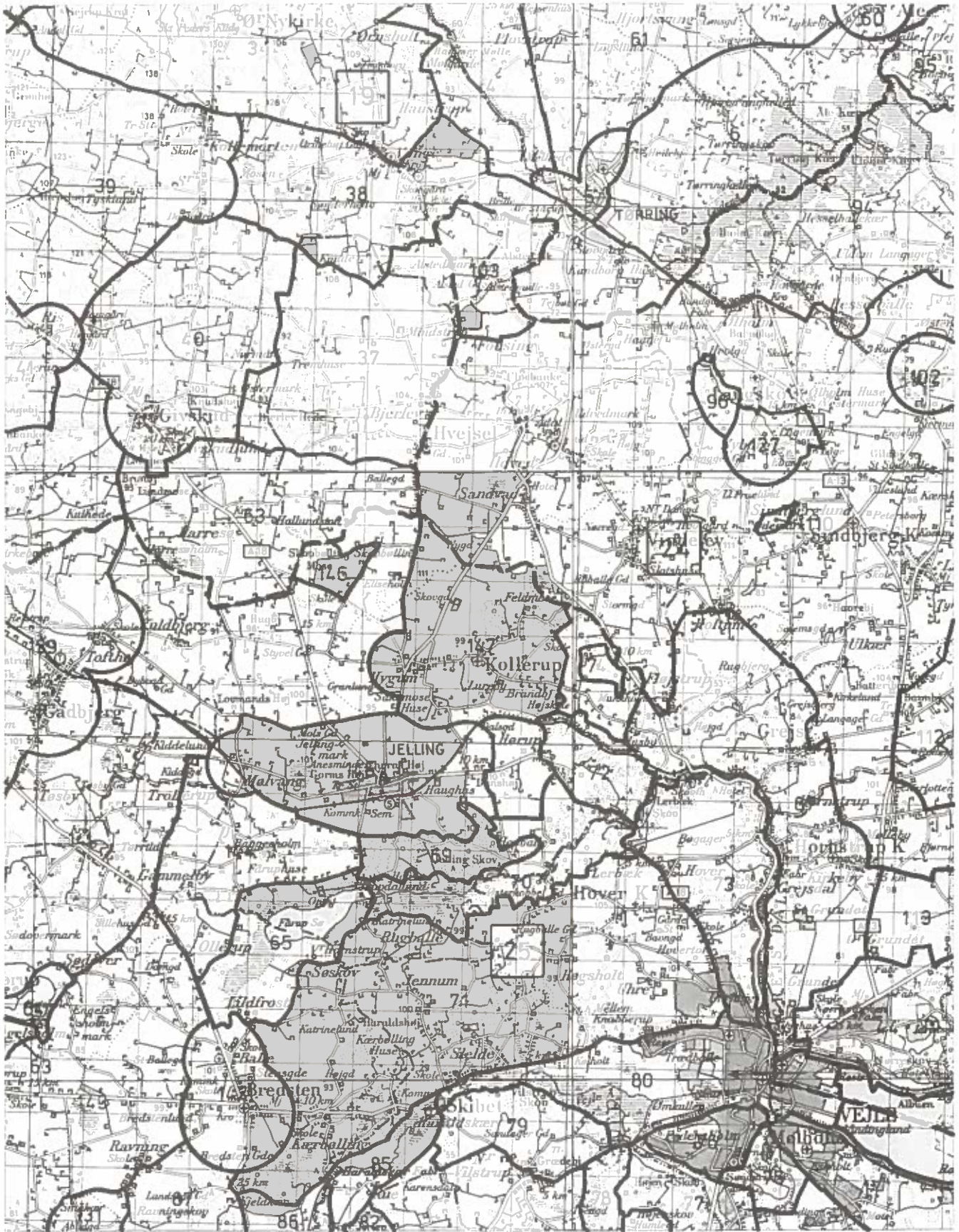
LOKALITETSKORT 5

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

LOKALITETSKORT 6

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

LOKALITETSKORT 7

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

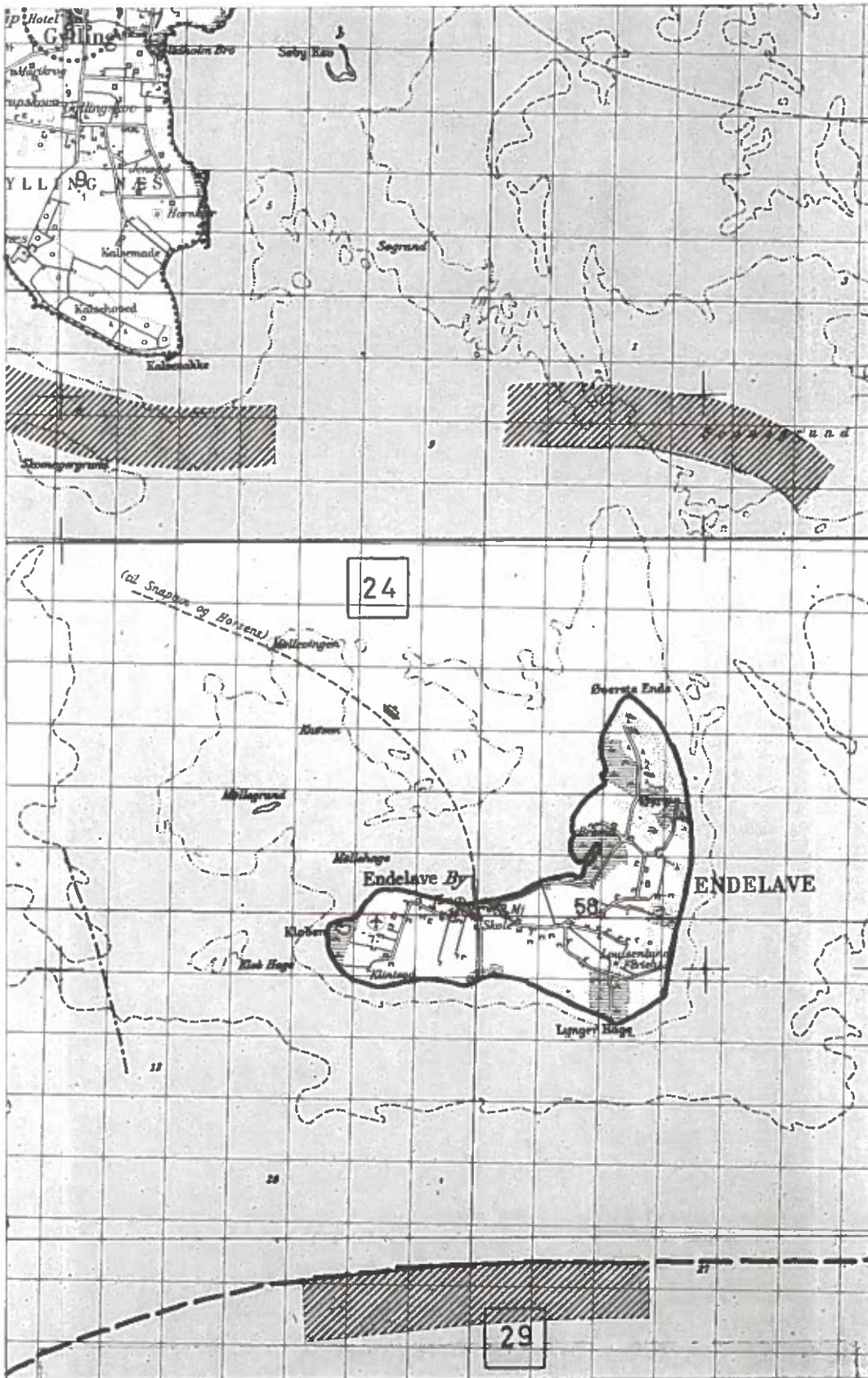
LOKALITETSKORT 8

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

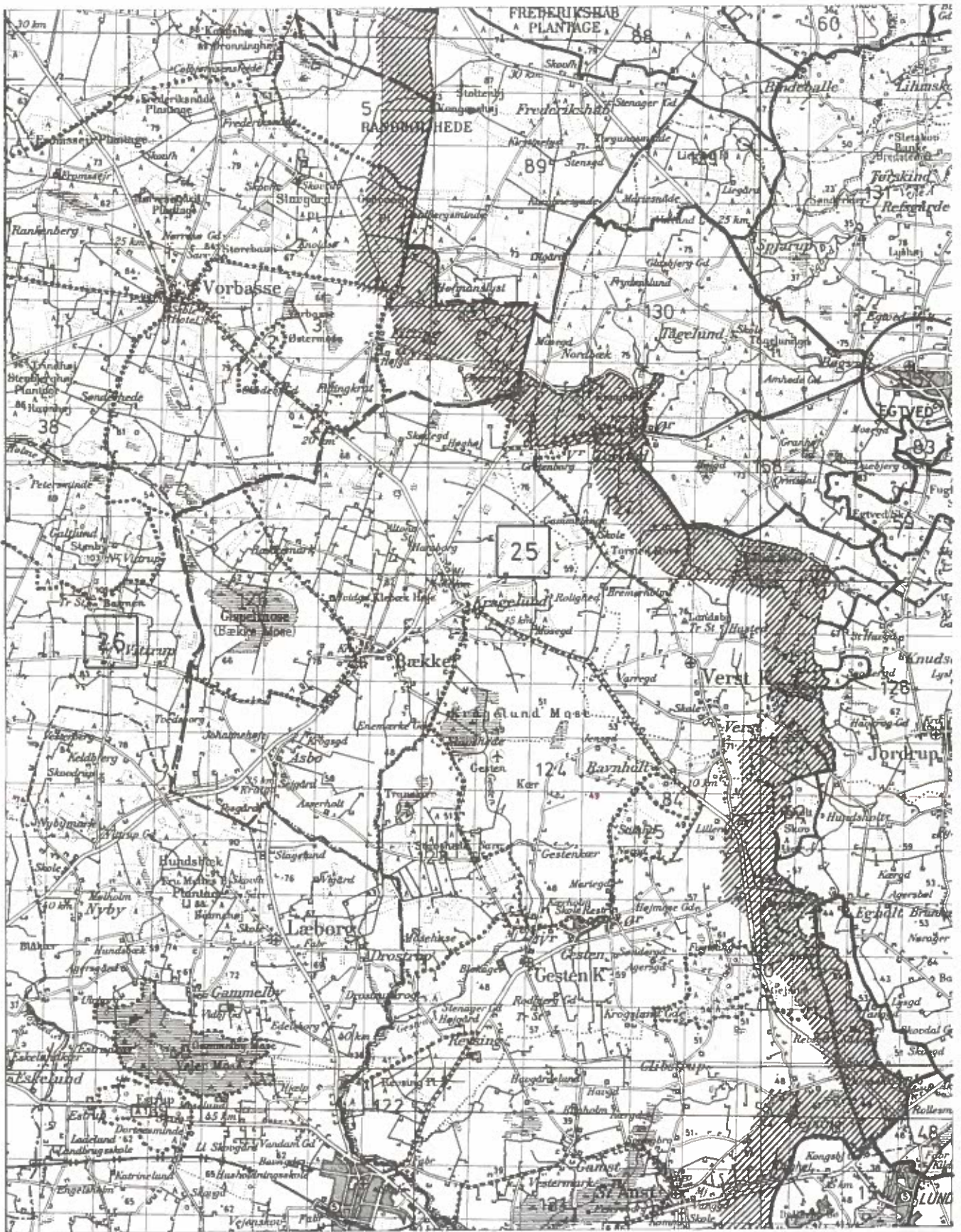
LOKALITETSKORT 9

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

LOKALITETSKORT 10

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

LOKALITETSKORT 11

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrenser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

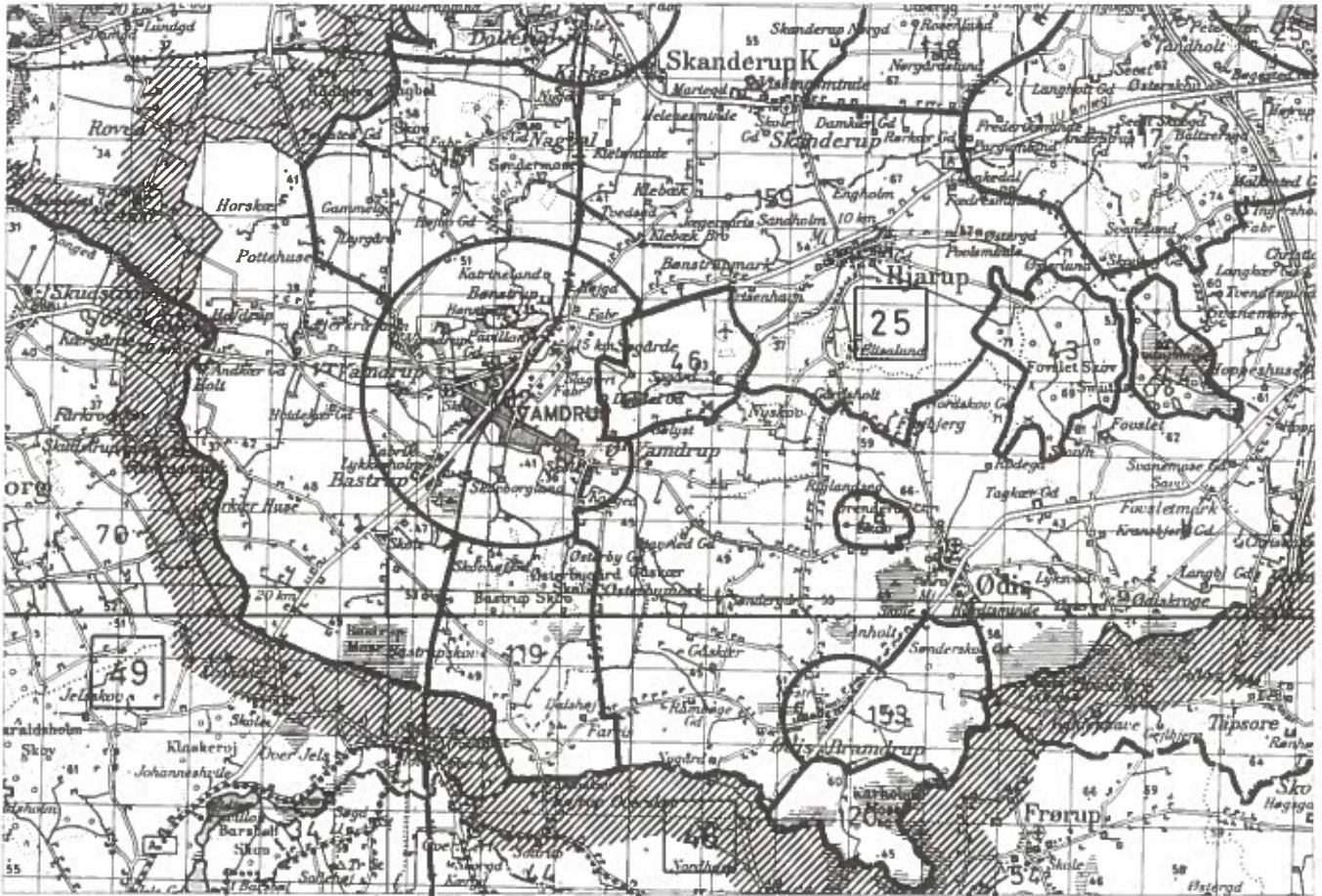
LOKALITETSKORT 12

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

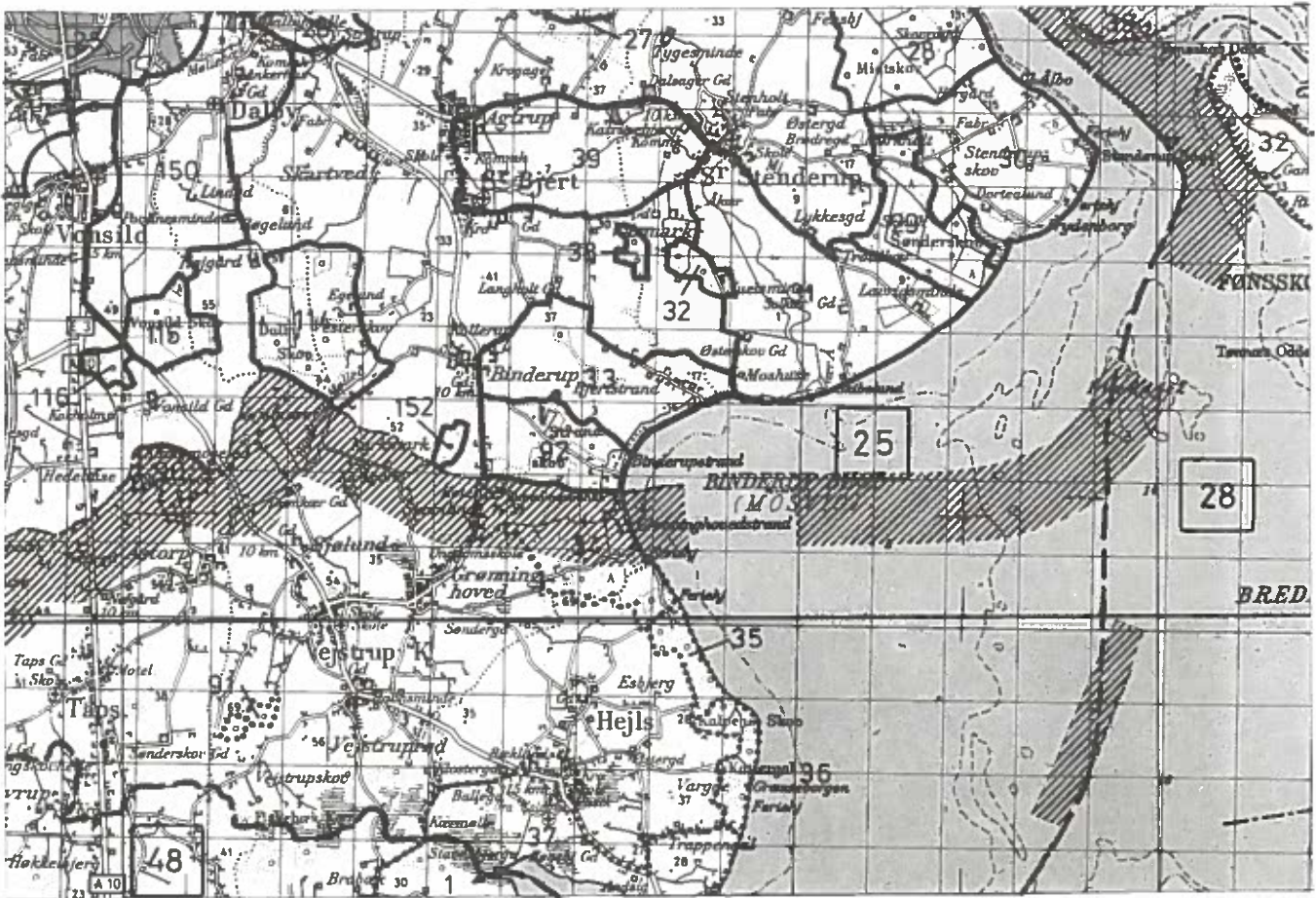
LOKALITETSKORT 13

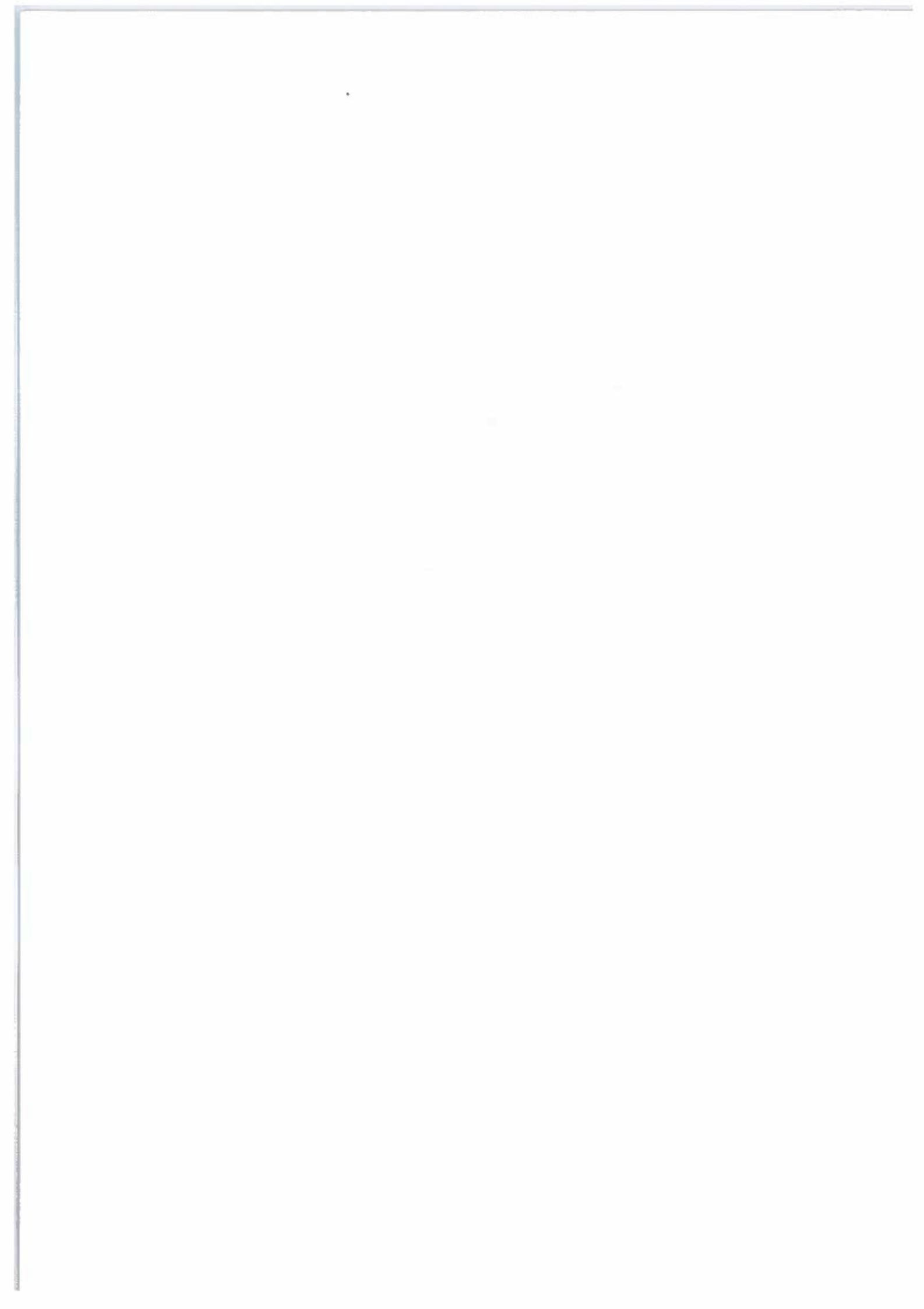
Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

LOKALITETSKORT 14

Grundkort: Udsnit af Geodætisk Instituts amtskort over Vejle Amt i målestok 1:100.000.
Lokalitetsnumre og topografisk-botaniske distriktsgrænser og -numre tilføjet af Dansk Botanisk Forening.
Gengivet med Geodætisk Instituts tilladelse (A. 304/85).

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTR. 19

Det meste af TBU distrikt 19 ligger i Vejle amt. Mindre dele af distriktet ligger i andre amter:

1. området vest for Hovedvej A 13 ved Hjællund i dels Århus og dels Ringkjøbing amt
2. Brande – Blåhøj – området i Ringkjøbing amt
3. Sønder Omme – Filskov – området i Ribe amt.

I de efterfølgende lokalitetsbeskrivelser behandles *udelukkende* de dele af TBU distrikt 19, som ligger i Vejle amt.

19/1 Gludsted Plantage (delvis)

NB. Kun de sydlige dele af Gludsted Plantage ligger i Vejle amt, idet hovedparten tilhører Århus amt og en mindre del Ringkjøbing amt.

Lokaliteten ligger i øvrigt også delvis i TBU distrikt 18 (lok. 18/19)

Vejle amt – delen af Gludsted Plantage er som plantagen i øvrigt overvejende monoton nåletræsplantage på relativt fladt terræn (hedeslette) lige vest for den jyske højderyg. Efter de foreliggende oplysninger er rød-gran altdominerende i de ældre aldersklasser, mens der i de yngre klasser tilkommer bjerg-fyr og sitka-gran.

Nåletræs-monotonien afbrydes enkelte steder af små kær- eller høj-/hedemose-partier, blandt andet den administrativt fredede *Druknesø* sydvest for Stjernen. *Druknesø* er en tidligere dybt tørvegravet højmose, som nu er i retablering i de vådeste dele, mens strækningerne langs de eksisterende grøfter stort set er meget tørre. I mosen indgår foruden *Sphagnum*-partier områder med lyng (tørre), blåtop-mose og partier domineret af tue-kæruld. Der er en del opvækst af især gran. Østenden kvæggræsses.

I Gludsted Plantage er fundet en række af de almindeligste nåleskovssvampe: Rødbrun mælkehæt (Lactarius rufus), prægtig skørhat (Russula paludosa), spættet slørhat (Cortinarius collinitus) og mos-hjelmhat (Galerina hypnorum).

Foreløbig lokalitetskode: + S IV ▲, V III O

Kilder: 12, 272, 307.

19/2 Hampen Plantage

Den lille *Hampen Plantage* består overvejende af nåletræ. Der indgår også lidt løvtræ. Mere udførlige oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S IV O

Kilder: 307.

19/3 Terrænet mellem Nr. Snede, Vestermølle ved Rønslunde, Vester Kirke, Sejrup, Nr. Kollemorten, Vonge, Ørnsholt, Hammer Kirke og Sandvad

(incl. Nedergård Skov og Leret Krat, Rørbæk Sø med omgivelser, Søhalegård Plantage, Kovtrup Skov, Skjernåens og Gudenåens kilder, Lindet Krat, Tinnel Krat, Sejrup Krat, Kollemorten Krat og terrænet ved Øster Nykirke m.m.)

1. Nedergård Skov – Søhalegård Plantage m.m.

De nordlige dele af *Nedergård Skov* står på kuperet terræn, der når højder på 121 og 119 m o. h. i hhv. *Kronbanke* og *Rishøj*. De østlige dele af det kuperede terræn benævnes *Leret Krat* (= *Lert Krat*).

Sydover er terrænet mere jævnt, indtil skræntzonen langs Rørbæk Sø's nordbred nås. I skovens sydvestlige dele er der stejle, til dels kløftgennemfurede skrænter ned mod vestenden af Rørbæk Sø, mens der i øst hovedsagelig findes heder mellem skovens sydrand og de smukke, åbne hedebevoksede skrænter langs nord-siden af Rørbæk Sø. Omkring *Groest Høj* og *Langbanke* strækker disse heder sig som en arm ind i landet mellem sydøstenden af Nedergård Skov og Søhalegård Plantage (se nedenfor).

Selve Nedergård Skov er overvejende nåletræsplantage, om hvilken der ikke foreligger oplysninger af betydning. – I *Leret Krat* indgik der i hvert fald tidligere værdifulde egekratpartier med stilk- og vinter-eg, bævre-asp, alm. røn, tørst, ene, bølget bunke, håret frytle, rød og fåre-svingel, alm. kohvede, liljekonval, blåbær, bakkestar, majblomst, skovstjerne, ørnebregne, krybende hestegræs, tveskægget ærenpris og krat-fladbælg (se Gram, Jørgensen & Køie 1944, lok. 289).

Hedepartiet omkring *Groest Høj* er hovedsagelig græshede domineret af bølget bunke. Den er spredt bevokset med ene og selvsåede skov-fyr. Af floraen kan nævnes hedelyng, revling, tyttebær, skovstjerne, lyng-snerre, sand-star, katteskæg, rundbladet klokke og farve-visse.

Søhalegård Plantage er overvejende hedeplantage domineret af nåletræ, især rød-gran. Desuden indgår lærk, sitka-gran, skov-fyr, klit-fyr, alm. ædelgran, kæmpegran og pyntegrønt-plantninger af sølvgran. Af løvtræ er der nogle mindre stykker med ahorn samt rød eg.

Bunden er overvejende morbund. I de ældre granbevoksninger præges bundvegetationen af tæpper af bølget bunke. Desuden forekommer bl.a. tørst, alm. røn, lyng- og gul snerre, hedelyng, blåmunke, læge-ærenpris og smalbladet timian.

Ved plantagens sydvesthjørne findes (eller fandtes) det lille egekrat *Søhale Krat* på en stejl brink ved østenden af Rørbæk Sø, umiddelbart vest for Skjernåens udløb i søen. Krattet består (eller bestod) af stilk- og vinter-eg med krybende hestegræs, skt. hansurt, krat-fladbælg, alm. pimpinelle, skovstjerne, bjerg-ærenpris, guldenris, kantet konval, kransbørste, vellugtende gulaks, stor fryttele, bølget bunke, majblomst og hvid anemone (Carsten Olsen 1938, Gram, Jørgensen & Køie 1944, lok. 314).

2. Rørbæk Sø med omgivelser

Rørbæk Sø er en udpræget langsø, idet den er ca. 3 km lang og 0.5 km bred. De vigtigste tilløb er *Skjern Å* og *Dybdal Bæk*. Hertil kommer vandtilførsel via bække, der udspringer i søens nærhed (bl.a. *Svinebæk* og *Ballesbæk*). Til trods for, at søen har et relativt begrænset opland uden særligt store arealer med intensivt dyrket landbrugsjord, må den betragtes som tydeligt eutrofieret. Den gennemsnitlige sigtedybde var i perioden 1972-76 omkring 1.30 m, og fra juli til oktober udgør forskellige blågrønalger et væsentligt element i planktonfloreten (bl.a. *Microcystis aeruginosa*, *Aphanizomenon flos-aquae*, *Pseudanabaena mucicola* og *Oscillatoria limnetica*). Blågrønalgerne kan optræde i sådanne mængder, at de danner vandblomst. Eutrofieringen skyldes kvælstof- og fosfortilførsel fra dels landbrug og dels dambrug.

Bredzonen udgøres af bevoksninger af rød el og pilearter, af rørsumpe (tagrør, sø-kogleaks, smalbladet dunhammer m.m.) og kær (flere steder vældprægede).

Af floraen i og ved bredden af *Rørbæk Sø* (incl. udbugningen ved navn *Lillesø* ved vestenden) kan nævnes grå, selje-, femhannet og øret pil, birk, gul åkande, hvid åkande (var. *occidentalis*), tykbladet ærenpris, lyse-, glanskapslet og liden siv, kær-tidsel, alm. sumpstrå, alm. skjolddrager, kær-galtetand, bittersød natskygge, alm. mjørdurt, kær-svovlrod, eng-forglemmigej, engkabeleje, aks-tusindblad, alm. fredløs, vandnavle, gifttyde, lådden og kær-dueurt, sump-kællingetand, frøbid, næb-, toradet og top-star, vand-pileurt, liden andemad, vand-mynte, bukkeblad, vand-skræppe, kragefod, smalbladet mærke, dynd-padderok, vandkarse, strandbo, storfrugtet vandstjerne og tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.).

Da tilløbene til *Rørbæk Sø* rummer interessante partier, skal nogle af disse omtales nærmere:

Den ren- og klarvandede *Svinebæk* udspringer i et kildeområde nær Groest Høj og løber gennem en dybt nedskåret dal ned til *Rørbæk Sø*.

Af den rige og varierede flora i kildefelterne og langs selve *Svinebækkens* løb kan nævnes ris- og kær-dueurt, butbladet skræppe, alm. syre, vandarve, småbladet mildurt, vandkarse, lav ranunkel, alm. vandra-nunkel, mose-bunke, hjertegræs, hare-, stjerne-, grå og alm. star, mangleblomstret fryttele, trævlekroner, rundbladet soldug, eng-troldurt, vibefedt, sump-kællingetand, sump-forglemmigej, bladmosset *Hygroamblystegium tenax* og alm. kildemos (*Fontinalis antipyretica*).

Ved udløbet i *Rørbæk Sø* har *Svinebækken* dannet en bred delta-slette, hvor der bl.a. vokser rød svingel, mose-bunke, vellugtende gulaks, fløjlsgræs, hjerte-

græs, børste-siv, maj-gøgeurt, kær-fladstjerne, engkar-se, kragefod, bukkeblad, kær-galtetand, alm. skjolddrager, liden skjaller, vand-brandbæger, kær-høgeskæg og lancetbladet høgeurt.

Dybdal Bæk (hvis nederste løb også kaldes *Lillebæk*) udmunder i *Rørbæk Sø's* vestende umiddelbart nord for *Skjernåens* udløb i søen. *Dybdal Bæk* er stort set lige så renvandet som *Svinebæk*, og vegetationsforholdene er i mangt og meget de samme. – *Dybdal Bæk* og *Svinebæk* er indgående beskrevet af A. Billing (1960), til hvis beskrivelse der skal henvises.

Ballesbæk (= *Baldersbæk*) udspringer lidt vest for Risager og løber gennem en kløft ned til sydsiden af *Rørbæk Sø*. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Skjern Å har sit udspring i kildeområdet ved Nr. Tinnethøj (se også nedenfor) ca. 3 km oven for udmundingen i *Rørbæk Sø's* østende. På strækningen mellem udspringet og *Rørbæk Sø* omgives *Skjern Å* af overgangsfattigkær, pilekrat, ellesumpe og talrige små, +/- tilgroede tørvegrave etc.

Af floraen i disse forskellige samfund kan under ét nævnes ribs, bredbladet dunhammer, frøbid, eng-forglemmigej, kær-snerre, tormentil, kragefod, næb-, alm., top-, trindstænglet og hirse-star, alm. sumpstrå, lyse- og glanskapslet siv, eng-viol, skarpfinnet mangeløv, mose-bunke, kær- og lådden dueurt, sump-kællingetand, kær-tidsel, kær-svovlrod, kær-galtetand, liden andemad, smalbladet mærke, dynd-padderok, lancetbladet ærenpris, engkabeleje, trævlekroner, plettet høgeurt, bukkeblad, alm. skjolddrager, stor/liden skjaller, kær-trehage, tranebær, alm. og liden blæserod, svømmende vandaks, grenet pindsvineknop, græsbladet fladstjerne, rundbladet soldug, mose-jomfruhår (*Polytrichum commune*), filt-knopmos (*Aulacomnium palustre*), engkost (*Climacium dendroides*), alm. lunge-mos (*Marchantia polymorpha*) og tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.).

Rørbæk Sø's omgivelser præges af stejle skrænter. Langs nordsiden er de mest klædt af heder (med spredte krat) eller skov (ved vestenden således af den sydvestlige del af *Nedergård Skov*).

Med undtagelse af det langstrakte bakkeparti *Fårebanke-Kælderbanke* og de åbne strækninger (bl.a. heder) ved og nær *Ballesbækgård* er sydsiden overvejende bevokset med skov (*Rørbæk Skov*, *Nørre-risager Plantage* m.m.).

Rørbæk Skov og kratpartierne på *Kælderbanke* og ved *Ballesbæk* var i hvert fald tidligere smukt udviklede som egekrat og i *Rørbæk Skov* også delvis som egehøjskov. Disse kratpartier (og andre mere vestligt) er beskrevet af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (*Rørbæk Krat*, lok. 311) og desuden hos Carsten Olsen 1938.

Af egeskovs-/krat-floraen i *Rørbæk Skov* kan nævnes stilk-eg, hybriden stilk- x vinter-eg, bævre-asp, alm. røn, tørst, fugle-kirsebær, engriflet og alm. tjørn, hassel, bøg, dun-birk, grå pil, alm. hyld, alm. gedebled, ene, hindbær, vedbend, blåbær, engelsød, skarpbladet fladstjerne, skovsyre, skov-viol, gærde-vikke, tredelt egebregne, bredbladet mangeløv, ørnebregne, kam-bregne, fjerbregne, alm. kohvede, kantet perikum, tormentil, alm. hanekro, guldenris, skov-jordbær, glat du-

eurt, skov-padderok, salomons segl, majblomst, krybende hestegræs, liljekonval, skov-salat, krat-fladbælg, bjerg-ærenpris, lyng-snerre, djævelsbid, hunde-viol og stor frytle.

Nørresager Plantage (= »Risager Skov«) er efter de foreliggende oplysninger mest nåleskov, dog med løvtræsindslag.

Under eg og andre løvtræer er fundet mælkehat-arten *Lactarius chrysorrheus*, cinnoberskællet slørhat (*Cortinarius bolaris*) og *Hygrophorus tephroleucus*, i nåleskovspartierne (på stubbe) den sjældne, nordiske væbnerhat *Tricholomopsis decora* og den sjældne mørkhat *Psathyrella chondroderma*. Desuden er fundet safranskælhat (*Pholiota astragalina*) og flamme-skælhat (*P. flammans*).

Rørbæk Sø med omgivelser er fredet (1962). Desuden er Ballesbækgård-området på sydsiden erhvervet af staten (1965).

3. Tinnets - Ør. Nykirke - Sejrup Krat-området m.m.

Det bakkede terræn omkring Ør. Nykirke-Tinnets og ikke mindst i *Lindet Krat*, *Kollemorten Krat* og *Sejrup Krat* henlå tidligere som et øde hedeterræn med spredte egekrat og egepur. Indtryk af områdets tidligere karakter kan blandt andet fås ud fra fotografier gengivet hos Eug. Warming 1916-19 (fig. 75, 249 og 251-52).

Omfattende opdyrkning og tilplantning med frem for alt nåletræ har i tidens løb ændret området ganske væsentligt, selv om der endnu er rester tilbage af de oprindelige hede- og egekratpartier.

De vigtigste egekrat i området er:

Tinnets Krat
Damgård Skov (ved Tinnets)
Lindet Krat
Kollemorten Krat
Nørrekrat & Sønderkrat (begge i *Sejrup Krat*)

Af floraen i disse egekrat kan under ét nævnes stilk- og vinter-eg samt hybrider mellem disse, bævre-asp, tørst, alm. røn, ene, alm. gedeblad, blåbær, tyttebær, revling, mose-bølle (sparsom), brombær, hedelyng, hønsebær, vedbend, fåre-svingel, eng-rapgræs, vellugtende gulaks, alm. kohvede, skovsyre, hunde-viol, krybende hestegræs, aks-rapunsel, bølget og mose-bunke, miliegræs, salomons segl, skov- og stinkende storkenæb, gærde-vikke, krat-fladbælg, sanikel, skov-galtetand, krybende læbeløs, skarpbladet og græsbladet fladstjerne, kantet, smuk og bjerg-perikum, bidende ranunkel, feber-nellikero, burre- og lyng-snerre, djævelsbid, gyldenris, skov-jordbær, tveskægget ærenpris, håret og mangleblomstret frytle, alm. engelsød, kambregne, ørnebregne, bakke-gøgelilje^x, tormentil, bakke- og pillestar, blåmunke, skorsoner, skovstjerne, smalbladet høgeurt, hvid anemone, liljekonval og liden vintergrøn. Som epifyt ses bl.a. bladmosset *Antitrichia curtipendula* (pude-krogstand).

Af svampfund kan fra *Tinnets Krat* nævnes de to muldbundsboende arter abrikos-skørhat (*Russula lutea*) og grå kantarel (*Craterellus cinereus*). På morbund er fundet grynet hjortetrøffel (*Elaphomyces granulatus*) med sin parasit slank snyltekølle (*Cordyceps ophioglossoides*).

Egekrattene er tidligere i større eller mindre detaljer beskrevet hos Carsten Olsen (1938), Gram, Jørgensen & Køie (1944) og Jørgen Kristiansen (1961), men nye inventeringer er meget ønskelige, da de foreliggende oplysninger dels er gamle og dels er ufuldstændige. Visse af egekratresterne vil formodentlig vise sig at være fredningsværdige.

Af floraen i de bevarede hedepartier (incl. fattigkær etc. i fugtige lavninger og i kløfter) kan under ét nævnes hedelyng, revling, hønsebær, klokkeløng, blåbær, tyttebær, rosmarinlyng, bølget bunke, blåtop, katteskæg, tue-kogleaks (ssp. *germanicus*), sand-star, tormentil, farve-, engelsk og håret visse, skovstjerne, lancetvejbred, lyng- og gul snerre, blåhat, guldblomme, skorsoner, næb-, alm. og grå star, smalbladet og tuekæruld, lyse-, børste- og tråd-siv, vandnavle, benbræk, plettet gøgeurt, eng-viol, filt-knopmos (*Aulacomnium palustre*), mose-jomfruhår (*Polytrichum commune*) og flere tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.).

4. Gudenåen fra udspringet til Møllerup

Gudenåen udspringer af en lille kilde ved Nr. Tinnets, kun et par hundrede meter fra den kilde, som er den første begyndelse til Skjern Å (se beskrivelsen af Skjernåens øvre løb ovenfor).

På engene ved Gudenåens kilde vokser bl.a. grå pil, bækarve, tykbladet ærenpris, knæbøjlet rævehale, bidende ranunkel, alm. syre, sump-forglemmigej, trævlekrone, vandkarse, engkabelleje (var. *radicans*), majgøgeurt, tvebo baldrian, bukkeblad, mose-troldurt, krybende læbeløs, tormentil, kragefod, muse-vikke, skarpbladet og sump-fladstjerne, kær-tidsel, alm. røllike, eng-nellikero, mangleblomstret frytle, top-, krog-næb-, alm. og grå star, vellugtende gulaks og dyndpadderok.

Sydover bliver Gudenåen hurtigt vandrig, da der tilføres vand fra adskillige kildevæld i dalsiderne og i sidedalene. - Som eksempel på vegetationen længere nede ad løbet skal fra våde græsningsenge ved *Ørnsholt* nævnes dynd-padderok og trævlekrone (begge i mængde), kødfarvet gøgeurt, fløjlsgræs, eng-rapgræs, alm. mjødurt, stor skjaller, hylde-baldrian, kær-tidsel, vellugtende gulaks, engkabelleje og alm./dusk-syre.

5. Kovtrup-Hage-området

Kovtrup-Hage-området øst for Skjernå-Gudenå-dalen afgrænses fra denne dal ved +/- stejle, for en stor del skov- eller kratklædte skrænter, hvis åbne partier bl.a. er beklædt med hede: Foruden nåletræ indgår der i skovene og i krattene rester af egekrat (i *Kovtrup Vesterkrat*, *Kovtrup Sønderkrat* og i *Lundbanke Krat*), som i hvert fald delvis er truede på grund af konvertering til nåleskov.

I Kovtrup Vesterkrat er der sådanne truede egekratrester med f.eks. (1979) stilk-eg, hassel, ene, bøg, bævre-asp, tørst, alm. røn, selvsåede nåletræer (rød- og sitka-gran, alm. ædelgran, skov-fyr), alm. gedeblad, alm. kohvede (hyppig), vellugtende gulaks, bølget bunke, blåbær, lyng-snerre, håret frytle, skarpbladet fladstjerne, skovstjerne, hedelyng, rundbladet klokke, ørnebregne, engelsød og aks-rapunsel.

Tidligere er fundet arter som °smuk perikum, °smalbladet høgeurt, °skt. hansurt, °liljekonval, °smalbladet klokke, °kransbørste, °salomons segl og °kantet konval (Gram, Jørgensen & Køie 1944, lok. 317).

Gudenåens øvre løb er fredet (1980). I samme område ligger nogle ejendomme erhvervet af staten i perioden 1968-72 (Kovtrup Gård, Kovtrup Hus).

Samlet lokalitetskode, lok. 19/3 som helhed:
+ / + + / + + + H-E-S-V-SV m.m. I ▽-▲

(Sat til I specielt på grund af biotop: Hele landskabet omkring Rørbæk Sø og Gudenåens og Skjernåens kilder. – Formodentlig også I på grund af → 20 arter i flere af plantesamfundene)

Kilder: 17, 19, 42, 43, 46, 54, 56, 63, 97, 139, 145, 150, 153, 158, 204, 225, 241, 260, 273, 288, 307, 411, 420, 421, 422, 423, 454.

19/4 Gudenå-dalen mellem Møllerup og Egholm Mølle

(incl. Mølleskov og Hammer Vandmølle)

Botaniske oplysninger om Gudenå-dalen på denne strækning er meget ønskelige. – I området ligger to ejendomme erhvervet af staten i 1973 (Birkelund og Bækhus).

Foreløbig lokalitetskode: o V-S IV O

Kilder: 42, 54, 307.

19/5 Gudenåen fra Egholm Mølle til Tørring

Oplysninger om Gudenåen på denne strækning er ønskelige.

I eller ved Tørring er fundet °trekløft-stenbræk og de anthropokore arter °rynket stenfrø, °pigfrø og °kranssalvie (gamle fund).

Foreløbig lokalitetskode: +/o V-E-B IV O ?

Kilder: 280.

19/6 Tørring Kær – Åle Kær m.m.

Det store moseområde mellem Tørring og Uldum ligger dels i TBU distr. 19 og dels i distr. 24. Hele området behandles af praktiske grunde samlet under lok. 24/94 (se denne).

19/7 Gudenåen fra Åle til Åsted Bro

Nærmere oplysninger om Gudenåen på denne strækning er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V III/IV O

Kilder: 261.

(Lok. 19/8-10: Uden for Vejle amt)

19/11 Tykskov Krat, Hastrup Plantage, Johanneplantage, Hastrup Skov, Hastrup Sø + Skjernå mellem Hastrup Sø og Søndergård ved Arvad

NB: Lok. 19/11 gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Ringkjøbing amter. Bortset fra et mindre område omkring Ør. Arvad og Ågårdmark ligger lokaliteten dog i Vejle amt.

De botaniske forhold i dette område er som helhed dårligt kendt. – Tykskov Krat består så vidt vides mest af nåletræsplantage. Dog er der eller har der i de midterste dele været egekrat (beskrevet hos Gram, Jørgensen & Køie 1944, lok. 283) med stilk- og vinter-eg, bævre-asp, tørst, ene, dun- og vorte-birk, hassel, blåbær, bølget bunke, krybende hestegræs, alm. kohvede, håret frytle, vellugtende gulaks, hvid anemone, engrapgræs, rundbladet klokke, læge- og tveskægget ærenpris, skovstjerne, majblomst, lyng-snerre, bakkestar, skarpbladet fladstjerne, krat-fladbælg, skov- og hunde-viol, skovsyre, gyldenris og tormentil. Nye oplysninger om Tykskov Krat er ønskelige.

Den 586 ha store Hastrup Plantage domineres af nåletræ med en skæv aldersfordeling med meget unge eller meget gamle træer med kun mindre mængder i mellemklasserne. I den østlige del (i retning mod Skjernå og Hastrup Sø) er der større variation. Plantagen står på en hedeslette, hvis jordbund domineres af groft sand.

I den sydøstlige del af Hastrup Skov findes eller fandtes egekratpartier beskrevet under navnet Hastrup Krat (se Gram, Jørgensen & Køie 1944, lok. 308). Nærmest Hastrup Sø er Hastrup Skov præget af næringsrig bund med skov af rød el, ask og eg og med tørst og hassel i bunden. Længere borte fra søen er terrænet mere bakket og morbundspræget og med hede-lyng og blåbær i bunden.

I Hastrup Skov er fundet en del interessante svampe, som frister til en nærmere undersøgelse. I nåleskovs-partierne er således fundet grynet hjortetrøffel (*Elaphomyces granulatus*) med slank snyltekølle (*Cordyceps ophioglossoides*), stjernesporet tragthat (*Omphaliaster asterosporus*), cinnober-grynhat (*Cystoderma cinnabarina*), flamme-skælhat (*Pholiota flammans*) og på ædelgran den sjældne resupinate svamp *Aleurodiscus amorphus*.

I løvskovs-partierne er fundet tenstokket fladhat (*Collybia fusipes*) og *Lactarius chrysorrheus* (begge under eg), den sjældne kastanie-rørhat (*Gyroporus castaneus*), spiselig mælkehat (*Lactarius volemus*), spids-skællet grynkaphat (*Phaeomarasmium erinaceus*) og skørhat-arten *Russula velenovskyi*. I åbne partier er

fundet vokshatten *Hygrocybe marchii* og kæmpe-traghat (*Leucopaxillus giganteus*). Endelig skal nævnes den sjældne resupinate svamp *Caldesiella ferruginosa*.

Hastrup Sø (der gennemstrømmes af *Skjern Å*) er trods god vandudskiftning stærkt forurenet som følge af næringstilførsel via spildevand (fra renseanlæg), dambrug og landbrug. Den gennemsnitlige sigtedybde har i perioden 1972-76 været under 1 m (ved visse lejligheder så lav som 40 cm). – Fra vestbredden foreligger fund af vand-brunrod. På sydsiden er der sumpskov af pil og birk samt rigkær/ekstremrigkær med den meget sjældne bredbladet kæruld^x.

Om *Skjernå* mellem *Hastrup Sø* og *Arvad* er nærmere oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S (incl. SV) – V III O, V I ▽

(V I ▽ refererer til ekstremrigkæret ved *Hastrup Sø's* sydende)

Kilder: 19, 44, 63, 84, 153, 204, 260, 308, 401.

19/12 Nedersø, Kulsø og Enesø + hele Skjernådalen mellem Vester Mølle og Hastrupmølle

Nedersø er en stærkt forurenet sø, som i den henseende er noget mere præget af næringstilførsel end den ovenfor liggende *Rørbæk Sø*. I 1977 var sigtedybden en stor del af året under 1 m. Plankton-floret domineres af blågrøn-alger og centriske kiselalger. Hertil kommer et diversit flor af grøn-alger (mindst 21 arter). I bredvegetationen indgår star(-arter ?), dunhammer og kalmus, men nærmere oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Kulsø er særdeles stærkt forurenet (Vejle amtskommune 1978: 155) som følge af næringstilførsel. Plankton-alge-floret domineres først og fremmest af blågrøn-alger (især *Aphanizomenon flos-aquae* og *Microcystis aeruginosa*), men visse arter af kiselalger (især centriske) er dog også hyppige. Antallet af grøn-alger (22) er stort set det samme som i *Nedersø* (loc. cit., tabel p. 154). – I teksten p. 155 nævnes fejlagtigt, at der kun træffes få grøn-alge-arter).

I bredvegetationen indgår tagrør, sø-kogleaks, star(-arter ?), (vand-)pileurt, siv(-art/arter) og (alm.) sumpstrå.

Nærmere oplysninger er ønskelige.

Enesø (= *Ensø*) modtager ikke spildevand og har et ganske lille opland med ringe udvaskning af nærings-salte. Alligevel er der sket en akkumulering af nærings-salte, der betyder, at søen kun i forårstiden har en god sigtedybde (godt 1.5 m i perioden 1972-76). Nærmere oplysninger om *Enesø* er ønskelige.

Nærmere oplysninger er i øvrigt ønskelige om resten af lok. 19/12, det vil bl.a. sige skovene på skrænterne syd for *Nedersø* og *Kærmosen*, på *Lanørebanken* og i området syd for *Enesø*, om *Kærmosen* (ved *Nedersø*) og om *Troldsø*. (Om skovene syd for *Nedersø*, der indgår i

»*Rørbæk Krat*«, findes oplysninger hos Gram, Jørgensen & Kjøie 1944, lok. 311).

Foreløbig lokalitetskode, Nedersø: + V III O
– – , Kulsø: + V III O
– – , Enesø: +/o V IV O
– – , området i øvrigt: +/o V-S III/IV O

Kilder: 43, 63, 260.

19/13 Nørlund Plantage, Harrild Hede og Holtum Å mellem slusen syd for Hallundbæk og Brande Harrild

Nørlund Plantage er overvejende nåletræsplantage på sandet bund med flere markante indsander. Plantage-arealerne veksler med hede (bl.a. den store *Harrild Hede* nord og syd for *Holtum Å*). Langs *Holtum Å*, *Kvindebæk* og *Hallundbæk* (mellem *Nørlund Bjerg* og *Kølkær Top*) er der større og mindre vådområder, bl.a. smukt udviklede fattigkær. Hertil kommer en række mindre søer og andre vådområder, bl.a. *Brilledammene* syd for *Stjernen*. (Sidstnævnte samt *Maven* og *Gåsedam* er oligotrofe søer omgivet af fattigkær).

Af floraen på *Harrild Hede* (incl. vådområder) kan nævnes hedelyng, klokkeling, øne, revling, gyvel, blåbær, tyttebær, tue-kogleaks, blåtop, skovstjerne, lyng-snerre, plettet gøgeurt, skorsoner, liden og børste-siv, en blærerod-art, spæd pindsvineknop, eng-viol, den meget sjældne tørve-viol^x, farve- og engelsk visse, hirse-, pille-, næb-, og sand-star, alm. og sump-kællingtand, blåmunke, blåhat, djævelsbid, bølget bunke, tandbælg, smalbladet mangeløv, engelsød, smalbladet høgeurt, krybende hestegræs, katteskæg, sandskæg, kærsvovlrod, svømmende og aflangbladet vandaks, alm. vandranunkel (var. *peltatum*), roset- og storfrugtet vandstjerne, tranebær, smalbladet kæruld, vandnavle, kær-tidse og kær-dueurt (ufuldstændig liste fra området mellem *Holtum Å* og *Kvindebæk*).

Harrild Hede og et hedeareal i *Nørlund Plantage* er frettet (1934 og 1954). – Nærmere oplysninger om lok. 19/13 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S IV O, H-V I ▲-O

(Sat til I på grund af I-arten tørve-viol. Måske også I på grund af biotop: værdifulde hede- og fattigkærspartier)

Kilder: 42, 54, 139, 192, 197, 247, 257, 299, 308, 469.

19/14 Holtum Å mellem Loppenborg Plantage og slusen syd for Hallundbæk + Smedebæk mellem Smedebæk Mejeri og Holtum Å

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O

19/15 Loppenborg Plantage, Ejstrup Sø og Hvilum Bæk mellem Sr. Hvilum og Ejstrup Sø

Ejstrup Sø anses for oprindeligt at have været en naturligt eutrof sø, som imidlertid nu er stærkt eutrofieret. Den gennemsnitlige sigtedybde har i perioden 1972-77 kun været omkring 40-70 cm.

– Ved sydøstenden af søen er fundet den meget sjældne klase-kortlæbe^x (formodentlig anthropokor).

Om de øvrige dele af området foreligger nærmere oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: +lo S IV O, V III O

Kilder: 64, 78, 224, 260, 299.

19/16 Kejlstrup Plantage + Holtum Å mellem Torlund Bro og Ejstrup m.m.

Nørbjerg Krat på de sydlige åskrænter vest for Torlund Bro beskrives af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 284) som et par små egekratpartier med stilk-eg, vinter-eg samt hybrider mellem disse, bævre-asp, alm. røn, tørst, selje-pil, krybende hestegræs, engelsød, liljekonval, skov-viol, hvid anemone, krybende læbeløs, skarpbladet fladstjerne, alm. kohvede, bakke-star, alm. syre, skorsoner, majblomst, bølget bunke, gyldenris, skov-hanekro, salomons segl, skovsyre, alm. hvene, smalbladet høgeurt og krat-fladbælg.

Oplysninger om området foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode, *Nørbjerg Krat*: + S II ▲-O
– – – – – området i øvrigt:
o S IV O, V IV O

Kilder: 63.

19/17 Grættstrup Krat + Holtum Å mellem Nedergård Skov og Torlund Bro

I *Grættstrup Krat* var der i hvert fald tidligere anselige egekratpartier med stilk-eg, bævre-asp, alm. røn, tørst, alm. gedeblad, hassel, skov-æble, tjørn, vedbend, ene, krybende hestegræs, alm. hundegræs, eng-rapgræs, kryb-hvene, rød svingel, skarpbladet fladstjerne, bakke-star, krybende læbeløs, gærde-vikke, krat-fladbælg, alm. høgeurt, tveskægget ærenpris, vellugtende gulaks, skov-storkenæb, kantet perikum, læge-ærenpris, hvid anemone, kransbørste, aks-rapunsel, djævelsbid, miliegræs, skovsyre, liljekonval, skovstjerne, bølget bunke, majblomst og alm. kohvede (Gram, Jørgensen og Køie 1944, lok. 286).

Fra den øvre del af *Holtum Å* (= »Groest Bæk») kendes alm. vandranunkel og vandarve.

På en sandet mark ved *Groest Gårde* er i 1961 noteret en ukrudtsflora med ikke mindre end 73 arter, herunder bl.a. ager-rævehale, vindaks, sandskæg, tidlig dværg-

bunke, rødknæ, femhannet hønsetarm, markarve, enårig og flerårig knavel, alm. spergel, flipkrave, gyldenlak-hjørneklap, kiddike, sølv-potentil, alm. dværgløvefod, sand-vikke, sand-hanekro, voldtian, kornblomst, liden og ager-museurt, ager-gåseurt, vår-brandbæger, svineøje, tag- og grøn høgeskæg og høgeurt-arten *Hieracium macrolepideum*.

Foreløbig lokalitetskode: +lo S II O, V III O, B II O

Kilder: 63, 145.

(Lok. 19/18-21: Uden for Vejle amt)

19/22 Omme Å mellem Elkjær Gårde og Filskov

NB: Denne lokalitet gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Ribe amter, men behandles af praktiske grunde samlet her under Vejle amt.

Ved *Filskov* eller *Omme Å* nær Filskov (mest sandsynligt i Ribe amt-delen) har der i hvert fald indtil for nylig været meget værdifulde vådområder og enge med sjældne eller meget sjældne arter som °smalbladet pindsvineknop^x, °otteradet ulvefod^x og °bruskbæger^x. Fra *Omme Å* ved Filskov foreligger i øvrigt en tvivlsom angivelse af den meget sjældne, borealt-montane art °kongescepter^x.

Nærmere oplysninger om området er særdeles ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V IV O ?

(men V I ▼, hvis f.eks. °smalbladet pindsvineknop eller l-arterne °otteradet ulvefod, °bruskbæger eller °kongescepter stadig findes)

Kilder: 75, 245, 401.

19/23 Omme Å mellem Ringive og Elkjær Gårde

Omme Å er på denne strækning +/- udrettet af hensyn til dambrugene. Omkring det gamle åløb umiddelbart vest for Ringive-Billund-vejen findes en lille skov af rød el og ahorn med bl.a. alm. mjødukt og skov-kogleaks i bunden.

I og ved en gammel åslyng samstedes vokser bl.a. grenet pindsvineknop, svømmende vandaks, vejbred-skeblad, lyse-siv, lådden dueurt, skov-kogleaks, rød el og grå pil.

Nærmere oplysninger om *Omme Å* på denne strækning er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V-S^v III O

Kilder: 427.

19/24 Omme Å mellem Vandmøllegård (ved Farre) og Ringive

Ved Omme Å øst for Ringive-Billund-vejen findes krea-
turgræssede enge. Floraen på disse (og ved Omme Å's
bred) omfatter bl.a. alm. mjødukt, trævlekrone, vand-
mynte, læge-/hylde-baldrian, angelik, nyse-røllike,
smalbladet mærke, grenet pindsvineknop, en
vandranunkel-art, lyse- og glanskapslet siv, vand-
klaseskærm, sump-kællingetand, rørgræs, vand-
brandbæger og hamp-hanekro.
Nærmere oplysninger om Omme Å på denne stræk-
ning er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V II O

Kilder: 427.

**19/25 Omme Å mellem TBU-distriktsgrænsen
19-25 (nordøst for Smidstrup)
og Vandmøllegård (ved Farre)**

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: O V IV O

(Lok. 19/26: Uden for Vejle amt)

**19/27 Rævlingmose, Hallundbæk Mose og
Karstoft Å mellem Ramskov og Skærlund**

NB: Denne lokalitet ligger dels i Vejle og dels i Ringkjø-
bing amter, men behandles af praktiske grunde samlet
her.

Rævlingmose-Hallundbæk Mose udgjorde tidligere et
stort, sammenhængende højmoser-område, som nu for
største delens vedkommende er opdyrket (især korn)
eller afgraved til tørv. De afgravede partier henligger
bl.a. som sø, nøgent sand, nøgen tørv, birkeskov eller
ekstremfattigkær.

Af floraen i disse forskellige typer af samfund samt i de
endnu bevarede højmoser-røster kan under ét nævnes
pors, øret og grå pil, dun- og vorte-birk, tørst, tagrør,
dynd-padderok, næb-star, kragefod, smalbladet og tue-
kæruld, blåtop, rosmarinlyng, klokkelyng, hedelyng,
mose-bølle, revling, bølgel bunte, rundbladet soldug,
tormentil, lyse-, liden og børste-siv, kær-svovlrod, ben-
bræk, tranebær, spæd og den sjældne smalbladet
pindsvineknop, svømmende vandaks, bredbladet dun-
hammer, tørvemos-arter (Sphagnum spp.) og mose-
jomfruhår (Polytrichum commune).

Ved Karstoft Å nær Skærlund (»Skjærlund«) voksede tid-
ligere den meget sjældne, borealt-montane art
+kongescepter (fundet her i 1861, sidst set i 1946 og
forsvundet trods fredning som følge af biotopens øde-
læggelse). – Fra et pilekrat i samme område kendes
den i Midtjylland meget sjældne langakset star^x
(1968).

Foreløbig lokalitetskode: + V (incl. H & S^y) II ▲-O

(men V I ▼, hvis I-arten *kongescepter stadig skulle
findes i området)

Kilder: 82, 218, 219, 245, 401, 426.

(Lok. 19/28-32: Uden for Vejle amt)

19/33 Uve Krat (sydvest for Lindeballe)

Uve Krat (= Uhe Krat) beskrives af Carsten Olsen 1938
(hvis beskrivelse gengives hos Gram, Jørgensen & Kø-
ie 1944, lok. 343) som et ganske lille egekrat (næppe
mere end 1 ha stort) med bl.a. stilk- og vinter-eg,
bævre-asp, tørst, tjørn, blåbær, vedbend, bølgel bunke,
alm. kohvede, bakke- og bleg star, nikkende flitteraks,
tveskægget ærenpris, skov-jordbær, alm. hundegræs,
skov-stilkaks, hvid anemone, lancet-vejbred og bidende
ranunkel.

Nye oplysninger om Uhe Krat er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S II O

Kilder: 63, 204, 225.

**19/34 Egeskov sydøst for Thyregod
(med omgivende terræn)**

Egeskov sydøst for Thyregod (= Thyregod Krat og Thy-
regodlund Krat) er eller var efter beskrivelsen hos Car-
sten Olsen 1938 (hvis oplysninger gentages hos Gram,
Jørgensen & Køie 1944, lok. 309) et 5-6 ha stort egekrat
med bl.a. stilk- og vinter-eg, bævre-asp, alm. røn, tørst,
bølgel og mose-bunke, alm. syre, eng-rapgræs, alm.
kohvede, vellugtende gulaks, skovstjerne, gærde-vikke,
krat-fladbælg, bjerg-ærenpris, alm. hanekro, krybende
hestegræs, gyldenris, skovsyre, hundeviold, håret frytle,
bakke-star, liljekonval, skarpbladet fladstjerne, hvid
anemone og kryb-hvene.

Nye oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S II ▲-O

Kilder: 33, 63, 204.

**19/35 Smedebæk fra Smedebæk Mejeri til
grænsen mellem Vejle og Århus amter øst
for Gludsted**

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S IV O

19/36 Stilbjerg – Høgelund – Båstlund – området
(nord for Billund)

Ringive Kommunes Plantage er nåletræsplantage på sandet bund. Træarterne er skov-, bjerg- og klit-fyr, rød-gran og kæmpegran. Første-generations-plantningerne af fyr forynges især ved skærmstilling og underplantning med rød-gran, sitka-gran, kæmpegran eller alm. ædelgran.

Der er hovedsagelig tale om hedeprægede morbunds-samfund, hvor især bølget bunke dominerer i de ældre bevoksninger. Desuden indgår hedelyng, tyttebær og krybende pil.

Af stor botanisk interesse er to vintervåde lavninger med bestande af den meget sjældne og udryddelses-truede bruskbæger^x (se beskrivelse hos Løjtnant & Worsøe 1983).

Af bruskbægers ledsageplanter kan fra den ene af lavningerne nævnes vand- og ager-mynte, alm., hirse- og høst-star, alm. sumpstrå, bidende pileurt, blåtop, glans-kapslet, liden, tråd- og tudse-siv, hunde- og kryb-hvene, hunde-viol, krybende pil, kær-guldarse, kær-snerre, liden museurt, spæd pindsvineknop, kær-ranunkel, smalbladet ærenpris, strandbo, sump-evighedsblomst, sværtevæld, sump-forglemmigej, svømmende sump-skærm, tusindfrø, vandnavle og vandportulak.

I randen af samme lavning vokser desuden arter som dun-birk, grå, øret og selje-pil, ager-tidsel, alm. kongepen, alm. kvik, alm. kællingetand, alm. spergel, alm. torskemund, bølget bunke, børste-siv, djævelsbid, en-årig knavel, fin kløver, gederams, hedelyng, høst-borst, katteskæg, klokke-ensian, lancet-vejbred, klokkeling, mangleblomstret frytle, nyse-røllike, rødknæ, rørgræs, sand-star, tandbælg, tormentil, vej-pileurt og vår-brandbæger.

Der verserer fredningssag for de to bruskbæger-lokaliteter.

Hedearealet øst for Ringive Kommunes Plantage er småbakked med talrige lavninger og små hedekær. Floraen på de højere dele består bl.a. af hedelyng, bølget bunke, revling, tyttebær, krybende pil og skovstjerne og i lavningerne af klokkeling, blåtop, benbræk, øret pil, tue-kogleaks, rundbladet og liden soldug, rosmarin-lyng, smalbladet kæruld og tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.).

– Heden er under tilgroning med bjerg-fyr, skov-fyr og hvid-gran.

Båstlund Krat omfatter (1981) godt 17 ha overvejende sluttet egekrat af stilk-eg ledsaget af vinter-eg. Stedvis ses mindre partier med bævre-asp og yngre eg. Krattet omgives mod nordvest af hede (se nedenfor), mod nord af mark samt plantage (af rød-, sitka- og hvid-gran samt klit-fyr) og i øvrigt af marker. *Båstlund Krat* omtales af Gram, Jørgensen & Køie (1944, lok. 341), der refererer Böcher 1941. Krattet er blevet mere sluttet siden da.

Storsvampene (se nedenfor) er undersøgt af Poul Larsen i 1926 (Poul Larsen 1934: 175 ff.), der i modsætning til de senere undersøgere omtaler vinter-eg som udgørende hovedbestanddelen af træerne og som anfører, at der *ikke* er stilk-eg tilstede.

Bundvegetationen domineres fladevis af samfund af:

Bølget bunke – alm. kohvede, vellugtende gulaks – alm. kohvede og alm. gedebled – alm. kohvede. Desuden forekommer bl.a. tørst, alm. røn, rød-gran (selvsåede), ene, revling, hedelyng, skovstjerne, tyttebær, blåbær, lyng-snerre, liljekonval, majblomst, håret frytle, hvid anemone og skarpfinnet mangeløv.

Fra *Båstlund Krat* kendes en lang række af de almindeligst forekommende svampe på mager sandjord i ege-krat. Det drejer sig om arter som alm. pigsvamp (*Hydnum repandum*), Karl Johan-rørhat (*Boletus edulis*), kuglekoldet fluesvamp (*Amanita citrina*), snehvid fluesvamp (*A. virosa*), brun kam-fluesvamp (*A. fulva*), kølle-stokket traghat (*Clitocybe clavipes*), alm. traghat (*C. gibba*) og *C. phyllophila*, løv-fladhat (*Collybia dryophila*) og plettet fladhat (*C. maculata*), en lang række slørhatte (hvoraf kan nævnes blodrød slørhat (*Cortinarius sanguineus*), høj slørhat (*C. elator*), cinnoberskællet slørhat (*C. bolaris*) og *C. brunneus*, mælkehat-arten *Lactarius chrysorrhoeus* og ege-mælkehat (*L. quietus*) samt den sjældne klidhat (*Rozites caperata*).

Fra granpartiet skal nævnes den sjældne slørhat *Cortinarius callisteus*, *Entoloma turbidum* og trævlhatten *Inocybe deglubens*.

Heden mellem *Båstlund Krat* og *Ulvebanke* er gammel hede domineret af revling. Desuden indgår bølget bunke, hedelyng (lidt), skovstjerne og tyttebær. Heden er under tilgroning med først og fremmest bævre-asp samt eg, hvid-gran og bjerg-fyr.

Båstlund Plantage er så vidt vides en nåletræsplantage. – Om de øvrige dele af området (bl.a. området omkring *Høgelund*, *Stilbjerg* og den nordlige del af *Simmelse*) savnes oplysninger.

Lokalitetskode, Ringive Kommunes Plantage:

- + S III ▲, +++ V I ▼
- , heden øst for Ringive Kommunes Plantage:
 - + H-V II ▲
- , *Båstlund Krat*:
 - ++ S II ▲
- , *Båstlund Plantage*:
 - o S IV O
- , området i øvrigt: ?

Kilder: 1, 27, 63, 161, 171, 245, 439, 441, 467.

19/37 Bjerlev Hede – Mindstrupmark – Mindstrup-området

Bjerlev Hede består overvejende af nåletræsplantage samt et åbent hedeparti i den nordlige del, en fugtig hede med mindre kær mod syd og et vandrigt kær (overvejende ekstremfattigkær) mod sydøst.

Plantagearealerne udgøres hovedsagelig af rød- og sitka-gran. Desuden indgår skov- og klit-fyr, lærk, eg og birk samt lidt alm. røn og glansbladet hæg. Bundfloraen består af bølget bunke, hedelyng, sand-star, blåtop, tormentil, tyttebær og lyng-snerre (dvs. rester af den tilplantede hedes flora).

Den overvejende fugtige hede i den sydlige del er stedvis i tilgroning med birk, bjerg-fyr og hvid-gran. I syd-

enden er der enkelte små, åbentvandede kær. Floraen i dette hedeparti og i kærerne omfatter bl.a. øret og krybende pil, hedelyng, klokkeling, mose-bølle, revling, benbræk, smalbladet kæruld, tranebær, liden soldug, blåtop, tormentil, kær-tidsel, vejbred-skeblad, sværtevæld, glanskapslet, børste- og liden siv, en troidurt-art, kær-ranunkel, bølget bunke, liden andemad, grøn star, eng-viol, hvid næbfrø, lyse-siv, smalbladet ærenpris og kær-snerre.

Mosen i sydøst indtages af pilekrat, åbne vandflader, rørsump og større kærpartier (mest ekstremfattigkær). Floraen omfatter bl.a. kragefod, klokkeling, smalbladet kæruld, blåtop, bredbladet dunhammer, bukkeblad, tranebær, rundbladet soldug, rosmarinlyng og hvid næbfrø. Mosens nordligste del er fyldt op med jord og af-fald.

Om de øvrige dele af lok. 19/37 (bl.a. *Mindstrup Skov*) foreligger oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Bjerlev Hede: + S-H-V II ▲
- - , Mindstrup Skov: o S IV O
- - , området i øvrigt: ?

Kilder: 438.

19/38 Terrænet mellem Nr. og Sr. Kollemorten, Vonge, Lille Alsted og Knude
(incl. Sønderhede m.m.)

Nærmere oplysninger om dette terræn er ønskelige. – Ved *Vongeskov* ligger eller lå det såkaldte »Vonge Krat« beskrevet af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 335).

Foreløbig lokalitetskode: o H-V-S IV O ?

Kilder: 63.

19/39 Ris Mark – Oksenhøj – Vemmelund Skov-området
(Incl. Nr. og Sr. Kollemorten m.m.)

Vemmelund Skov beskrives af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 332) som en ca. 12 ha stor egeskov med stilk-eg, bævre-asp, alm. røn, alm. gedebblad, rød el, dun-birk, fugle-kirsebær, slåen, tjørn, rose, grå pil, ahorn, bøg og rød-gran (begge plantede), hindbær, brombær, blåbær, bølget bunke, alm. kohvede, tormentil, hedelyng, tyttebær, håret frytle, lyng-snerre, krat-fladbælg, ørnebregne, majblomst, skovstjerne, krybende hestegræs, gyldenris, djævelsbid, skovsyre, skarp-bladet fladstjerne, skov-jordbær, tveskægget ærenpris, feber-nellikero, kantet perikum, skov-viol, bidende ranunkel og alm. hanekro.
Nye oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Vemmelund Skov: + S III ▲
- - , området i øvrigt: ?

Kilder: 63.

19/40 Terrænet mellem Sr. Kollemorten, Ris, Givskud-Givskudlund og Trømhuse
(incl. Givskud og Givskudlund)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S-H-V IV O

19/41 Pilmose – Ris Bakker – Gråbjerg – Bavnehøje – Tvillinghøje – Engebjerg-partiet ved Ris
(incl. Ris)

Ris Krat ligger på to godt 120 m høje bakker, adskilt af en grusvej. Krattene omgives mod vest af en camping-plads, mod nordøst af en 15-20-årig rød-granplantning på hede med spredte ege og i øvrigt af marker. Krattene beskrives af Gram, Jørgensen & Køie 1944 som lok. 334. Deres udstrækning nu (Peter Friis Møller 1981) er uændret i forhold til 1944.

Floraen i *det nordlige krat* omfatter bl.a. bævre-asp, tørst, alm. gedebblad, alm. røn, fugle-kirsebær, blåbær, hindbær, vedbend, liljekonval, bølget bunke, salomons segl, majblomst, ørnebregne, alm. kohvede, hvid anemone, gyldenris, skarpbladet fladstjerne, håret frytle, skovstjerne, rundbladet klokke og vellugtende gulaks.

På *heden mellem krattene* vokser bl.a. ene, eg, tørst, hedelyng, gul snorre, bølget bunke, ørnebregne, blåmunke, gederams, sand-star, læge-ærenpris og smuk perikum.

Floraen i *det sydlige krat* minder om floraen i det nordlige krat.

Fra Ris Krat kendes den lille vokshat *Hygrocybe citrina* og den ret sjældne *Rhodocybe nitellina*.

Lokalitetskode, Ris Krat: ++ S II ▲
- - , området i øvrigt: ?

Kilder: 63, 139, 153, 440.

19/42 Vestervang – Sortehøj – Skolding – Kulhede – Birkebæk – området vest og sydvest for Givskud

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S-V IV O

19/43 Terrænet mellem Give, Vibjerg, Østerhoved, Skolding, Stenbjerglund, Farre og Hedeby

Hos Gram, Jørgensen & Køie 1944 beskrives som lok. 331 og 333 to små egelunde (*Marielund* og *Skærhoved Krat*). Nye oplysninger er ønskelige.
Fra jernbanen ved *Farre* kendes den indslæbte °skorem (1954, måske atter forsvundet?).
Nærmere oplysninger om hele lok. 19/43 ønskes.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-B IV O ?

Kilder: 63, 216.

19/44 Give, Give Plantage, Troldmose, Neder Donnerup og Donnerupmark

Give Plantage består tilsyneladende for det meste af rød-gran på morbund domineret af bølget bunke. Der indgår desuden plantninger af bøg, spids-løn, ahorn, eg, vorte-birk, alm. ædelgran, japansk lærk, sitka-gran og skov-fyr.

I tilknytning til plantagen fandtes i hvert fald tidligere et egelundsparti beskrevet af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 329), men om dette stadig findes er uvist.

Om øgelunden ved *Donneruplund* beskrevet af samme forfattere (lok. 330) er nye oplysninger ønskelige.

Om *Troldmose* foreligger oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-V IV O ?

Kilder: 63, 424.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

19/45 Thyregod

19/46 Terrænet mellem Thyregodlund, Thyregod, Hastrup, Ålbæk, Vester Kirke, Vesterlund Stationsby, Lindet og Sejrup. (incl. Odderbæk)

19/47 Terrænet langs Bæksgård Bæk mellem Bæksgård og Ulkjær Vandmølle (incl. Fruensbanker ved Bøllund)

19/48 Nørre Langelund – Mallehøj – Ulkind – Hedegård – Bregnhoved-området (vest for Give)

Lokalitetskode, lok. 19/45 – 48: ?

19/49 Terrænet mellem Lille Hestlund, Sr. Askjær, Egsgård, Svindbæk, Lønå, Bakkegård, Ullerup Gård og Bøllund

En del af egekrattet *Ulleruplund* beskrevet af Gram, Jørgensen & Køie (lok. 307) er nu (1979) konverteret til lærk og rød-gran. I de bevarede dele af egekrattet vokser bl.a. alm. røn, brombær, hindbær, hæg, alm. gedeblad, kvalkved, rød-gran, tjørn, en æble-art, ørnebregne, bævre-asp, majblomst, skovsyre, liljekonval, hvid anemone, aks-rapunsel, krat/skov-viol, skarpbladet fladstjerne, gyldenris, skov-jordbær, salomons segl, bølget bunke, tveskægget ærenpris, nikkende flitteraks, skarptinnet mangeløv, skov-salat og alm. kohvede.

Mellem Sr. Askjær og Store og Lille Hestlund ligger (eller lå) to andre egekrat *Risbanke Krat* og *Bavnsgård Krat* beskrevet af Gram, Jørgensen & Køie 1944 som hhv. lok. 305 og 306.

Lokalitetskode, Ulleruplund: ++ S II ▲
do., Risbanke & Bavnsgård Krat: +/o S IV O ?

Kilder: 63, 429.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

19/50 Ejstrup

19/51 Terrænet mellem Ejstrup, Store Torlund, Groest Gårde og Rønslunde (incl. Torlund Mose, Krejbjerg Sø og Krejbjerg Plantage)

Lokalitetskode, lok. 19/51-52: ?

19/52 Hygild – Tykskov – Ejstrup Hede – Ejstrupmark – Hedegårde – området (ved Ejstrup)

I et vandhul ved *Hedegårde* er fundet den temmelig sjældne tandet sødgræs.

Foreløbig lokalitetskode: + V III O, ellers ?

Kilder: 91.

19/53 Terrænet mellem Nørlund Plantage (= lok. 19/13), Gludsted Plantage og lok. 19/35 (Gludsted-Smedebæk) (incl. Gludsted Mose)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Lokalitetskode: ?

19/54 Terrænet mellem Gludsted, Hampen Plantage, Frisbæk, Nr. Kejlstrup og Nygårde (incl. Hvilum Bæk og Ny Hampen)

Fra en hede ved Hampen (= denne lok. ?) kendes rensdyrlav-arten *Cladonia sulphurina*. – Oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Lokalitetskode: ?

Kilder: 39.

19/55 Terrænet mellem Ny Hampen, Palsgård Skov, Nørre Snede, Bjørnskov, Sr. Kejlstrup og Frisbæk
(bl.a. incl. Hampen Mose)

Lokalitetskode, lok. 19/62-63: ?

Hampen Mose er en gammel, ca. 10 ha stor tørvemose, der næsten er fyldt med affald, således at der idag nu er under 1 ha åbent vand tilbage. Der er spredte krat af birk, pil og fyr. Nærmere oplysninger er ønskelige.

19/64 Nr. Snede:

I den vestlige udkant af *Nr. Snede* findes eller fandtes nogle små egekratrester beskrevet som »*Engholm Krat*« (= lok. 288) hos Gram, Jørgensen & Køie 1944.

Hos Gram, Jørgensen & Køie 1944 beskrives som lok. 285 og 287 to små egekrat (*Kejlstrup Krat* og *Vesterkrat*), om hvilke nye oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-B IV O

Kilder: 63.

Foreløbig lokalitetskode, Hampen Mose: + V IV O
- - , egekrattene: +/o S IV O ?
- - , området i øvrigt: ?

Kilder: 63, 299.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

19/56 Terrænet mellem Krondal, Klovborg, Sandvad og Hundshoved

19/57 Klovborg

19/58 Terrænet mellem Klovborg, Sønderdal Kro, Linnerup, Vestermark, Hammer Kirke og Sandvad

19/59 Terrænet mellem Linnerup, Åle, Åsted Bro og Sønderdal Kro
(incl. Matstrup Plantage og Donnerup Plantage m.m.)

Lokalitetskode, lok. 19/56 - 59: ?

19/60 Åle &

19/61 Terrænet mellem Åle, Tørring, Melhede, Plovstrup og Linnerup
(incl. Hjortsvang)

Fra *Åle, Tørring Mark* og *Hjortsvang* kendes den sjældne, indslæbte alpe-pengeurt. Nærmere oplysninger er ønskelige.

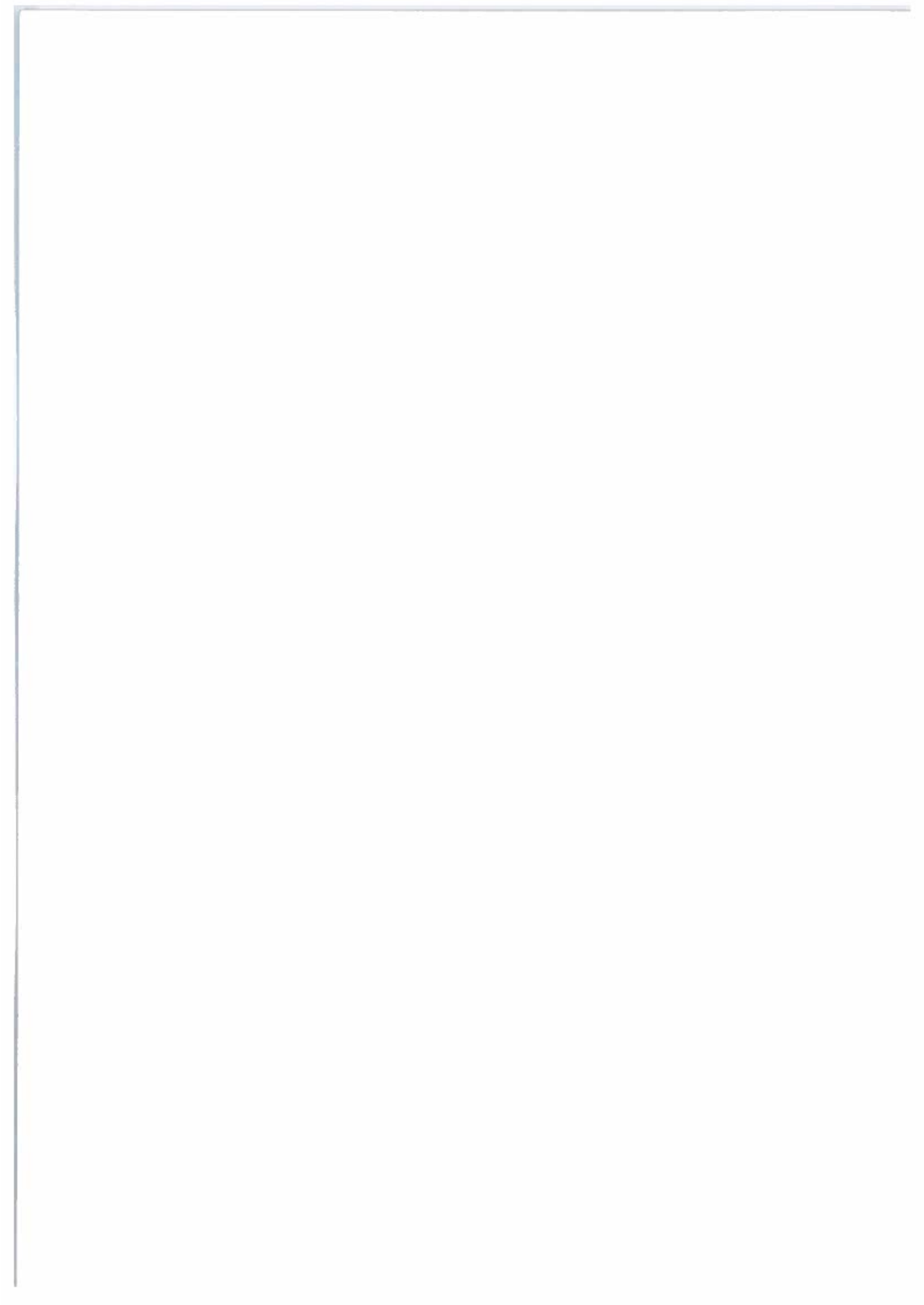
Foreløbig lokalitetskode, lok. 19/60-61: + E/B III O

Kilder, do.: 215.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

19/62 Terrænet mellem Hastrup Plantage, Thyregod, Sejrup, Dørken og Lønå

19/63 Harresø - Hallundstoft - området
(incl. Harresø Nørremose, Harresø Søndermose og Hvejsel Mose m.m.)

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTR. 20

TBU distrikt 20 ligger for godt halvdelens vedkommende i Århus amt. Resten tilhører Vejle amt, det vil i store træk sige områderne syd eller øst for en linje forløbende ca. fra nordenden af Hampen Sø, gennem Torup Sø og Boest Bæk, sydenden af Kongsø Plantage, nord om Løvet Skov og gennem Karlsø, nord om Slagballe og til Additmark, forbi Løndal til Salten Bro, gennem Salten Langsø, Salten Å og endelig gennem Mossø til »tre-distriktsgrænsen« TBU distr. 20/21/24 ved Fuldbromølle.

I det efterfølgende behandles *kun* de lokaliteter i TBU distrikt 20, som ligger i Vejle amt.

20/7 Gudenåen mellem Gudensø og Mossø + Salten Å mellem Rye Bro og Gudenå

Denne lokalitet ligger hovedsagelig i Århus amt. Dog ligger følgende partier i Vejle amt: Sydbredden af Salten Å og vestbredden af Gudenå fra dennes sammenløb med Salten Å og til Mossø.

Nærmere oplysninger om åerne og vådbundsvegetationen i dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O

20/8 Mossø

Mossø gennemskæres af grænsen mellem Århus og Vejle amter, men behandles af praktiske grunde under Vejle amt. Ved lok. 20/8 forstås i det væsentlige selve søen og bredzonen umiddelbart omkring den. De tilgrænsende landområder behandles under lokaliteterne 20/9, 20/10, 20/11, 21/37, 21/55 og 21/56 (Århus og Vejle amter).

Den 10 km lange og stedvis over 2 km brede Mossø er med sine 1.688 (1.655) ha Jyllands største sø. En sandbanke ud for Emborg Odde deler søen i et større, østligt bassin med dybder ned til 22 m og et mindre, vestligt bassin, som er forholdsvis lavvandet.

Mossø er en naturligt næringsrig sø, som dog nu er noget eutrofieret (Riemann 1977, Vejle amtskommune 1978).

Bredvegetationen udgøres for en stor del af rørsump og ellers af enge eller galleriskov af rød el etc. Søens omgivelser er for det meste agerland og for en mindre dels vedkommende skov (især Højlund - Dørup - skovene langs den vestlige del af sydbredden).

I rørsumpene og de tilgrænsende enge indgår arter som tagrør, sø-kogleaks, smalbladet dunhammer, høj sødgræs, røgræs, brudelys, kalmus, dynd-padderok, vand-skræppe, gifttyde, dusk-fredløs, bittersød nat-skygge, vand-mynte, alm. mjødurt, kær-svovlrod, vand-peberrod, vejbred-skeblad, kær-snerre, smalbladet og

bredbladet mærke, fliget og nikkende brøndsel, trindstænglet og knippe-star, kær-ranunkel, pilblad, °nålesumpstrå, alm. skjolddrager, græsbladet og kærfladstjerne, kær-trehage og alm. blærerod.

På vandfladen ses bl.a. hvid åkande (den sjældne var. *occidentalis*), gul åkande, frøbid, stor andemad, vandpileurt og krebsklo.

Submerst er fundet °kruset, °tråd- og °hjertebladet vandaks samt kransnålalgerne °Chara contraria og °C. aspera. - Nærmere botaniske oplysninger om Mossø er ønskelige.

Mossø og dens omgivelser (i alt godt 3.000 ha) er fredet (Mossø i 1977). Desuden findes der et par mindre ejendomme erhvervet af staten (1973).

Foreløbig lokalitetskode: + V (incl. S^v) II ▲ - O

Kilder: 42, 50, 158, 174, 205, 244, 260, 299.

20/10 Terrænet langs Mossø's sydside og »tre-distrikts-grænsen« TBU distr. 20/21/24 ved Fuldbromølle

Dette område indgår i de store fredninger omkring Mossø. På *Hem Odde* fandtes der tidligere værdifulde hedesamfund, der nu efterhånden er ved at blive afløst af gyvel-bevoksninger og birkekreat. Ud mod Mossø omgives området af store elle- og askesumpe. Nærmere oplysninger om lok. 20/10 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o H-S-S^v IV O ?

Kilder: 28, 42, 54, 299.

20/11 Dørup Skov, Højlund Skov og Gudenåen mellem Voervadbro og Mossø m.m.

Dørup Skov på de markante, for en stor del +/- nordvendte skråninger ned mod Mossø er så vidt vides mest nåleskov. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Højlund Skov står på et meget kuperet terræn, der hæver sig markant over Mossø, Klosterkær og Gudenå-dalen. Der er flere fremtrædende højdepunkter (foruden *Sukkertoppen* med 102 m o. h. det trigonometriske punkt med 117 m). Området var tidligere en blanding af skov (løvskov) og åbne, for en stor del hede-klædte strækninger, men en massiv indplantning af nåletræ har nu væsentligt forandret dette billede. Endnu findes der værdifulde partier med bøg og eg (både vinter- og stilk-eg) med f.eks. alm. røn, ene, blåbær, alm. gedeblad, tørst, kristtorn, stor frytle, gyldenris, skovsyre, hvid anemone, læge-ærenpris, skov-salat, alm. kohvede, majblomst, bølget bunke, alm. og smalbladet mangeløv, ørnebregne, skovstjerne, ulvefod- og

alm. kransemos (*Rhytidadelphus loreus* og *R. triquetrus*) og alm. hvidmos (*Leucobryum glaucum*). Fra Højlund Skov kendes desuden høgeurt-arten *Hieracium rebildense* og dværg-perikum.

Ved skovbække og -kilder etc. i Højlund Skov angives der at være en rig flora af bl.a. mosser og bregner etc. (kambregne, kær-mangeløv, rundbladet soldug, den meget sjældne °tørve-viol^x, filt-knopmos (*Aulacomnium palustre*) og tørvemosarter).

I de åbne hede- og overdrevspartier i Højlund Skov er tidligere noteret arter som revling, °blåbær, °sand-, °pille- og °stjerne-star, °lyng-snerre, °blåmunke, °mangelblomstret fryttele, °katteskæg, liden fugleklo, °alm. mælkekurt, °tormentil, °kornet stenbræk, °djævelsbid, °sandskæg, °hede-cypresmos (*Hypnum jutlandicum*) og °askegrå rensdyrlav (*Cladonia rangiferina*). En grundig undersøgelse af Højlund Skov er meget ønskelig.

I dalstrøget mellem Højlund Skov og Sønderås ligger øverst *Fåresø* og længere nede *Pinddal Mose*. Sidstnævnte er så vidt vides en oligotrof mose med gamle tørvegrave. Nærmere oplysninger om såvel *Fåresø* som *Pinddal Mose* er ønskelige.

Det imponerende bakketerræn *Sønderås* er for en stor del klædt med nåletræsplantager. Nærmere oplysninger er ønskelige.

På strækningen mellem Voervadbros og Klosterkær kantes *Gudenåen* bl.a. af røsumpe. Langs Højlund Skov indgår der i disse arter som ask, rød el, brudelys, vand-mynte, bittersød natskygge, sump-forglemmigej, vand-brandbæger, lyse-siv, liden andemad, en vandranunkel-art, alm. mjødurt, stor nælde og læge-/hylde-baldrian.

Indefter glider røsumpene over i vældprægede elle-sumpe med rød el, ask, solbær, mose-bunke, stor nælde, sværtevæld, engkabbeleje, stinkende storkenæb, dag-pragtstjerne, alm. milturt, eng-/vandkarse, angelik, korsknop, manna-sødgæs og eng-rørhvene.

Klosterkær er et stort vådområde mellem Gudenå og Salten Å. Det udgøres af rigkærseenge, pile- og birkekrat og ellebevoksninger. Som følge af aftagende græsning og høstet breder især pile- og birkekrattene sig på engenes bekostning.

Af den ufuldstændigt kendte flora kan nævnes vand-brandbæger, brudelys, lådden dueurt, høj sødgræs, dynd-padderok og kalmus.

I *Klostermølle* (delvis under Klostermøllens nuværende bygninger) ligger ruinerne af Benedictinerklostret *Voer Kloster*. Af reliktpanter er her bl.a. noteret (1977) bulmeurt, filtbladet kongelys, regnfang, svaleurt, kalmus, humle og eng-storkenæb.

Dele af lok. 20/11 indgår i Vissingkloster-fredningen (1971). Klostermølle er erhvervet af det offentlige i 1975.

Foreløbig lokalitetskode, Dørup Skov: o S IV O
- - , Højlund Skov: + II ▲ - O
- - , Gudenåen-Klosterkær:
+ V-S^v II ▲ - O
- - , Voer Kloster: + B II O

Kilder: 42, 50, 54, 93, 120, 159, 261, 290, 299, 307, 308b, 451.

20/12 Rødesø, Oversø og Blidsø (med omgivende terræn)

Floraen i den dårligt undersøgte *Rødesø* omfatter grå pil, vand-pileurt, vand-mynte, nikkende brøndsel, vandnavle, sump-kællingetand, lyse-siv, kragefod, kær-svovlrod, liden andemad, bukkblad, dusk-fredløs og den meget sjældne dværg-åkande^x.

I et lille vådområde syd for *Rødesø* ses kraftig hænge-sækdannelse omkring en mindre sø. Af floraen kan nævnes dun-birk, blåtop, vandnavle, smalbladet og tue-kæruld, alm. star, hedelyng, kragefod, hvid næbfrø, rundbladet soldug, mose-jomfruhår (*Polytrichum commune*), flydende tørvemos (*Sphagnum cuspidatum*) og andre tørvemos-arter.

Oversø er et værdifuldt eksempel på en lobeliesø. Den er klarvandet, ionfattig og uden nævneværdig kulturpåvirkning. pH i overfladen: 7.2 (1974). Ingen af de omkringliggende arealer dyrkes. Søen er indgående undersøgt (se L. Andersen et al. 1974, upubl.).

Søens bredvegetation udgøres øverst af krat på fugtig bund (mest pile-arter og pors) med mesotrofe græs-urte-samfund indimellem. Mellem kratzonen og selve søen findes en tidvis overskyttet bredzone med ganske lavt plantedække. Selve søen er ca. 300 m lang, 150 m bred og godt 8 m dyb.

Af floraen i søen og dens bredzoner kan under ét nævnes lobelie, sortgrøn brasenføde, strandbo, den meget sjældne dværg-åkande^x og dennes hybrid^x med gul åkande, næb-, alm. og grøn star, alm. sumpstrå, smalbladet kæruld, tagrør, svømmende vandaks, smalbladet pindsvineknop, bredbladet dunhammer, liden soldug, kær- og lyng-snerre, vandnavle, ager- og vand-mynte, den forvildede grøn mynte, kær-ranunkel, krybhvene, mose-bunke, lyse-, tråd-, opret, glanskapslet og liden siv, blåtop, dynd-padderok, alm. fredløs, fliget brøndsel, mark-tusindgylden, kragefod, sump-kællingetand, sværtevæld, eng-forglemmigej, kær-svovlrod, vand-brandbæger, djævelsbid, smalbladet ærenpris og røgræs.

I en gammel tørvegrav mellem *Oversø* og *Blidsø* er fundet pors, alm. blærerod, hvid næbfrø og aflangbladet vandaks.

Blidsø er som *Oversø* en lobeliesø. I og ved søen er bl.a. noteret lobelie, strandbo, høst-star (*Carex oederi* ssp. *pulchella*), glanskapslet siv og den sjældne spidsblomstret siv, dynd-padderok, græsbladet, hjer-tebladet og langbladet vandaks, gul åkande (! – angivelser af dværg-åkande fra *Blidsø* beror på misforståelser), tormentil, blåtop, sump-kællingetand, ørnebregne, alm. mjødurt, vandnavle, dusk-fredløs, tagrør, hårtusindblad og vandpest.

Det ca. 20 ha store areal med sandet hede nordvest for *Blidsø* er under tilgroning med især gyvel samt skov- og bjerg-fyr, rød- og hvid-gran. Af floraen kan i øvrigt

nævnes hedelyng, bølget bunke, smalbladet timian, vellugtende gulaks, rødknæ, blåmunke, gul snerre, blåhat, sandskæg, alm. pimpinelle, engelskgræs, rundbladet klokke, gul evighedsblomst, katteskæg og sandstar.

Lokalitetskode, Rødesø: + V II O
- , Oversø: +++ V I ▽
- , Blidsø: + V I ▽
- , området i øvrigt: + H-V II ▲ - O

(Oversø og Blidsø er sat til I på grund af biotop: lobeliesøer)

Kilder: 42, 72, 76, 89, 93, 225, 299, 301, 304, 451, 456.

20/13 Vængsø og Vængmose

Den 16 ha store Vængsø er eutrofieret som følge af spildevandstilledning. Den omgives af rørsumpe, pilekrat, åbne kærområder og bevoksninger af grå el. Af floraen i søen og i de forskellige samfund langs bredden kan under ét nævnes sejle-, femhannet og øret pil, bævre-asp, ask, dun-birk, tagrør, hvid og gul åkan-de, vandnavle, lyse-siv, tormentil, kragefod, eng-viol, engkabbeleje, eng-troldurt, kær- og burre-snerre, alm. brunelle, maj(?) -gøgeurt, tykbladet ærenpris, top-star, bittersød natskygge, mose-bunke, trævlekrone, sumpfladstjerne, kær-dueurt, vandpest, langbladet vandaks, tornfrøet hornblad og tørvemos (*Sphagnum* sp./spp.).

Om Vængmose foreligger oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Vængsø: + V (incl. S^v) II O

do., Vængmose: o V IV O

Kilder: 26, 260, 299, 451.

20/14 Springbjerg Mose og Pindsmølle Bæk

Om Springbjerg Mose foreligger botaniske oplysninger ikke. - I møllesøen ved Pindsmølle voksede i hvert fald tidligere ^okrebseklo (lokalt kaldet »søstjerner«) i mængde.

Foreløbig lokalitetskode: +lo V IV O

Kilder: 50.

20/15 Nedenskov Sø = Lægen Sø

Den 11 ha store Nedenskov Sø (= Lægen Sø) er en oligotrof, stort set uforurennet sø med en sigtedybde på ca. 3 m i perioden 1972-76. Bunden er i hvert fald stedvis sandbund. Søen omgives for en stor del af tagrørssumpe og i øvrigt af skov eller krat det meste af vejen rundt. Den ufuldstændigt kendte flora omfatter (1983) grå pil, grå (!) el, dusk-fredløs, alm. sumpstrå, vand-pileurt, kær-ranunkel, vand-mynte, gåse-potentil og hår-tusind-

blad. Tidligere (1940) er fundet ^olobelie, ^ostrandbo og ^ohjerterbladet vandaks.

En grundig undersøgelse af Nedenskov Sø er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, Nedenskov Sø: + V II ▽

Kilder: 26, 260, 299, 360.

20/16 Grimmose + Dødeå mellem Overkær og Knasvad Bro + Gudenaen mellem Birknæs og Voervadbro

Nærmere oplysninger om dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +lo V IV O

Kilder: 261, 299.

20/17 Komplekset Rye Sønderskov - Salten Langsø - Addit Næs - Addit Skov

NB: Grænsen mellem Vejle og Århus amter forløber igennem Salten Langsø. I denne oversigt behandles følgende områder under Vejle amt: Salten Langsø, Addit Næs og Addit Skov, mens Rye Sønderskov og de øvrige områder nord for Salten Langsø behandles under Århus amt.

1. Salten Langsø

Salten Langsø er en eutrofieret, langstrakt tunneldalssø på i alt ca. 305 ha. Den omgives for en stor del af skove. Selve bredvegetationen er stort set ikke undersøgt, men der vides at indgå rørsumpe af sø-kogleaks og tagrør ledsaget af bl.a. bredbladet dunhammer, bittersød natskygge og dusk-fredløs. Submerst har den meget sjældne ^otæt vandaks i hvert fald tidligere vokset i søen. Ved broen mellem Salten Langsø og Køgesø (se nedenfor) er fundet krebseklo og pilblad.

Nærmere oplysninger om vegetationen i og ved Salten Langsø er ønskelige.

2. Addit Næs

Addit Næs indtages af skove (væsentligst nåletræs-plantninger), heder og dyrkede marker m.m. I lavninger ligger flere mindre søer, hvoraf de vigtigste beskrives separat nedenfor.

På overgangen mellem Addit Næs og det høje terræn sydfor med Addit Skov ligger store vådområder og sumpskov-partier langs Åsbæk Å.

Skovpartierne på Addit Næs består dels af sandede partier (med skov-fyr iblandet birk, vinter-eg og douglasgran og en bundflora af bl.a. hedelyng og blåbær og bundlag af rensdyrlav-arter) og dels mere eutrofe partier (gammel bøg iblandet eg samt en del ædelgran).

De vigtigste søer på Addit Næs er:

Køgesø (mellem Åsbæk Å og Salten Langsø). Denne omgives af en randskov af birk iblandet gamle ege samt rød-gran, bøg og rød el og med en bundflora af bl.a. blåbær. Selve søen kranses af tagrørssump. Den må anta-

ges at være en naturligt eutrof sø. I og ved søen vokser aks-tusindblad.

Floraen er i øvrigt ikke undersøgt.
(Om Åsbæk Å, se nedenfor).

Geddesø er en oligotrof sø. Den omgives overvejende af rød-gran, stedvis underplantet med skarntydegran og med tilsyneladende selvsået ædelgran. Floraen omkring søen består af birk, pors, tørst, blåtop, blåbær, tyttebær, ørnebregne og tørvemosarter (*Sphagnum* spp.). Tidligere (1959) er fundet °lobelie, °strandbo, °sø-kogleaks og °spæd pindsvineknop.

Lille Langsø omgives af skov bestående bl.a. af rød-gran, kæmpegran og bevoksninger af birk. Søen er dystroft præget og har i vestsiden og flere steder langs bredderne veludviklede hængesækdannelser (fattigkær domineret af tørvemosarter). I hængesækken og den nærmeste randskov indgår bl.a. dun-birk, rød el, revling, blåbær, tyttebær, rundbladet soldug, kragefod, smalbladet og tue-kæruld og blåtop. I søen vokser bl.a. gul åkande (i mængde), flydende tørvemos (*Sphagnum cuspidatum*) og *Drepanocladus* sp. (?).

Svinesø omgives af nåletræsplantage, mod nordvest af lynghede samt mindre »vildtagre« med gul lupin. Selve søen omgives af en randskov af dun-birk og øret pil med bl.a. tormentil, tørst og pors. I søen er der mængder af submerse mosser (*Drepanocladus* sp. ?).

Stejnholt Sø er en relativt klarvandet skovsø med næb-star, en sumpstrå-art, svømmende vandaks, vandnavle, manna-sødgræs, lyse-siv og submerst en eller flere arter af tørvemos. I den omgivende randskov indgår rød el, dun-birk, pors, blåbær, ørnebregne, bølget bunke, tormentil og blåtop.

I området vest for Stejnholt Sø findes ca. 60 ha hede, som domineres af gyvel, bølget bunke og hedelyng. Der er enkelte enner. Desuden indgår bl.a. gyldenris og gul snerre. Der er enkelte vådområder, hvis flora ikke er kendt.

I området øst for selve Addit Næs ligger yderligere tre søer: Kragssø, Brudesø og søen nordvest for Rødesø.

Om *Kragssø* og *søen nordvest for Rødesø* foreligger botaniske oplysninger ikke.

Den ufuldstændigt kendte flora i *Brudesø* omfatter lyse-siv, næb-star, bredbladet dunhammer, sump-kællingetand, vandnavle, høj sødgræs, dusk-fredløs og sværtevæld.

Mod nord omgives søen p.t. af kornmarker. Mod syd er der p.t. et mindre hedeparti med hedelyng (dominant), gyvel, bølget bunke, alm. kællingetand og bjerg-rørhvene.

Langs den stærkt slyngede *Åsbæk Å* findes et kompleks af forskellige kær-samfund (rig- og fattigkær), birke-, pile- og ellekrat, væld og små søer (*Hulsø*, *Volsø*) etc. *Åsbæk Å* udmunder i den ovenfor beskrevne *Køgesø*.

Af floraen i de forskellige typer af samfund langs *Åsbæk Å* kan under ét nævnes birk, pors, hedelyng, blåbær, revling, kær-tidsel, kær-snerre, bukkeblad, vand-

skræppe, liden skjaller, vand-mynte, alm. kællingetand, fløjlsgæs, dynd-, grå, næb- og den sjældne tue-star, bredbladet og smalbladet mærke, djævelsbid, vandarve, kær-svovlrod, gifttyde, blåtop, lyse-siv, dynd-padderok, langbladet ranunkel, høj sødgræs, kragefod, bredbladet og smalbladet dunhammer, butbladet, svømmende og rust-vandaks, vandarve, tykbladet ærenpris, gul åkande, eng-forglemmigej, gifttyde, enkelt pindsvineknop, °rosmarinlyng, °hvid næbfrø, °tue- og den meget sjældne °fin kæruld, °liden soldug, °pletet gøgeurt, hestehale, frøbid, °alm., °slank og °liden blærerod, småbladet milturt, dunet egebregne, bredbladet mangeløv, krybende læbeløs, alm. syre (den specielle, sjældne vældform var. *hydrophilus*) og adskillige mosser (f.eks. *Calliargon cordifolium* og *C. giganteum*, *Drepanocladus vernicosus*, *Rhizomnium punctatum*, *Pseudobryum bonjeanii*, *Polytrichum longisetum* og flere *Sphagnum*-arter). – Vådområderne får tilløb fra flere væld (ofte udpræget rent- og klarvandede med ens temperatur året rundt), herunder også fra væld- og bækkeløfter i nordenden af Addit Skov (*Lille Rusebæk* etc.).

3. Addit Skov

Denne står på kuperet, kløftgennemfuret terræn (det mod nord affaldende bakkehæld, der fra området omkring Addit sænker sig ned mod *Åsbæk Å's* dal). Store dele af skoven er nåleskov (bl.a. rød- og sitka-gran, douglasgran, kæmpegran), men der indgår også værdifulde partier med bøg på både muld og mor. I kløfterne er der ofte væld og skovbække med en rig flora.

Af floraen i bøgeskovspartierne kan (fra muld- og morbundssamfund under ét) nævnes vinter-eg, kristtorn, tørst, skov-rørhvene, skov-svingel, stor og håret frytyle, aks-rapunsel, tredelt egebregne, femradet ulvefod, lyng-snerre, skovstjerne, bølget bunke, majblomst, skovkarse og flere mosser.

Flere steder er der smukke bevoksninger af epifytiske mosser (*Frullania fragilifolia*, *Neckera complanata* og de to sjældne arter *N. pumila* og *N. crispa*), *Zygodon viridissimus*, *Ulota bruchii* og *Antitrichia curtipendula* o. m. fl.). Blandt de epifytiske lichener bør den nu sjældne alm. lungelav^x (*Lobaria pulmonaria*) nævnes, da den er en typisk »Old Forest Indicator«. Se nærmere oplysninger hos Holmen, Mogensen & Rasmussen (1973, upubl.).

Plantefundene i skovkløfterne, -bækkene og vældene er ofte artsrige med f.eks. rød el, tørst, fjerbregne, kambregne, bredbladet mangeløv, alm. og småbladet milturt, skovkarse, sump-fladstjerne, akselblomstret star, kær-høgeskæg, hylde-baldrian, skov-padderok, krybende læbeløs, engkabbeleje og adskillige interessante mosser (f.eks. *Cryptothallus mirabilis*, *Rhizomnium punctatum*, *Plagiomnium undulatum*, *Brachythecium rivulare*, *Trichocolea tomentella*, *Riccardia pinguis*, *Rhynchostegium riparioides* og *Tetraphis pellucida* (se bl.a. Nordisk Bryologisk Forening 1968, upubl.). En specielt værdifuld bækkelokaltet er *Lille Rusebæk*.

I nåleskovspartierne i Addit Skov er bl.a. fundet linnæa.

4. Kærområdet syd for Kostald Bakke og Kærhale

Ved nordenden af Addit Skov (syd for *Kostald Bakke* og *Kærhale*) findes et større kærområde, der i hvert fald delvis synes at være et gammelt højmoserområde, der er forstyrret ved tørvegravning. Dele af området er dog også udformet som rigkær, herunder +/- intensivt græssede star-enge.

I området er bl.a. noteret (fra eutrofe og oligotrofe samfund under ét) pors, øret pil, dun-birk, hedelyng, klokkeling, rundbladet soldug, grå, trindstænglet og den sjældne dynd-star, blåtop, tue-kæruld, mose-troldurt, grenet pindsvineknap, vand-skræppe, bukkeblad, børste-siv, kær-svovlrod, aks-tusindblad, gifttyde, storfrugtet vandstjerne, vandarve, tykbladet ærenpris, sump-kællingetand, kragefod, bredbladet dunhammer og svømmende vandaks

Kostald Bakke (= *K. Banke*) er en 4-5 ha stor, hedebevokset grusbanke med bølget bunke, revling, tyttebær, hedelyng, ene, skov-fyr, engelsk visse, lyng-snerre, kattesæg, skovstjerne, tormentil, sand-star og ørnebregne.

Afsluttende oversigt.

Lok. 20/17 er et meget værdifuldt og varieret område med adskillige biotopstyper, hvoraf flere meget værdifulde. Af stor botanisk værdi er f. eks.:

- 1) søerne på Addit Næs, der repræsenterer et stort spektrum af forskellige søtyper samlet på et begrænset område
- 2) eng-, væld- og sumpskov-områderne langs Åsbæk Å, bl.a. de rene og kolde væld
- 3) bæk- og vældkløfterne i Addit Skov
- 4) epifyt-samfundene i gamle løvskovspartier i Addit Skov (med truede arter som f.eks. alm. lungelav)

Selv om området rummer store botaniske værdier og til dels som følge heraf allerede er undersøgt på forskellig måde, gælder det dog om stort set alle biotoperne i området, at de bør undersøges væsentligt mere indgående end hidtil.

Foreløbig lokalitetskode:

+ / + + S (incl. S^v) - V - H m. m. I ▽ (-▲)

(Sat til I på grund af den store variation i biotoper, jvf. teksten ovenfor). Flere af samfundene skal formentlig også sættes til I på grund af → 20 arter).

Kilder: 11, 23, 26, 40, 42, 70, 93, 143, 191, 225, 227, 260, 274, 279, 299, 304, 402, 451, 452, 466.

20/19 Matstrup Å mellem Tirsvad Bro og Skade (incl. Kirkelund Skov og Ulvbjerg)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S-(H-E ?) IV O

20/20 Tranholm Plantage + Matstrup Å mellem Vingum Bro og Tirsvad Bro

Tranholm Plantage er overvejende nåletræsplantage. – Om *Matstrup Å* på denne strækning er botaniske oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

Kilder: 299.

20/21 Stigsholm Sø

Stigsholm Sø er noget eutrofieret som følge af spildevandstilladning (især fra dambrug og landbrug). I perioden 1972-76 har den gennemsnitlige sigtedybde været omkring 1 m. Fra søen kendes den meget sjældne dværg-åkande^x, men nærmere oplysninger om vegetationsforholdene foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: + V III O

Kilder: 72, 76, 260, 299.

20/22 Halle Sø

Halle Sø er noget eutrofieret som følge af spildevandstilladning (især fra dambrug og landbrug). I perioden 1972-76 har den gennemsnitlige sigtedybde været omkring 1 m om foråret, men kun ca. 0.75 m om efteråret. – Tidligere er fundet ^otråd-vandaks. Fra bredden af Halle Sø kendes den sjældne ^obaltisk ensian^x (1962). Der synes at indgå både rig- og fattigkær samt birke-pile-krat i og ved søen, men de botaniske forhold i bredzonen og langs *Matstrup Å* mellem Halle Bro og Halle Sø er meget dårligt oplyst.

Foreløbig lokalitetskode: +/o V (incl. S^v) III O

Kilder: 76, 227, 260, 299.

20/23 Karlsø

Den lille *Karlsø* gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Århus amter, men behandles af praktiske grunde samlet her. Det er en relativt ren sø, som i perioden 1972-76 havde en gennemsnitlig sigtedybde på mellem 2 og 3 m om foråret, men aftagende til omkring 1 m om efteråret. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V II O ?

(vilkårligt sat til II på grund af den lave forureningsgrad. En præcis kodeangivelse må afvente nærmere undersøgelser)

Kilder: 260.

20/27 Ring Skov

Fra en °skoveng i *Ring Skov* kendes °engblomme^x, °skov-storkenæb, °skøde-star og °lund-fredløs (fund fra 1940). Fra *Ring Skov* kendes desuden fruebær. – En nærmere undersøgelse er meget ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-V IV O

Kilder: 26.

20/28 Ring Sø

Ring Sø er en ca. 100 ha stor, naturligt eutrof sø, der har været i kraftig eutrofiering som følge af spildevandstilførsel, men som nu er inde i en langsom restaureringsfase.

Søen er smukt beliggende i et kuperet terræn. Den omgives for det meste af tagrørssumpe med pilekrat og nogle steder af græsningsenge.

Af floraen i rørsumpene ved østenden kan nævnes (1983) bredbladet dunhammer, alm. mjøddurt, rørgræs, mose-bunke, eng-forglemmigej, sværtevæld, kær-snerre, kær- og rosen-dueurt, glanskapslet, lyse- og fladstrået siv, gåse-potentil, lav ranunkel, alm. skjolddrager, vand-mynte, håret star, eng-svingel, bittersød natskygge, vand-pileurt, engkabbeleje, alm. sumpstrå, vejbredskæblad, kær-tidsel, eng-rottehal, vand-skræppe, tykbladet ærenpris, fliget brøndsel, en sødgræs-art og fløjsgræs.

Tidligere (1940) er desuden noteret stiv star, vandbrandbæger, gul åkande og frøbid.

I en mose syd for *Ring Sø* er fundet (1940) °tråd-star, °eng-rørhvene, °dusk-fredløs, °kær-svovlrod og °rosmarinlyng.

Lokalitetskode, *Ring Sø*: + V II ▲
– , området i øvrigt: +/o V IV O

Kilder: 26, 260, 299, 361.

20/29 Terrænet nord for Vissingkloster

I en sø nord for *Gl. Vissingkloster* er fundet (1940) °lobelie, °strandbo, °sortgrøn brasenføde og den meget sjældne °dværg-åkande og i en hedemose ved samme sø °hønsbær. Beliggenheden af den omtalte sø er usikker.

Nærmere oplysninger om dette område, som indgår i *Vissingkloster-fredningen* (1971) er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-V IV O

Kilder: 26, 42, 54.

20/30 Ommose mellem Ring Skov og Tønning

I *Ommose* er tidligere (1940) fundet °spæd pindsvineknop, °frøbid, °tråd-star, °alm. blærerod, °langbladet

ranunkel, °kær-fladstjerne, °lav tidsel, °kort øjentrøst, °alm. vinterkarse og flydende stjerneløv (*Riccardia fluitans*).

Nye oplysninger om *Ommose* er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o V IV O ?

Kilder: 26.

20/31 Tønning Skov, Vissing Sønderskov, Vinddal og Havbækkens dal mellem Troelstrup og Nedenskov Bæk

Denne lokalitet omfatter et overordentligt smukt bakke- og dallerræn med to skræntskove, der næsten har »bjergskov«-karakter: *Tønning Skov* og *Vissing Sønderskov*.

Tønning Skov rummer både nåle- og løvskov (bl.a. bøgskov med kristtorn). Den ret varierede bundflora omfatter bl.a. vedbend, aks-rapunsel, salomons segl, krans-konval, alm., skov- og hamp-hanekro, dunet og spidsbladet steffensurt, krybende læbeløs, skovgaltetand, stinkende storkenæb, smuk perikum, skov-forglemmigej, bjerg-ærenpris, dag-pragtstjerne, tredelt egebregne, spring-balsamin, skov-padderok, nikkende og enblomstret flitteraks, miliegræs, mose- og bølget bunke, kæmpe-svingel, lund-rapgræs, krybende hestegræs, akselblomstret, bleg og skov-star.

I bryn indgår bl.a. bøg, stilk- og vinter-eg, avnbøg, slåen, fugle-kirsebær, skov-æble, alm. og selje-røn, bævre-asp, benved, ene, kristtorn, alm. knopurt, knoldet brunrod, sand-hanekro, hvas randfrø og rank evighedsblomst. – Ved vejen *Tønning – Vissing Gd.* er fundet °fjer-knopurt (1940).

Vissing Sønderskov (med *Mejldal*, *Mejlås* og *Nedenskov*) rummer både nåle- og løvskov med stærkt veksellende bundforhold.

Af den herfra kendte flora kan nævnes bøg (i hvert fald tidligere med partier med udpræget vrang bøg), ene, avnbøg, ahorn, ask, eg, alm. røn, vedbend, stor og håret frytle, skov-rørhvene, skavgræs, fjerbregne, bakke-gøgelilje^x, smuk og kantet perikum, liden vintergrøn, aks-rapunsel, kambregne, hvid anemone, bingelurt, skovmærke, skovsyre, krybende læbeløs, krans-konval, skarpbladet fladstjerne, skov-jordbær, stinkende storkenæb, feber-nellikrod, haremad, krat-/skov-viol, skovgaltetand, glat dueurt, ørnebregne, krat-fladbælg, lyng-snerre, dunet steffensurt, alm. og skarpfinnet mangeløv og den forvildede perlehyacinth. – Nærmere oplysninger er ønskelige.

I bunden af *Havbæk-dalen* fandtes tidligere (1940) bl.a. ekstremrigkær med °tvebo baldrian, °leverurt, °vild hør, °vibefedt, °sump-hullæbe, °kødfarvet gøgeurt, °fåblomstret kogleaks, °krognæb-, °skøde-, °tvebo, °loppe-, °top- og °blågrøn star og den nu meget sjældne °bredbladet kæruld. Engene i dalbunden er så vidt vides endnu delvis græssede, mens ikke-græssede partier i øvrigt er i tilgroning med tætte krat af birk og pil etc.

Fra *Tønning* °gadekær kendes °tornfrøet hornblad.

Foreløbig lokalitetskode, Tønning Skov: + S II ▲
 - - , Vissing Sønderkov: + S II ▲
 - - , Havbæk-dalen: +/- V-S^v IV O
 - - , °Tønning Gadekær:
 + V III O ?

(Havbæk-dalen skal sættes til I, hvis der er bevaret ekstremerigkær (I-biotop) som tidligere beskrevet)

Kilder: 26,131, 225, 299, 359, 465.

20/32 Ringknode Skov, Davding Skov og Grædstrup Skov + Nimdrup Bæks dal mellem Ring og Stokbro

Lok. 20/32 omfatter et smukt tunneldalsterræn med til dels anastomoserende tunneldale. På skrænterne findes mindre og større skovpartier (Ringknode Skov, Davding Skov og Grædstrup Skov etc.).

Om Ringknode Skov foreligger oplysninger ikke.

Davding Skov er en udpræget skræntskov af blandet sammensætning, der dog kun kendes nærmere fra den del af skoven, der ligger langs med Dalkær (nord-vest for Skovslund). Foruden bøgeskovspartier (se nærmere beskrivelse nedenfor) ses her ungskov af eg og nåletræsplantninger (rød-gran, ædelgran).

Bøgepartierne omfatter smukke højskovspartier af bøge, der har ranke stammer, men som er stærkt grenede i toppen. Nogle af bøgene (især i randen) viser tilbøjelighed til at være vrang. Bundforholdene veksler mellem muld og mor, dog gennemgående efter følgende mønstre: Foroven på skrænterne er der morbundssamfund domineret af bølget bunke og med bl.a. majblomst, vedbend (!!), skovsyre, lyng-snerre, liljekonval, gyldenris, alm. røn (små ekspl.) og mangleblomstret frytle som ledsagende arter. Længere nede ad skrænterne bliver bunden +/- næringsrig muldbund (med f.eks. skovmærke, salomons segl, krybende læbeløs, aks-rapunsel og skov-galtetand).

Af bøgeskovspartiernes flora kan desuden nævnes (fra muld- og morbundssamfund under ét) ask, alm. og drue-hyld, stilk-/vinter-eg, kvalkved, hindbær, brombær, fugle-kirsebær, ahorn, avnbøg (parti med 5-10 m høje eksemplarer!), nikkende og enblomstret flitteraks, mili-egræs, skov-salat, mose-bunke, ørnebregne, krybende hestegræs, dag-pragtstjerne, krat-/skov-viol, alm. mangeløv, håret frytle, haremad, læge-ærenpris, skarpbladet fladstjerne, krat-fladbælg, skov- og akselblomstret star, lund-fredløs (hyppig!), bjerg-ærenpris og angelik. I Davding Skov er tidligere noteret nælde-klokke og de sjældne arter bakke-star, bjerg-perikum og sort fladbælg. - Hos Böcher 1941 (pp. 434-35) bringes en liste fælles for Davding Skov (vel især de nordlige udløbere) og egekrat ved Nimdrup, se nærmere under lok. 20/53).

En nærmere undersøgelse af Davding Skov er ønskelig (ifølge Århus amtskommune 1981 skal der f.eks. også indgå blandet bøg og eg).

Bevaring: Bøgepartierne i Davding Skov er af plantegeografisk interesse som et eksempel på bøgeskovspartier nær bøgens vestgrænse. Det foreslås, at skoven fredes og at nåletræsstykkerne ved omdrift konverteres til bøg.

Fra Grædstrup Skov kendes bl.a. brombær-arterne *Rubus ammobius* og *Rubus lindebergii*. Nærmere oplysninger er ønskelige.

I en tørvemose ved Davding, som formodentlig er identisk med engområdet *Dalkær* neden for Davding Skov, er tidligere noteret kattehale, frøbid, kær-svovlrod, hyldebladet baldrian og alle fire danske andemad-arter.

På »enge ikke langt fra Stokbro« (måske langs Nimdrup Bæk syd for Stokbro) er ligeledes tidligere noteret grøn og hirse-star, bukkeblad, kær-guldkarse, nikkende brøndsel, enkelt pindsvineknop, knoldet brunrod, vejbred-skæblad og i *Nimdrup Bæk* aflangbladet vandaks og alm. kildemos (*Fontinalis antipyretica*).

Foreløbig lokalitetskode, Ringknode Skov: o S IV O
 - - , Davding Skov: + S II ▲-O
 - - , Grædstrup Skov: + S III O
 - - , Dalkær-Nimdrup Bæk:
 +/- V IV O ?

Kilder: 26, 228, 299, 370.

20/33 Palsgård Skov, Hampen Sø og Langbjerg Plantage

Palsgård Skov er på 717 ha. Den nordlige del af skoven ligger på hedeslette med jævnt terræn, den sydlige i moræneområde med noget kuperet terræn. I øst er der en dal (ned mod Boest Bæk). Jordbunden er i den nordlige del sandet, i syd overvejende leret. Mod øst veksler ler og sand. Palsgård Skov består mest af nåletræ, hvoraf en hel del ældre rød-gran, ædelgran, douglasgran og skov-fyr. I syddelen indgår større bøge-områder. Fra gammel nåleskov kendes linnæa, men i øvrigt er oplysningerne om de højere planter ufuldstændige.

Også svampefloraen er dårligt kendt, men synes at være en nærmere undersøgelse værd. I lysninger er fundet en række vokshatte (eng-vokshat (*Camarophyllus pratensis*), ruslæder-vokshat (*C. russo-coriaceus*), *Hygrocybe chlorophana* og *H. citrina*), på jord mellem nåletræer slørhattene *Cortinarius delibutus*, *C. mucifluus*, *C. armillatus* (cinnoberbæltet slørhat) og *C. pholideus* (brunskællet slørhat). Af sjældne arter er fundet den nordiske væbnerhat *Tricholomopsis decora*, stålblå rødblad (*Entoloma nitidum*) og dråbepletet ridderhat (*Tricholoma pessundatum*). Desuden skal nævnes de to snyltere slank snyltekølle (*Cordyceps ophioglossoides*) på vortet hjortetrøffel (*Elaphomyces muricatus*) og puppe-snyltekølle (*Cordyceps militaris*) på en larve.

Af stor botanisk interesse er de +/- oligotrofe søer og kær, der ligger i og ved skoven. Heraf er de vigtigste:

Hampen Sø. Denne var tidligere en klarvandet, oligotrof-mesotrof sø næsten af samme renhed som Grane Langsø, men forskellige faktorer har medvirket til at eutrofiere søen. Dels har der været tilledning af spildevand, men også badning (herunder opmudring efter badning) og overløb og tilsvivning fra agerjord i øst har bidraget til eutrofieringen. Tidligere var søen rig på lobelie, men denne er i tilbagegang lige som sortgrøn brasenføde. (NB. Omtalen hos V. J. Larsen 1983: 43 af *Isoetes lacustris* som »Gulgrøn Brasenføde« er en fejl; det skal være sortgrøn brasenføde. Ligeledes fejlagtig er oplysningen om (Århus amtskommune 1981: 99), at »Ligesom de fleste andre af søens oprindelige plantearter er sortgrøn brasenføde forsvundet fra søen på grund af badelivet i Hampen Sø . . . « Ifølge kort hos V. J. Larsen 1983 (fig. 2) er der endnu en del sortgrøn brasenføde bevaret).

Af floraen i og ved Hampen Sø kan nævnes (tidligere og endnu forekommende arter under ét) strandbo (endnu i store bestande, se kort hos V. J. Larsen 1983), vandnavle, liden siv, høst- og næb-star, svømmende, kruset, butbladet, græsbladet og hjertebladet vandaks, hybriden græsbladet x hjertebladet vandaks, dyndpadderok, vand-pileurt, gul åkande, liden blærerod, vandpest, kær-ranunkel, kredsbladet og alm. vandranunkel, hår-tusindblad, sekshannet bækarve, alm. sumpstrå, kransnålalger (*Nitella flexilis*, *N. translucens* og *Chara* sp.), »gedebolle« (*Cladophora aegagrophila*) og alm. kildemos (*Fontinalis antipyretica*). Hos Iversen 1929 (lok. 26) findes en beskrivelse af søens tilstand i 1927, dvs. før eutrofieringen for alvor var begyndt.

Kældermose ved sydbredden af Hampen Sø består af flere dele. Der er såvel højmoser som fattigkær, desværre noget truede af kraftig opvækst af især nåletræ.

Kragsø er en oligotrof sø, der omgives af fattigkær. I hvert fald tidligere fandtes der store mængder af lobelie, sortgrøn brasenføde, strandbo og liden siv foruden smalbladet pindsvineknap og tørvemos-arten *Sphagnum subsecundum*. Om tilstanden i 1927, se Iversen 1929 (lok. 13). En ny, grundig undersøgelse er ønskelig.

Troldsø (syd for Hampen Sø) er en oligotrof, brunvandet sø, der omgives af en bred hængesæk. I og ved søen vokser rundbladet soldug, smalbladet kæruld, tranebær, revling, næb-star, liden siv, smalbladet pindsvineknap, tagrør (så vidt vides kun lidt), liden blærerod, tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.) og seglmos-arter (*Drepanocladus* spp.). Plankton-floret domineres om foråret af gulalger og om sommeren af desmidiaceer (arter af slægterne *Nectrium*, *Xanthidium*, *Micrasterias*, *Closterium* og *Gymnozyga*). – Om søens tilstand i 1927, se Iversen 1929 (lok. 3). En fornyet, grundig undersøgelse er ønskelig.

Lavhedehullet (i afd. 50) er en lille, tidligere sø, som nu er ved at forsvinde og overgå i fattigkær med bl.a. næb-star. Der finder opvækst af nåletræ sted.

Nordre og Søndre Boest Mose (NB. = mosepartierne i sydøst-hjørnet af Hampen Plantage; den egentlige »Boest Mose« ligger uden for skoven, se lok. 20/42) rum-

mer højmoser-, fattigkærs- og hedesamfund. Der er sket en del udgrøftning og tørvegravning, og der er en del opvækst af nåletræ og birk. Floraen omfatter bl.a. klokkeløng, hedeløng, tranebær, revling, tue-kæruld og blåtop.

Rævekær (i afd. 86) er et lille vandhul, der er under tilgroning med tørvemos. Den omgivende fattigkærzone er næsten groet til med gran.

Den ganske lille **Skelmose** (i afd. 77) er kombineret fattigkær/Sphagnum-mose, som er næsten groet til med gran og fyr. – I Palsgård Skov fandtes der tidligere flere små Sphagnum-moser eller fattigkær, der nu enten er tilgroede eller tilplantede (f.eks. *Gammelmos*).

Ved Palsgård Skovs østende ligger **Sønderhaleengen**, der gennemstrømmes nordfra af **Boest Bæk**, der danner afløb fra Torup Sø (se lok. 20/34). Bæk vandet var tidligere meget næringsfattigt, men er nu under eutrofiering. En del af Sønderhaleengen er udformet som typisk højmoser omgivet af fattigkær.

Foreløbig lokalitetskode: +/++ S III ▲, V I ▼ – ▽

(V er sat til i på grund af den endnu bevarede (men truede) variation i sø- og kær typer. Både Troldsø og Kragsø og til en vis grad endnu Hampen Sø er helt klart i lokaliteter.

Sårbarheden er sat til ▼ – ▽ for at markere, at visse af søerne (og kærerne) under ingen omstændigheder må eutrofiere mere eller på anden måde ændres ved kulturindgreb m.m.)

Kilder: 12, 110, 146, 153, 162, 175, 205, 224, 225, 227, 260, 285, 299, 303, 304, 307.

20/34 Torup Sø

Den 18 ha store Torup Sø var tidligere en meget renvandet sø, der nu er noget eutrofiert. Den omgives af et »lynd« tagrørsbælte, flere steder med et bælte af alm. sumpstrå udenom. I perioden 1972-76 var den gennemsnitlige sigtedybde ca. 1.20 m. Af floraen kan nævnes vand-pileurt, gifttyde, vand-skræppe og lådden dueurt.

Nærmere oplysninger om Torup Sø er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V III O

Kilder: 150, 260, 299.

20/39 Vestbredden af Gudenåen mellem Åsted Bro og Bresten Bro

(Om engene på østsiden af Gudenåen, se lok. 24/106)

På engene langs Gudenåen på denne strækning er fundet °rank vinterkarse og bladmosset °engkost (*Climacium dendroides*). Nærmere oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V III O

Kilder: 125, 261.

20/40 Mattrup Skov, Våbensholm Skov og Mattrup Ådal mellem Skade og Stidsmølle

1. Mattrup Skov nord for Mattrup Å

Mattrup Skov nord for Mattrup Å er blandet løv- og nåleskov, der bl.a. rummer store bevoksninger af gammel bøg (90-130 år), f.eks. i området vest for Stidsmølle. Hertil kommer (f.eks. ved smedien nordvest for Mattrup) muldbundspræget bøge-ungskov, her med skov-elm, eg, ask, alm. gedeblad, alm. hyld, skovmærke, feber-nellikerod, stinkende storkenæb, krat-/skov-viol, skov-jordbær, feber-nellikerod, gærde-vikke, glat dueurt, miliegræs, alm. og skarpfinnet mangeløv og krybende hestegræs. – I *Gedelund* er i et ældre bøge-parti bl.a. noteret skarpbladet fladstjerne, skov-jordbær, alm. bjørneklo, aks-rapunsel, skovmærke, krat-/skov-viol, krybende læbeløs og skov-storkenæb. – I *Egelund* ses såvel bøge-ungskov som smuk, højstammet, gammel bøgeskov. Bundforholdene her veksler mellem muld og mor. Af floraen kan nævnes bølget bunke, majblomst, aks-rapunsel, stinkende storkenæb, fjerbregne, skov-/krat-viol, krybende læbeløs, skov-galtetand, dunet steffensurt, miliegræs, sanikel, ørnebregne og skovsyre. Der indgår også andre typer af løvskov, f.eks. gammel skov af ahorn + bøg og eg i forskellige aldre. I en ung egeskov (i *Gedelund*) ses hindbær, alm. gedeblad, ørnebregne (store bevoksninger), skovsyre, skarpbladet fladstjerne, miliegræs, majblomst, hvid anemone og alm./skov-hanekro. Et andet sted i samme skovpart er noteret krans-konval (ligeledes i egeskov). Foruden de nævnte typer af løvskov indgår der store bevoksninger af nåletræ, bl.a. sitka- og rød-gran samt ædelgran.

Rødmose i nordenden af Mattrup Skov (sydøst for Tyrsting Gård) er måske et gammelt tørvegravsomsråde. I den nordlige rand er der middelrigkærspræget grå-pilekrat med bl.a. bittersød natskygge, kær-svovlrod, lyse-siv og alm. fredløs. De centrale dele er dels åbne søer og dels ekstremfattigkærs-hængesæk. Her og i den til dels lidt mere næringsrige sydrand vokser bl.a. tørve-mosarter (*Sphagnum* spp.), tue- og smalbladet kæruld, tranebær, klokkelyng, hedelyng, kragefod, bredbladet dunhammer, bukkeblad, gifttyde, sværtevæld, næbstar, frøbid, blåtop, en sødgræs-art, liden andemad og mose-jomfruhår (*Polytrichum commune*).

Svinedal er et meget smukt og markant dalstrøg. Det er mest bevokset med nåleskov (til dels store nyplantninger), men også med nyplantet eg og lidt gammel løvskov (ahorn, bøg) foruden askeskov (i selve dalbunden). I en ung egeplantning ses smukke bestande af fingerbøl.

2. Skovpartierne syd for Mattrup Å

Stidsmølle Søndermark (dvs. skovpartiet sydvest for Stidsmølle) består tilsyneladende helt overvejende af nåleskov.

Gåsehoved Skov (vest og sydvest for Mattrup) og skovbræmmen længere mod vest rummer stykker med bøg, eg, ahorn, ædelgran og rød-gran.

I bøgeskov er her noteret skov-elm, ahorn, spids-løn, navr (!), ask, alm. og drue-hyld, alm. gedeblad, hassel, eg, selje-pil, dun-birk, bølget og mose-bunke, hulsvøb, stinkende storkenæb, skovmærke, feber-nellikerod, bingelurt, skov-salat, løgkarse, dunet steffensurt, glat dueurt, alm. mangeløv, knoldet brunrod, fjerbregne, angelik, aks-rapunsel (!), miliegræs, spring-balsamin, skovsyre, majblomst, haremad og skovstjerne. Vestover ses dels +/- åbent terræn (domineret af bølget bunke og nogle steder med spredt opvækst af ædelgran, alm. røn, ahorn, eg og dun-birk) og dels med sluttede bevoksninger af ædelgran.

3. Mattrup Å

De botaniske forhold er kun kendt på et par steder:

1. Vest for Mattrup er der på en strækning græsningsenge. Længere mod vest (det vil sige mellem Gåsehoved Skov og selve Mattrup Skov) er vegetationen hovedsagelig højstaude-rigkær og pilekrat med f.eks. øret og grå pil, kær-tidsel, alm. mjødurt, alm. fredløs, skovkogleaks, top-, kær- og (?) grå star, bredbladet dunhammer, kær-svovlrod, lådden og kær-dueurt, langbladet ranunkel, vand-skræppe, burre- og kær-snerre, alm. skjolddrager, kragefod, sump-forglemmigej og høj sødgræs.

2. Ved bredden af *Stidsmølle dam* er der dels ellesump og dels limnisk rørsump af høj sødgræs, bredbladet dunhammer og røgræs. Her vokser desuden den sjældne stortoppet rapgræs (!), liden andemad, alm. mjødurt, lådden dueurt, hyldebladet baldrian, smalbladet mærke, kær-tidsel og kær-galtetand.

4. Våbensholm Skov

Våbensholm Skov (incl. *Lillebusk*) er meget blandet løv- og nåleskov (med løvskov af bøg, eg og småbladet lind), løvblandingsskov (ahorn-birk-bøg m.m.), bland-skov (bøg, eg, lærk + ahorn) og nåleskov (rød-gran, ædelgran, lærk, douglasgran og thuja og måske andet).

Som eksempler skal floraen i nogle af skovtyperne omtales:

1. Lysåben bøgeskov på forblæst, mager muld- og morbund (i sydvest-enden af skoven, lige øst for vejen Stidsmølle-Bjerrebøhøj): Hindbær, bølget og mosebunke (begge domineranter !), hvid anemone, krat-fladbælg, skovsyre, skarpbladet fladstjerne, fjerbregne, skarpfinnet mangeløv, skov-/alm. høgeurt, akselblomstret star og ulvefod-kransemos (*Rhytidadelphus loreus*). I sluttet, smuk og højstammet bøgeskov lidt nordligere er bl.a. noteret lund-fredløs og bjerg-ærenpris.

2. Blandskov af bøg, eg, lærk og ahorn (i sydvest-enden af skoven, ca. 200 m syd for forrige sted): Muldbundsskov med bl.a. hassel, alm. røn, alm. hyld, hindbær, dunet steffensurt, alm. og skarpfinnet mangeløv, skovsyre, stinkende storkenæb, haremad, skov-salat, fuglegræs, feber-nellikerod, skov-galtetand, skovmærke, enblomstret flitteraks, miliegræs, salomons segl,

mangeblomstret frytle og lund-fredløs (flere steder i mængde).

3. Stykke med småbladet lind (10-12 m høje) med enkelte bøge og ege. (Et ca. 50 m bredt og 2-300 m langt parti på vestsiden af Våbensholmsvej). Muldbund med: Hindbær, fjerbregne, skarpfinnet mangeløv, miliegræs, skovsyre, mose-bunke, skov-salat og enblomstret flitteraks.

Ovenstående beskrivelser af lok. 20/33 bygger næsten udelukkende på to korte og langt fra fuldstændige besigtigelser fra de sidste par år (Friis Møller 1982, Gravesen 1983). Supplerende oplysninger er ønskelige.

Tidligere er fundet (Jensen-Haarup 1904) fjer-knopurt og stor kløvtand (*Dicranum majus*).

Bevaring: Det er ønskeligt, at skovene drives på en sådan måde, at der til stadighed findes partier med gammel bøg af en vis størrelse.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o/+ /++ S II ▲
- - - , Matrup Å: o/+ V II-IV ▲-O

Kilder: 125, 299, 358, 449.

20/41 Sømose ved Ring

Fra Sømose foreligger et gammelt fund af den meget sjældne ekstremrigkærs-orkidé *°mygblomst*^x. Nye oplysninger om Sømose er særdeles ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +lo V IV O

(men V I, hvis I-arten mygblomst stadig findes)

Kilder: 125, 190.

20/42 Terrænet mellem Palsgård Skov, Nørre Snede, Halle Bro og sydenden af Kongse Plantage

(incl. Boest Mose, Kromandens Skov og skoven mellem Boest og Halle Bro)

Boest Mose (som ikke er identisk med de mosepartier i sydøst-hjørnet af Palsgård Skov, der også benævnes »Boest Mose«, se lok. 20/33) er et stort moseterræn ved sydøst-hjørnet af Palsgård Skov. Området var tidligere præget af åbne fattigkær og fugtige hedesamfund (+/eller højmoser?). Ved tørvegravning er der skabt et stort antal grave eller damme med åbent vand. Pilekrat er ved at brede sig, men vegetationen har endnu et ret åbent præg. Nærmere botaniske oplysninger er ønskelige.

Ved Boest Skole findes eller fandtes et lille egekrat (»Boest Skole Krat«) omtalt hos Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 293). – Nye oplysninger om dette krat samt om de øvrige små skove i området (bl.a. *Kromandens Skov* og *Grønlund Krat*) er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Boest Mose: + V IV O ?
- - - , skovene: +lo S IV O ?

Kilder: 63, 299.

20/43 Terrænet mellem Nørre Snede, Boest Mose, Velgårde og Krondal (incl. Højbjerg, Tingbanke, Gilbanke, Kratbjerg og Tvillinghøje m.m.)

Kratbanke Krat beskrives af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 290) som 2-3 partier af egekrat i lynghede (tilsammen på et par ha) med bl.a. stilk-eg og vinter-eg, bævre-asp, alm. røn, tørst, alm. gedeblad, bølget bunke, håret frytle, vellugtende gulaks, ørnebregne, bakkestar, mangeblomstret frytle, majblomst, alm. kohvede, skovstjerne, gyldenris og læge-ærenpris.

Oplysninger om området foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Kratbanke Krat: + S II O
- - - , området i øvrigt: ?

Kilder: 63.

20/44 Terrænet mellem Boest, Velgårde, vejkrødset ved Olesminde, Riberhus og Veldal (incl. Boest Krat og Veldal m.m.)

Boest Krat beskrives af Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 296) som to egekrat-ræster stærkt opdelt af indsprængte marker. Nye oplysninger er ønskelige.

Oplysninger om lok. 20/44 foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode: ?

Kilder: 63.

20/45 Terrænet mellem Krondal, Riberhus, Tranholm, Skade og Klovborg

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Lokalitetskode: ?

20/46 Føvling + terrænet mellem Føvling, Våbensholm Skov, Brohus, Åsted Bro og Hårup (incl. Tangemose ved Hårup)

Om Tangemose er oplysninger ønskelige. – Fra »Havbjerg Mark« foreligger et gammelt fund af den sjældne stinkende krageklo.

Foreløbig lokalitetskode, Tangemose: o V IV O
- - , »Havbjerg Mark«:
+/o E IV O ?
- - , området i øvrigt: ?

Kilder: 125.

20/47 Brædstrup

Fra *Brædstrup* foreligger et gammelt fund af den formentlig indslæbte baldrian-art *Valeriana pyrenaica*.

Foreløbig lokalitetskode: + B III/IV O

Kilder: 23, 102, 125.

Om følgende lokaliteter er botaniske oplysninger ønskelige.

20/48 Terrænet mellem Brædstrup, Nimdrup, Slagballe og Burgårde (incl. Rodvigsballe Skov)

20/49 Terrænet mellem Kongsø Plantage og Nimdrup (incl. Vingumgård Plantage, Løvet og Løvet Skov)

Lokalitetskode, lok. 20/48-49, bl.a.: o S IV O, ellers ?

20/50 Terrænet mellem Burgårde, Addit, Rødesø, Vængsø, Springbjerg Mose, Vissing Gård og Sdr. Vissing Sønderkov

Skræntskovene nord, øst og sydøst for Sdr. Vissing (*Sdr. Vissing Præstegårdsskov*, skovene omkring *Goldbæk Kol*, *Nørreskov* og *Højkol* m.m.) er efter de foreliggende oplysninger i større eller mindre grad omdannet til nåleskove (rød-gran, ædelgran-arter, lærk, douglas-gran etc.), men der er dog rester af de tidligere løvskove og krat, bl.a. partier med bøg og eg (vinter-eg, stilk-eg) med mest morbundspræget bundvegetation. Desuden er bevaret rester af tidligere stævnede krat af bøg, vinter-eg og stilk-eg med gamle ener. Af floraen i de »gamle« bøge-egeskove og -krat kan under ét nævnes kristtorn, ene, alm. røn, blåbær, tyttebær, hede-lyng, rød-gran og alm. ædelgran (selvsåede), skovsyre, håret frytle, skarpfinnet og bjerg-mangeløv, læge-ærenpris, alm. kohvede, bølget bunke, skov-salat, majblomst, skovstjerne og alm. engelsød.

Nær *Engkærgård* er en tihsyneladende tidligere landbrugsjord nu under kolonisation af hedelyng ledsaget af en lang række arter (vullugtende gulaks, fløjlsgræs, lancet-vejbred, rank evighedsblomst, gyldenris, prikbladet perikum, bølget bunke, engelskgræs, liden fugleklo o. m. a.).

Kilden sydøst for Goldbæk Kol er opstemmet og omdannet til ander. Floraen ved afløbet omfatter bl.a.

rørgræs, sump-kællingetand, tykbladet ærenpris, du-net dueurt, vand-mynte og kær-tidsel.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: + S II ▲
- - , marken ved Engkærgård:
+ H-E-B II ▲
- - , kilden sydøst for
Goldbæk Kol: + V II ▲
- - , området i øvrigt: ?

Kilder: 280, 299, 445.

20/51 Terrænet mellem Burgårde, Troelstrup, Tønning og Brædstrup (incl. Sømose ved Troelstrup og skoven ved Sømose)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S IV O

20/52 Træden By, Træden Skov + Gammelstrup med omgivende terræn (incl. Gudenåen fra Bredvadmølle til Hulbæks udløb ved Birknæs)

Fra *Træden Skov* (»*Træden*«) kendes kristtorn og hassel, men nærmere oplysninger foreligger ikke.

I eller ved *Gammelstrup* er tidligere fundet kløvplade, trenervet snorre, blodstillende bibernelle, gråodder, butblomstret sødgræs og akeleje. – Om *Gudenåen* på denne strækning er nærmere oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Træden Skov: + S III O
- - , Træden By: + B IV O
- - , Gammelstrup By: + B III O ?
- - , Gudenåen: + V III O ?

Kilder: 261, 280.

20/53 Slagballe Bakker – Slagballe Plantage – Nimdrup – Slagballe – området

På de vesteksponerede dalsider ned mod *Nimdrup Bæk* fandtes der i hvert fald tidligere værdifulde egekratpartier med forbindelse videre sydpå til *Davding Skov* (se lok. 20/32).

Af den tidligere noterede, rige flora kan nævnes bøg (ganske lidt), slåen, alm. røn, (alm.) hyl, tjørn, kransbørste (lokalt i mængde !), vullugtende gulaks, alm. hvene, bølget bunke, pille-star, gyldenris, skov-jordbær, hulkravet kodriver, kantet konval, majblomst, aksrapunsel, ørnebregne, skov-galtetand, djævelsbid, alm. kohvede, stinkende storkenæb, læge-ærenpris, alm. pimpinelle, prikbladet perikum, vild løg, skovmærke, smalbladet høgeurt, alm. mælkurt og brødbladet timian. – Så vidt vides er større eller mindre dele af disse egekrat konverteret til nåletræ.

En nærmere undersøgelse af hele lok. 20/53 er meget ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S IV O ?

Kilder: 26, 225, 307.

20/54 Området syd for Voerladegård, Dørup og Hem

Oplysninger om vådområderne i dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, bl.a.: o V IV O

20/55 Grædstrup og området for Grædstrup

Nærmere oplysninger om vådområderne her er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O

Kilder: 299.

20/56 Området mellem Ring Skov, Træden og Gudenåen på strækningen mellem Brestenbro og Bredvadmølle

Nærmere oplysninger om *Gudenåen* på denne strækning er ønskelige. – I krat ved *Bredvadmølle* er fundet den meget sjældne høgeurt-art *Hieracium lindii*.

Foreløbig lokalitetskode, bl.a.: o/+ V III O ?

Kilder: 261, 290.

20/57 Terrænet mellem Mattrup-skovene, Tirsvad Bro, Ringknode Skov, Ring og Føvling

Ved *Tyrsting Gård* ligger et lille, tuet kær (der nærmest har karakter af ekstremfattigkær) domineret af revling. Desuden forekommer bl.a. tranebær, smalbladet kæruld, eng-viol, kragefod og tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.). I randen vokser bl.a. bredbladet dunhammer. Kæret er under opfyldning med affald (1982).

Lokalitetskode, det beskrevne kær: ++ V II ▽ - ▲

Kilder: 125, 450.

20/58 Burgårde-området

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTR. 24

TBU distr. 24 ligger næsten udelukkende i Vejle amt, dog ligger lokaliteterne i visse randområder i Århus amt, herunder følgende 11 lokaliteter:

- 24/1 Stampemølle Bæk og Odder Å fra Odder til Hesselballe Gård
- 24/2 Kysing Fjord (delvis)
- 24/3 Kysing Næs
- 24/4 Saxild Bugt fra nordenden af Rude Plantage til Dyngby Hoved
- 24/5 Kysten mellem Dyngby Hoved og Søby Fredskov
- 24/6 Søby Fredskov
- 24/7 Kysten mellem Søby Fredskov og sydenden af Klægmade
- 24/8 Gylling By
- 24/9 Gylling Næs
- 24/10 Jensnæs – Skoven – halvøen syd for Amstrup
- 24/11 Alrø

Efterfølgende lokaliteter tilhører Vejle amt:

24/12 Hjarnø

Hjarnø er en flad moræneø på 3 km², hvoraf hovedparten er dyrkede marker af høj bonitet. Øen er skovløs bortset fra en enkelt lille løvskov ved den nordlige udkant af Hjarnø By.

Trods sin ringe størrelse er denne skov artsrig. Af floraen kan nævnes spids-løn, avnbøg, bønved, alm. gedeblad, sur-kirsebær, vinter- og stilk-eg, solbær, ribs, skov-elm, humle, knoldet brunrod, skov-galtetand, skov-star, dunet steffensurt, °hulrodet lærkespore (meget sjældent i Østjylland), glat dueurt, skov-hullæbe, ægbladet fliglæbe, alm. og hylster-guldstjerne, stinkende storkenæb, hybriden eng- x feber-nellikerod, bjerg-perikum, krat-fladbælg, dag-pragtstjerne, miliegræs, skovarve, skov-forglemmigej, salomons segl, hulkravet kodriver, alm. lungeurt, nyrebladet ranunkel og de forvildede arter italiensk og klokke-skilla.

De vigtigste ikke-opdyrkede områder på Hjarnø udgøres af strandvoldssamfund, strandenge og -sumpe. Sådanne strandsamfund findes mod nordøst (*Bregnholt*), mod nordvest og i området syd for Hjarnø By. Det sidste sted omslutter en lang tange af marint forland (*Odden*) en lavvandet lagune (*Hov*).

Af floraen i de forskellige typer af strandsamfund kan under ét nævnes kvan, strand-malurt, asparges, fladtrykt kogleaks (lokal), °smalbladet hareøre, strandsennep, fjernakset, høst- og sylt-star, femhannet hønsetarm, dansk og læge-kokleare, °skarntyde, vår-gæselingeblomst, bakke-svingel (lokal), sandkryb, strandarve, harrilgræs, rank og bakke-forglemmigej, engrapgræs (ssp. *subcoerulea*), strand- og udspærret annelgræs, °strand-loppeurt, strand- og knude-firling, kveller, sodaurt, kornet stenbræk, kær-svinemælk, kødet og vingefrøet hindeknæ, strand-trehage, gul snerre og sribet kløver. Den meget sjældne klæbrig limurt^x har her en gammelkendt forekomst (første gang fundet her i 1821). Hjarnø synes at være den sidste jyske lokalitet for denne art.

Kær findes næsten ikke på øen. Dog er der ved *Hvidkilde* (nær roden af »Odden«) et meget værdifuldt vældkærsområde med rige bestande af bl.a. maj- og kødfarvet gøgeurt foruden hjertegræs, engkabbeleje, engkarse, blågrøn og hirse-star, tæppegræs, kær-padderok, smalbladet kæruld, kær- og sump-snerre, butblomstret sødgræs, sump-kællingetand, trævlekrone, vand- og ager-mynte, bukkeblad, eng- og sump-forglemmigej, °leverurt, vibefedt, vand-pileurt, tigger-ranunkel, vand-skræppe, smalbladet mærke, kær-galtetand, kær-trehage og bredbladet dunhammer.

Af de forskellige anthropokore arter, der er fundet på Hjarnø, kan nævnes blå stormhat, peberrød, svaleurt, studenter-nellike, eng-storkenæb, egerhale, bulmeurt, læge-alant, °alm. hjertespad, hjerteskulpet karse (hjertekarse), fiksernellike, kærminde, kost-fuglemælk, japan-pileurt, jødekirsebær, hvid, bjerg- og rød stenurt (alle tre på diget ved kirken), langbladet ærenpris og marts-viol.

Hjarnø's flora tæller over 400 arter af højere planter. Den er indgående beskrevet af Løjtnant & Wessberg 1981 (upubl.), hvortil der skal henvises for nærmere oplysninger.

Lokalitetskode: +++ S-H-E-V-K-KV-B | ▽ - ▲

(Sat til I på grund af → 20 arter i flere af samfundene)

Kilder: 90, 122, 177, 206, 216, 225, 280, 405, 410.

24/13 Vorsø-reservatet

(d.v.s. Vorsø, Vorsø Kalv og Langørerne med omgivende fladvand)

Nedenstående beskrivelse af Vorsø-reservatet bygger på Hans Peter Lorensens beskrivelse (1984, kildenummer 406).

Vorsø (= *Vårsø*) er med sine ca. 56 ha den mindste af de beboede øer i Horsens Fjord. Øen med omliggende

holme (*Vorsø Kalv og Langøerne*) blev i 1928 købt af Herluf Wings Legat og omdannet til reservat eller ifølge fondatsens ordlyd:

»... et Fristed ... til Fredning af Planter og Dyr, ogsaa de saakaldte skadelige ...« I forbindelse med fredningen blev agerdyrkingen indskrænket fra de oprindelige 41 ha til 15 ha, og øens to småskove friholdtes herfter i det væsentlige fra udnyttelse. Skovene og den unge Fredmark begyndte en udvikling tilbage mod ønsket naturtilstand.

Legatets midler var efter et halvt hundrede år brugt op, og driften af reservatet overgik derfor til Miljøministeriet i et samarbejde mellem Fredningsstyrelsen og Boller Skovdistrikt.

Samtidig benyttede man lejligheden til at nedlægge det efterhånden urentable landbrug, og hele øen har siden efteråret 1978 været forvaltet i overensstemmelse med legatstifterens oprindelige intentioner.

Vorsø's bakkeløse jorder hører til de frodigste, der kan findes i Østjylland eller på de østdanske øer. Arealer af sådan bonitet er som regel for værdifulde til at frigives til »økonomiske« formål, og derfor indtager Vorsø en særstilling blandt de danske reservater. Denne særstilling har naturligvis tiltrukket mange forskeres interesse. Derfor har man ikke blot opnået et indgående kendskab til Vorsø's flora og fauna, som disse tager sig ud idag, men tillige kender man de vigtigste ændringer, der har ført frem til den aktuelle situation.

I det efterfølgende skal visse hovedtræk af Vorsø's vegetationsforhold beskrives.

Skovene

Vorsø domineres af sine to højstammede småskove på tilsammen 9 ha. De består af skov-elm, bøg, ask, ahorn og stilk-eg med spredt forekomst af rød el, spids-løn, bævre-asp, æble og vorte-birk mv. Lokalt forekommer grå poppel, navr, avnbøg, selje-pil, grå pil, alm. røn og spids-løn m. fl.

Busklaget er veludviklet og sammensat af dels unge og/eller undertrykte individer af skovtræerne (især skov-elm, ahorn og ask) og dels af hassel og alm. hylt mv. Nåletræer findes meget fåtalligt og hovedsagelig som spinkle, selvsåede individer, der stammer fra nogle ædelgran- og rød-gran-plantninger, der blev ryddet i 1952.

Urtelaget er overalt præget af arter, der er karakteristiske for den næringsrige bøgemuld (til trods for, at bøg langt fra alle steder er det dominerende skovtræ). Bingleurt, hvid og gul anemone, vorterod, rams-løg, bjerg-ærenpris, vedbend-ærenpris, dunet steffensurt, hylster-guldstjerne, liden lærkespore o.a. danner et frodigt og farvestrålende forårsflor, mens den næsten totale mangel på græsagtige arter bevirker, at skovbunden mange steder fremtræder nøgen og vegetationsløs allerede fra midsommer. Som en del af sensommer-aspektet ses en art som skov-hullæbe.

Såvel træerne som skovbunden præges mange steder af en stor bestand af mellemskarv, der yngler i de højeste dele af skovene. Redetræerne dræbes efterhånden, dels på grund af afbidning af kviste og dels på grund af guano-påvirkningen.

Af svampe fra Vorsø's skove kan nævnes judasøre (*Auricularia auricula-judae*).

Fredmarken

Med det endelige ophør af jorddyrkning på Vorsø i efteråret 1978 kom de såkaldte fredmarksarealer tilsammen til at omfatte ca. 40 ha. Af disse har de 26 ha (»Den gamle Fredmark«) nu ligget brak i 56 år, mens resten (»Den unge Fredmark«) altså blot er 8 år gammel.

I *den gamle Fredmark* er der uddifferentieret en række forskellige vegetationstyper, som kort skal beskrives:

a. græs-domineret tøreng. De græsdominerede områder var indtil midten af 1940'erne Fredmarkens absolut vigtigste vegetationstype. Siden er denne type blevet stærkt reduceret ved indvandring af høje urter (gederams) eller buske, således at den idag kun findes på de små isolerede pletter især i de østlige dele, tilsammen udgørende omkring 3 ha.

De vigtigste arter er alm., stortoppet og kryb-hvene, fløjlsgræs, alm. hundegræs, drap-havre, alm. kvik, rød svingel og (på fugtigere steder) mose-bunke.

I den lave vegetation kan en række urter klare sig (f.eks. muse-vikke, hvid og gul snerre (samt hybrider mellem disse), græsbladet fladstjerne, rødknæ, bugtet kløver, alm. røllike, lav ranunkel, femfingerurt, prikbladet, kantet og ladden perikum, ager-padderok m.fl.).

På steder, hvor de talrige muldvarpe og mosegrise har opredet jorden, kan arter med kortere levetid få en chance for at etablere sig (arter som alm. vinterkarse, dag- og aften-pragtstjerne, arter af hanekro og forskellige agerkrudt- eller ruderatplanter).

b. gederams-domineret tøreng. Almindeligvis opfatter man gederams-bevoksninger som kortvarige stadier fra tilgroningen af unge skovrydninger. I »Dansk Feltflora« 1981 angives højden af gederams som 40-150 cm. På Vorsø kendes 50 år gamle, livskraftige bestande med gennemsnitlige skudhøjder på over 200 cm! Forklaringen er den enkle, at gederams normalt ikke får lov at erobre jorder med Vorsø-jordens kvalitet.

Gederams-vegetationen, som er yderst artsfattig på grund af den dominerende arts effektive konkurrenceevne, udgør idag ca. 28 ha, og den er under stadig fremtrængning, bl.a. på bekostning af den græsdominerede tøreng. Det er en vegetationstype, som kun langsomt koloniseres af vedplanter, men resultatet af den naturlige udvikling vil utvivlsomt med tiden blive skov.

c. krat. Spredt på den tidligere græs-dominerede Fredmark og på Vorsø Kalv findes krat af tornede buske med dyrespredte frugter, især slåen, alm. tjørn, engriflet tjørn samt hybrider, hund-rose og med indslag af alm. hylt, kvalkved og mirabel. Enkelte steder findes kratlignende bevoksninger af hassel, selje-pil og grå pil.

På stranden udvikles hyppigt krat af rynket rose, tilført som hyben med havstrømme.

d. ungskov. Hvor et stort antal frugter af skovtræer har kunnet spire og etablere sig samtidigt, udvikler der sig hurtigt en skov af ensaldrende træer. En sådan findes på Fredmarkens østligste fjerdedel. Ungskoven er artsfattig m. h. t. vedplanter. Som oftest er én art enerådende, men der sker en langsom indvandring af andre arter, især med dyrespredte frugter (f.eks. eg og bøg).

Den unge Fredmark er begyndt at differentiere sig stort set ud i de samme typer, som kendes fra den gamle Fredmark. Udviklingstendenserne synes at være de samme, men der er store variationer med hensyn til tidsfaktorerne, et forhold, der hænger naturligt sammen med de dominerende arters status ved braklægningsstidspunktet i 1978.

I modsætning til den gamle Fredmark findes der i den nye Fredmark endnu rester af den i 1979 endnu så frodige ukrudtsvegetation (med f.eks. krumhals, storkroket, mark- og flørfarvet ærenpris, fersken-, bleg-, snørle- og vej-pileurt, gåsemad, tofrøet vikke, gærdevalmue, rød arve, blåstjerne, nat-limurt, dværgløvefod, rank surkløver, hvid okseøj, skærm- og gaffelvortemælk, spergel, stribet og gul kløver, fliget, liden og rød tvetand, dværg-perikum, bitter og kanadisk bakkestjerne, spyd-mælde, hvidmelet gåsefod, ru, ager- og alm. svinemælk og tornet salat).

I disse år kulminerer de toårige og de lave, stedbundne flerårige, samtidig med, at mere robuste flerårige kloner er under opbygning. Vigtige arter i denne fase af udviklingen er f.eks. mælkebøtte, glat, dunet, lådden, ris-, kantet og kirtel-dueurt, bittermælk, alm. kongepen, høst-borst, lav ranunkel, horse-, kruset og kær-tidsel, grå bynke, glat ærenpris, tusindfryd, kløver-arter, pomerans-høgeurt, håret høgeurt, alm. og eng-rapgræs, feber-nellikrod, kruset, butbladet og byskræppe samt en række af de arter, der ovenfor er omtalt fra den græs-dominerede tøræng i den gamle Fredmark.

Engen

Efter tilstopning af markdræn i 1980 er en knap 1 ha stor flade med vedvarende græs beliggende umiddelbart sydøst for bygningerne begyndt at forsumpe. En rigkærsagtig vegetation er under udvikling. Dominerende arter er i øjeblikket knæbøjet rævehale, fladstrået, glanskapslet, lyse- og knop-siv, engkarse, lav ranunkel, ris- og kantet dueurt m. fl.

Udover denne lokalitet findes der ikke ferske kærlokalteter, men dele af den unge Fredmark kan udvikle sig i denne retning, hvis områderne ikke forinden invaderes af rød el.

Strandvegetationen

Vorsø's kyster er meget forskelligt udviklet alt efter kystprofillets udformning og eksposition for bølgeslag. Sydvendte kyststrækninger (ud mod Horsens Fjord) er som hovedregel stenede sand-grus-strande med sparsom vegetation neden for et tæt bælte af alm. kvik med marehalm. Mere beskyttede strækninger giver ophav til frodige strandrøsumpe eller højt voksende kombinationer af højstaude-rigkær + strandengsvegetation. Vorsø Kalv svarer i den henseende til selve Vorsø, mens Langøerne næsten udelukkende består af strandvolde med kvik-bevoksninger.

Nordkysten af Vorsø indtages af en smuk højstaudevegetation med alm. kvik, strand- og rød svingel, toradet, sylt-, fjernakset, håret og alm. star, alm. fredløs, alm. mjødukt, kær-tidsel, ager- og kær-svinemælk, skov-hanekro, lådden dueurt, gul frøstjerne, sumpkællingetand, vand-pileurt, angelik, kvan (sjældent og temporært forekommende) samt trævlekrone m.m.

Nordkystens yderste rand er mod øst udviklet som typisk lavtvoksende strandeng med kveller, strandannelgræs, harril, strand-asters, strand-vejbred,

strand-trehage, sandkryb, vingefrøet hindeknæ, krybhvene, dansk kokleare, strandgåsefod, gåse-potentil og strand-malurt m.m. En art som vadegræs (dvs. *Spartina anglica*) skal her fremhæves. Den er tilført via havet, måske fra den østjyske kyst nord for Djursland.

Mod vest går Nordkystens højstaude-samfund over i en typisk strandrøsump bestående af tagrør eller strandkogleaks.

Strandvolde udvikles flere steder, dels mellem Vorsø Kalv og hovedøen, dels ved Langøerne. Af specielle arter herfra kan nævnes ungarsk vejsennep, tornet salat, asparges og strand-kamille.

Damme

Lige som der næsten ikke findes ferske kærlokalteter på Vorsø, eksisterer der heller ikke større ferske vandansamlinger. De eneste permanente damme findes i den tidligere gårdhave (»Havedammen«) og i Vestre Remise (»Vesterdam«). Herfra kan nævnes vandpeberrod, hårfliget og storblomstret vandranunkel, liden og de to sjældne arter tyk og stor andemad, tigger-ranunkel, kær-guldkarse, fliget brøndsel, knippe-star, grenet pindsvineknop o. a.

Slutning

Vorsø's samlede flora omfatter ca. 600 arter. En del er forsvundet og andre er kommet til, herunder nogle, som kan tænkes at ville vinde kraftigt indpas i vegetationen: Kanadisk gyldenris, kæmpe-bjørneklo og vadegræs. Hvad der vil ske med disse arter og med vegetationsudviklingen i øvrigt, vil fremtidens udvikling og forskning vise, idet et af hovedformålene med forskningen på Vorsø-reservatet netop er at følge dynamikken i successionen i plante- (og dyre-) samfund.

Der eksisterer en rig litteratur om Vorsø, hvoraf en række vigtige botaniske kilder er anført i nedenstående kildefortegnelse til brug for specielt interesserede læsere.

Lokalitetskode: +++ S-H-E-K-K^v-V | ▲

(Sat til I på grund af den helt specielle biotop: Uforstyrret reservat med helt natur-styret udvikling i skov-, krat-, eng-, strandengs- og de øvrige samfund)

Kilder: 2, 2a, 40, 42, 47, 96, 124a, 132, 133, 133a, 163, 165, 166, 171a, 177, 184, 185, 186, 187, 198, 217, 221, 225, 226, 227, 242, 289, 292, 293, 297, 298, 305, 406, 411.

24/14 Uldrup Bakker, Sondrup Plantage og Skablund Skov
Se Århus amt.

24/15 Terrænet mellem Havmark, Søvind og Møllebæk
(incl. Tagmade, Holmmose og Blangsmose m.m.)

Fra kysten syd for Søvind kendes bl.a. jordbær-kløver, læge-kokleare, gul frøstjerne, børstebledet vandaks og

rødbrun kogleaks. Nærmere oplysninger om kysten, vådområderne (*Holmmose*, enge langs *Søvind Bæk* og *Tagmade*) og om den lille skov *Blangmose* er ønskelige. Området indgår i den store *Søvind-Sondrup-Åkær-fredning*.

Foreløbig lokalitetskode: + K-K^V II O, V IV O, S IV O

Kilder: 42, 54, 183, 280.

24/16 Sognemade ved Haldrup og kysten østpå til Havmark

Fra strandenge eller -rørsumpe på »*Haldrup Strand*« kendes rødbrun kogleaks, strand-firling, gul frøstjerne, vandarve, høj stenklover, strand-annelgræs, sylt-star, harrilgræs, slangetunge og strand-mælkebøtte (*Taraxacum balticum*). Nærmere oplysninger er ønskelige. Den østligste del af området indgår i den store *Søvind-Sondrup-Åkær-fredning*.

Foreløbig lokalitetskode: + K-K^V II O

Kilder: 42, 280.

24/17 Stensballe Skov og Brakør Skov

Stensballe Skov står i sin vestligste del på de meget stejle skråninger neden for *Guldbjerg* (75 m o. h.). De nordlige og østlige dele (= *Stensballe Kærskov* og *Haldrup Fælled*) står på mere jævnt skrånende terræn ned mod Horsens Fjord. I sydenden af *Brakør Skov* er der lave skrænter ud mod fjorden. Ellers ses (eller sås) der et bælte af strandoverdrev og -enge (og muligvis også strandrørsumpe) med arter som slangetunge, strand-mælkebøtte (*Taraxacum balticum*), strand-firling og fåre-svingel.

Sammensætningen af *Stensballe Skov* – *Brakør Skov* kendes ikke nærmere, men der vides at indgå både løv- (bl.a. bøgeskov) og nåleskov (bl.a. japansk og europæisk lærk og douglasgran). Af den i øvrigt dårligt kendte flora kan desuden nævnes guldregn, rød eg, hvid anemone, vinge-pileurt, rams-løg, dansk ingefær, hylsterguldstjerne og kambregne.

– Fra *Sneglebakkerne* foreligger et gammelt fund af °opret kobjælde^x.

Botanisk set er hele lokalitet 24/17 meget dårligt kendt, og de ufuldstændige oplysninger er tilmed af gammel dato. En grundig undersøgelse er derfor ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: + S II O, H-K-K^V III O

Kilder: 280.

24/18 Terrænet mellem Stensballe, Stensballe Skov og Stensballe Sund (incl. Husodde og Elbæk Skov)

Fra *Stensballe Gård* og *S. Park* med omgivelser kendes bl.a. akeleje, nikkende fuglemælk, hylster- og liden guldstjerne, gærde-kørvel, hybriden fladkravet x hulkravet kodriver (enten her eller i *Stensballe Skov*) og pomerans-høgeurt.

Kysten mellem *Brakør Skov* i øst og *Stensballe Sund* i vest har nogle steder karakter af lave, åbne eller kratklædte skrænter. Ved *Husodde* ses et marint forlandsterræn med strandoverdrev og -enge. De tilsvarende samfund, der i litteraturen omtales fra »*Stensballe Sund*«, er svære at lokalisere præcist; de kan enten referere til denne lokalitet eller til den nordlige del af *Stensballe Sund*, som falder ind under lok. 24/19.

Af floraen i *Husodde*-området kan nævnes °kostnelliike, tagrør (med var. repens), den sjældne spæd kløver, jordbær-kløver, dansk kokleare, fjernakset star, knold-ranunkel og smalbladet vikke.

Af andre planter fra kyststrækningen mellem *Brakør Skov* og *Stensballe Sund* kan nævnes nikkende limurt, strand-kogleaks, høj stenklover, slangetunge, håret viol, bjerg-perikum, jordbær-potentil, klæbrig hønsetarm og den meget sjældne °stivhåret hønsetarm. Den nærmere lokalisering af fundene af disse arter er for det meste usikker (nogle er måske gjort i *Elbæk Skov* (se nedenfor) og andre i lok. 24/19).

Den lille *Elbæk Skov* er en kystskræntskov, der muligvis endnu overvejende er løvskov. Fra skoven og strandrørsumpen langs Horsens Fjord neden for denne kendes bl.a. nordmannsgran, rams-løg, nyrebladet ranunkel, gul frøstjerne, vinge-pileurt, gærde-snerle, nikkende brøndsel og kær-svinemælk.

Af anthropokore arter i og ved *Sundet* kan nævnes farve-reseda og eng-storkenæb (vejkanter mellem *Sundet* og *Stensballe*).

De foreliggende oplysninger om lok. 24/18 er stort set alle gamle, hvorfor en ny undersøgelse er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: + S-S^K-H-E-K (-K^V)-B II O ?

Kilder: 20, 157, 216, 221, 280, 281.

24/19 Nørrestrand (incl. Vær Kirke og Vær Sø m.m.)

Nørrestrand er et 161 ha stort, meget lavvandet søområde, der kantes af udstrakte rørsumpe og af enge. Søen er stærkt eutrofieret. Den modtager store mængder spildevand og landbrugsafstrømning fra et meget stort opland. Sigtedybden har som gennemsnit for perioden 1972-76 været så lav som ca. 30 cm.

Planktonalgefloret domineres af grønalger (*Monoraphidium*-arter, *Coelastrum microporum*, *Scenedesmus quadricauda*, *Actinastrum hantzschii*, *Closterium* sp. m. fl.), kiselalger (*Stephanodiscus hantzschii*, *Coscinodiscus* sp., *Nitzschia* sp., *Synedra acus* var. *angustissima* m. fl.) og i mindre grad af blågrønalger (bl. a. *Aphanizomenon flos-aquae* og *Lyngbya limnetica*), mens der næsten ikke er fundet andre planktonalge-grupper.

Nørrestrand adskilles fra Horsens Fjord ved en sluse. Tilsyneladende har der tidligere været en friere vandudveksling mellem fjorden og Nørrestrand, idet der efter floristiske o.a. oplysninger hos Wiinstedt (1915 a) tidligere har eksisteret såvel ferske, brakke som saltprægede enge og rørsumpe ved bredden af Nørrestrand. Variationen i bredvegetationens sammensætning, således som den i hvert fald tidligere har været, fremgår af følgende artsudvalg, alle fra Wiinstedt 1915 a:

Tagrør, blågrøn, fladtrykt og strand-kogleaks, alm. sumpstrå, eng-byg, aks-tusindblad, dusk-fredløs, gifttyde, harrilgræs, vand-mynte, udspærret annelgræs, kær-, sylt-, fjernakset, hare-, trindstænglet, top-, stjerne-, dværg-, hirse-, stiv og håret star og de sjældne tue- og gul star, fløjlsgræs, kødfarvet gøgeurt, trævlekrone, strand-rødtop, kær-ranunkel, vand-klaseskærm, kærtidsel, samel, vandarve, kvan, hestehale, strand-trehaage, engkabeleje, vand-brandbæger, sump- og tykbladet fladstjerne, rank vinterkarse, strand-vejbred, kredsladet vandranunkel, stor andemad, slangetunge, brudelys, hjertebladet og børstebladet vandaks, alm. havgræs, dværg-ålegræs, strand- og liden tusindgylden, eng-ensian, nikkende brøndsel og den meget sjældne spæd kløver.

Det vides ikke, hvor meget af denne flora, der er bevaret nu.

Oven for rørsumpene og engene ses der nogle steder åbne eller kratklædte skrænter, hvor der tidligere er fundet (stadig ifølge Wiinstedt 1915 a) arter som mørk kongelys, vår-ærenpris, bittermælk, blågrøn og håret star, kommen, stor skjaller og den meget sjældne stivhåret hønsetarm. Sidstnævnte er også fundet på skrænter ved *Stensballe Sund* (enten denne eller forrige lokalitet).

Vær Sø kranses af tagrørsumper, der igen omgives af grå-pile-krat (lokalt) og af skov af rød el og skov-elm. Fra søen og omgivende skov/krat kan nævnes ask, hassel, benved, ribs, stikkelsbær, bingelurt, stinkende storkenæb, humle, bittersød natskygge, kalmus, hvid åkande, kål-tidsel, angelik, sø- og skov-kogleaks, høj sødgræs, fjerbregne, alm. skjolddrager og bredbladet dunhammer. Fra »Væhr« (= Vær sø ?) foreligger et gammelt fund af kær-mysse (1921).

I det lille gadekær nordvest for Vær Kirke vokser bl.a. lådden dueurt, fliget brøndsel, vejbred-skeblad, grenet pindsvineknap, bredbladet dunhammer, svømmende og liden vandaks, liden andemad, tigger-ranunkel og kalmus.

Nørrestrand med tilgrænsende engarealer (i alt godt 200 ha) er udlagt som vildtreservat (1977). Hertil kommer en fredning af det omgivende terræn (ca. 400 ha, 1981).

Foreløbig lokalitetskode: + V-E-S II O
(men I, hvis den tidligere beskrevne flora med → 20 arter er bevaret. Også I, hvis I-arterne °gul star og °vår-ærenpris stadig findes.

Kilder: 42, 216, 231, 260, 280, 292, 293, 448.

24/20 Horsens By

Af de talrige indslæbte og forvildede arter, som i tidens løb er fundet i og ved Horsens, kan nævnes bynkearterne *Artemisia pontica*, *A. annua* og *A. scoparia*, langklaset vikke (som indslæbt), ungarsk vikke, sneglebælg-arten *Medicago hispida*, rundbladet mynte, blågrøn skærmaks, egernehale, rug-hejre, fladbælg-arten *Lathyrus hirsutus*, kirtlet dueurt, storblomstret kongelys, storhaget pigfrø, tornet salat, pilebladet asters, tornet brodfrø, morgenfrue, tornet og nikkende tidsel, marietidsel, æselfoder, have-malurt, farve-, stinkende og russisk gåseurt, matrem, filtet burre, hjertensfryd, eng-salvie, enårig galtetand, alm. hjertespond, vår-ærenpris (som indslæbt), bulmeurt, pigæble, hjulkrone, river, gærde- og have-kørvel, burre-skærm, jomfrukam, fodangel, rundbladet hareøre, stjerneskærm, russisk stenkløver, rank potentil, alm. hør, langbladet vortemælk, sortehavs-kål, kiddike, stivhåret o. a. vejsennep-arter, rundskulpe, orientalsk takkeklop, dodder-arter, peberrod, kløvplade, hjørneklap-arten *Erysimum repandum*, virginsk karse, vejguld-karse, korn-ridderspore, sæbeurt, hjertebladet m. fl. gåseurt-arter, sommercypres, opret amarant, konelike, tatarisk boghvede, hamp, vår-krokus, agerrævehale, alm. hirse, kanariegræs, tag-, eng- og mangetblomstret hejre.

En stor del af de her nævnte arter er efter al sandsynlighed eller med sikkerhed forsvundet (arter som f. eks. fodangel, burre-skærm, jomfrukam, rundbladet hareøre, eng-salvie og korn-ridderspore).

Foreløbig lokalitetskode: +/++ B II O ?

Kilder: 47, 85, 86, 87, 88, 100, 123, 130, 183, 215, 217, 219, 221, 226, 242, 275, 280, 456.

24/21 Kysten mellem Horsens og Boller Nedskov (incl. »Dagnæs Strand«)

Mellem *Dagnæs Villakvarter* og *Klokkedal Å* ses dels opgivne og dels stadig græssede strandenge, ferske og brakke enge, væld, overdrev, rørsumpe og (yderst mod fjorden) nogle steder sandstrand.

Af floraen i de forskellige samfund på denne strækning kan under ét nævnes rød el, tagrør, gul iris, hyldebaldrian, lådden dueurt, alm. mjøduurt, kål-tidsel, kær-, top-, hirse-, blågrøn og den sjældne °gul star, engkabeleje, trævlekrone, marehalm, ris-dueurt, gul frøstjerne og den meget sjældne °rank frøstjerne, tykbladet fladstjerne, asparges, hjertegræs og skorsoner. Den meget sjældne +melet kodriver havde sin sidste forekomst i Jylland på engene her. Efter en periode, hvor den nærmest regnedes for forsvundet, genfundtes den i 1967 i få eksemplarer under et markhegn, men to år efter forsvandt den i forbindelse med istandsættelse af hegnet, idet man gravede pæle ned lige oven i de få tilbageværende eksemplarer (Løjtnant & Worsøe 1977).

Nærmere oplysninger om lok. 24/21 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + K-K^v-V (-H/E) II O
(men I, hvis I-arterne °gul star og °rank frøstjerne endnu findes. Også I, hvis det evt. ved en fornyet undersøgelse af terrænet skulle vise sig, at der er individer af melet kodriver (også en I-art) tilbage)

Kilder: 20, 82, 170, 245, 280, 414.

24/22 Boller Nederskov

I *Boller Nederskov* indgår der store strækninger med bøgeskov på muldbund. Som helhed er der mest bøgehøjskov, men der ses også stykker med ung og yngre bøg. Af andet løvtræ er der stykker med ahorn og stilkæg foruden blandskov af løv i forskellige aldre. Hertil kommer noget nåletræ (rød-gran, sitka-gran, ædelcypres og måske andre).

Af muldbundsfloraen i bøgeskovspartierne kan nævnes hassel, ahorn, hindbær, korbær, skov-byg (hyppig), skovmærke, bingelurt, guldnælde, sanikel, skarpbladet fladstjerne, feber-nellikerod, skovsyre, skov- og akselblomstret star, kæmpe-svingel, skov-galtetand, skovskræppe, glat dueurt, krat-/skov-viol, stinkende storke-næb, mose-bunke, haremad, skov-salat, spring-balsamin, alm. og bredbladet mangeløv, fjerbregne, bjerg-ærenpris, løgkarse, knoldet brunrod, lund-fredløs, hulrodet lærkespore (meget sjælden i Østjylland og måske oprindeligt forvildet eller udplantet ?) og liden guldstjerne.

Fra gammel tid angives den meget sjældne + stor gøgeurt fra »Boller-Skoven ved Horsens Fjord« etc., men allerede i begyndelsen af dette århundrede var den eller regnedes den for forsvundet. Angivelsen beror muligvis på en fejltagelse (Jul. Grøntved 1948).

Store Fiskbæk-kløften er en meget smuk, slynget skovkløft med et stenet bækleje i bunden. Floraen omfatter bl. a. spidsbladet steffensurt, hvid hestehov, skov-hul-læbe, skov- og akselblomstret star, bjerg-ærenpris, skov-byg, guldnælde, fladkravet kodriver (!), fjerbregne, alm. mildurt, røgræs, alm. skjolddrager, spring-balsamin, hylde-baldrian, hunde-kvik, angelik, skov-stilkaks, tykbladet ærenpris og rosen-dueurt.

Ud mod Horsens Fjord findes der på den lave kystskrænt et bryn af meget gamle bøge, ege og aske. Under eg og bøg indgår desuden tjørn og skov-æble. Bundfloraen veksler med bundforholdene (spændende fra muld til morbund). Bl. a. kan nævnes sanikel, skov-galtetand, skovmærke, haremad, korbær, vild kørvel, bingelurt, skov-/krat-viol, kæmpe-svingel, salomons segl, bølget bunke, krybende hestegræs og læge-ærenpris.

Neden for den lave kystskrænt er der langs Horsens Fjord et tagrørsbælte (brakvandsrørsump) med bl. a. kær-svinemælk, stor nælde, rød hestehov, rød el, kåltidse, alm. mjødukt, lyse-siv, kær-galtetand, røgræs, skov-kogleaks, mose-bunke, burre-snerre, angelik, humle og °gul frøstjerne.

Ved voldgraven omkring herregården *Boller* vokser bl. a. kalmus (stedvis i mængde). Fra *Boller* kendes i øvrigt bregnen strudsvinge (dyrket eller spontan ?) og den forvildede °slangeurt.

I »*Boller Lystskov*« er fundet en række udpræget muldbundskrævende svampe som foldhattene *Helvella elastica* og *H. stevensii*, sortblånende rørhat (*Boletus pulverulentus*) og purpursporet rørhat (*Porphyrillus pseudoscaber*), den meget sjældne trævihat *Inocybe haemacta*, mælkehatten *Lactarius serifluus* og hasselmælkehøhat (*L. pyrogalus*) samt den sjældne skæv muslingesvamp (*Crepidotus autochtonus*). Af poresvampe er fundet den sjældne, ligeledes muldbundskrævende *Fibuloporia wynnei*. Endelig skal det nævnes, at den lille, *Cyphella*-agtige svamp *Woldmaria crocea* (som vokser på fjorgamle stængler af strudsvinge) har sit hidtil eneste kendte danske voksested her.

Bevaring: Se Lægaard og Pinborg 1977 (upubl.).

Foreløbig lokalitetskode: +/++ S-S^k-K^v-V II ▽-▲

Kilder: 44, 67, 78, 280, 281, 285, 347, 407, 413.

24/23 Boller Overskov

Boller Overskov (incl. *Tyrsted Lund*) var tidligere hovedsagelig bøg på de højere, mere lerede jorder og egeblandskov med hassel og ask på de mere sumpede. Der er endnu en hel del bøgehøjskov. Desuden indgår bl. a. unge bøgekulturer, ahorn-afdelinger, askeskov (-mose), ege-askeskov og noget gammel rød-gran.

Af den ufuldstændigt kendte flora i bøgeskovspartierne på muldbund kan nævnes alm. hyld, hassel, ask, alm. og selje-røn, hindbær, fugle-kirsebær, skov-elm, skovmærke, aks-rapunsel, bingelurt, enblomstret flitteraks, skov-byg, dunet og spidsbladet steffensurt, skov-/krat-viol, akselblomstret star, bjerg-ærenpris, skarpsinnet mangeløv, mose-bunke, skovsyre, salomons segl, nælde-klokke, skov-salat, haremad, gærdevikke, hulsvøb, rams-løg, hybriden storblomstret x hulkravet kodriver og bølget katrinemos (*Atrichum undulatum*).

En nærmere undersøgelse af *Boller Overskov* er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: + S II O

Kilder: 280, 383, 407.

24/24 Klokkedalen og Dallerup Sø

Klokkedalen er en skovklædt dal af ca. 2.5 km længde og 2-400 m bredde omkring Klokkedal Å, der udmunder i Horsens Fjord vest for *Boller*. De stejle dalsider har et fald, der kan ligge mellem 10 og 25 m. Åen er smal, ret stærkt vandførende og med stenet eller stenet-mudret leje.

Skoven på dalsiderne består bl. a. af bøg, blandskov af bøg og ask, birk og sumpskov af rød el m. m. (i dalbunden). Hertil kommer plantninger af nåletræ (alm. ædelgran, rød-gran og sitka-gran). Bundforholdene veksler fra grus og sand til næringsrig lerbund. Nogle steder er der forblæste partier.

Af floraen i løvskovspartierne kan nævnes hassel, avnbøg, benved, ahorn, hindbær, brombær, drue-hyld,

aks-rapunsel, guldnælde, fladkravet kodriver, bingelurt, alm. lungeurt, fjerbregne, skov- og lund-padderok, firblad, kål-tidsel, rørgræs, angelik, skov-kogleaks, skovmærke, skov-star, skov-galtetand, mose- og bølget bunke, stinkende storkenæb, feber-nellikerod, småbladet mildurt, lund-rapgræs og den sjældne tætblomstret hullæbe^x.

I og ved *Dallerup Sø* er tidligere fundet gifttyde, tagrør, kær-, toradet, top-, langakset, loppe-, bleg og nikkende star, sø-kogleaks, hestehale, mose-troidurt, eng-rørhvene, den sjældne festgræs (i hvert fald tidligere i mængde), hjertebladet og glinsende vandaks, fladtryk og børste-kogleaks og kredsbladet vandranunkel. – I moser ved *Dallerup* (= enge ved *Dallerup Sø*?) vokse tidligere den meget sjældne +melet kodriver (*Wiinstedet* 1915a: 154). Samme art voksede også tidligere i *Klokkedalen* (ibidem).

Nærmere oplysninger om *Klokkedalen* og *Dallerup Sø* er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, *Klokkedalen*:
+ S (incl. S^v) II ▽-▲
Dallerup Sø: + V II O ?

Kilder: 44, 67, 280, 295, 407, 414.

24/25 Rold Skov

I den 72 ha store *Rold Skov* indgår bl. a. bøgeskov, noget nåletræ, aske-elle- og ege-sumpe med hassel og lidt småbladet lind (i afd. 85 og 87 i sydøst). I afd. 86 ses egeblandskov med hassel i bunden. Terrænet er svagt kuperet og skoven ret sumpet, med et net af afstrømningsgrøfter og -bække, der fører vandet fra sydøst gennem *Rold Sø* i skovens midte og videre mod nord.

I bøgeskovspartier på muldbund i skovens nordende vokser ask, ahorn, alm. hyld, hassel, brombær, skovhullæbe, guldnælde, dunet og spidsbladet steffensurt, skov-/krat-viol, skovmærke, bjerg-ærenpris, skov-star, skov-byg, spring-balsamin, hundekvik, mose-bunke, skarpbladet fladstjerne, skov-padderok, fjerbregne, miliegræs, feber-nellikerod, kæmpe-svingel, skvalderkål, knoldet brunrod, bredbladet mangeløv, majblomst, salomons segl og småhjerte (*Dicentra formosa*).

I *Fiskbæk-kløften* (en ret kraftigt nedskåret skovkløft) vokser bl. a. fladkravet kodriver, lund-fladstjerne (ssp. *montana*), alm. mildurt, kær-høgeskæg, hvid hestehov og levermosset *Conocephalum conicum*.

Rold Sø er en opstemmet skovsø (tidligere fiskedam?). På vandfladen ses meget af de to arter liden og tyk andemad. I bredvegetationen indgår bl. a. bredbladet dunhammer, dynd-padderok, sø-kogleaks, kær-mysse og lidt lådden dueurt.

Foreløbig lokalitetskode: + S II ▲ (skoven)
- - : + S-S^v ▽ (kløfterne og sumpskovene)
- - : + V III ▲ (*Rold Sø*)

Kilder: 280, 350, 407.

24/26 Kysten mellem Boller Nederskov og Dysbjerg (incl. Flinte Hage)

Fra *Bisholt* kendes den nu sjældne °alm. hjertespande. På tang ved *Horsens Fjord* ved *Bisholt* er fundet den temmelig sjældne tykbladet fladstjerne. De to nævnte fund er enten gjort her eller i lok. 24/27.

Foreløbig lokalitetskode: o K-S-V IV O ?

Kilder: 280.

24/27 Dysbjerg – Lillestrand – Borre – området

Fra *Dysbjerg* (= *Dyssebjerg*) kendes den sjældne bjergperikum. – En nærmere undersøgelse af dette område er ønskelig. Se i øvrigt bemærkninger under forrige lokalitet.

Foreløbig lokalitetskode: + E/S III O, o/+ K-K^v III/IV O ?

Kilder: 280.

24/28 Glud Håb og kysten østpå til Snaptun Færge

En grundig botanisk undersøgelse af dette område (specielt *Glud Håb*) er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: o K-K^v-E-S IV O

24/29 Jensgård Nederskov og kysten mellem Hundshage og Snaptun Færge

Jensgård Nederskov er blandet løv- og nåleskov (med løv og nål i forskellige aldre). Løvskov er repræsenteret ved bøg (i flere aldersklasser), ahorn, bævre-asp, stilk-eg, rød eg og blandet løvskov (f. eks. birk, bævre-asp + alm. røn). Nåleskov er repræsenteret ved rød-gran, sitka-gran, kæmpegran, lærk, thuja og ædelcypres. De foreliggende oplysninger om skovsammensætningen er ufuldstændige.

Jensgård Nederskov står for det meste på næringsrig lørbund. Af floraen i bøgeskovspartierne på muldbund kan nævnes avnbøg, selje-pil, ahorn, spids-løn, benved, alm. gedeblad, hindbær, brombær (nogle steder dominant), alm. og drue-hyld, grå poppel, ask, guldnælde, skovhullæbe, skov-gøgelilje, skarpbladet fladstjerne, lund-fladstjerne (både ssp. *glochidosperma* og ssp. *montana*), alm. og skarpfinnet mangeløv, den sjældne bjerg-mangeløv, enblomstret flitteraks, mose- og bølget bunke, skov-/krat-viol, haremad, skovmærke, angelik, bidende pileurt, skov-salat, ørnebregne, bjerg-ærenpris, miliegræs, skov-galtetand, hvis randfrø, du-

net steffensurt, sildig skov-hejre, løgkarse, dag-pragtstjerne, spring-balsamin, skov-skræppe, skov-burre, skov- og elfenbens-padderok, knoldet brunrod, skov-jordbær, glat dueurt, salomons segl, nælde-klokke, stor frytle, aks-rapunsel, nyrebladet ranunkel og den sjældne ^oenblomstret vintergrøn. Af mosser kendes bl. a. tæppemos-arten *Plagiothecium laetum*.

Kystskrænterne under skoven er forskelligt udformede. Det er for en stor del udskridende, +/- vældprægede, skov- eller kratklædte lerskrænter, hvor også åbenbundssamfund indgår som en del af vegetationsmosaikken. Hvor vegetationen mangler, ses det, at det geologiske underlag foruden kvartærfløjring (moræneler, smeltevandssand) udgøres af forskellige tertiære sedimentter (eocæn søvindmergel samt oligocæn Brejning ler, Vejle Fjord ler og -sand tilhørende Vejle Fjord Formationen, jvf. Friis et al. 1981, unpubl.).

Af floraen i de forskellige typer af samfund på skrænterne kan under ét nævnes bøg, brombær, vild pære, ask, benved, skov-elm, grå og selje-pil, rød el, stilk- og rød eg, slåen, tjørn, rynket rose, o. a. rose-arter, tagrør, elfenbens-padderok, følfod, kær-svinemælk (i mængde), ager-svinemælk, skov-stilkaks, krat- og gul fladbælg, bugtet kløver, sød astragal, gyldenris, lådden perikum, kær-galtetand, filtbladet kongelys, sildig skov-hejre, blågrøn star, bjerg-rørhvene, gærde-snerle, vild gulerod, ørnebregne, drap-havre, stor knopurt, lådden dueurt, skov- og eng-brandbæger, lyse-siv, alm. mangeløv, kvan, smalbladet høgeurt, hvid og blå anemone, vellugtende gulaks, stor frytle og kær-tidsel. Nederskov indgår i Jensgård-fredningen (1958).

Fra *Hundshage* og i nordvestlig retning næsten til *Snaptun* er der neden for de skovklædte skrænter et bredere eller smallere bælte af strandenge, -overdrev og -rørsumpe med laguner indimellem. Af floraen her kan nævnes tagrør, strand-kogleaks, kær-svinemælk (hyppig), strand-malurt, kvan, gærde-snerle, strandsenner, sandkryb og eng-rapgræs (med ssp. *subcoerulea*). Indefter er der glidende overgange fra de noget saltprægede samfund via brakke til rent ferske samfund med f. eks. kattehale, rørgræs, kær- og burre-snerre, vand-skræppe, kær-tidsel, sværtevæld og alm. skjold-drager.

Fra »*Snaptun*« foreligger en række ikke nærmere stedfæstede plantefund, der måske er gjort inden for grænserne af denne lokalitet: Smalbladet hareøre, gul frøstjerne, nikkende limurt og bittermælk (sidstnævnte fra »*Snaptun Strand*«).

Lokalitetskode, Jensgård Nederskov (incl. skrænterne):
 +/+++ S-E-V II ▽-▲
 - , kysten mellem Hundshage og Snaptun: ++ K-K^v-V II ▲

Kilder: 6, 16, 42, 54, 163, 172, 206, 228, 280, 308 a, 349, 353, 390.

24/30 Sønderby Skov, Nørgårdstrand og Pytstrand

Sammensætningen af *Sønderby Skov* kendes ikke nærmere, men det vides, at der indgår bøgeskov, askeskov og forskellige kombinationer af bøge- og askeskov på næringsrig, til dels fugtig bund med f. eks. hassel, skov-elm, spids-løn, brombær, alm. gedeblad, tjørn, alm. røn, vedbend, aks-rapunsel (hyppig flere steder), skov-galtetand, korsknop, guldnælde, angelik, skov-star, mose-bunke, bingelurt, dunet steffensurt, fladkravet kodriver, glat dueurt, dansk ingefær, salomons segl, alm. mjødurt, firblad, enblomstret flitteraks, hundekvik, nælde- og bredbladet klokke, nyrebladet ranunkel, alm. og skarpfinnet mangeløv, skarpbladet fladstjerne, haremad, stinkende storkenæb og sribet næbmos (*Eurhynchium striatum*).

Under skoven findes +/- vældprægede, for en stor del skov- eller kratklædte lerskrænter (moræneler, i hvert fald lidt søvindmergel og måske plastisk ler) med f. eks. hassel, brombær, selje-pil, skov-elm, vedbend, ager-, kær- og horse-tidsel, nælde- og bredbladet klokke, skov-stilkaks, bingelurt, skov-jordbær, aks-rapunsel, følfod, elfenbens-padderok, kær-svinemælk, filtbladet kongelys, lådden og dunet dueurt, blågrøn star, lådden perikum, sildig skov-hejre, lyse-siv, gyldenris, gul fladbælg, alm. bjørneklo og bittermælk.

Skrænterne lidt nordligere (ud for *Nørgårdstrand*) er dels åbne og dels skov- eller kratklædte, vældprægede lerskrænter med bl. a. elfenbens-padderok (i store bestande), bredbladet dunhammer, prikbladet og lådden perikum, kål-tidsel og kær-svinemælk.

Ved *Pytstrand* (= *Pyt Strand* eller *Pøt Strand* etc.) findes vældprægede, skridende lerkliner med såvel åbne som krat- eller skovklædte partier. Foruden moræneler indgår der plastisk ler og/eller søvindmergel, og det er utvivlsomt det, der er baggrunden for klinternes karakteristiske udskridningsfænomener med terrasser, kaotiske skred med sammenfiltrede buske etc. Skrænterne her har meget tilfælles med skrænterne under *Sønderby Skov*, men synes at huse en noget rigere flora. Af denne kan nævnes slåen, ask, brombær, selje-pil, hassel, rose, tjørn, skov-elm, stilk-eg, selje-røn, bøg, alm. hylde, vedbend, alm. og stor knopurt, elfenbens-padderok, en agermåne-art, eng-brandbæger, prikbladet og lådden perikum, bakketidsel, femfingerurt, følfod, sød astragal, vild gulerod, strand-svingel, bittermælk, gyldenris, tagrør, stivhåret borst, lådden dueurt, høj stenklover, bjerg-rørhvene, skov- og den sjældne tætblomstret hullæbe, kransbørste, dag-pragtstjerne, aks-rapunsel, kær-tidsel, skov-vikke, alm. bjørneklo, kær-svinemælk, mark-tusindgylden, gul fladbælg, hulkravet kodriver, alm. lungeurt, skov-salat, sildig skov-hejre, skov-stilkaks, mose-bunke, hundekvik, filtbladet kongelys, hylde-baldrian, gærde-snerle og hjortetrøst.

Foreløbig *lokalitetskode*, Sønderby Skov: + S II ▲
 - - , skræntzonen fra Sønderby Skov til og med Pytstrand:
 ++ S-S^v-V E I ▽

(Skræntzonen er rubriceret som I på grund af → 20 arter)

24/31 Kysten langs As Vig mellem Sønderby Skov og Kirkholm
(incl. As Hede)

As Hede er så vidt vides for en stor del marint forland, der nu rummer udstrakt sommerhusbebyggelse. I strandengs- og -overdrevssamfund her er tidligere fundet strand- og børste-siv, harrilgræs, smalbladet hareøre, strand-firling, vandarve, knudearve, tusindfrø, hedyng, liden og ager-museurt, liden og strand-tusindgylden, fliget vejrbred og tornløs hornblad (i et vandhul ved stranden). I strandrørsump er noteret kærsvinemælk. - Fra As By kendes den forvildede °grøn mynte.

Foreløbig lokalitetskode, bl. a.: + K-H-V (-K^v) III ▲ ?

Kilder: 124, 172, 280.

24/32 Ashoved - halvøen
(øst for Kirkholm - Hosby - Håbet)

Ashoved-halvøen er landskabeligt meget smuk. I de vestlige dele er der store marker (af typiske herregårdsdimensioner) og et par mindre skovområder (dels *Humlegård Skov* lige ved Palsgård og dels ved voldstedet på nordkysten).

Langs vejen mellem Palsgård og Ashoved Skov er der i den vestlige ende en smuk, dobbeltrækket lindeallé. På hver side af træækkerne er der et højt stengærde med bl.a. engelsød, alm. mangeløv og salomons segl. Langs samme vejs østende er der ingen allé, og her findes kun et stengærde langs sydsiden.

Ashoved Skov (incl. *Teglvænge*) var tidligere nærmest ren løvskov, som nu for en stor del er konverteret til nåleskov (overvejende nyanlæg og op til 25-30-årige bevoksninger af alm. ædelgran, rød-gran, sitka-gran, lærk, sølvgran og nordmannsgran).

Af bøgeskov er der endnu bevaret en del partier af smuk højskov. Bøgeskoven er bl.a. bevaret som kant-skov ud mod klinterne, hvad der landskabeligt er positivt. - Af løvskov ses i øvrigt bevoksninger af ahorn, grå el, grå poppel, rød eg, stilk-eg, ege-askeskov og egeblandskov med bøg og ask. Oplysningerne om skovsammensætningen er ufuldstændige.

Bunden synes overvejende at være en næringsrig, x/-leret muldbund.

Af floraen i Ashoved Skov's bøgpartier kan nævnes ask, stilk-eg, alm. og drue-hyld, kvalkved, skov-elm, spids-løn, ahorn, benved, korbær, hindbær, brombær (flere steder i mængde), vedbend, sanikel, skarpbladet fladstjerne, dunet steffensurt, alm. og skarpspinnat mangeløv, fjerbregne, mose-bunke, gærde-vikke, skovstilkaks, nælde-klokke, glat dueurt, hunde-kvik, skov-/krat-viol, stinkende storkenæb, bjerg-ærenpris, skovsalat, knoldet brunrod, skov- og akselblomstret star, salomons segl, skov-byg, lådden perikum, tætblomstret

hullæbe, skov-gøgelilje, skovarve, korsknapp, skovskræppe, bidende pileurt, krybende læbeløs (lokal), skovsyre, løgkarse og rams-løg (i hvert fald tidligere i mængde). De her nævnte arter er især knyttet til muldbundssamfundene.

Nogle steder (bl.a. i kystzonen) ses mager muldbund eller egentlig morbund med arter som bølget bunke, håret høgeurt, skov-/alm. høgeurt, alm. hvene og lundrapgræs.

Kystzonen under Ashoved Skov er meget forskelligt udformet. For en stor del er der tale om krat- eller skovklædte skrænter eller +/- åbne klinger. Klinterne synes mest at bestå af moræneler, men i hvert fald lokalt synes moræneleret at hvile på plastisk ler, at dømme dels efter skredfænomener og dels forekomsten af de for det plastiske ler karakteristiske gulbrune, sporfossilrige lerjernstenskongreter, som stedvis er hyppige på stranden. Enkelte steder ses (1983) direkte slirer af plastisk ler i moræneleret. Nogle steder indgår desuden slirer eller flager af sort glimmerler.

Af skrænternes og klinternes flora kan nævnes bøg, ask, stilk-eg, skov-elm, grå poppel, brombær, hindbær, hvid-gran, sitka-gran, rose, alm. hylde, slåen, selje-pil, bævre-asp, en ædelgran-art, gyvel, fyr, vedbend, ager-, ru og kær-svinemælk, tagrør, følfod, hylde-baldrian, kær-galtetand, alm. mangeløv, hvid snorre, prikbladet, lådden og den sjældne bjerg-perikum, alm. knopurt, bittersød natskygge, vellugtende gulaks, stortoppet hvene, elfenbens-padderok (flere steder i mængde), skovstilkaks, gul fladbælg, bredbladet dunhammer, lådden dueurt, alm./skov-høgeurt, blågrøn star, mangeblomstret frytle, vild løg og skov-gøgelilje.

Andre lokaliteter på Ashoved-halvøen:

1. *Nabbet* (på nordkysten ca. 1 km sydøst for As Kirke): Strandkrat af ask, eg, elm, engriflet tjørn (bl.a. et eksemplar med stamme næsten 1/2 m i tværmål), hassel, bøg, alm. hylde (ofte med svampen judasøre), benved og skov-æble. Bundflora af bl.a. vild kørvel og skovgaltetand (begge stedvis dominante), vedbend, salomons segl og alm. lungeurt.

2. *Voldstedet på nordkysten*: Grav omgivet af skov, der nærmest har karakter af aske-ellomose. Småpartier af sitka-gran og sølvgran. I og ved voldgraven bl.a. næbstar, vand-mynte, vandpest, en hornblad-art, skovkogleaks, manna-sødgræs, engkabbeleje, svømmende og kruset vandaks, grenet pindsvineknap, kær-tidsel og alm. sumpstrå.

3. *Palsgård Park*: Smuk, offentligt tilgængelig park i engelsk stil.

4. *Bøgehoved*: 2.5 - 5 m høj lerklint, hvis lidet varierede flora bl.a. omfatter skov-løg, vild gulrod, en agermåne-art, stor knopurt, regnfang, følfod og femfingerurt. Tidligere er her fundet °kost-nelike, °bjerg-rørhvene og °fladstrået rapgræs.

Lokalitetskode, Ashoved Skov: ++ S II ▲
- , klinterne og skrænterne:
+ / + + S-E (-V) II ▽ - ▲
- , Palsgård Park: + / o S^k I ▽

(Palsgård Park er sat til I på grund af biotop: Værdifuld herregårdspark)

Kilder: 52, 139, 172, 216, 219, 225, 228, 280, 301a, 387, 432.

24/33 Håbet, Heden og Sønderfælled (syd for Palsgård)

Håbet (incl. »Sønderhåb Mose«) var tidligere et stort strandfælled- og -overdrevsområde.

Det er afvandet og nu så vidt vides opdyrket.

Heden er et strandsumpområde med åben kanalforbindelse til Sandbjerg Vig. Floraen omfatter bl.a. strandkogleaks (stedvis dominant), tagrør, kær-svinemælk, sandkryb, harrilgræs, gåse-potentil, kvan, strand-asters, sand-star, engelskgræs og ønskællet sumpstrå.

Sønderfælled afgrænses så vidt vides fra Sandbjerg Vig af et dige. I kanalen langs diget vokser bl.a. strand- og blågrøn kogleaks. Nærmere oplysninger om Sønderfælled foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: + K II ▲, B IV O

Kilder: 52, 103, 225, 280, 432.

24/34 As Ore, Juelsminde Strandore, Juelsminde Hestehave, Tofteskov og Juelsminde (incl. stranden langs Sandbjerg Vig mellem Sønderfælled og Juelsminde Færgehavn)

Af skovene i dette område er *Juelsminde Strandore* og *Hestehave* bedst undersøgt. De vestlige dele af disse to skovparter står på +/- stejle skrånninger (der udgør de østligste skrånninger af bakketerrænet omkring Klakring).

På disse skrånninger er der nogle steder ældre egeskov (på næringsrig lerbund) med underskov af hassel, alm. hyld og tjørn og i øvrigt med hindbær, alm. gedeblad, bingelurt (dominant), skovmærke, dansk ingefær, bredbladet klokke, guldnælde, skarpbladet fladstjerne, hvid anemone, salomons segl, alm. mangeløv, skovbyg, skov-galtetand, stor nælde, hulsvøb og glat dueurt.

Andetsteds ses gammel bøgeskov med en eutrof muld-bundsflora (bl.a. skovbyg, skovmærke, dunet steffensurt, bingelurt, vedbend og dansk ingefær). – Endnu andre steder ses rød-granskov på skrænten.

Neden for skrænten er der nogle steder nåleskov (gammel rød-gran), ung egeskov (af stilk-eg eller blandet stilk- og rød eg) samt åben birkeskov.

Andetsteds findes askeskov på +/- vældpræget, muld- rig lerbund. Af askeskovens flora kan nævnes benved, rose, hassel, skov-elm, brombær, korbær, fruebær, alm. gedeblad, korsknep, dag-pragtstjerne, liljekonval, stinkende storkenæb, gærde-vikke, burre-snerre, skarpbladet fladstjerne, vinge-/snerle-pileurt, skov- og kær-galtetand, bingelurt, stor nælde, dansk ingefær, feber-nellikeroed, mose-bunke, skov-stilkaks, skov-skræppe, guldnælde, skov-star, dunet steffensurt, en kodriver-art,

krat-/skov-viol, alm. mjødurt, sildig skov-hejre, lyse-siv, hunde-kvik og gærde-vikke.

Den her beskrevne askeskov, der ligger omtrent på overgangen mellem Hestehave og Strandore (som angivet på atlasblad A 3012) erstattes i retning af havet af en ganske anden skovtype, nemlig en fyrreskov på sandbund med undervegetation af birk, røn, brombær og lidt eg. Bundvegetationen består bl.a. af bølget bunke (dominant), eng-rapgræs, alm. kohvede, skarpbladet fladstjerne, rødknæ, skarpfinnet mangeløv og alm. gedeblad.

Nordligere (dvs. ca. på overgangen mellem Strandore og As Ore) udgøres de kystnære dele af skoven blandt andet af en åben birkeskov med alm. gedeblad, opvækst af røn og stilk-eg, bølget bunke (dominant), skarpbladet fladstjerne, skovmærke, gederams, krybende hestegræs, alm. kohvede, hedelyng og trind kranse-mos (*Pleurozium schreberi*).

I våde partier ses ellesumpe og kær med bl.a. blågrøn og strand-kogleaks, bittersød natskygge, kær-snerre (spp. *elongatum*), alm. fredløs, alm. skjolddrager, sværtevæld, vandnavle, angelik, sump-kællingetand, gåse-potentil og vand-skræppe.

Øst for birkeskovszonen ligger et sandmarksterræn langs Sandbjerg Vig. Overgangen mellem skoven og sandmarksterrænet er flere steder meget smuk, idet der er en åben kantzone af eg, fyr og birk m.fl., og overgangen mellem denne »kantskov« og sandmarkerne er en udpræget mosaikartet grænsezone.

Sandmarksterrænet rummer flere forskellige typer af klit-, strandoverdrevs-, kær- og strandsamfund. Af floraen kan under ét nævnes gyvel, rynket rose, sand-star, gul snerre, blåmunke, alm. hvene, engelskgræs, alm. kongepen, hedelyng, skt. hansurt, bidende stenurt, håret høgeurt, marehalm, skov-løg, tagrør, alm. torskemund, tofrøet vikke, strand-vejbred, eng-rapgræs, rundbladet klokke, tidlig dværgbunke, fåre-svingel, strandkål, strandarve, sølv-potentil, bitter bakkestjerne, alm. pimpinelle, katteskæg, strand- og/eller liden tusindgylden, °spidshale, °strand- og knude-firling, strand-mandstro og forskellige mosser og lichéner, bl.a. en art af tjørnelav (*Cornicularia* sp.).

Terrænet er temmelig stærkt slidt af rekreativ brug som følge af, at der er placeret feriehytter og feriekolonier etc. i området.

Svampefloraen i lok. 24/34 er mangelfuldt kendt. I klitterne er fundet den lille huesvamp *Mycena chlorantha* og i tuer af alm. hundegræs den lille, sjældne hatsvamp *Gymnopilus flavus*. Fra fyrrepartierne kendes skørhatten *Russula coerulea*.

En nærmere undersøgelse af svampefloraen er ønskelig.

Lidt nordvest for Juelsminde findes et rørsump-området med bl.a. tagrør (dominant), rørgræs, kær-svinemælk, burre- og kær-snerre, hjortetrøst, angelik, stor nælde, vand-pileurt, muse-vikke, alm. skjolddrager, alm. fredløs, kær-tidsel, kær(?)star, gåse-potentil, kær-dueurt, harrilgræs, katte-hale, bittersød natskygge, vand-skræppe, strand-kogleaks, trævlekrone, gifttyde, alm. mjødurt, rød el og slangetunge.

Tidligere er gjort en række fund af sjældne eller sjældnere strandplanter o.a. ved Juelsminde (f.eks. spæd kløver, +klæbrig limurt, vejbred-vandaks, strand-siv (for denne arts vedkommende repræsenterer Juelsminde-forekomsten en del af artens nordgrænse), samel, smalbladet hareøre, rødbrun og fladtrykt kogleaks, baltisk ensian, strand-mælkebøtte (*Taraxacum balticum*), kær-fnokurt, spinkel øjentrøst, °kalk-øjentrøst (Wiinstedt 1915 a: 155), knudearve, gærde-kørvel, klok-kelyng, tusindfrø, skønbægret og tykbladet mælde, kost-nellike og salep-gøgeurt^x), men det vides ikke, om disse arter findes endnu, og desuden er det i de fleste tilfælde også usikkert, hvor de er fundet (inden for denne lokalitet, inden for forrige lokalitet eller i området mellem Juelsminde og Bjørnsknude, se næste lok.).

I *Tofteskov* er fundet den forvildede fingerbøl, men nærmere oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Foruden de ovenfor omtalte arter fortjener følgende at omtales fra lok. 24/34: Bjerg-perikum, gul frøstjerne og tykakset star (i Hestehave) og den meget sjældne °kratvikke (skoven ved *Helbjerg Mølle* = *Hellebjerg Mølle*).

Lok. 24/34 rummer flere partier af botanisk interesse. Desværre er mange af de foreliggende oplysninger gamle og de nye oplysninger ikke tilstrækkeligt dækkende. Mere indgående beskrivelser af området er derfor ønskelige.

Foreløbig

lokalitetskode, skovene under ét:
 +/++ S (incl. S^v og V) II ▽ - ▲
 - , strandfællede og
 rørsumpene etc.:
 +/++ H-E-K-K^v- V II ▽

Kilder: 52, 78, 103, 154, 216, 225, 227, 280, 281, 288, 293, 385, 386, 432.

24/35 Kysten mellem Juelsminde og Klakring (incl. Bjørnsknude og Hjulhage)

Terrænet mellem Juelsminde og Bjørnsknude var tidligere et vidtstrakt område med strandoverdrev, småklitter, strandvolde, strandenge, kær og hede- eller hedeagtige partier med lidt krat (*»Bjørnsknudelyngen«*). Langs kysten er der bygget en dæmning, og væsentlige dele (hvis ikke det hele) af området er afvandet og opdyrket, men det må siges, at områdets nuværende tilstand ikke kendes nærmere.

Af den rige flora, der tidligere er fundet her, kan nævnes °farve- og °engelsk visse, °strand-mandstro, °samel, °strand-siv (som nævnt under forrige lokalitet ligger denne forekomst på artens nordgrænse), mose-troidurt, °pletet og den meget sjældne °salep-gøgeurt^x, °tyttebær og °tue-kogleaks (spp. caespitosus).

Fra vejkanter i *Strandhuse* kendes rosen-katost og hjerteskulpet karse (hjertekarse).

Mellem Strandhuse og Klakring Skovhaver findes lave klinter, hvis vegetation ønskes nærmere undersøgt.

Her er bl.a. fundet uldbladet kongelys (sjældent i Jylland). Udover glacialaflejringer (moræneler, smeltevandssand og -grus) indgår der søvindmergel af eocæn alder samt oligocæn Brejning ler, Vejle Fjord ler og -sand tilhørende Vejle Fjord Formationen (jvf. Friis et al. 1981, unpubl.).

Foreløbig lokalitetskode, terrænet mellem Juelsminde og Bjørnsknude:
 +/o H-E-V-K^v-K IV O ?
 - - , vejkanter i Strandhuse:
 + E/B III O
 - - , klinterne mellem Strandhuse og Klakring Skovhaver:
 + E (incl. S) III O

Kilder: 6, 45, 49, 52, 156, 172, 219, 243, 280, 308 a.

24/36 Klakring Skovhaver og Barrit Tykke (incl. »Winthers Eng« og Albækshoved)

Klakring Skovhaver er efter de foreliggende oplysninger blandet løv- og nåleskov. Der er en del gammel egeskov + i hvert fald 1 stykke med yngre eg i østenden. Desuden indgår bøgeskov (højskov + yngre skov) og askeskov. Der er en del nåletræ (rød-gran, sitka-gran, ædelgran-arter og måske andre).

Bunden er næringsrig, fugtig, leret muldbund. Morbund findes muligvis slet ikke. - Ifølge Fischer (1908) er skoven blevet til ved tilplantning af agerjord fra omkring midten af forrige århundrede.

Af floraen i de forskellige typer af løvskovspartier kan under ét nævnes hassel, skov-elm, tjørn, alm. røn, kvalkved, brombær, vedbend, guldnælde, skov-byg, lådden perikum, kantet perikum (skovveje), dunet stefensurt, stinkende storkenæb, alm. bjørneklo, skarpbladet fladstjerne, nælde- og bredbladet klokke, skovgaltetand, °tandrod, rams-løg, alm. milturt, fladkravet/storblomstret kodriver, skovmærke, mose-bunke, alm. lungeurt, firblad, rederod, ægbladet fliaglæbe, skov-hullæbe, skarpsinnet og alm. mangeløv, bingelurt, dag-pragtstjerne, korsknapp, dansk ingefær, sanikel, salomons segl, sildig skov-hejre, kæmpe-svingel og hunde-kvik.

Skrænterne og klinterne under Klakring Skovhaver indeholder »plastisk ler« og udviser derfor de karakteristiske, kaotiske udskridningsfænomener. (Geologisk er klinterne kompliceret opbygget, og foruden moræneler m.m. indgår der forskellige tertiære sedimentter: Rødt og grågrønt plastisk ler af paleocæn alder, askeførende, plastisk ler ligeledes af paleocæn alder tilhørende »Ølst Formationen«, eocæn Røsnæs ler og Lillebæltsler (begge tilhørende det »plastiske ler« i tidligere betydning) samt eocæn søvindmergel. Hertil kommer oligocæn glimmerler).

Den dårligt kendte flora tæller arter som bittermælk, (høj) stenkløver, kær-galtetand, kær-svinemælk, tadder-ikke, alm. mælkurt og lådden perikum.

Fra den græssede »Winthers Eng« mellem Klakring Skovhaver og Barrit Tykke kendes alm. skjolddrager.

Sammensætningen af og floraen i *Barrit Tykke* er dårligt kendt. I den sydøstlige del indgår bøgeskov på fugtig, næringsrig, leret muldbund med f.eks. hassel, skov-elm, ask, korbær, nælde- og bredbladet klokke, skovmærke, alm. mangeløv, krat-/skov-viol, alm. lunggeurt, løgkarse, stinkende storkenæb, guldnælde, skov-byg, gærde-vikke, salomons segl, bingelurt, skov(?) hundegræs, miliegræs, hundekvik, skovgaltetand, en (eller flere ?) kodriver-art(er), °gul anemone, knoldet brunrod, skov-hullæbe, akseblomstret star, dag-pragtstjerne, skov-skræppe og skov-stilkaks. – Fra *Barrit Tykke* eller det, der i litteraturen benævnes »*Barritskov*«, kendes i øvrigt dansk ingefær, tæt blomstret hullæbe (begge i *Barrit Tykke*) og alm. milturt. På skrænterne under skoven vokser bl.a. kær-svinemælk.

I vest og syd grænser *Barrit Tykke* op til den store *Barritskov-fredning* (se næste lokalitet), der bl.a. medtager *Barrit Tykkes* skovbryn ud mod kysten.

Foreløbig lokalitetskode, Klakring Skovhaver: + S II ▲
 - - , skrænterne under denne:
 + S-E-V II ▽ - O
 - - , *Barrit Tykke*: + S II ▲ - O
 - - , skrænterne herunder:
 + S-E-V III O

Kilder: 6, 33, 49, 52, 139, 156, 172, 225, 243, 280, 301 a, 308 a, 336, 338.

24/37 Terrænet mellem *Barrit Tykke* og *Sønderskov*

Dette område indgår i en større landskabsfredning (203 ha, 1949). Fredningen omfatter også skovbryn langs kysten i *Sønderskov* og *Barrit Tykke*. Nærmere oplysninger om området, specielt om kystzonen, er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: ?

Kilder: 42, 54, 139.

24/38 *Sønderskov*

Sønderskov rummer både løv- og nåleskovspartier, men er i øvrigt på det nærmest ukendt i botanisk henseende. Fund af tæt blomstret hullæbe (1978) tyder på, at skoven kan rumme partier af interesse. Wiinstedt (1915 a) nævner herfra buttakket løvfod, men denne angivelse skal verificeres. – Løvskovsbræmmen langs kysten er fredet (en del af den store *Barritskov-fredning* fra 1949).

Foreløbig lokalitetskode: +lo S III/IV O

Kilder: 42, 139, 280, 301 a.

24/39 *Rosenvold* – *Staksrode* – *Staksrode Skov* – området

Staksrode Skov = *Stags(e)rode Skov* (med *Bjergfald Skov*, *Eskemose Skov*, *Vesterskov*, *Østerskov* og *Rand Skov*) rummer både løv- og nåleskov på varieret bund. Løvskovspartierne omfatter bl.a. bøgeskov på moræneler og plastisk ler med en artsrig flora. Ikke mindst kystzonen med dens forskelligt udformede skrænter og med klinter i plastisk ler og forskellige glacialaflejringer er af stor botanisk interesse på grund af diversiteten og på grund af de sjældne arter, heriblandt nogle med tilknytning til netop det plastiske ler (f.eks. tæt blomstret hullæbe). I mangt og meget er der paralleller mellem *Staksrode Skov* og skoven på *Trelde Næs* (se lok. 25/14). Som på *Trelde Næs* giver forekomsten af det plastiske ler anledning til de karakteristiske udskridningsfænomener, bl.a. imponerende i *Bjergfald Skov*.

Af floraen i bøgeskovspartierne og i kystzonen (muldbund, flere steder vældpræget, lokalt morbund) kan under ét nævnes ask, rød el, skov-elm, kvalkved, tjørn, grå og selje-pil, ahorn, hindbær, stilk-eg, alm. og druehyld, benved, slåen, hindbær, korbær, rød kornel, rose, vedbend, snylterod, vand-, skov- og den sjældne kronløs karse (»*Rosenvold Skov*«), bakke-gøgelilje (dvs. både ssp. latiflora = langsporet gøgelilje og ssp. bifolia = bakke-gøgelilje s. str.), skov-gøgelilje og hybrid mellem denne og langsporet gøgelilje, den meget sjældne stor-gøgeurt, skov- og tyndakset gøgeurt, ægbladet fliglæbe, skov-, glat og tæt blomstret hullæbe, den meget sjældne hybrid mellem tæt blomstret og skov-hullæbe, rederod, dansk ingefær, asparges (!), tyndakset, blågrøn, skov-, håret, pille-, akseblomstret og spidskapslet star, elfenbens- og skov-padderok, blåtoppet kohvede^x (meget sjælden i Jylland), finbladet svingel (*Festuca tenuifolia*), skov-byg, skov-vikke, skov-fladbælg, sød astragal, feltbladet kongelys, smalbladet, alm. og skov-høgeurt o.a. høgeurt-arter (*Hieracium contaminatum*, *H. marginelliceps*, *H. pinnatifidum*, *H. greisdalense*, *H. pseudanfractum*, *H. fioniae*, *H. pellucidum*, *H. chrysoprasium*), kær-svinemælk, kransbørste, skt. hansurt, ager-museurt, skovmærke, lundfredløs, bjerg-ærenpris, liden vintergrøn, aks-rapunsel, bittermælk, blågrå siv, sanikel, skov-galtetand, dunet steffensurt, mose- og bølget bunke, guldnælde, glat, lådden og kantet dueurt, hjortetrøst, angelik, fjerbregne, spring-balsamin, hundekvik, salomons segl, skov- og krat-viol, stor knopurt, græsbladet fladstjerne, stribet kløver (!), skov-stilkaks, tredelt egebregne, den meget sjældne otteradet ulvefod^x, druemunke, desmerurt, hvid, gul og blå anemone, sildig skov-hejre, bakketidse, liljekonval, tandrod, liden lærkespore, stinkende storkenæb, mangleblomstret, håret og mark-frytle, alm. mælkurt, fladkravet, hulkravet og storblomstret kodriver, hybrid fladkravet x storblomstret kodriver, nyrebladet ranunkel, skov- og kær-galtetand og hybrid mellem disse, tandfri vårsalat og skarpbladet fladstjerne.

Af svampe kendes herkuleskølle (*Clavariadelphus pistillaris*), drue-koralsvamp (*Ramaria botrytis*), den sjældne skærmhat *Pluteus umbrosus*, kogle-rørhat (*Strobilomyces floccopus*), den smukke forårsvamp skarlagensbægersvamp (*Sarcosypha coccinea*) og træflen *Endogone macrocarpa*.

Fra kysten ved *Rosenvold* (incl. *Rosenvold Hage*) kendes bl.a. alm. pimpinelle, marehalm, strandsennep, sandkryb, kvan, strand-kogleaks, strand-asters, harrilgræs, katteskæg, sølv-potentil, sandskæg, rundbælg, strand-malurt, °dansk kokleare, °eng-byg, °smalbladet kællingetand, °spæd kløver og °klæbrig højsetarm. (I parentes bemærket synes Wiinstedt (1915 a & b) at bytte om på *Rosenvold Hage* og *Træskohage*, se lok. 24/40).

– I voldgraven omkring *Rosenvold Slot* vokser bl.a. tyk-akset star.

Lokalitetskode, Staksrode Skov incl. skrænterne:
+ / + + / + + + S (incl. E-V) | ▼ - ▽
– , *Rosenvold-området*: + K-H-E-V II ▲

(Staksrode Skov er sat til I af 3 grunde:

- biotop: Et af vore bedste eksempler på en bøgeskov på plastisk ler
- 20 arter
- I-arter som stor gøgeurt og otteradet ulvefod)

Kilder: 9, 16, 67, 79, 96, 139, 154, 155, 160, 164, 190, 219, 225, 226, 245, 248, 254, 280, 281, 285, 290, 295, 327, 407, 408, 430, 431, 456.

24/40 Skovkomplekset Lindfald Skov – Nyager Skov – Lysekov – Kragehave – Stouby Skov – Bankehøve – Grund Skov – Ullerup Skov – Sønderkov m. m.
(incl. *Rosenvold Eng*, *Fakkegrav* og *Træskohage m. m.*)

Dette skovkompleks udgør i stil med *Staksrode Skov* (lok. 24/39) og *Vinding Skov-Munkebjerg Strandskov* (lok. 25/1 og 25/2) et af de botanisk vigtige skovområder langs *Vejle Fjord*. Som i de nævnte skove er der tale om skræntskove med bækkkløfter (*Lerbæk*, *Paradisbæk* etc.). Flere steder har skovene i dette kompleks karakter af »bjergskov«. Bundforholdene veksler stærkt (fra leret til mere mager bund og fra tørt til vældpræget), og der er derfor en vid variation i plantesamfundene. Visse steder præges skovene af det plastiske ler. Knyttet til dette ses den meget sjældne stor gøgeurt^x.

Af floraen i løvskovspartierne og i skræntzonen mod *Vejle Fjord* kan under ét nævnes ask, alm. hyld, småbladet lind, rød el, stilk-eg, rød kornel, hassel, skov-æble, pære, benved, engriflet tjørn, slåen, brombær, hindbær, korbær, vedbend, skov-byg, skovmærke, fjerbregne, stinkende storkenæb, flere høgeurt-arter (*Hieracium marginelliceps*, *H. pinnatifidum*, *H. greisdalense*, *H. pseudanfractum*), skov-løg, salomons segl, lund-rapgræs, skov-jordbær, den sjældne tætblomstret og den meget sjældne nikkende hullæbe, skov-hullæbe, skov-gøgelilje, røderod, skov-gøgeurt, °sværd-skovlilje^x (1901), ægbladet fliglæbe, firblad, dansk ingefær, guldnælde, skarpbladet fladstjerne, tidlig og sildig skov-hejre, mose- og bølget bunke, løgkarse, dunet steffensurt, sanikel, hulsøb, bjerg-ærenpris, gærde-

vikke, glat dueurt, kær-tidsel, tredelt egebregne, bjerg-mangeløv, kæmpe-svingel, skov- og elfenbens-padderok, skavgræs, knoldet brunrod, småbladet mildurt (skovbække), håret og stor frytle, vandkarse, skovkarse, lund-fredløs, aks-rapunsel, bjerg- og læge-ærenpris, nyrebladet ranunkel, kær-svinemælk, bjerg-rørhvene, kost-nelike, blågrå siv, fladstrået rapgræs, nikkende limurt, lådden, vinget, bjerg- og smuk perikum, skov-stilkaks, stribet kløver, vibefedt (væld i strandskrænterne), kransbørste, knoldet mjødurt, bittermælk, høj stenkløver, filtbladet kongelys, bredbladet timian, sort fladbælg, blå anemone, snylterod, blågrøn, akselblomstret, skov- og den sjældne tyndakset star, bingelurt, skov-svingel, druemunke, skov-rikke, lund-fredløs, skov- og krat-viol, alm. lungeurt, skov-kogleaks, den indslæbte sudetisk rapgræs (*Lindfald Skov*), håret kartebolle, hulkravet kodriver (med forma rubriflora) og alm. ulvefod.

I den såkaldte »*Bobæk Skov*« er der fundet nogle få svampe, men de er til gengæld sjældne eller meget sjældne. Den mest bemærkelsesværdige er kartoffeltrøflen (*Choiromyces maeandriiformis*), der sidst er set i 1954 og som i øvrigt kun er kendt fra gamle fund ved *Århus* og *Kolding*. Det første danske fund af knippe-skørhat (*Russula viscida*) er gjort her, og under ædelgran vokser den meget sjældne mælkehæt *Lactarius glutino-pallens*.

Kystsamfundene udgøres bl. a. af strandrørsumpe og (så vidt vides lidt mere lokalt) strandenge og -overdrev. Fra disse samfund kan bl. a. nævnes strand-firling, den sjældne spæd kløver, jordbær-kløver, kær-svinemælk, eng-byg og samel. Poul Larsen (1924: 318-19) omtaler bl. a. °top-star, °sump-hullæbe og °hjertergræs, der peger på tilstedeværelsen af °ekstremrigkær. Det er uvist, om sådanne findes endnu.

Rosenvold Eng er bl.a. tagrørssump.

Nærmere oplysninger om lok. 24/40 kan evt. ses hos *Lægaard & Pinborg* (1977, upubl.) og *Friis Møller* (1979, upubl.).

Lokalitetskode, skovene (incl. kystskrænterne):
+ / + + S (incl. S^v & E) | ▼ - ▲
– , selve kystsamfundene:
+ K-K^v-V II O

(Skovene er sat til I på grund af:

- I-arten stor gøgeurt (og måske også °sværd-skovlilje, hvis den stadig findes)
- 20 arter)

Kilder: 8, 9, 48, 67, 79, 84, 95, 106, 160, 189, 190, 215, 226, 245, 255, 280, 281, 290, 295, 328, 407, 430, 434.

24/41 Rohden Å mellem Årupmølle og Vejle Fjord

Om *Rohden Å* på denne strækning foreligger oplysninger ikke. (Se dog bemærkninger under lok. 24/60).

Langs ådalens sydøstside findes de to skræntskove *Tingbjerg Skov* og *Fællesskov* og mellem *Fællesskov* og vestenden af *Sønderskov* (ved Rohden) en smal skræntskov langs *Vejle Fjord*. Sidstnævnte står på stejle skrænter og består bl. a. af bøg, eg og (især mod vest) af rød el. Af floraen kan i øvrigt nævnes tjørn, alm. hyld, brombær, korbær, slåen, ask, selje- og grå pil, grå el, østrigsk fyr, vedbend, hjortetrøst, burre-snerre, kærsvinemælk, følfod, skov-vikke og tagrør. (Nogle af de nævnte arter står på den +/- vældprægede skræntfod).

Den sydlige del af *Fællesskov* rummer bl. a. gamle, lavkronede ege samt sitka-gran, østrigsk fyr, birk, sort poppel og rød el.

Om *Tingbjerg Skov* og *Storskov* (ved *Daugård Strand*) foreligger oplysninger ikke. (Ved *Storskov* er dog tidligere fundet °toårig høgeskæg). – Området på vestsiden af *Rohden Å* indgår i *Daugård-fredningen* (1967).

Foreløbig lokalitetskode, Rohden Å: o K-K^v-V IV O ?
 - - , Fællesskov + skræntskoven langs *Vejle Fjord*:
 + S (incl. S^v) II/III O
 - - , skovene i øvrigt: o S IV O

Kilder: 42, 54, 280, 434

24/42 Tirsbæk Storskov og Kongeskov ved Tirsbæk m. m.

Tirsbæk Storskov (incl. *Tyktorn*, *Hestehave* og *Assendrup Skov*) er for en stor del bøgehøjskov på næringsrig, fugtig, leret muldbund, der i hvert fald visse steder er noget præget af plastisk ler, at dømme efter forekomsten af tætblomstret hullæbe^x, der synes at kunne bruges som indikatorart for dette ler.

Morbund spiller tilsyneladende kun en ganske underordnet rolle (især på vejskrænter etc.). Foruden bøgeskov indgår der noget egeskov (både ung og gammel), lidt askeskov og i hvert fald en lille elle-askemose. Af nåletræ indgår rød- og sitka-gran i forskellige aldre og desuden lidt lærk og ædelgran. De foreliggende oplysninger om skovsammensætningen er ikke fuldstændige.

I bøgeskovspartierne er skov-padderok og skov-byg hyppige. Den rige flora i bøgepartierne omfatter i øvrigt stilk-eg, kvalkved, spids-løn, ahorn, tjørn, kristtorn, stikkelsbær, fugle-kirsebær, brombær, hindbær, alm. hyld, alm. røn, alm. gedebled, en linde-art, vedbend, guldnælde, skovmærke, håret frytle, bjerg- og læge-ærenpris, bredbladet og nælde-klokke, skov-stilkaks, alm., skarpfinnet og den sjældne bjerg-mangeløv, salomons segl, skov-galtetand, bølget og mose-bunke, skov-/alm. høgeurt, skov-/krat-viol, aks-rapunsel, smuk perikum, glat dueurt, skov-hullæbe, den sjældne tætblomstret hullæbe^x (jv. omtalen ovenfor), rederod, stinkende storkenæb, skov-salat, haremad, druemunke, bingelurt, skov-star, sildig skov-hejre, kæmpe-svingel, knoldet brunrod, ørnebregne, spring- og småblomstret balsamin (!), skov-jordbær og nyrebladet ranunkel.

Kongeskov er ikke nærmere undersøgt. – Fra *Tirsbæk* (= *Tyrsbæk*) foreligger fund af de indslæbte eller forvildede bleg frytle (skovskrænt sammen med stor frytle), sæbeurt, høgeurt-arterne *Hieracium contaminatum* og *H. pseudopodiaeum* foruden de hjemmehørende arter bjerg-mangeløv, elfenbens-padderok, nikkende limurt, kær-svinemælk og hybridene mellem kær- og skov-galtetand. Ved »Tirsbæk Fiskerleje« er fundet gærde-kørvel.

Lok. 24/42 indgår (bortset fra *Assendrup Skov*) i *Tirsbæk-fredningen* (1977).

Foreløbig lokalitetskode, Storskov:
 +/++ S (incl. S^v) II ▲
 - - , Kongeskov: o/+ S IV O

Kilder: 42, 190, 280, 288, 290, 320, 351.

24/43 Bredballe og Bredballestrand

Fra *Bredballe* eller *Bredballestrand* kendes bl.a. farve-gåseurt, rams-løg, tue-siv, finbladet svingel (*Festuca tenuifolia*), rose- og brombær-arter.

Ulvedalen (med *Ulvebakker* og *Stejlbjerg*) er (eller var) en værdifuld lokalitet med bl. a. °bjerg-mangeløv, °mose-troidurt, °kambregne, °smuk perikum og °finger-star.

De foreliggende oplysninger er utilstrækkelige og for en stor del gamle. Nye undersøgelser er derfor ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o/+ B-S-K IV O

Kilder: 5, 226, 280, 294.

24/44 Vejle Nørreskov, Bredballe Klarskov og Høgholt Skov

Vejle Nørreskov (incl. *Forkobbel* og *Bagkobbel*) er lige som *Bredballe Klarskov* helt overvejende løvskov. Disse skove står på +/- skrånende terræn ned mod *Vejle Fjord* og (i øst) ned mod den dybt nedskårne kløft, hvori *Bybækken* løber.

Høgholt Skov (incl. *Polakkerskoven*) er udprægede kløft-skræntskove på skråningerne langs *Bybækken*'s øvre løb og langs en sidedal hertil. Mens *Nørreskoven* og *Bredballe Klarskov* helt overvejende er løvskove, er der en større nåletræsandel i *Høgholt Skov* og *Polakkerskoven* (lidt under halvdelen).

De udførligste oplysninger foreligger om den mellemste trediedel af *Vejle Nørreskov*. Her indgår meget bøgehøjskov, men desuden ses eg og bøg i forskellige aldre (bl. a. ungskov af bøg under overstandere af gamle bøge), blandet ungskov af løv (f. eks. bøg + ahorn + eg, ung ahornskov og ung askeskov med overstandere af hhv. bøg og ask). Af nåletræ ses rød-gran, sitka-gran og lærk. Skovsammensætningen er i øvrigt ikke fuldstændigt kendt.

Af floraen i bøgeskovspartierne kan nævnes selje-pil, brombær (flere steder i tætte bevoksninger), hindbær, alm. og drue-hyld, skov-elm, vedbend, glat dueurt, skov-salat, mose-bunke, miliegræs, dag-pragtstjerne, guldnælde, enblomstret flitteraks, fjerbregne, akselblomstret og skov-star, stor frytle (nogle steder i mængde !), skov-/ alm. hanekro, stinkende storkenæb, aks-rapunsel, hulsvøb, sødskærm (forvildet), feber-nellikerod, løgkarse, skvalderkål, dunet steffensurt, skarpbladet fladstjerne, lund-fladstjerne (ssp. montana), skov-padderok, skov-byg, spring-balsamin, skovarve, hvas randfrø (skovveje) og bølget katrinemos (*Atrichum undulatum*).

Fra skovkomplekset kendes i øvrigt skov-jordbær, °tandrod (i hvert fald tidligere i mængde), nikkende limurt (strandbrinker), skov-svingel, krat-rose, blågrøn høgeurt og høgeurt-arten *Hieracium pycnodon*.

På en baneskrænt øst for Bybæk er fundet °uldbladet kongelys (sjældnen i Jylland).

Foreløbig lokalitetskode, skovene: +/++ S II ▲

Kilder: 219, 221, 270, 280, 290, 326.

Følgende tre lokaliteter i TBU distr. 24 ligger i Århus amt:

24/45 Rathlousdal Dyrehave og Vejlskov

24/46 Haldsminde Plantage og enge syd for Tåning Å mellem Horndrup og Fuldbro

24/47 Sydsiden af Skanderborg Sø mellem Lognæs og Skårup

24/48 Yding Skov og Ejer Skov + området omkring Yding og Såby

Denne lokalitet gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Århus amter, idet Ejer Skov ligger i Århus amt, mens Yding Skov og Såby m. m. ligger i Vejle amt.

Sammensætningen af *Yding Skov* kendes ikke. Den ufuldstændigt kendte flora omfatter kristtorn, skavgræs (ret store bevoksninger, især i den østlige del), den sjældne finger-star og hybriden mellem akselblomstret og top-star, kambregne, stor frytle og skovstjerne. Disse fund tyder på, at skoven er af botanisk interesse, og en grundig undersøgelse er derfor ønskelig.

Danmarks højeste punkt *Yding Skovhøj* (173 m o. h.) ligger i kanten af en lille skovholm, der dels består af høj granskov og dels af blandet løvskov af bøg, ahorn, spids-løn, ask og alm. røn med bl. a. ørnebregne, kæmpe-svingel, skovsyre, mose-bunke, læge-ærenpris, finbladet mangeløv, dunet steffensurt, knoldet brunrod, miliegræs, krybende hestegræs, salomons segl og pille-star.

Fra *Såby* kendes °farve-gåseurt.

Ejer Skov: se Århus amt.

Foreløbig lokalitetskode, Yding Skov: + S II O

Kilder: 280, 306, 362.

24/49 Klejs Skov, Lottrup Skov og Klakring Nørreskov

Klejs Skov og *Lottrup Skov* er blandede løv- og nåleskove på stærkt kuperet, kløftgennemfuret terræn på det markante bakkehæld i området mellem Klakring og Klejs. Fra Troldepose Bakke (109 m o. h.) og ned til moseområdet Klakring Kær – Lottrup Kær er der et samlet fald på ca. 100 m.

I bøgeskovspartierne, hvoraf der stadig er bevaret en del, ses artsrige samfund på leret, næringsrig, +/- fugtig muldbund. Foruden moræneler må der i hvert fald lokalt indgå plastisk ler, at dømmen efter forekomsten af tæt blomstret hullæbe^x (*Klejs Skov*). Eksistensen af plastisk ler i Lottrup Skov er gammelkendt og omtales hos Victor Madsen (1900: 25).

Af floraen i bøgeskovspartierne kan samlet nævnes hassel, kvalkved, dunet gedeblad, ahorn, skov-elm, ask, brombær, korbær, tjørn, alm. røn, vedbend, druemunke, guldnælde, dunet steffensurt, skovmærke, skov- og akselblomstret star, løgkarse, skov-byg (flere steder i mængde), gærde-vikke, alm. og skarpfinnet mangeløv, skov-galtetand, fjerbregne, haremåd, skarpbladet fladstjerne, lund-fladstjerne, sanikel, nyrebladet ranunkel, skov-/krat-viol, stinkende storkenæb, vedbend- og bjerg-ærenpris, hvas randfrø, skov-skræppe, hunde-kvik, hulsvøb, stor nælde, burre-snerre, dag-pragtstjerne, aks-rapunsel, skovsyre, skov-hullæbe, den ovenfor omtalte tæt blomstret hullæbe, ægbladet fliglæbe, skov-gøgelilje, spring-balsamin, salomons segl, skov-kogleaks, bingelurt, lædden og smuk perikum, knoldet brunrod, skov-stilkaks, enblomstret og nikkende flitteraks, firblad, liljekonval, majblomst og lund-fredløs.

I bækkeløfterne vokser bl. a. vedbend, elfenbens-padderok, fladkravet kodriver, rosen-dueurt, tykbladet ærenpris, skovarve, fjerbregne, druemunke, skov-hullæbe, skov-stilkaks og alm. milturt.

Fra *Klejs Skov* foreligger en ubekræftet angivelse af den meget sjældne °vedvarende måleskulpe^x. At dømmen efter måneskulpens biotopskrav andetsteds (f. eks. i Grejsdalen og i Døndalen på Bornholm) synes bækkeløfterne absolut egnede som voksested for den, men angivelsen skal allerførst verificeres.

Ovenstående oplysninger bygger især på notater fra to korte besøg (i 1949 og 1983). Selv om oplysningerne er meget ufuldstændige, tyder de på, at *Klejs* og *Lottrup Skov* (og måske også *Klakring Nørreskov*) er af væsentlig botanisk interesse. En grundig undersøgelse er derfor ønskelig.

Bevaring: Løvskovspartierne bør i videst muligt omfang bevares som sådanne.

Foreløbig lokalitetskode: + S (incl. S^v) I ▽-▲
(Sat til I på grund af → 20 arter)

Kilder: 45, 52, 172, 215, 217, 222, 280, 389.

**24/50 Terrænet omkring Klejsmølle og Klejs
+ Klejs Kær, Lottrup Kær og Klakring
Kær**

Omkring *Klejsmølle* findes et sandet bakketerræn («*Klejs Bakker*»), hvor der tidligere er fundet °knopnellike (1956). En grundig undersøgelse af dette terræn er ønskelig.

På marker ved *Klejs* er fundet °ager-galtetand. – Fund af alm. vandranunkel (var. peltatum) og kær-svinemælk fra «*Klejs*» stammer antagelig fra *Klejs Kær*. Oplysninger om *Klejs Kær*, *Lottrup Kær* og *Klakring Kær* foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode, bakkerne: + E III O
– – , kærområderne: +o V III/IV O

Kilder: 216, 280.

24/51 Hansted Skov (nord for Horsens)

Efter de foreliggende oplysninger består *Hansted Skov* af bøgeskov, lidt ung ahornskov samt en del nåletræ (mest rød-gran og ædelgran-arter i forskellige aldre + noget douglasgran, lærk, sitka-gran og ædelcypres). Flere steder er gammel bøg konverteret til nåletræ ved renafrift eller ved stærk udynding og underplantning (sølvgran).

Floraen i de overvejende muldbundsprægede bøgeskovspartier (der ofte har indblandet ask, stilk-eg, avnbøg, ahorn og fugle-kirsebær) omfatter bl.a. alm. og drue-hyld, hassel, skov-elm, benved, hæg, kvalkved, vrietorn, hindbær, brombær, korbær, alm. røn, alm. gedeblad, selje-pil, spids-løn, vedbend, aks-rapunsel (lokal hyppig), skovsyre, skovmærke, guldnælde, skov-/krat-viol, enblomstret flitteraks, mose- og bølget bunke, sanikel, miliegræs, skov- og akselblomstret star, skavgræs, dunet steffensurt, feber-nellikerod, liljekonval, skov-galtetand, bingelurt, dag-pragtstjerne, skarpbladet fladstjerne, tredelt egebregne, hvas randfrø, ørnebregne, løgkarse, bidende pileurt, nælde- og bredbladet klokke, stinkende storkenæb, hunde-kvik, gærdevikke, skov-byg, skov-stilkaks, kæmpe-svingel, skovskræppe og den sjældne sort fladbælg.

I skovbrynene indgår bl.a. avnbøg, rød kornel, stilk-eg, bøg, hassel, ahorn, alm. røn, kvalkved, fugle-kirsebær, tjørn og rose.

Langs vestsiden står skoven på de stejle skrænter ned mod *Tolstrup Å*. Her ses bl. a. smukke egeskovspartier foruden bøgeskov og lærkeskov. Floraen i bøgeskovspartierne her omfatter bl. a. alm. lungeurt, bingelurt, vedbend, guldnælde, krybende læbeløs, salomons segl, nikkende og enblomstret flitteraks, aks-rapunsel, skov-jordbær og skov-hullæbe.

I *Hansted Skov* er tidligere fundet den meget sjældne °filt-rose, kransbørste, høgeurt-arten *Hieracium porrigens*, skov-kohvede, hybriden mellem storblomstret og hulkravet kodriver, jordbær-potentil, bjerg-perikum, den meget sjældne °forskelligblomstret viol, rams-løg, hylster-guldstjerne, stor frytle, alm. og den meget sjældne °otteradet ulvefod.

Svampefloraen er kun delvis kendt. På muldbund er fundet sortblånende rørhat (*Boletus pulverulentus*) og rørhatten *Russula curtipes* og på træ den lille melhat *Clitopilus hobsonii*.

Langs *Tolstrup Å* ses elle-, aske- og rørsumpe med lådden dueurt, spring-balsamin, høj sødgræs, bittersød natskygge, grenet pindsvineknop, tykbladet ærenpris, kær-galtetand, kål- og kær-tidsel, fliget brøndsel, røgræs, gul iris, angelik, alm. mjøduert, alm. fredløs og dag-pragtstjerne.

Foreløbig lokalitetskode, Hansted skov:
+ / + + S II ▲
do., området langs *Tolstrup Å*:
+ V-S^v II ▲

(*Hansted Skov* skal dog sættes til I, hvis I-arterne °forskelligblomstret viol og °otteradet ulvefod stadig findes. Måske også I på grund af → 20 arter).

Kilder: 44, 221, 280, 348, 447, 456.

Følgende lokaliteter i TBU distr. 24 ligger i Århus amt:

- 24/52 Svinballe Hestehave
- 24/53 Terrænet mellem Svinsballe Hestehave, Sondrup, Søvind og Hundslund
- 24/54 Rævså mellem Odder og Morsholt
- 24/55 Rævså mellem Morsholt og Bilsbæk
- 24/56 Åkær Å mellem Bilsbæk og Vadsmølle
- 24/57 Åkær Å mellem Vadsmølle og udløbet i Horsens Fjord

24/58 Endelave

Den 1308 ha store ø *Endelave* er for ca. halvdelen vedkommende agerjord. Resten udgøres af strandenge, strandoverdrev, kær- og hedesamfund og plantage m.m.

De vigtigste udyrkede områder er:

1) »Øvre« – 2) strandengene syd for Bremå – 3) Lynger og – 4) Kloben.

1. »Øvre« med »Øverste Ende«

Dette er et stort område bestående af marint forland med smukt udviklet strandvoldstopografi. De mange forskellige og meget varierede plantesamfund omfatter

strandenge, strandoverdrev, strandbrede-, hede- og nåletræsplantninger m.m. Som i andre strandvoldsområder er der udpræget variation i samfundene alt efter, om man befinder sig i lavningerne mellem strandvolde eller på siderne og ryggene af disse.

Af den særdeles rige flora kan fra de forskellige samfund under ét nævnes strandarve, strandkål, sodaurt, strandsennep, kveller, udspærret annelgræs, stilket kilebæger, strand-vejbred, strand-kvik, hjælme, marehalm, hedelyng, klokkelyg, liden ulvefod, mose-troldurt, rundbladet soldug, liden og børste-siv, alm. og mangestænglet sumpstrå, smalbladet kæruld, søpryd, svømmende sumpskærm, den sjældne smalbladet pindsvineknap, dværg- og stjerne-star, vibefedt, kær-ranunkel, strandbo, brun næbfrø, fin bunke, tusindfrø, knudearve, vandnavle, strand-, blågrøn, tue-, børste-, rødbrun og fåblomstret kogleaks, lyng-øjentrøst, vandklaseskærm, smalbladet ærenpris og udspærret dværgbunke.

»Øvre« er fredet i 1968 (168 ha).

2. Strandengene syd for Bremå

Herfra kendes bl.a. stilket kilebæger. Nærmere oplysninger om strandengene her er ønskelige.

3. Lynger (= Lyngøre)

Dette er et strandvoldsområde lige som »Øvre« med strandenge, strandoverdrev, heder, fattigkær og rigkær m.m.

Af floraen kan nævnes maj- og kødfarvet gøgeurt, bakke-gøgelilje, vibefedt, svømmende sumpskærm, søpryd, vand-klaseskærm, smalbladet ærenpris, hunde-hvene, rødbrun og børste-kogleaks, sylt-star, liden vintergrøn (!), eng-viol, mose-troldurt og førhen den meget sjældne +salep-gøgeurt (som endda optrådte i mængde).

4. Kloben

Nærmere (dvs. nye) oplysninger om strandengene ved Kloben er ønskelige. (Kloben er det samme som »Klop-pen« hos Wiinstedt 1915 a).

Foruden de allerede nævnte arter fra Endelaves strandengs-, strandoverdrevs-, hede- og kær-samfund kan bl.a. nævnes fjernakset star, spidshale, smalbladet hareøre, slangetunge, fliget vejbred, skønbægret mælde, kort øjentrøst (var. glabrescens), pile-alant, lav tidsel, gul evighedsblomst, strand-malurt, eng-ensian, strand- og liden tusindgylden, °blåbær, hundetunge, dansk kokleare, stivhåret ranunkel, gul frøstjerne, strand-firling, asparges og alm. månerude.

Øens eneste skov (bortset fra plantagerne) er *skoven ved Louisenlund*, der næsten har karakter af »urskov« på fugtig, næringsrig muldbund. Den dominerende træart er ask med indslag af eg, birk, bøg og el. Desuden indgår kristtorn (forekomsten her ligger på artens østgrænse), alm. gedeblad (højt op ad stammerne), kvalkvæd, alm. røn, benved, tjørn, skov-elm, hassel, hæg, skov-stilkaks, firblad, rederod, tyndakset gøgeurt, skov-gøgelilje, skov-hullæbe, humle, sanikel, nyrebladet ranunkel, blå anemone, kransbørste, dansk ingefær, druemunke, kær-mangeløv, skov-salat, skarpbla-

det fladstjerne, hvid anemone, burre-snerre, salomons segl, dunet steffensurt, feber-nellikeroed, skov-galtetand, stinkende storkenæb, skov-skræppe, skovmærke, desmerurt, enblomstret flitteraks, skov-løg, engkabbeleje, korsknop, gærde-vikke, tveskægget, læge-, bjerg- og vedbend-ærenpris, nyrebladet ranunkel, krat- og skov-viol, knoldet brunrod, dusk-fredløs, alm. mjødurt, skovarve, gul iris, billebo, sump-forglemmigej, vand-mynte, lav ranunkel, skov-star, sværtevæld, majblomst og den forvildede liden singrøn.

Af antropokore arter fundet på Endelave kan nævnes skinnende storkenæb, eng-mynte, liden vortemælk, læge-alant, tornet tidsel, have-malurt, matrem, ager-galtetand, °katteurt, gærde-kørvel, bulmeurt, bukke-torn, spydbladet torskemund, river, kløvplade, småskulpet dodder og alm. hjertespad.

Endelaves svampeflora er meget dårligt udforsket. Bl.a. er fundet judasøre (*Auricularia auricula-judae*).

En samlet, ajourført oversigt over Endelaves vegetationsforhold og flora er ønskelige. Væsentlige, men nu meget gamle oplysninger findes især hos Wiinstedt (1913 b, 1915 a).

Svanegrunden eller *Svanegrundene* er et stort lavvandet eller flakt område nord for Endelave. Her findes to små sandrevler:

På den nordvestlige holm voksede i juni 1979: Strand- og spyd-mælde, marehalm, ager-tidsel, strandarve, kruset skræppe, vår-brandbæger, grå bynke, strandbede, strand-sennep samt en ikke nærmere bestemt græs-art.

På den sydøstlige holm er samtidig noteret: Strand- og spyd-mælde, ager-tidsel, strandarve, kruset skræppe, strandbede, vår-brandbæger, grå bynke, marehalm, strandkål, bidende stenurt, læge-kokleare, hyrdetaske, blød storkenæb, finbladet vejsennep, strandsennep, ager-stedmoderblomst, en mælkebøtteart og en græs-art. – Begge de her citerede lister er komplette fortegnelser over floraen i juni 1979 (Boertmann 1981, upubl.).

NB: Svanegrunden(e) ligger kun for den sydligste dels vedkommende i Vejle amt, idet hovedparten ligger i Århus amt. Af praktiske grunde er området imidlertid beskrevet sammen med Endelave.

Foreløbig lokalitetskode: +/++/+++ H-E-K-K^v-V-S-B I O

(Sat til I af to grunde:

a. biotop(er), bl.a. »vestjysk« prægede hede- og kær-samfund i strandvoldsområderne

b. → 20 arter i flere af samfundene)

Kilder: 13, 31, 34, 42, 54, 67, 99, 100, 122, 149, 177, 190, 205, 206, 209, 217, 219, 224, 225, 226, 227, 241, 245, 252, 277, 280, 283, 301 a, 405 a.

24/59 Bjerrelide + hele terrænet mellem Nr. Bjerre, Sdr. Bjerre, Nebel, Møgelkær og Neder Ustrup

(incl. Ustrup Skov, Iskælderskov, Bjerre Skov, Hestehave ved Møgelkær, Dybdal Skov og skoven sydvest for Over-Ustrup m.m.)

De sydlige og sydvestlige dele af *Ustrup Skov* står på de stejle nordskråninger af den markante Bjerrelide-bakkeknode, mens skovens nordlige dele står på mere jævnt skrånende terræn.

Af størst interesse er et askevæld (i afd. 159 d) med tjørn, hassel, hindbær, stor nælde, en mangeløv-art, (skov-)galtetand, mose-bunke, guldnælde, skovmærke, korsknapp og feber-nellikerod.

– Fra skoven kendes i øvrigt bl.a. stilk-eg, benved, (alm. ?) hyld, (alm.) røn, (skov-)jelm, bøg, mirabel, ahorn og ædelgran.

Nærmere oplysninger om floraen og skovsammensætningen er ønskelige.

Iskælderskov står på stærkt skrånende terræn ned mod Elverhjem-Hølsø-området. Af løvskov indgår foruden bøgeskov: Ahornskov med ask og bøg, askeskov og nederst på de stejle skråninger på overgangen til Elverhjem-Hølsø askesumpe med rigkærs-indslag. Der ses desuden en del nåleskov (ædelgran-arter, sitka- og rød-gran).

Af floraen i løvskovspartierne (dvs. bøgeskov, ahornskov, askeskov og -sumpene med rigkærsindslag + i bækkkløfterne) kan under ét nævnes stilk-eg, hassel, skov-elm, skov-byg (i mængde næsten overalt!), skovmærke, bingelurt, alm. mangeløv, skovsyre, glat dueurt, milliegræs, skarpbladet fladstjerne, skov-padderok, skov-galtetand, hulsøb, bredbladet klokke, bjerg-ærenpris, skov-hullæbe, skov-star, dunet steffensurt, druemunke, knoldet brunrod, skov-/krat-viol, skov-skræppe, feber-nellikerod, spring-balsamin, alm. milturt, krybende læbeløs, burre-snerre, lund-fredløs, fjerbregne, hunde-kvik, kæmpe-svingel, guldnælde, alm. lungeurt, jordbær-potentil (!), fladkravet kodriver og måske også hulkravet kodriver (?). I de allerfugtigste (nærmest vældprægede), nedre dele af skrænterne tilkommer bl.a. hjortetrøst, dag-pragtstjerne, kål- og kær-tidsel, hylde-baldrian, røgræs, tagrør, angelik og kær(?)-star.

I *Hølsø*-området ses dels højstaude-rigkærsenge (med røgræs, kær- og kål-tidsel etc.) og dels plantninger af ask, rød- og sitka-gran.

I nordenden af *Elverhjem*-området ligger en opstemmet skovsø, af hvis eutrofe bred- o. a. vegetation kan nævnes (1983) rød el, ask, snebær (plantet), alm. mjøduert, skov-kogleaks, eng-nellikerod, akselblomstret og kær-star, kål- og kær-tidsel, lyse-siv, fjerbregne, vejbred-skeblad, kruset og svømmende vandaks, bredbladet og smalbladet dunhammer, eng-forglemmigej, hylde-baldrian, alm. og lund-fredløs (?), smalbladet mærke, tykbladet ærenpris, vandpileurt, humle, hvid åkande, spring-balsamin, vandrøllike, bittersød natskygge og alm. skjolddrager.

Bjerre Skov (= *Bjærg Skov*) står på det mod øst skrånende terræn på Bjerrelide-knudens østside. Skråningerne gennemskæres af flere bækkkløfter. Bunden af kløfterne og de nedre dele af skrænterne har ofte fugtig eller direkte vældpræget bund, mens tør bund ses foroven på

skrænterne og på »ryggene« eller »næserne« mellem bækkkløfterne. Generelt er desuden de vestlige, højtliggende dele af skoven ret tørre.

Skoven rummer såvel løvskov (smukke bøgehøjskovspartier, egepartier med hassel og tjørn, askeblandsumpe, vældprægede steder under løvskov og gamle ellesumpe) som nåleskov.

Af den ufuldstændigt kendte flora i Bjerre Skov kan under ét nævnes hvid, gul og blå anemone, liden lærkespore, vorterod, skvalderkål, skovsyre, skov-salat, engkabbeleje, løgkarse, fladkravet kodriver, håret frytle, alm. guldstjerne, firblad, skovmærke, bingelurt, eng- og feber-nellikerod, alm. lungeurt, desmerurt, skarpbladet fladstjerne, guldnælde, alm. løvefod, stinkende storkenæb, dag-pragtstjerne, hvid hestehov, skov- og krat-viol, salomons segl, skovmærke, alm. og småbladet milturt, skov-byg, (vand-)mynte, spring-balsamin, knoldet brunrod og alm. skjolddrager.

Hidtil er kun få svampe kendt fra skoven. Den er typelokalitet for den resupinate *Sebacinella nodosa*. Desuden kan nævnes mælkehattene *Lactarius cimicarius*, *L. cremor* og *L. lilacinus* (sidstnævnte under el).

Dybdal Skov står på begge sider af Dybdalen, som rummer flere små kilde- og vældfelter samt meget vandrig askeskov og aske-elleskov med f.eks. selje-pil, fernhannet pil og hybrider, kvalkved, alm. mjøduert, angelik, dag-pragtstjerne og skov-kogleaks. For nylig er en del bøgeskov renafdrevet og konverteret til nål, især ædelgran. Nærmere oplysninger om Dybdal Skov er ønskelige.

Om skoven sydvest for Ustrup foreligger oplysninger ikke.

Hestehave ved Møgelkær er formentlig det samme som »Møgelkjær Skov« hos Wiinstedt (1915 a). Her indgik i hvert fald tidligere en bregnerig ellesump med bl.a. humle. – Ved *Møgelkær* er tidligere fundet de to meget sjældne °salep-gøgeurt og °galnebær.

Fra Bjerrelide-området kendes i øvrigt fra tidligere fund: Skælrod, hybriden mellem storblomstret og hulkravet kodriver, spidslappet løvefod, kristorn og børstekogleaks.

Det er uvist, hvor meget der er bevaret af mosestrækningerne mellem Sdr. Bjerre og Møgelkær.

– I »Bjerre Mose« er tidligere fundet °akeleje (forvildet).

Foreløbig lokalitetskode, skovene under ét:

+/o S II-IV O

– – »Bjerre Mose«: +/o V IV O

Kilder: 60, 77, 79, 104, 154, 214, 221, 280, 357, 407, 457.

24/60 Daugård Strand – Ulbæk – området (på nordsiden af Vejle Fjord)

Dette område er stedmoderligt kendt i botanisk henseende, men vil sandsynligvis ved en nærmere undersøgelse vise sig at rumme partier af interesse. Der er således flere småskove, både i området omkring Vejlefjord Højskole og på skrænterne langs *Ulbæk*-dalen og sidedalene her-

til. Dertil kommer kystskrænterne langs Vejle Fjord, der efter kortet for det meste er krat- eller skovklædte. Fra en sommerhusgrund på *Ulbæk Strand* kendes en muligvis spontan forekomst af den meget sjældne stor gøgeurt^x.

Fra *Daugård Strand* (muligvis = området ved Rohden Å's munding, se lok. 24/41) foreligger fund af rødbrun kogleaks, blød hejre (var. thominii), stedmoderblomst, bidende stenurt, vår- og smalbladet vikke, flipkrave, femhannet hønsetarm og kornet stenbræk.

Lok. 24/60 indgår i den store *Daugård Strand - Ulbæk - fredning* (1967 og 1971).

Foreløbig lokalitetskode: +/o K-H-E II O, S-V IV O

Kilder: 42, 54, 79, 280.

24/61 Urlev Banker

Fra *Urlev Banker* (= »Urlev Bakker og »Urlev Lyngbanker« etc.) kendes °guldblomme, °klokkelyng, °liden siv og °nikkende kobjælde. En nærmere undersøgelse er særdeles ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: + H-E-S IV O

Kilder: 79, 280.

24/62 Troldepose Bakke - partiet vest for Klejs Skov

Nærmere oplysninger er ønskelige.

Lokalitetskode: ?

(Kilder: 45).

Følgende to lokaliteter ligger i Århus amt:

24/63 Spåkær Skov ved Åkær

24/64 Fredhave (NNV for Odder)

24/65 Terrænet mellem Ringkloster, Båstrup, Hylke Stationsby, Ustrup, Grumstrup, Vedslet, Gjesing og Nissum Gård

NB. Dette område gennemskæres af grænsen mellem Århus og Vejle amter.

I °engterrænet syd for Teglum Bæk - Hede Mølleå (incl. »Grumstrup Mose«) er tidligere fundet °vejguld-karse, °spyd-pil, °grenet pindsvineknap (ssp. neglectum) og °grøn mynte (de to sidstnævnte ved *Hede Vandmølle*).

Desuden er fundet andre arter som f.eks. °vand-klase-skærm, °krebseklo, °maj- og °tyndakset gøgeurt, spæd

pindsvineknap, °vandnavle, °kær-svovlrod og °leverurt, men om disse arter er noteret i den del af mosen, der ligger i Vejle eller i Århus amt, vides ikke.

Nærmere oplysninger om °moseterrænet og småskovene i området er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-V IV O

Kilder: 140, 141, 190, 233, 280.

24/66 Øghave - Traneholm Mose - Birknæs - Fyle Mose - området (mellem Gudenå og Døde Å)

Nærmere oplysninger om vådområderne er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o V IV O

(Kilder: 261).

24/67 Terrænet mellem Grejs Å, Fløjstrup, Holtum, Grejs, Hornstrup, Store Grundet og Vejle

Se oplysninger om »Grejsdalen« under lok. 25/73.

24/68 Porskær (syd for Nim)

Porskær er et langstrakt vådområde, der ligger i en markant sidedal til Gudenå-dalen. Det er stærkt præget af tørvegravning. I den vestlige del er der store tørvegrave med åbent vand. Desuden ses forskellige kær-samfund, pilekrat (med lidt birk) og lyngsamfund. Den yderst ufuldstændigt kendte flora omfatter pors, °krans-tusindblad og krebseklo.

Foreløbig lokalitetskode: + V-S^v III O

Kilder: 261, 276, 280, 299.

24/69 Torp Sø

Torp Sø er en langstrakt sø, der for det meste omgives af stejle skrånninger, på østsiden med en skovbræmme. Den ufuldstændigt kendte flora i søen og dens bredzone omfatter rød el, høj sødgræs, kær- og næb-star, dusk-fredløs, dynd-padderok, gifttyde, svømmende og kruset vandaks og kredsbladet vandranunkel. - I skoven på østsiden er fundet skovkarse og stor frytke og ved *Torp Sø* i øvrigt lav tidsel.

Foreløbig lokalitetskode: + V-S^v II O, S III O, E III O

Kilder: 276, 280.

24/70 Nim Skov og Enner Skov m.m.

På det store, mod nordøst skrånende bakkehæld nordøst for Nim ligger et kompleks af skove og småskove, der blandt andet betegnes ved navnet *Nim Skov*. Skovene har stort set alle karakter af skræntskove med særdeles vekslende bundforhold, der spænder fra særdeles næringsrig, +/- vældpræget og dybmuldet bund til tør og næringsfattig bund med udprægede morbundssamfund. Løv- og nåleskov veksler. Blandt andet indgår smukke bøgehøjskovspartier, askeskov/sumpe, rød- og sitka-gran (i forskellige aldre), ædelgran og lærk. Skovsammensætningen er ufuldstændigt kendt.

Af muldbundsfloraen i Nim Skovs bøgepartier kan nævnes stilk-eg, småbladet lind, kvalkved, hassel, skov-elm, tjørn, avnbøg, ahorn, alm. gedeblad, ask, hæg, alm. røn, fruebær, vedbend, aks-rapunsel (hyppig), guldnælde, skovsyre, skov- og akseblomstret star, skovmærke, rede-rod, skov-hullæbe, druemunke, gærde- og den sjældne skov-vikke, skov-salat, skarpbladet fladstjerne, mosebunke, enblomstret flitteraks, skavgræs (flere steder), skov-byg, glat dueurt, skarpfinnet mangeløv, dunet steffensurt, kæmpe-svingel, krat-/skov-viol, sildig skov-højre, nælde-klokke, skov-jordbær, bingelurt, skov-skræppe og hunde-kvik.

På mager muldbund eller morbund under bøg ses bl.a. gyldenris, engelsød, bølget bunke, blåbær, ørnebregne, majblomst og skovstjerne.

I askeskov eller -sump indgår skovkarse, skov- og akseblomstret star, alm. mjødukt, eng-nellikerod, mosebunke, skavgræs, lav ranunkel, alm. fredløs, gul iris og kær-mangeløv.

Fra Nim Skov foreligger desuden fund af alm. kattefod, skov-kohvede, tyttebær, vår-fladbælg, spidslappet løvefod og tue-star.

Nim Skov er en værdifuld lokalitet på grund af de meget varierede jordbunds- og vegetationsforhold. – Mere udførlige oplysninger er meget ønskelige.

Den lille *Enner Skov* er en smuk, højstammet muldbunds-bøgeskov på skrånende terræn. I nordvest- og nordøsthjørnerne er der stykker af sitka-gran (og måske også andet nåletræ?).

Af floraen i bøgeskoven kan nævnes kristtorn (smukke, omend lave bestande flere steder), ahorn (nogle steder som massiv opvækst), ask, alm. røn, avnbøg og navr (i skovbryn), alm. gedeblad, alm. hyld, stilk-eg, hindbær, brombær, tjørn, fugle-kirsebær, vedbend, hvid anemone, enblomstret flitteraks, alm. og skarpfinnet mangeløv, mosebunke, skarpbladet fladstjerne, skov- og akseblomstret star, tredelt egebregne, stinkende storkenæb, skov-salat, kæmpe-svingel, skovmærke, knoldet brunrod, majblomst og gærde-vikke.

Foreløbig lokalitetskode, Nim Skov:

- - , + S (incl. S^v) II ▽ - ▲
- - , Enner Skov: +/+++ S II ▲

(Nim Skov vil måske ved en nærmere undersøgelse vise sig at skulle klassificeres som I bl.a. på grund af → 20 arter og måske også på grund af biotop: Værdifulde, varierede skovpartier)

Kilder: 280, 299, 364, 371.

24/71 Bakketerrænet omkring Vorbjerg – Underup

(incl. Møgelbjerg, Ørstbjerg, Vorbjerg Høje og Vorbjerg Bakker m.m.)

Området omkring Underup er et fremtrædende og meget smukt bakketerræn, der flere steder krones af grupper af gravhøje, bl.a. *Vorbjerg Høje*. Nordligere ligger de skov- og lyngklædte *Vorbjerg Bakker*, ligeledes med en del høje, bl. a. *Kolbæk Høj*. I dette terræn er tidligere fundet °alm. ulvefod, °alm. månerude, °liden fugleklo og (i lavninger i lyngdækket) °børste-siv og °tue-kogle-aks. Disse fund er fra århundredets begyndelse (Wiinstedt 1913 a).

Fra samme kilde stammer oplysninger om bakketerrænet ved Underup. Her nævnes bl. a. fra *Ørstbjerg* °skorsoner, °vår-ærenpris, °alm. ulvefod^x og °opret kobjælde^x.

Nye oplysninger om Underup-Vorbjerg Høje foreligger kun om gravhøjen ca. 200 m vest for Møgelbjerg. Denne domineres af bølget bunke. I øvrigt vokser her (1983) bl. a. bugtet kløver, lyng- og gul snorre, djævelsbid, blåmunke, kantet perikum, hunde-viol, krat-fladbælg, hedyng og tormentil.

Det er formodentlig fra mosen vest for Torp Sø i dette terræn, Wiinstedt (1913 a) nævner °klokkelyng, °hedelyng, °tue-kæruld, °aflangbladet vandaks, °tråd- og °grå star, °rundbladet soldug, °tranebær, °blåtop, °mose-troldurt og °tørvemosarter. – Mosen er måske identisk med den såkaldte »*Kvæghøj Mose*« ved Torp, hvorfra Wiinstedt et par år senere (1915 a) omtaler °tue-kæruld og °aflangbladet vandaks.

Nye oplysninger om hele lok. 24/71 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, gravhøjene og lyngpartierne:

+ H-E II O

do., mosen vest for Torp Sø:

+/o V IV O

Kilder: 276, 280, 299, 375.

24/72 Møgelbjerg – Nørreskov – Birkholm – Vesterskov – komplekset syd for Østbirk

De botaniske oplysninger om dette skovkompleks er desværre mangelfulde. Bedst kendt er *Nørreskov*, der vides at bestå af såvel løv- som nåleskov (bøgeskov og gammel rød-gran), men nærmere oplysninger om skovsammensætningen foreligger desværre ikke.

I muldbundsprægede bøgeskovspartier indgår ahorn, spids-løn, hassel, hindbær, fruebær, ask, alm. gedeblad, alm. røn, avnbøg, kvalkved, tjørn, alm. hyld, hæg, vedbend, mosebunke, stinkende storkenæb, skovsyre, skarpbladet fladstjerne, miliegræs, skarpfinnet og alm. mangeløv, feber-nellikerod, aks-rapunsel (hyppig), skov-hullæbe, enblomstret flitteraks, gærde-vikke, hvid anemone, skov-star, skov-salat, liljekonval, glat dueurt, dunet steffensurt, haremad, skov-byg, bjerg-ærenpris, spring-balsamin, skov-padderok, fjerbregne, kæmpe-svingel, skov-jordbær og liden vintergrøn.

På forblæst bund tilkommer bølget bunke og majblomst.

Fra dette skovkompleks kendes i øvrigt skovmærke, tredelt egebregne, spidslappet løvefod, skov-storkenæb, spidsbladet og den sjældne liden steffensurt, skov-kohvede og høgeurt-arten *Hieracium porrigens*.

Langs *Urup Bæk* ved Birkholm ses højstaude-enge med bl. a. høj sødgræs (dominant), kål-tidsel, lådden dueurt, stor nælde og kattehale. – Ved *Urup Bæk* og i »*Urup Skovmose*« er tidligere fundet »småbladet mildurt og »aks-tusindblad.

Nærmere oplysninger om lok. 24/72 er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: +/o S II-IV ▲-O do., *Urup Bæk*: +/o V III O

Kilder: 276, 280, 372, 446.

24/73 *Kærskov ved Ørnstrup* (incl. Oens Skov og Ørnstrup Skov)

Kærskov består af både løv- og nåleskov, men de foreliggende oplysninger om skovsammensætningen er meget ufuldstændige. Bl. a. indgår ældre eg med hassel, tjørn, avnbøg, lind, elm, ask og fugle-kirsebær (i afd. 189-90) og udgrøftede ellesumpe (*Torpemose* i afd. 202).

Langs skovens vest- og sydvestside findes en smal dalsænkning, i hvilken *Ølsted Å* forløber sydover. Ådalen græsses af heste (1977). Skovbrynet langs ådalen består af eg og bøg blandet med enkelte store aske samt grå og rød el, sølv-poppel, birk, hylde, tjørn, skov-æble, rose, benved, kvalkved, hassel og slåen.

Den ufuldstændigt kendte flora i *Kærskov* omfatter i øvrigt hybrididen mellem storblomstret og hulkravet kodriver, bjerg-ærenpris og en hullæbe-art.

Foreløbig lokalitetskode: + S II O

Kilder: 280, 407.

24/74 *Dallerup Skov*

Dallerup Skov er blandet løv- og nåleskov. Løvskovspartierne består af bøg (i forskellige aldre fra helt ung til gammel højskov), lidt ahorn-skov (iblandet rød eg) og mindst 1 stykke med el. I skovens nordlige dele er der store strækninger med mellemaldrende (-gammel) egeskov og askeskov foruden blandet ege-askeskov (se nedenfor). Navnlig de sidstnævnte skovtyper står på relativt fugtig bund. Nåletræ er mest repræsenteret ved rød-gran og mindst 2 arter af ædelgran. Der er en mindre mængde sitka-gran og ganske lidt lærk.

Bortset fra underordnede partier med bølget bunke, gyldenris, krat-fladbælg, majblomst, håret frytle og læge-ærenpris m. m. står skoven på næringsrig, fugtig, leret muldbund.

Af den rige flora i bøgeskovspartierne kan nævnes ask, hassel, ahorn, fugle-kirsebær, stilk-eg, avnbøg, alm. og drue-hyld, hindbær, brombær, alm. gedeblad, skov-elm, grå poppel (vestbrynet), selje- og grå pil, humle, skov-galtetand, skov-salat, kæmpe-svingel, haremad, glat dueurt, skov- og stinkende storkenæb, skovmærke, alm. mangeløv, skovsyre, angelik, mose-bunke, febernellikerod, aks-rapunsel, guldnælde, skov-star, nældeklokke, gærde-vikke, alm. løvefod, skov-/alm. og en anden høgeurt-art (måske bredbladet høgeurt?), liljekonval, knoldet brunrod, krybende hestegræs, hvid anemone, skarpbladet fladstjerne, skov-jordbær, miliegræs, hunde-kvik, krat-/skov-viol, skov-hullæbe, bingelurt, skvalderkål, kantet perikum, skavgræs, skov-padderok, ager-padderok (skovform), lund-rapgræs, salomons segl, alm. bjørneklo og krybende læbeløs.

I ege-, aske- og ege-askepartierne udgøres floraen eksempelvis af hassel, småbladet lind, humle, fugle-kirsebær, hindbær, dag-pragtstjerne, feber- og eng-nellikerod, alm. mjødukt, hunde-kvik, hylde-baldrian, skovmærke, fjerbregne, rørgræs, skov-kogleaks, alm. bjørneklo, skov-byg, salomons segl, skov-jordbær, jorbærpotentiil (!), alm. fredløs og skavgræs.

Bevaring: Løvskovspartierne er bevaringsværdige. Det gælder ikke mindst ege-, aske- og ege-askepartierne.

Lokalitetskode: ++ S I ▲
(I: → 20 arter)

Som et supplement til lok. 24/74 kan det nævnes, at der ved *Stenderup syd* for *Dallerup Skov* (ikke afsat som separat lokalitet på lokalitetskortet) tidligere fandtes en lokalitet for den meget sjældne +melet kodriver, som her havde en af sine få forekomster i Jylland. På kirkegårdsdiget i selve *Stenderup* voksede i hvert fald tidligere »hvid stenurt.

Kilder: 20, 280, 337, 407.

24/75 *Lystrup Skov*

Skovsammensætningen kendes ikke i detaljer, men det vides, at der indgår nåletræ af forskellig slags (især i den nordlige del), blandet skov af eg, hassel, bøg, ahorn og storbladet lind (afd. 212), bøgeskov og blandet løvskov.

Den meget dårligt kendt flora omfatter spids-løn og nikkende flitteraks. Wiinstedt (1915 a) nævner desuden fra et »hasselkrat her »hvid hestehov, »skov-storkenæb, »ægbladet fliglæbe, »tyndakset gøgeurt, »storblomstret kodriver og »hulkravet kodriver. Nærmere oplysninger om *Lystrup Skov* er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: 205, 280, 407.

24/76 *Klakring med omgivende terræn*

Fra *Klakring* kendes bl.a. de anthropokore arter »lægealant, »bulmeurt og »gærde-kørvel. – Fra »*Klakring*«

foreligger i øvrigt fund af den spontane art °håret karte-
bolle, som er meget sjælden i Jylland. Fundet må være
gjort i en af skovene i området, men det vides ikke præ-
cist hvor.

Fra *Helbjergmølle* kendes den meget sjældne °krat-
vikke^x (jvf. omtalen under lokalitet 24/34).

Foreløbig lokalitetskode: ?

Kilder: 52, 78, 95, 280.

24/77 Barrit - Barritskov - området

I *Barritskov Park* er fundet den indslæbte forskelligbla-
det svingel (*Festuca heterophylla*). Fra området om-
kring Barritskov (måske delvis i Barrit Tykke, se lok.
24/36) kendes i øvrigt de forvildede arter °høst-tidløs og
°nikkende fuglemælk og den i Jylland meget sjældne
°håret kartebolle.

Nærmere oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Barritskov Park: + S^K III O ??
do., området i øvrigt: ?

Kilder: 95, 96, 131, 221, 226, 280.

24/78 Skovene omkring Gramrode (incl. Trælskov, Bøgeskov, Brandstubb Skov m.m.)

Det er sandsynligt, at de mange småskove i dette om-
råde ved en nærmere undersøgelse vil vise sig at rum-
me partier af botanisk interesse.

Foreløbig lokalitetskode: +lo S IV O

Kilder: 23, 52, 280

24/79 Terrænet mellem Bråskov, Urlev og Sdr. Aldum

Oplysninger om *Tagkær* (ved Urlev), *Østerskov*, *Urlev
Skov - Bråskov* og skovene ved Bråskov By er ønskel-
ge.

Foreløbig lokalitetskode: +lo V IV O, S IV O

Kilder: 280.

24/80 Terrænet omkring Hornum (incl. Borchsmunde Skov, Fiskbæk-kløften og Hornumkær Skov)

Fra *Borchsmunde Skov* kendes en hullæbe-art og fra
»Hornum Dal« mærk kongelys. Nærmere oplysninger er
ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +lo S III/IV O, V (-S^v) IV O ?

Kilder: 280.

24/81 Terrænet mellem Nøttrup, Rårup, Stourup, Glud og Overby

I dette område findes et »fliget« ådals-system, som
skærer sig ind i det højere liggende bakketerræn. Bun-
den af dalstrøgene indtoges tidligere af ret våde enge
og kær (*Kasselkær*, *Møledam*, *Kleven*, *Rårup Kær*, *Bir-
kemose* etc.), men disse er nu så vidt vides for en stor
del afvandede og enten omdannede til +/- tørre kultur-
enge eller opdyrkede.

I *Birkemose* indgår f. eks. også pilekrat, rørbevoksnin-
ger, højstaude-enge og sitka-planter. Såvel i Birke-
mose som i *Rårup Kær* har der fundet betydelig tørve-
gravning sted, som endnu spores som tørvegrave med
åbent vand. Ved bredden af sådanne tørvegrave i Bir-
kemose vokser bl. a. rød el, grå pil, femhannet pil og
en langbladet pile-art eller -hybrid, tagrør, rørgræs,
sværtevæld, alm. mjødukt, lådden dueurt, høj sødgræs,
bittersød natskygge og gærde-snerle.

På skrænterne ned mod dalsystemerne findes flere ste-
der skræntskove, som efter al sandsynlighed ved en
nærmere undersøgelse vil vise sig at rumme partier af
botanisk interesse.

Det gælder i udpræget grad *skræntskoven lige sydøst
for Stourup*, som er en ekstensivt drevet bondeskov,
hvis enkelte dele dog drives noget forskelligt. Der ind-
går en hel del askeskov eller askeblandingsskov med
ahorn, eg, skov-elm, bøg, lind, hassel, rød kornel og
tjørn. Desuden indgår yngre bøg, mellemaldrende
ahorn, lidt elme- og egeskov og en smule nåletræ
(sitka-gran, ædelgran).

Disse oplysninger om skovsammensætningen referer-
er til de sydlige 2/3. Den nordlige 1/3, som ikke er speci-
elt undersøgt, synes dog at have en tilsvarende sam-
mensætning.

Skoven står udelukkende på næringsrig, leret og til
dels fugtig muldbund. (Dette gælder i hvert fald de un-
dersøgte dele af skoven). Der indgår muligvis noget
plastisk ler. Arter som bingelurt og fladkravet kodriver
er hyppige næsten overalt. Blå anemone ses flere ste-
der, mens en art som dansk ingefær kun optræder lo-
kalt. Skoven rummer flere orkidé-arter (tyndakset gøge-
urt, bakke-gøgelilje, ægbladet fliglæbe, rederod og 2
hullæbe-arter: skov- og (?) tætblomstret hullæbe).

Af den rige flora kan i øvrigt nævnes alm. og dunet ge-
deblad, kvalkved, spids-løn, stikkelsbær, brombær, kor-
bær, hindbær, vedbend, guldnælde, stinkende storke-
næb, krybende læbeløs, druemunke, sanikel, alm. lun-
geurt, skov- og akselblomstret star, burre-snerre, ange-
lik, gærde-vikke, glat og rosen-dueurt, dunet steffens-
urt, salomons segl, krat/skov-viol, feber- og eng-nelli-
kerod, skov-skræppe, skov-stilkaks, nyrebladet ranun-
kel, firblad, alm. mangeløv, skov-galtetand, bjerg-
ærenpris, skovmærke, korsknep, hunde-kvik, skarpbla-
det fladstjerne, kæmpe-svingel, sildig skov-hejre, skov-
hundegræs, skov-stilkaks, lådden perikum, kål- og kær-
tidsel, skov-byg, majblomst (!) og enblomstret flitteraks.

Flere steder er der et tæt bunddække af forskellige mosser (rademos- og næbmos-arter, bl. a. mange steder store bestande af sribet næbmos. Mere lokalt ses bestande af alm. kransemos).

Bevaring: Skoven bør i sin helhed bevares og drives som lysåben løvskov.

Foreløbig lokalitetskode, engene m. m.: +/o V-S^v III O do., skræntskoven sydøst for Stourup: ++ S I ▽

(Skræntskoven er sat til I på grund af to forhold:

- biotop: Fint eksempel på en artsrig bondeskov med flere orkidé-arter
- 20 arter

Kilder: 52, 355, 356, 388.

24/82 Terrænet omkring Hornsyld

Fra en grøft ved den tidligere Hornsyld Station kendes den forvildede, meget sjældne °slangeurt (gammelt fund). – Oplysninger om området er ønskelige, især om småskovene ved Hornsyld.

Foreløbig lokalitetskode, småskovene: o S IV O

Kilder: 280.

24/83 Hedensted med omgivende terræn (incl. Hedensted Mose)

Ifølge oplysninger hos Wiinstedt (1915 a) var °Hedensted Mose en overordentligt værdifuld hedemose (dog med visse rigkærs-indslag) med arter som °guldblomme, °klokkelyng, °hedelyng, °tranebær, °liden og °rundbladet soldug, °tue- og °fåblomstret kogleaks, °katteskæg, °tandbælg, °lyng-, °kirtel- og °spids øjentrøst, °børste- og °glanskapslet siv, °klokke- og °bredbægret ensian, °hare-, °trindstænglet, °loppe-, °stjerne-, °skede-, °dværg- og °næb-star, °hvid næbfrø, °krybende og °grå pil, °smalbladet ærenpris, °knude-firling, °mose-troldurt, °vibefedt, °bukkeblad, °langbladet ranunkel, °bredbladet dunhammer, °sø-kogleaks og °tagrør.

I en dam ved Hedensted Mose er fundet kransnål-algerne *Nitella opaca*, *Chara aculeolata*, *C. hispida*, *C. aspera* og *C. globularis* (Sigurd Olsen 1944). Hedensted Mose må regnes for en værdifuld lokalitet, såfremt væsentlige dele af den tidligere eksisterende flora endnu findes.

Fra *Hedensted* kendes den forvildede °læge-kvæsur og fra »Hedensted Skov« den ligeledes forvildede °moskus-katost.

Foreløbig lokalitetskode: + V-S IV O ?

Kilder: 71, 205, 280.

24/84 Terrænet omkring Daugård, Ørum, Belle og Stoubymark

Langs Ørum Å's dal og sidedalene hertil findes adskillige mindre skræntskove (*Thyboskov*, *Ørum Torn*, *Sønderskov-Dueholt*, *Dyrtang*, *Skræpdal Skov*, *Skrædderskov*, *Williamsborg Storskov*, *Gritbjerg Skov*, *Bregnballe Skov*, *Eskebjerg Skov* og *Olsnæs Skov* m. m.), som alle ønskes grundigt undersøgt, da de foreliggende, men meget ufuldstændige oplysninger synes at pege på, at de kan rumme adskilligt af botanisk interesse. Bedst kendt er indtil videre *Thyboskov* (nordøst for Rohden) og *Williamsborg Storskov* (ved Daugård).

Thyboskov rummer bøgeskov med opvækst af ahorn, ask, skov-elm og bøg. Bundfloraen udgøres af skov-galtetand, kål-tidsel, spring-balsamin, skov-salat, skov-mærke, guldnælde, stinkende storkenæb, alm. lungeurt, løgkarse, feber-nellikerod, lund-fladstjerne, bingelurt, aks-rapunsel, enblomstret flitteraks og dunet steffensurt.

I den sydlige del af *Williamsborg Storskov* indgår smuk bøgehøjskov og en del nåletræ (gammel rød-gran, ung og yngre sitka-gran). Skoven står på kuperet terræn, der overgår til +/- stejle skrænter langs Ørum Å. I skovens øvre dele veksler bundforholdene fra næringsrig muldbund til mager muldbund eller morbund (med bølget bunke etc.). Neden for skrænterne langs Ørum Å er bunden +/- vældpræget; her findes askeskov eller askesump (se nedenfor).

Af floraen i bøgeskovspartierne kan nævnes hassel, skov-elm, ask, rød el, fugle-kirsebær, kvalkved, stilk-eg, ædelgran (spredt opvækst), brombær, skovmærke, guldnælde, bredbladet og nælde-klokke, bingelurt, skvalderkål, feber-nellikerod, lund-rapgræs, mose-bunke, dunet steffensurt, aks-rapunsel, skov-stilkaks, skov-padderok, skovsyre, haremad, hvid anemone, kæmpe-svingel, skov-hullæbe, gærde-vikke, skov-jordbær, skov-galtetand, glat dueurt, enblomstret flitteraks, krat-/skov-viol, skov-salat, miliegræs, skov-skræppe, liljekonval, hulsvøb, fjerbregne, majblomst, skarpbladet fladstjerne, alm. og skarpspinnet mangeløv, pille- og akselblomstret star, håret og mangleblomstret frytle, læge-ærenpris, en kodriver (vist hybriden mellem fladkravet og storblomstret kodriver), skovkarse, skov-jomfruhår (*Polytrichum formosum*) og bølget katrinemos (*Atrichum undulatum*).

I askeskoven og -vældene langs Ørum Å vokser bl. a. røgræs, spring-balsamin, rams-løg, hvid hestehov, lav ranunkel, fjerbregne, akselblomstret star, lund-fladstjerne (ssp. *montana*), løgkarse, ribs og angelik.

Det er sandsynligvis i denne type samfund, den meget sjældne vedvarende måneskulpe^x er fundet (1952). Det samme gælder antagelig den meget sjældne hybrid mellem akselblomstret og top-star.

Fundet af den sjældne tætblomstret hullæbe^x fra »Daugård« må være gjort i *Williamsborg Storskov* eller en af naboskovene.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-S^v-V II-IV ▽-▲-O

Kilder: 215, 225, 280, 295, 329, 433.

24/85 Terrænet omkring Egebjerg Gård, Egebjerg, Hansted og langs Hansted Å mellem Horsens og Heden
(incl. Provstlund Skov m. m.)

Ved Egebjerg Gd. ligger den såkaldte »Egebjerg Mose«, som tidligere var en interessant botanisk lokalitet med °aflangbladet vandaks, °tue-kæruld, °tuekogleaks, °liden soldug, °rosmarinlyng og °vand-myn-te. Nye oplysninger om mosen foreligger ikke.

Ved Egebjerg Vandværk er Tolstrup Å opstemmet til en dam omgivet af stejle, dels skovklædte og dels åbne skrænter. Fra området her kendes bl. a. avnbøg, nikkende flitteraks, kalmus, glinsende vandaks, rank vinterkarse, vandpeberrod, strand-svingel (!), stor frytle, toårig natlys, °trefliget ærenpris, kronløs firling, bakkejordbær, eng-havre, den meget sjældne °gulgrå museurt, ager-museurt, °bredbægret ensian og °liden snerre.

Fra området omkring Egebjerg og Egebjerg Gård m. m. kendes i øvrigt plettet kongepen, malurt, vandportulak, langbladet ærenpris, °opret kobjælde^x (på Ane Raskes Høj), vellugtende agermåne, nikkende star, peberrod, brudelys og høgeurt-arten Hieracium polychaetum.

Langs Hansted Å mellem Horsens og Heden fandtes i hvert fald tidligere vidtstrakte mosedrag (Løghøj Mose = Løvhøj Mose, Egebjergkær, Lund Kær, Rådvéd Kær og Provstlund Mose m. m.) med nogle mindre skovpartier i randen eller på lidt højere terræn (f. eks. Løghøj Skov = Løvhøj Skov).

Blandt andet Løghøj Mose (med L. Skov) var tidligere et værdifuldt mose-, sumpskov- og skov-område (bl. a. gammel egeskov) med f. eks. +pors, +kantet kohvede, °nikkende flitteraks, +butblomstret siv, +tuekæruld, +børste-kogleaks, +tykakset star, °tyk andemad, +spyd-pil, +rank vinterkarse, +tørve-viol, °ribs, vedbend, +mosebølle, +trenervet snerre og +kær-fnokurt.

Løghøj Mose er for længe siden opdyrket og rummer næppe mere af botanisk interesse.

Fra de øvrige dele af Hansted Å-dalen kan nævnes °liden blærerod, °aks-tusindblad, °rank vinterkarse, °vandarve, °kløvkrone, °stor andemad, °butblomstret sødgræs, °tykakset star, °eng-svingel, °fladtrykt kogleaks og °krebseklo (i Provstlund Mose).

Nærmere oplysninger om °vådområderne i ådalen er meget ønskelige.

Om Provstlund Skov foreligger oplysninger ikke.

På skrænter ved Hansted Gård er fundet °plettet kongepen, °voldtimian og °vår-vikke og i en skov sammesteds den forvildede °liden singrøn. – Ved Provstlund er fundet den temmelig sjældne °syl-firling.

Foreløbig lokalitetskode, området ved Egebjerg Vandværk: + S-E-V III O ?

do., Hansted Å-dalen: +/o V IV O ?

do., Provstlund Skov: o S IV O

do., området i øvrigt: +/o S-E III-IV O

Kilder: 177a, 276, 280, 290.

24/86 Terrænet omkring Serridslev og Tvingstrup

Fra Serridslev kendes den indslæbte eller forvildede °rank potetil og fra Serridslevgård °fingerbøl (forvildet).

Nærmere oplysninger om området er ønskelige (navnlig om skovene langs Haldrup Bæk mellem Tvingstrup og Blirup).

Foreløbig lokalitetskode: +/o E/S-S^K III-IV O

Kilder: 280.

24/87 Haldrup og terrænet mellem Haldrup, Blirup, Meldrup, Stensballe og Stensballe Skov

Fra Haldrup kendes °bjerg-stenurt (kirkegårdsdiget) og den forvildede °eng-storkenæb.

På Galgehøj (= Galgebakke) ved Stensballe er tidligere fundet °bakke-gøgelilje^x.

I øvrigt foreligger oplysninger om området ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Haldrup: + E/B III O
do., Galgehøj: + E III-IV O
do., området i øvrigt: ?

Kilder: 280.

24/88 Terrænet mellem Torsted, Ørnstrup, Dallerup Sø og Boller Overskov
(incl. Torsted, Tyrsted og »Langfredags Mose«)

Fra T(h)orsted med »T(h)orsted Dal« kendes °spidslappet løvefod og de meget sjældne, nu forsvundne +melet kodriver og +gul stenbræk.

I og ved T(h)yrsted er fundet °lav tidsel, de to meget sjældne, nu forsvundne +bakke-gøgeurt og +salep-gøgeurt, °vår-forglemmigej og °eranthis (de to sidstnævnte omkring Præstegården).

Fra »Langfredags Mose« kendes °kær-ranunkel.

Nærmere oplysninger om lok. 24/88 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, »Langfredags Mose«:
+/o V III-IV O

do., området i øvrigt: ?

Kilder: 20, 280.

24/89 Bygholm Sø, Åbjerg Skov og Bygholm Lystskov
(med omgivende terræn)

Den knap 3 km lange, smalle Bygholm Sø er kunstigt dannet ved opstemning af Bygholm Å. Den omgives for en stor del af skov (Åbjerg Skov og Bygholm Lystskov

på sydsiden og en smallere skovbræmme langs nordbredden).

Til trods for en relativt effektiv vandudskiftning (søen gennemstrømmes af Bygholm Å) er den stærkt eutrofi-eret. I perioden 1972-76 var den gennemsnitlige sigte- dybde kun 50-60 cm. Planktonalgefloret er karakteri- stisk ved, at der året igennem findes en meget stor forekomst af kiselager (bl.a. *Stephanodiscus hantzschii*) og at der desuden i årets sidste halvdel tilkom- mer en hel del blågrønalger, mens antallet af grønalger og af repræsentanter for de øvrige algegrupper er me- get ringe.

På vandfladen ses gul åkande (i mængde) og vand- pileurt. I bredzonen indgår bl.a. tagrørssumpe med høj sødgræs, gul iris og lådden dueurt.

På overgangen mellem søen og *Åbjerg Skov-Bygholm Lystskov* er der for det meste en bræmme af ellesump. *Åbjerg Skov* er overvejende muldbunds-løvskov (for- trinsvis bøg), men der indgår også bevoksninger eller enkelttræer af bl.a. eg, ahorn, ask, elm og nåletræer (sitka-gran, rød-gran, skov-fyr). Derimod kendes sammensætningen af *Bygholm Lyst- skov* ikke nærmere.

Af floraen i løvskovspartierne (incl. ellesumpene) i *Å- bjerg Skov + Bygholm Lystskov* kan under ét nævnes alm. og selje-røn, spids-løn, hassel, avnbøg, tjørn, dun- birk, alm. gedeblad, slåen, humle, lund-rapgræs og enblomstret flitteraks (stedvis dominerende), nikkende flitteraks, salomons segl, skov-hundegræs, aks- rapunsel, skarpbladet fladstjerne, skov-/krat-viol, den meget sjældne *°tørve-viol*^x, skov- og kær-galtetand, skov-byg, korsknapp, mose-bunke, alm. skjolddrager, sværtevæld, feber-nellikrod, dag-pragtstjerne, stin- kende storkenæb, læge- og bjerg-ærenpris, knoldet brunrod, bingelurt, alm. bjørneklo, løgkarse, skov- hullæbe, dansk ingefær, angelik, festgræs, liden guldstjerne, vinge-pileurt, rank vinterkarse, skovsyre og *°forskelligbladet tidsel*.

Et fund af det meget sjældne bladmos *°Sharpiella stri- atella* fra »Horsens« stammer måske fra en af disse skove.

Fra herregården *Bygholms park* kendes den indslæbte *°bleg frytle* og den forvildede *°gemserod* (*Doronicum pardalianches*).

De såkaldte »*Nørremarker*« nord for *Bygholm Sø* (med »*Holger Danskes Høj*«) var i hvert fald tidligere græsse- de *°overdrev* med bl.a. *°langstakket væselhale*, *°sand- skæg*, *°liden museurt*, *°nikkende tidsel*, *°sand-hanekro*, *°femhannet* og *°storblomstret hønsetarm*, *°brudurt*, *°vindaks*, *°vår-ærenpris*, *°liden fugleklo*, *°eng-havre*, *°gråddodder*, *°opret kobjælde*^x og *°bredbægret ensian*^x (fund omtalt hos Wiinstedt 1915 a).

Nye oplysninger om »*Nørremarkerne*« er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, *Bygholm Sø*: + V III ▲
do., *Åbjerg Skov-Bygholm Skov*: + S-S^v II ▲ - O
do., *Bygholm Park*: + B-S^k III O
do., »*Nørremarkerne*«: ?

Kilder: 139, 163, 260, 280, 412.

24/90 Terrænet omkring Gedved

(incl. Lillerup Skov, Holtvad Bæk, *°enge* langs *Gedved Mølleå* samt *°enge* langs *Tolstrup Å* m.m.)

Fra den lille *Lillerup Skov* kendes dunet gedeblad og fra »*Lillerup*« den indslæbte høgeurt-art *°Hieracium subcris- patum*.

Fra enge etc. ved »*Gedved*« og »*Tolstrup*« hhv. »*Tolstrup- mølle*« foreligger gamle fund af *°nikkende brøndsel*, *°kanadisk gyldenris* (forvildet), *°trenervet snerre*, *°smalbladet ærenpris*, *°vandarve*, *°kløvkrone*, *°nikkende* og den sjældne *°tue-star*, den meget sjæld- ne *°liden kæruld*, *°tråd-siv*, *°langbladet*, *°græsbladet* og *°glinsende vandaks*, *°brudelys* og *°forskelligbladet tidsel*.

Af anthropokore arter fra *Gedved* med omgivelser kan nævnes nyrebladet tvetand, rynket stenfrø, have- kørvel, farve- og gul reseda, kløvplade, storblomstret hønsetarm og moskus-katost og fra *Tolstrup* m.m. *°bulmeurt*, *°læge-kulsukker* og *°kronløs firling*. – På gravhøje eller skrænter ved *Gedved* er tidligere fundet *°alm. månerude* og *°bredbladet timian*.

Nærmere oplysninger om hele dette område er ønske- lige.

Foreløbig lokalitetskode, *Lillerup Skov*: + S III O
do., gravhøje/skrænter: +/o E IV O ?
do., vådområderne: +/o V IV O ?

Kilder: 280, 290.

24/91 Hatting, Eriknauer og Ølsted Å mellem Nedermølle (vest for Hatting) og Ølsted Bro (ved Kærskov)

Fra *Hatting* kendes de anthropokore arter gemserod, tandbægret vårsalat, den meget sjældne *°rundbladet mynte*^x og *°krans-lilje*^x.

Vådområderne i terrænet mellem *Hatting*, *Eriknauer* og *Ølsted* (det vil hovedsagelig sige i dalen langs *Øl- sted Å*) var i hvert fald tidligere af interesse. Her er fun- det de meget sjældne arter *°rank viol*^x og + gul sten- bræk foruden *°toradet star* (som dominant i visse eng- partier), *°strand-svingel*, *°alm. vandranunkel* (var. pel- tatum), *°aks-tusindblad*, *°gifttyde* og *kransnålalgerne* *°Chara aculeolata*, *°C. globularis*, *°C. hispida* og *°C. fragilis*.

Nærmere oplysninger om vådområderne er meget øn- skelige.

Foreløbig lokalitetskode, vådområderne: +/o V IV O

(men V I, hvis I-arten *°rank viol* stadig findes)

Kilder: 205, 280.

24/92 Nim med omgivende terræn

Fra vådområder ved *Nim* kendes gifttyde, den meget sjældne ^otørve-viol* og stor andemad. Nærmere oplysninger om området (incl. bakkerne og gravhøjene) er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V III O, o E IV O ?

Kilder: 280.

24/93 Lundum – Vinten – Enner – Kollerup – området

Denne store lokalitet falder naturligt i tre dele:

1. det mod nordøst affaldende bakkterræn mellem Enner og Vinten, som hovedsagelig indtages af marker, men hvor der også ligger de to skove Tingskov og Purreskov, som under ét bærer navnet »*Vinten Skov*«.

Tingskov er i sin sydøstlige del bøgeskov på næringsrig muldbund og med mindst 1 stor askemose. Desuden er der mindst 1 skovbæk med stenet leje.

Af floraen i bøgeskoven kan nævnes skov-elm, ask, ahorn, brombær, stilk-eg, benved, vedbend, springbalsamin, hulsøv, haremadv, bjerg-ærenpris, stinkende storkenæb, dunet steffensurt, kæmpe-svingel, feber-nellikerod, skovsyre, mose-bunke, aks-rapunsel, miliegræs, guldnælde, alm. mangeløv, salomons segl, gærde-vikke, bingelurt, enblomstret flitteraks, skov- og akselblomstret star, skov-skræppe og hvid anemone. Forholdene i de øvrige dele af skoven er ikke kendt.

Om *Purreskov* foreligger nærmere oplysninger kun om den østlige del. Der er mest tale om bøgeskov på muldbund, nogle steder dog mager muldbund eller let morbund (med bølget bunke og majblomst etc.).

Af floraen i muldbunds-bøgeskoven kan nævnes ask, alm. hyl, avnbøg, kvalkved, hassel, stilk-eg, brombær, vedbend, stinkende storkenæb, dunet steffensurt, miliegræs, aks-rapunsel, hulsøv, glat dueurt, guldnælde, gærde-vikke, skovmærke, haremadv, skov-salat, skovsyre, skov-hullæbe, sødskærm (forvildet langs skovveje), feber-nellikerod, enblomstret og nikkende flitteraks, ørnebregne og skov-jordbær.

Der er spredte stykker med nål, tilsyneladende mest rød-gran og noget sitka-gran.

Mod nordøst falder terrænet af i stejle skrænter, som dels bærer nåle- og dels løvskov. På skrænterne under bøg vokser bl.a. engelsød. Ved foden af skrænterne træder der flere steder væld ud. Her vokser bl.a. hvid hestehov i mængde.

Fra »*Vinten Skov*« kendes udover de allerede nævnte bl.a. forlænget star (i en skovsump), skov-kohvede og snylterod.

2. Den midterste del af lok. 24/93 udgøres af det lave terræn omkring *Store Hansted Å* og *Urup Bæk* m.m. Området består tilsyneladende af en mosaik af vådområder (med enge og pilekrat etc.), dyrkede marker og småskove (*Nederskov*, *Melholm* etc.).

Dele af området betegnes med navnet »*Lundum Mose*«, andre med navnet »*Vinten Mose*«. Partiet neden for Enner Skov benævnes *Møgelkær*.

De foreliggende oplysninger er gamle og utilstrækkelige. Af tidligere gjort fund kan nævnes ^oliden blæserod, ^odynd-star og ^ofladstrået siv. – Neden for Purreskov er der i dalbunden dels ret tørre græsnings- eller høsletenge og dels ugræssede højstaude-enge med tagrør, alm. mjødukt, kær- og kål-tidsel og lådden dueurt.

3. Nordøst for dette lave terræn følger så et til dels meget markant og kløftgennemskåret, mod sydvest affaldende bakkterræn omkring *Julianelyst*, *Lundum* og *Lundumskov*. Der er for en stor del tale om dyrkede marker, men på de stejle skrånninger findes der dog mange småskove. I flere af disse er der så vidt vides indplantet nåletræ, men hvor der er bevaret løvskov-partier, kan disse tænkes at være af botanisk interesse. En nærmere undersøgelse er ønskelig.

Ved Lundum løber *Urup Bæk* i en dybt nedskåret, delvis skovklædt kløft, som også ønskes nærmere undersøgt. Fra »*Lundum*« (uden nærmere findested) kendes kambregne.

På skrånningerne neden for *Julianelyst* står *Kollerup Skov* (= »*Julianelyst Skov*«), hvis østende gennemskæres af *Kollerup Bæks* kløft. Langs denne findes de stejle skræntpartier »*Alperne*« og »*Pyrenæerne*«. Fra *Kollerup Skov* kendes kristtorn og skov-svingel.

Fra åbent terræn (vejkanter og bakker m.m.) i Lundum-Lundumskov-området kendes ^ogul evighedsblomst, ^ofjer-knopurt og ^oopret kobjælde*.

Neden for bakkterrænet syd for Lundum ligger »*Heden*« eller »*Lundum Hede*«. På marker her er fundet svinøjle.

Foreløbig lokalitetskode, Tingskov:

+ S (incl. S^v) II ▲ - O

do., Purreskov: + S II ▲ - O

do., Lundum Mose etc.: +/o V-S^v-B-S III O

do., Kollerup Skov – Lundum – Lundumskov
– området: +/o S-B-E III-IV O

Kilder: 280, 368, 373.

24/94 Terrænet mellem Tørring, Ølholm, Uldum Stationsby, Boring og Åle

NB: Området gennemskæres af grænsen mellem TBU-distrikterne 19 og 24 og omfatter dels lok. 19/6 (= strækningerne nordvest for Gudenåen) og dels lok. 24/94 (= området sydøst for Gudenåen).

Af praktiske grunde behandles både lok. 19/6 og lok. 24/94 samlet under denne lokalitet.

Langs Gudenåen på strækningen mellem Tørring og Åle findes endnu vidtstrakte eng- og mose-områder (også med pilekrat og anden »sumpskov«), der bærer forskellige navne: *Åle Kær*, *Hjortsvang Kær*, *Tørring Kær*, *Hesselballe Kær*, *Uldum Kær* og *Boring Kær* etc.

Af størst botanisk interesse synes navnlig de dele af *Uldum Kær* at være, som ligger ca. fra Boring Kær og vestpå til Gudenåen.

Her findes komplekser omfattende store, vandfyldte tørvegrave, pilekrat, høsletenge, græsningsenge og rorbevoksninger m.m., som tilsammen rummer en meget varieret flora med arter som grå, øret og femhannet pil, langbladede pile-arter eller -hybrider, smalbladet og bredbladet dunhammer, kalmus, stor, liden og korsandemad, frøbid, sump- og eng-forglemmigej, gul åkande, kær-galtetand, røgræs, bidende og vandpileurt, kattehale, vejbred-skeblad, gifttyde, nikkende, alm. og næb-star, brudelys, hamp-hanekro, høj sødgræs, gærde-snerle, stor skjaller, dusk- og alm. fredløs, bittersød natskygge, alm. mjødurt, glanskapslet og lyse-siv, grøn og vand-mynte, kattehale, kær-tidsel, gåse-potentil, kær-snerre, kær-fladstjerne, alm. sumpstrå, kær-ranunkel, smalbladet kæruld, eng-viol, engkarse, sværtevæld, svømmende vandaks, dyndpadderok, vand-skræppe, vandpest, grenet pindsvineknap, angelik, mose-bunke, engkabbeleje, lådden og ris-dueurt, nyse-røllike, alm. skjolddrager, engnellikerod og trenervet snerre. Ovenstående er et uddrag af en liste optaget under et kort besøg i 1983. Floraen er i det hele særdeles rig (over 200 arter, se Torp Pedersen, ca. 1980, unpubl.).

Andre dele af de store moseområder i lok. 19/6 - 24/94 har et væsentligt mere tørt præg, idet de er afvandede og omdannede til +/- tørre og for det meste ret uinteressante enge, der ofte er blevet til typiske kulturrenge. Hertil kommer, at andre engstrækninger, som formodentlig tidligere var af botanisk interesse, nu ikke længere græsses og derfor enten er blevet til højstaudeenge (med alm. mjødurt, lådden dueurt, tagrør, ager-, kær- og kål-tidsel og ager-svinemælk m.m.) eller helt er groet til med pilekrat.

Som eksempel på en tør græsningseng (med stort græsningsstryk) i *Hjortsvang Kær* kan de vigtigste arter nævnes (1983): Alm. rajgræs, fløjlsgræs, alm. hundegræs, tusindfryd, alm. hønsetarm, lav ranunkel, ager- og horse-tidsel, alm. mjødurt, hylde-baldrian, mosebunke, hvid kløver, knæbøjet rævehale, høst-borst og eng-rottehale.

I en ugræsset »højstaude-eng« lige ved siden af forrige engstykke er følgende arter de vigtigste (ligeledes 1983): Alm. mjødurt, stor nælde, kær- og kål-tidsel, muse-vikke, hylde-baldrian, kær-galtetand, ris-dueurt, dag-pragtstjerne, mose-bunke, kær-høgeskæg, sumpkællingetand, lav ranunkel og trævlekrone. Store dele af de vådområder, der tidligere hørte med til mosedragene, er nu forlængst afvandede og opdykkede.

Gudenåens bredvegetation varierer fra sted til sted, bl.a. efter den fysiske udformning af bredderne. Som et eksempel kan strækningen ud for Katrineslyst (ud for Tørringfælled) omtales. Bredderne her er relativt stejle. Floraen på bredderne (og i åen) omfatter bl.a. kål-tidsel, vand-brandbæger, vand-brunrod (!), en vandstjerne-art, vandpest, kruset vandaks, lådden og dunet dueurt, eng-forglemmigej, gåse-potentil, vand-mynte, røgræs, hylde-baldrian, skov-kogleaks, dag-

pragtstjerne, sump-kællingetand og pengebladet fredløs.

Fra *Uldum Kær* og de øvrige moseområder skal følgende ældre plantefund omtales: Kær-fnokurt, guldblomme, klokke-ensian, tusindfrø, smalbladet vandstjerne, rank vinterkarse, tornløs hornblad, kredsbladet vandranunkel, pors, benbræk, tue-kogleaks, tråd-siv, krebsklo, bændel-vandaks og de kulturspredte alpepengeurt (1917) og sand-kalkkarse.

Lokalitetskode, *Uldum Kær*: +/+ +++ V (incl. S^v) I ▲
- , de øvrige moseområder:
- , + V (incl. S^v) II O (foreløbig kode)

(*Uldum Kær* er sat til I på grund af → 20 arter)

Kilder: 105, 105a, 121, 215, 225, 261, 280, 369, 418, 453.

24/95 Rask Skov og Raskmølle By (med omgivende terræn) (incl. Boringsø og Rasksø)

I østenden af *Rask Skov* indgår bøgehøjskovspartier på en generelt ret mager muldbund med arter som ahorn, hindbær, skov-elm, ask, alm. og selje-røn, alm. gedeblad, eg, mose-bunke (flere steder i mængde i skovbunden), skarpsbladet fladstjerne, miliegræs, skovsyre, akselblomstret og skov-star, enblomstret flitteraks, skov-salat, krat-/skov-viol, fjerbregne, majblomst, alm. og skarpsfinnet mangeløv, skov-byg, spring-balsamin, skovmærke, stinkende storkenæb, hvid anemone, bidende pileurt, skov-galtetand, haremad, håret fryttele og aks-rapunsel (lidt).

Tidligere er noteret den sjældne °tue-star (på en skoveng ?), rams-løg, den forvildede °blå stormhat (*Aconitum napellus*), tørst, billebo (i en skovmose), skovkohvede og snebær (sidstnævnte udplantet).

Foruden bøgeskov indgår der i østenden rød-gran og askesumpe, men sidstnævnte er - lige som skoven i øvrigt - ikke nærmere undersøgt.

Rasksø (= »*Rasksø Mose*« eller »*Rask Mose*« etc.) angives at være en udtørret sø, der i begyndelsen af dette århundrede rummede botanisk værdifulde kær-samfund (både rig- og fattigkær) med f.eks. °næb-, °tråd-, °trindstænglet, °langakset, °top-, °dynd-, °loppe- og °knippe-star, °hjertegræs, °tvebo baldrian, °maj-gøgeurt, °pors, °kær-mangeløv, °tranebær, °rundbladet soldug, °sump-snerre, °rank vinterkarse, °aflangbladet vandaks og lidt af de meget sjældne arter °liden kæruld^x og °hjertelæbe^x.

Såfremt denne flora er bevaret, er området af meget stor interesse. Dette ønskes undersøgt.

Fra *Rask*, *Raskmølle* og *Boringskov* kendes de antropokore arter °moskus-katost, °grøn mynte, °alm. hør og °matrem. - I en dam i *Boring* (= denne lokalitet ?) er fundet °kalmus.

Om *Gudenåen* på strækningen vest for *Rask Skov* er nærmere oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Rask Skov: + S II O
do., Raskø: +lo V IV O ?
do., Rask: +lo E/B III O ?

Raskø skal sættes til V I, hvis den beskrevne flora med I-arterne °liden kæruld og °hjerotelæbe er bevaret)

Kilder: 105, 219, 261, 280, 374.

24/96 Hvolgård Skov (syd for Ølholm)

I Hvolgård Skov indgår bl.a. bøg, ask, ahorn, elm, rødgran, sitka-gran, douglasgran og hybrid-lærk. Flere steder er løvskov under konvertering til nål.

I muldbundspartier vokser sanikel, miliegræs, liljekonval, skovsyre, skov-star, dunet steffensurt, skovhullæbe, guldnælde, enblomstret flitteraks, skovmærke, skov-galtetand, mose-bunke, kæmpe-svingel, lav ranunkel, lund-fredløs og desmerurt. Stedvis er bundvegetationen morbundspræget med bølget bunke, majblomst og pille-star. – Fra Hvolgård Skov kendes i øvrigt den sjældne, østjysk udbredte høgeurt-art Hieracium danicum.

I skovens nordende kiler en smal, kreaturgræsset skoveng sig ind. Her vokser bl.a. (1981) angelik, stor nælde (stedvis i rene bestande), alm. mjødukt, kær- og kåltidse, bittersød natskygge, prikbladet perikum, manna(?) -sødgræs, høj sødgræs, alm. brunelle, nyse-røllike, grenet pindsvineknap, alm. fredløs, læge-baldrian, kær-galtetand, vand-mynte, sump-kællingetand, alm. star, kær-snerre, kær-ranunkel, trævlekrone, vild hør, eng-nellikero og skov-kogleaks. – Fund af den sjældne °tue-star (som bør eftersøges !) fra »Hvolgård Skov« må være gjort i denne eng.

Bevaring: Engen må anses for en bevaringsværdig lokalitet, såfremt °tue-star findes her endnu.

Foreløbig lokalitetskode, skoven: + S II O
do., engen: + V II O ?

Kilder: 280, 435.

24/97 Merringgård (med omgivende terræn)

Fra Merringgård Skov kendes navn og blød filt-rose (ssp. mollis). I askevæld vokser bl.a. alm. mjødukt, eng-nellikero, elfenbens-padderok, eng-rørhvene og lav ranunkel.

Nærmere oplysninger om Merringgård Skov er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S-S^v II ▽ - O

Kilder: 280, 298.

24/98 Elling Skov og Elling Enge (med omgivende terræn)

Se Århus amt.

24/99 Vestbirk med omgivende terræn + terrænet langs Gudenåens østbred mellem Naldal Sø og Porskær ved Underup

I bakketerrænet omkring Vestbirk fandtes i hvert fald tidligere hede-, overdrevs- og kærsumfund med arter som lyng-snerre, tue-kogleaks (ssp. germanicus), pors, kattefod, smalbladet timian og den sjældne °vår-ærenpris.

De såkaldte Vestbirk-søer (Bredvad Sø, Naldal Sø og Vestbirk Sø) er alle kunstige, dannet ved opstemning i forbindelse med etableringen af Vestbirk Kraftværk. Da de gennemstrømmes af Gudenåen, som tilfører store mængder af næringsstoffer, er de alle eutrofierede. Nærmere oplysninger om vegetationen i og ved søerne er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + H-E-V II-IV O
(men bl. a. E I, hvis I-arten °vår-ærenpris stadig findes)

Kilder: 260, 261, 280, 299.

24/100 Terrænet mellem Tebstrup og Eldrup (incl. Tebstrup Sø, Tebstrup Skov og skovene mellem Overby og Tebstrup Sø)

Denne lokalitet gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Århus amter. Af praktiske grunde behandles hele området under denne lokalitet.

Tebstrup Sø (Vejle og Århus amter) er en lang og smal, ca. 16 m dyb, eutrofieret sø kranset af tagrørssumpe med pilekrat. Nogle steder er der en smal galleriskov (hvis sammensætning ikke kendes nærmere), og ved sydenden ligger et kompleks af tagrørssumpe, højstaude-rigkær (med bl. a. alm. mjødukt som dominant) og pilekrat (grå pil, femhannet pil). Dette område ønskes – lige som søen som helhed – nærmere undersøgt.

I og ved Tebstrup Sø er tidligere fundet + strandbo (næppe her mere), °børste-kogleaks, °glinsende, °langbladet, °hjerotelædet og °tråd-vandaks samt °kredsbladet vandranunkel.

Fra »Tebstrup Mose(r)« (= moser ved søen ?) kan nævnes de gamle fund af °hybriden lav x kåltidse samt kær-fnokurt.

I Tebstrup Skov (Århus amt) er fundet den meget sjældne °otteradet ulvefod^x, snylterod og ensidig vintergrøn.

Om skovene mellem Overby og Tebstrup Sø er botaniske oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Tebstrup Sø:
+ V (incl. S^v) III O
do., skovene mellem Overby og Tebstrup Sø:
o S IV O

(+ Tebstrup Skov: + S III O eller (såfremt °otteradet ulvefod stadig findes her) + S I O)

Kilder: 260, 280, 283, 294, 299, 381.

24/101 Hovedgård – området

Omkring Hovedgård Stationsby og St. Hovedgård ligger en næsten sluttet krans af skove: *Ludvigseje Skov*, *Testrup Skov*, *Nørreskov*, *Hovedskov* og *Tornbjerg Skov*.

I *Ludvigseje Skov* indgår bl. a. bøgeskov, ahornskov, aske- og ellesumpe og noget nåleskov (i hvert fald sitka-plantninger).

Bøgeskovspartierne står (i det mindste i østenden) på muldbund, og lokalt erstattes bøgeskoven af ahornskov med noget ask, ligeledes på muldbund. Af den rige flora i bøge- og ahorn-ask-partierne kan nævnes (1983) stilk-eg, tjørn, kvalkved, fugle-kirsebær, skov-elm, hassel, alm. gedeblad, alm. røn, hindbær, brombær, fruebær, vedbend, skovmærke, enblomstret flitteraks, stinkende storkenæb, skovsyre, milliegræs, skarpbladet fladstjerne, skov-salat, haremud, hvid anemone, krat-/skov-viol, nælde-klokke, skov-star, dunet steffensurt, sanikel, feber-nellikerod, hunde-kvik, bingelurt, mosebunke, knoldet brunrod, aks-rapunsel, skov-galtetand, glat dueurt, sildig skov-hejre, kæmpe-svingel, springbalsamin, dag-pragtstjerne, bjerg-ærenpris, angelik, skov-skræppe, skarpfinnet og alm. mangeløv samt salomons segl. Tidligere er fundet drue-hyld, tørst, °forskelligbladet tidsel og °hybriden forskelligbladet x kål-tidsel og °vellugtende agermåne.

Specielt på lysåbne eller lidt forblæste steder ses bølget bunke, håret og mangleblomstret frytle, pille- og bleg star, læge-ærenpris og høgeurt-arter (bl. a. bredbladet høgeurt).

Om *Testrup Skov*, *Nørreskov* og *Tornbjerg Skov* foreligger oplysninger ikke.

Den nordlige del af *Hovedskov* (øst for landevejen til Århus) består af blandet løvskov og nåleskov. Af løvskov dominerer bøg, men der indgår også aske-ahornskov og askehøjskov på fugtig bund. Af nåletræ er der ung og gammel rød-gran, ung sitka-gran og ædelgran i forskellige aldre, bl. a. ung ædelgran med gamle lærke som overstandere.

De foreliggende oplysninger om skovsammensætningen er kun foreløbige.

I bøgeskovspartierne på muldbund består floraen af arter som ahorn, spids-løn, hindbær, brombær, skov-elm, ask, fugle-kirsebær, hassel, selje-pil, stilk-eg, tjørn, skovmærke, mose-bunke, glat dueurt, haremud, stinkende storkenæb, liden vintergrøn (små skovvejs-skrænter), kæmpe-svingel, feber-nellikerod, milliegræs, akseblomstret og skov-star, gærde-vikke, skov-skræppe, enblomstret flitteraks, alm. mangeløv, fjerbregne, skovsyre, skov-hullæbe, skov-galtetand, bjerg-ærenpris, skarpbladet fladstjerne og skov-jordbær. – Tidligere er fundet °skovkarse og i en mose ved *Hovedskov* den sjældne °forskelligbladet tidsel.

På lidt forblæst bund i *Hovedskov* ses samfund med bl. a. bølget bunke. Samme art kan dominere under gammel rød-gran i selskab med skovsyre og lyng-snerre.

Nærmere oplysninger om Hovedgård-skovene er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, *Ludvigseje Skov* & *Hovedskov*:
+ S II ▲
do., de øvrige skove: o S IV O

Kilder: 280, 378, 380.

24/102 Vester Ørum med omgivende terræn

Fra *Vester Ørum* med omgivelser kendes °forskelligbladet tidsel, °var. peltatum af alm. vandranunkel (*Vester Ørum Mose*) og °fjer-knopurt. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +lo V-E-B IV O

Kilder: 280.

24/103 Terrænet omkring Alsted Skov, Alsted Gård og Alstedmark

Alsted Skov står på og oven for skrænterne langs nordvestsiden af *Alsted Mølleå*. Langs sydøstsiden af åen står et lille, smalt skræntskovspati. Tidligere var der efter de foreliggende oplysninger tale om bøgeskove med enkelte store ege m. m.

Floraen i *Alsted Skov* er dårligt kendt. Tidligere er fundet kambregne (fund fra »Alsted« stammer antagelig herfra), høgeurt-arten *Hieracium porrigens*, fingerbøl (forvildet) og det meget sjældne bladmos *Cynodontium jeneri*.

I og ved *Alsted Mølleå* er fundet den meget sjældne °gul star, butblomstret sødgræs, alm. vandranunkel (var. peltatum), storfrugtet vandstjerne, smalbladet ærenpris og den oprindeligt forvildede grøn mynte.

Angivelsen af °tue-kæruld fra »Alsted Skov« (Wiinstedt 1915 a: 138) antyder en tidligere tilstedeværelse af fattigkær/højmose, men hvor fundet nærmere er gjort, vides ikke.

Mere præcise, nye oplysninger om lok. 24/103 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, *Alsted Skov*: + S III O
do., vådområderne: + V II O ?
(men V I, hvis I-arten °gul star endnu findes)

Kilder: 61, 63, 280.

24/104 Terrænet omkring Stenbjerg og Urup (incl. Sattrup Mose)

Sattrup Mose er en næringsrig mose, der er tæt tilgroet med birk og pil. Tidligere er her fundet °aflangbladet vandaks og de meget sjældne arter °liden kæruld^x og °tørve-viol^x.

Om den såkaldte »Urup Skovmose«, se lok. 24/72.

På stendiger ved *Urup* er tidligere noteret °bægerbregne^x og den meget sjældne °rundbladet radeløv^x. Desuden er fundet den forvildede °fingerbøl.

Fra *Sattrup* kendes °farve-gåseurt.

Foreløbig lokalitetskode, *Sattrup Mose*: + V-S^v IV O do., °stendigerne: + B IV O (men V I og B I, hvis I-arterne °liden kæruld, °tørve-viol og °rundfinnet radeløv stadig findes).

Kilder: 280, 299.

24/105 Terrænet omkring Hornborg, Havrum og Kalhave

Havrum Skov er et 5-6 ha stort, privatejet skovparti bestående af 3 mindre, til dels sammenhængende skovholme.

Den vestlige skovholm består af ca. 100-årig bøg iblandet enkelte ege, aske og rød el. Den muldbundsprægede flora omfatter bl. a. alm. røn, skov-elm, kvalkved, tjørn, hassel, hindbær, alm. hyld, bævre-asp, alm. gedeblad, dag-pragtstjerne, haremad, skov-hundegræs, miliegræs, salomons segl, skov-salat, liljekonval, skov-/krat-viol, skovsyre, majblomst, skovmærke, hvid anemone, bølget og mose-bunke, skov-galtetand, dunet steffensurt, glat dueurt, gyldenris og skarpbladet fladstjerne.

I den sydvestlige del ligger en mindre askemose med bl. a. lav ranunkel, gul iris, alm. mjødukt, engkabelleje, manna-sødgræs og røgræs.

Den midterste skovholm er overvejende blandet skov domineret af bøg med eg og ask og med en underskov af bøg, skov-elm, hassel, tjørn og alm. hyld. I bundfloraen indgår korbær og skov-star. Desuden ses enkelte plantninger af ahorn og hybrid-lærk. Den østlige del er en ca. 15-årig plantning af sitka-gran og rød-gran.

Den østlige skovholm omfatter dels enkelte lave bøge og dels plantninger af sitka-gran og kæmpegran. I bundfloraen indgår bl. a. ørnebregne.

Gadekæret i *Havrum By* er et lille, stærkt forurenet gadekær med bl. a. knæbøjlet rævehale, vand-pileurt, liden andemad, bredbladet dunhammer, gul iris og tigger-ranunkel.

I terrænet mellem *Uldum Stationsby* og *Havrum* fandtes tidligere store hede-, hedemose- og mosestrækninger (herunder *Uldum Sønderkær* og »*Havrum Lyng*«), som nu næsten alle er inddraget under kultur. Små fragmenter er dog bevaret, således den lille mose lige sydvest for *Skeplehøj*, der er et gammelt tørvegravsommråde, som nu for en stor del er pilekrat og »sumpskov« bestående af grå pil (dominant), femhannet pil, dunbirk, rød el, ask og lokalt ahorn. I underskoven indgår hindbær, hæg, alm. røn og lidt solbær. Bundfloraen består bl. a. af alm. mjødukt, stor nælde og burre-snerre (alle dominanter), kær-tidsel, lyse-siv, hylde-baldrian,

lund- og dynd-padderok, sværtevæld, angelik, febernellikerod, eng-rørhvene og gederams.

I +/- åbne tørvegrave, kær og grøfter vokser arter som eng-viol, alm. rapgræs, vejbred-skeblad, kær-galtetand, liden og kors-andemad, bredbladet dunhammer, langbladet ranunkel, kragefod, lådden, dunet og kær-dueurt, kær-tidsel, kær-snerre, læge-baldrian, kattehale, tråd-, lyse- og glanskapslet siv, eng-forglemmigej, frøbid, alm. blærerod, næb- og knippe-star, blågrøn kogleaks, tagrør, alm. sumpstrå, angelik, kær-svovlrod, vinget perikum, en kransålalge (*Chara/Nitella* sp.) og levermosset keglehoved (*Conocephalum conicum*).

Af tidligere fundne arter fra *Uldum Sønderkær* – »*Havrum Lyng*« kan nævnes +forskelligbladet tidsel, +klokke-ensian, +tue-kæruld, +græsbladet vandaks, +alm. ulvefod, +børste-siv, +pletet gøgeurt, +tråd- og +skede-star, +rundbladet soldug, +tranebær, +tue-, +fåblomstret og den meget sjældne +flydende kogleaks, +søpryd, +pors, +vandarve, +svømmende sumpskærm, +guldblomme, +skorsoner, +klokkelyng og +hår-tusindblad. Disse arter er markeret med »+«, da de fleste (eller alle) med stor sandsynlighed er forsvundet.

Øst for *Kalhave* ligger et kompleks af småskove og skovholme, der tilsammen benævnes *Kalhave Skov*. Kun den østlige del af skoven umiddelbart nord for vejen mellem *Dortheasminde* og *Hornborg* er undersøgt. Der er her mest tale om bøgehøjskov på næringsrig muldbund med ask, skov-elm, kvalkved, tjørn, benved, fugle-kirsebær, hæg, alm. gedeblad, alm. hyld, hassel, vedbend, dunet steffensurt, skovmærke, skov-galtetand, feber-nellikerod, gærde-vikke, skovsyre, skarpbladet fladstjerne, skov-salat, stinkende storkenæb, aksrapunsel, bjerg-ærenpris, knoldet brunrod, skovskræppe, haremad, fjerbregne, alm. og skarpfinnet mangeløv, kæmpe-svingel, hvid anemone, hundekvik, bingelurt, mose-bunke, nælde- og bredbladet klokke, skov-storkenæb, nyrebladet ranunkel og skov-hullæbe. Der er flere små aske- o. a. skovsumpe med f. eks. bilbebo, alm. mjødukt, gul iris, lav ranunkel, en sødgræsart, bittersød natskygge, blære-star, kær-snerre, kattehale, alm. fredløs og alm. skjolddrager. – Fra *Kalhave* kendes bl. a. °fjer-knopurt.

Den såkaldte *Saksballe Skov* nord for *Kalhave* er en lignende gruppe småskove. Nærmere oplysninger foreligger ikke, men er ønskelige om såvel *Saksballe Skov* som resten af *Kalhave Skov*.

Foreløbig lokalitetskode, *Havrum Skov*: ++ S II ▲ do., mosen ved *Skeplehøj*: ++ S-S^v II ▲ do., de øvrige moser: o V IV O do., *Kalhave Skov*: +/o S (incl. S^v) II ▲-O do., *Saksballe Skov*: o S IV O

Kilder: 280, 365, 415, 416, 417.

24/106 Terrænet på østsiden af Gudenåen mellem Åsted Bro, Hvirring, Nim og Brestenbro

Dette kuperede terræn præges dels af skråningerne og skrænterne ned mod Gudenå-dalen og dels af sidedale hertil, især den store dal ved Kodallund. Det meste af området er så vidt vides opdyrket. Hertil kommer en række større og mindre plantager (*Bolund Plantage*, *Hedelund Plantage* m. fl.). I °hede- eller overdrevspartier er tidligere fundet °kattefod, °smalbladet timian og den sjældne °vår-ærenpris.

I en skrænt ned mod Gudenå-dalen ved *Kodallund* omtaler Wiinstedt (1915 a: 126) en °Paludella-vældmose med bl. a °stjerne-, °skøde-, °tvebo og °loppe-star, °børste-siv, °rundbladet soldug, °smalbladet ærenpris, °mose-troldurt, °pletet gøgeurt, °vandarve, °fladtrykt kogleaks og °børste-kogleaks.

Om vegetationen langs *Gudenåen* mellem Åsted Bro og Brestenbro er nærmere oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-H-E-V IV O (men E I og V I, hvis I-arten °vår-ærenpris og I-biotopen °Paludella-væld stadig findes).

Kilder: 261, 280.

24/107 Terrænet omkring Hvirring, Honum og Rask Gammelmark

På *Hvirring* kirkegårdsdige voksede i hvert fald tidligere °bjerg-stenurt.

Om *Gudenåen* på strækningen mellem Rask Skov og Åsted Bro er nærmere oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Hvirring: + B III O
do., Gudenåen: +/o V IV O

Kilder: 261, 280.

24/108 Terrænet mellem Hatting og Lund

Skoven ved *Bigård* er en skræntskov, hvis midterste dele (de eneste, der er undersøgt) overvejende er bøgehøjsskov på næringsrig, leret muldbund med megen opvækst af ahorn og desuden med skov-elm, alm. og drue-hyld, vedbend, bingelurt (flere steder dominant), bredbladet klokke (hyppig), kæmpe-svingel, feber-nellik-kerod, enblomstret flitteraks, skovsyre, stinkende stor-kenæb, dunet steffensurt, skov-galtetand, burre-snerre, glat dueurt, gærde-vikke, aks-rapunsøl, hunde-kvik, haromad, skov-star, salomons segl, hvid anemone, firblad, stor nælde og alm. mangeløv. Tidligere er fundet °skov-løg og °hybriden mellem storblomstret og hulkra-
vet kodriver.

Engene neden for skoven er helt opdyrkede.

På *Grønberg* nord for skoven er tidligere fundet °opret kobjælde^x og °voldtimian, på *Brunebanke* (= *Brunebakke*) ved *Kørup* °blodrød stor-kenæb^x og °pletet kongepen og ved *Lund* °voldtimian og °grådodder.

Mellem *Kørup* og *Hatting* (oven for *Årup Gård*) løber *Bygholm Å* i en smal dal med stejle sider, der nu i hvert fald delvis er bevokset med krat. Tidligere fandtes der desuden (bl. a. ved *Kørup Bro*) interessante skræntsamfund med arter som °tjærenellike, °eng-havre, °farve-visse, °guldhavre, °engelskgræs, °stivhåret borst, °bredbladet timian, °hare-kløver, den sjældne °vår-ærenpris, °flipkrave, °opret kobjælde, °mark-kragklo, °knoldet mjødurt, °tyndakset gøgeurt, °hulkra-
vet kodriver, °vår-star, °lav tidsel, °liden snerre og °alm. mælkurt. – Om selve *Bygholm Å* på denne strækning foreligger oplysninger ikke.

Fra *Årup Gård* foreligger et gammelt fund af den meget sjældne °rank frøstjerne^x.

Nærmere oplysninger om lok. 24/108 er meget ønskelige. – Området omkring *Tamdrup Kirke* indgår i en stor landskabsfredning (55 ha, fredet 1948).

Foreløbig lokalitetskode, skoven ved *Bigård*:
+ S II ▲-O

do., *Grønberg* og *Brunebanke*: +/o E IV O ?

do., *Bygholm Å*: + V-E-S IV O ?

(men E I, hvis I-arterne °vår-ærenpris og °rank frøstjerne endnu findes på åskrænterne)

Kilder: 42, 54, 280, 363.

24/109 Ussinggård, Ussinggård Sønderskov og Anneksskov (med omgivende terræn)

Ussinggård Sønderskov (= *Eriknaue S.*) og *Ussinggård Anneksskov* (hhv. 53 og 22 ha) var tidligere væsentligst bøgeskove, der nu for en stor del er omdannet til produktionsområder for især nåletræ (pyntegrønt, juletræer etc.). Langs brynene er der dog endnu bræmmer af ældre løvskov. Desuden ses mindre partier med bøgeopvækst og enkelte stykker med eg.

Foreløbig lokalitetskode: + S IV O

Kilder: 407.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke.

24/110 Sindbjerg Skov

24/111 Kragelund Skov

Foreløbig lokalitetskode, lok. 24/110-11: o S IV O

24/112 Terrænet mellem Ør. Snede, Gammelsole, Hornstrup Mølleby og Lindved

I dette område findes et gaffelgrenet ådal-system, hvis bund formodentlig endnu delvis indtages af °enge (eller °sumpskov). Dalsiderne er nogle steder klædt af smalle skræntskove (*Solris*, *Båstruplund*, *Sønderskov*

og *Hilmade Skov*), der ønskes undersøgt, da de formodentlig rummer partier af botanisk interesse. De ikke-skovklædte skrænter kan tænkes at rumme interessante åbenbundssamfund.

Agersbøl Skov er en lille, næringsrig, muldbundet skov med bevoksninger af ask, bøg, eg og sitka-gran. I den nordøstligste del ligger en lille ellesump (med liden andemad, alm. fredløs, lyse-siv og skov-kogleaks). Blandt andet den nordvestlige del af skoven er for nylig konverteret til sitka-gran.

I løvskovspartierne i skovens nordlige del er noteret hassel, alm. gedeblad, ahorn, alm. røn, stilk-eg, ask, hindbær, guldnælde, skovsyre, miliegræs, fjerbregne, alm. mangeløv, liljekonval, mose-bunke, dunet steffensurt, skovmærke, feber-nellikero, skov-galtetand, haremad, enblomstret flitteraks, skov-star, angelik, glat dueurt, stinkende storkenæb, kæmpe-svingel, alm. bjørneklo, skarpbladet fladstjerne, alm. mjøduert, tve-skægget ærenpris, røgræs, bingelurt, dag-pragstjerne og den sydøstjysk udbredte uldhåret ranunkel.

Nærmere oplysninger om hele lok. 24/112 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, Agersbøl Skov:
+ S (incl. S^v) II ▲-O
do., området i øvrigt: o S-V IV O ?

Kilder: 442.

24/113 Terrænet mellem Ør. Grundet og Bredalhede
(incl. Bredalkær og skovene ved Lysholt)

Foreløbig lokalitetskode, bl.a.: o S IV O

24/114 Terrænet mellem Assendrup, Bredal og Hedensted

Om småskovkomplekset *Engum Kær* er oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

24/115 Bredballemark – Julianebjerg – området

Oplysninger om skræntskovene syd for Julianebjerg er ønskelige. – *Møllekær Eng* er en nu (1980) ugræsset højstaude-eng med bl.a. røgræs, alm. mjøduert, ager-tidsel og kær-tidsel. – En del af området vest og syd for Julianebjerg indgår i den store Tirsbæk-fredning (1977).

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O, V IV O

Kilder: 42, 319.

24/116 Store Dalby – Lille Dalby – området

Dette område gennemskæres af et flergrenet system af smalle ådale, hvis skræntskove (f.eks. *Storedalby Skov*) formodentlig er af botanisk interesse.

Foreløbig lokalitetskode: o S-V IV O

24/117 Hedensted Skov

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

24/118 Breth, Over Vrigsted, Neder Vrigsted, Hyrup, Gammelby og Stouby
(med omgivende terræn)

Skoven ved Smedskær er en lille skræntskov, der gennemskæres af stor og en lille bækkeløft. Den består af bøgeskov (mest højskov), noget aske- og ahorn-skov og en del ung og gammel nåleskov (sitka- og rød-gran). Bunden er overvejende næringsrig, leret, fugtig muldbund. Noget magrere partier indgår dog også.

Af floraen i bøgeskovspartierne kan nævnes stilk-eg, alm. røn, fugle-kirsebær, alm. hyld, brombær, hindbær, kvalkved, hassel, bævre-asp, vedbend, sanikel, druemunke, guldnælde, bingelurt, skov-byg, nælde-klokke, alm. bjørneklo, haremad, alm./skov-høgeurt, mose-bunke, krat-fladbælg, skvalderkål, angelik, lund-rapgræs, skov-star, majblomst, skov-salat, skov-syre, salomons segl, håret fryttele, miliegræs, enblomstret flitteraks, hvid anemone, dunet steffensurt, alm. og skarp-finnet mangeløv, skov-galtetand, skovmærke, eng-nellikero (!), lund-fladstjerne (ssp. *montana*), skov-stilkaks, fjerbregne, en gøgelilje-art, skov-hullæbe, ægbladet fliglæbe, spring-balsamin, nyrebladet ranunkel, kæmpe-svingel, skov-skræppe, skov-padderok, hunde-kvik, gærde-vikke, kål- og kær-tidsel, alm. løve-fod, humle og stribet næbmos (*Eurhynchium striatum*). Langs Vejle – Juelsminde – vejen vokser pengebladet fredløs og den forvildede eller indslæbte pomerans-høgeurt.

Om de smalle skræntskove længere sydpå og om den lille skov *Skovhaver* er oplysninger meget ønskelige. (Fra Smedskær eller en af skovene ved *Løgballe* kendes den sjældne slørhat-art *Cortinarius largus*).

I Stouby voksede i hvert fald tidligere ^olæge-alant forvildet.

Lokalitetskode, skoven ved Smedskær: ++ S II ▲
do., området i øvrigt, bl.a.: o S III-IV O

Kilder: 253, 255, 280, 339.

24/119 Terrænet omkring Skjold, Glattrup og Rårup

Præsteskov ved Rårup er en ekstensivt drevet løvskov på leret muldbund. Den består af askeskov, askeblandskov, ældre eg, ahorn-domineret skov og bøgeblandskov. I visse af askeskovspartierne er der under-skov af hassel, tjørn, hæg/fugle-kirsebær og vekslende mængder ahorn. Der er en ubetydelighed nåletræ (ædelgran, måske også andre nåletræer). Den eutrofe skovbundsvegetation domineres i store dele af skoven af bingelurt.

Af løvskovsfloraen kan i øvrigt nævnes tjørn, alm. røn, nælde-klokke, feber- og eng-nellikeroed, guldnælde, ny-rebladet ranunkel, akselblomstret og skov-star, skarpfinnet og alm. mangeløv, hvid anemone, mose-bunke, salomons segl, skov-galtetand, fladkravet (?) kodriver (fåtallig), hunde-kvik, skovsyre, krat-/skov-viol, kæmpe-svingel, skov-skræppe, haremadv, alm. næbmos og stribet næbmos.

På fugtig bund vokser alm. mjøduert og kær-høgeskæg.

Den lille skov lige sydøst for Præsteskov er askeskov på leret, til dels vældpræget, næringsrig muldbund på skrånende terræn ned mod et lille bækløb.

Floraen omfatter ahorn, hassel, hæg, brombær, bingelurt (dominant), alm. bjørneklo, haremadv, hunde-kvik, akselblomstret star, dunet steffensurt, engkabbeleje og alm. mjøduert (i de vådeste dele), alm. mangeløv, burre-snerre, fladkravet kodriver, stinkende storkenæb, skov-padderok, spring-balsamin, stor nælde og alm. næbmos (*Oxyrrhynchium swartzii*).

Om *Glattrup Skov* og de øvrige småskove i området er oplysninger ønskelige.

Lokalitetskode, Præsteskov + den lille skov sydøst for Præsteskov:

++ S (incl. S^v) II ▲

do., området i øvrigt, bl.a.: o S IV O

Kilder: 356a, 356b.

24/120 Terrænet mellem Tvingstrup, Blirup, Haldrup, Søvind og Gangsted (incl. Hestehave, Bjelkær, Horshave og Dyrekær m.m.)

Om skovene *Hestehave*, *Bjelkær* og *Dyrekær* er oplysninger ønskelige. *Dyrekær* og den østlige del af *Hestehave* er udprægede skræntskove, som formodentlig er af botanisk interesse.

Horshave ved Tyrrestrup er en lille løvskov med typisk skræntskovskarakter, idet den står på skrånende terræn, der gennemskæres af 1 stor og nogle mindre bækkkløfter. Der er mest tale om bøgehøjskov. I de fugtige eller våde strøg tilkommer vekslende mængder af ask, eller der er tale om stort set ren askeskov. Der ses meget ahorn, dels som opvækst i bøgepartierne, dels som ungskov og dels som skovdannende nogle steder. Af nåletræ findes der i hvert fald 1 stykke med rød-gran og en ganske ny plantning af ædelgran.

Bunden er næringsrig muldbund, gennemgående fug-

tig og på skræntsiderne etc. ofte direkte vældpræget (se nedenfor).

Af floraen i bøgepartierne kan nævnes skov-elm, spidsløn, alm. røn, fugle-kirsebær, selje-pil, brombær, alm. gedebled, alm. hyld, snebær (forvildet), dunet steffensurt, kæmpe-svingel, skov-galtetand, skov-skræppe, skovsyre, miliegræs, lund-rapgræs, skov-salat, akselblomstret og skov-star, skarpbladet fladstjerne, stinkende storkenæb, feber-nellikeroed, bjerg-ærenpris (hyp-pig), glat dueurt, fjærbregne, mose-bunke, enblomstret flitteraks, haremadv, alm. mangeløv, guldnælde, skov-padderok, knoldet brunrod, nælde- og bredbladet klokke, spring-balsamin, gærde-vikke, skov-hullæbe, dag-pragtstjerne, burre-snerre og alm. bjørneklo.

Ved bækløb og i væld ses bl.a. alm. og småbladet milturt, tykbladet ærenpris, lav ranunkel, alm. mjøduert og lyse-siv.

Fra *Tyrrestrup* kendes °farve-reseda.

Mosen øst for Tvingstrup er et kompleks af pilekrat, højstaude-rigkær, tagrørsbevoksninger, åbne tørve- eller lergrave (?) og våde græsningsenge afvekslende med partier med højere terræn og tørre græsningsenge.

Den ufuldstændigt kendte flora omfatter grå pil, gærde-snerre, stor nælde, burre- og kær-snerre, eng-rørhvene, hylde-baldrian, alm. fredløs, græsbladet fladstjerne, kattehal, lådden dueurt, lav ranunkel, glanskapslet siv, eng-forglemmigej, vand-skræppe og kæmpe-bjørneklo.

Lokalitetskode, Horshave: ++ S-S^v II ▽ - ▲
do., mosen øst for Tvingstrup: +/o V-S^v-E II ▲ - O
do., Hestehave, Bjelkær og Dyrekær:
o S IV O (foreløbig kode)

Kilder: 280, 377, 382.

24/121 Terrænet omkring Bavnehøj ved Haldrup

En del af området indgår i Søvind - Brigsted - fredningen (1974).

Foreløbig *lokalitetskode*: o S-V IV O ?

Kilder: 42.

24/122 Bleid Skov

Den lille *Bleid Skov* er blandet løv- og nåleskov. Ca. halvdelen er bøgehøjskov, resten er nåletræ af forskellig alder (rød-gran, sitka-gran, ædelgran). Der er lidt ask, lidt aske-ellesump og i hvert fald lokalt lidt ahorn. Bøgepartierne står på muldbund, men som helhed er floraen ikke videre varieret. Bl.a. kan nævnes spidsløn, alm. og drue-hyld, skov-elm, tjørn, fugle-kirsebær, selje-pil, mose-bunke, haremadv, skov-salat, krybende hestegræs, krat-/skov-viol, fjærbregne, alm. og skarpfinnet mangeløv, enblomstret flitteraks, stinkende storkenæb og alm./skov-høgeurt (på et skovgærde).

Følgende arter synes kun at optræde lokalt: Bingelurt,

salomons segi, aks-rapunsel, skovmærke, bjerg-ærenpris og liljekonval.
I en lille aske-ellesump vokser gul iris, alm. fredløs, liden andemad og bittersød natskygge.

Lokalitetskode: ++ S (incl. S^v) II ▲

Kilder: 376

24/123 Terrænet mellem Østbirk, Fyle, Såby, Trampenbjerg, Lillerup og Sattrup

Terrænet i dette område er for det meste kuperet, og specielt mellem Trampenbjerg og Fyle findes der i terrænlavningerne en del små søer eller kær etc., som ønskes nærmere undersøgt.
I moser ved »Østbirk« (måske = denne lokalitet ?) er tidligere fundet den sjældne °dynd-star.

På en gravhøj mellem Sattrup og Såby vokser den forvildede tornnød (*Acaena novae-zealandiae*).
– Fra Østbirk kendes bl.a. °alm. hjertespad*.

Foreløbig lokalitetskode, bl.a.: o V IV O

Kilder: 83, 92, 280, 299.

24/124 Søvind, Søvind Plantage og terrænet nord for Søvind

Nærmere oplysninger om bl.a. *Søvind Plantage* er ønskelige. – Fra kirkegårdsdiget i *Søvind* kendes °hvid stenurt.

Foreløbig lokalitetskode: +lo S IV O, B III O

Kilder: 280.

24/125 Gangsted – Ballebro – Kirkedal – området

Oplysninger om *Kirkedal* og om småskovene i området ved Ballebro er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, bl.a.: o S IV O

24/126 Terrænet mellem Bygholm, Torsted og Oens
(incl. Hestehave ved Østerhåb)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Hestehave: o S IV O

24/127 Stenagergård, Nyborg, Låge og Låge Skov

Låge Skov består af bevoksninger af mellemdrende bøg iblandet rød-gran, eg og ask, ca. 15-årig kæmpe-

gran og sitka-gran, yngre alm. ædelgran og endelig af ca. 30-årig ask.

Den vestlige del er blandskov af eg, ahorn, bøg og ask. I den østlige del er der en renafdrift (1981).

Af bøgeskovfloraen kan udover de ovenfor omtalte træer nævnes alm. røn, fugle-kirsebær, alm. hyld, hindbær, mose- og bølget bunke, skarpbladet fladstjerne, knoldet brunrod, alm. mangeløv, hvid anemone og bjerg-ærenpris.

Floraen i askepartiet omfatter ahorn, stilk-eg, tjørn, kvalkved, stikkelsbær, alm. hyld, bingelurt, febernellikerod, korsknep, miliegræs, skov-galtetand, knoldet brunrod, alm. bjørneklo, stinkende storkenæb, mose-bunke, vorterod, glat dueurt, dag-pragstjerne, angelik, guldnælde og skvalderkål.

Det såkaldte »Låge Kær«, hvorfra Wiinstedt (1915 a) nævner °trenervet snerre, er nu måske forsvundet.

Ved og i gadekæret i *Nyborg* vokser bl.a. ask, ahorn, hvid pil, bredbladet dunhammer, høj sødgræs, liden og stor andemad, svømmende vandaks, håret star, dunet dueurt og brudelys.

Lokalitetskode, Låge Skov: ++ S II ▲
do., Nyborg gadekær: ++ V III ▲

Kilder: 280, 436, 437.

24/128 Terrænet mellem Hvirring, Molger, Tamdrup Kirke, Korning Østermark, Korning og Hornborg

På *Korning* kirkegårdsdige vokser bl.a. seksradet og rød stenurt, skt. hansurt, »sommersne« (*Cerastium tomentosum/biebersteinii*), alm. mangeløv, bakke-nellige og gåse-potentil (ikke fuldstændig liste).

I *Klaksmølle Dam* vokser bl.a. vandpest. – Ved og i *Neder Vrønding* gadekær vokser bl.a. vand-pileurt, manna-sødgræs, liden og stor andemad, alm. sumpstrå (dominant), håret star og de forvildede arter matrem, grøn mynte og pindsvin-kartebolle.

Oplysninger om bl.a. småskovene ved *Flemming* er ønskelige. – Fra *Skyggerslund* kendes den forvildede °kost-fuglemælk.

Foreløbig lokalitetskode, Korning kirkegårdsdige:
+ B III ▽

do., Klaksmølle Dam: + V III ▲
do., Neder Vrønding gadekær: ++ V-B II ▲
do., skovene ved Flemming: o S III-IV O ?
do., området i øvrigt: ?

Kilder: 42, 280, 366, 367, 419.

24/129 Katstrup, Møballe og terrænet mellem Overby og Ludvigseje-Testrup Skov

På og ved *Katstrup* kirkegårdsdige vokser bl.a. rød, hvid og seksradet stenurt, alm. katost, bukketorn, døvnæl-

de, blød storkenæb, hundepersille, spidskapslet star, hare-kløver, sød astragal, regnfang, »sommørsne« (*Cerastium tomentosum/biebersteinii*), gærde-valmue og kantet perikum.

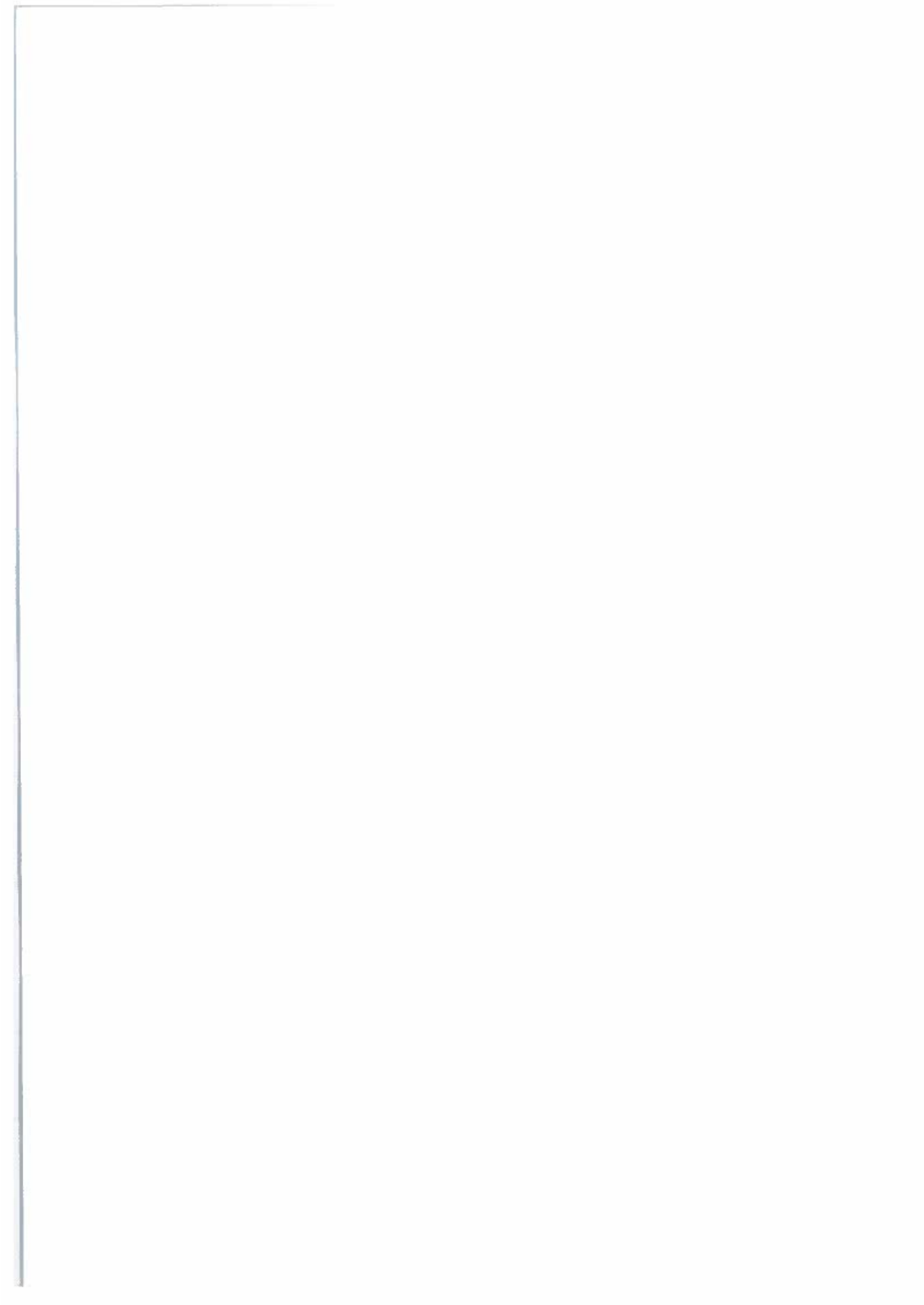
Om småskovene ved *Testrup Gård* og *Møballe* er oplysninger ønskelige.

Lokalitetskode, Kattrup kirkegårdsdige:

+ / + + E II ▽

do., småskovene ved *Testrup Gård* og *Møballe*
(indtil videre): o S IV O

Kilder: 379.

LOKALITETSBEKRIVELSER, TBU DISTR. 25

TBU distrikt 25 ligger helt overvejende i Vejle amt, og kun mindre randområder indgår i hhv. Ribe og Sønderjyllands amter (jvf. teksten nedenfor).

25/1 Vinding Skov + terrænet mellem Vejle og Vinding Skov

og

25/2 Munkebjerg Strandskov, Sellerup Skov og Andkær Vig

Af praktiske grunde behandles de to lokaliteter 25/1 og 25/2 under ét.

Både *Vinding Skov* og *Munkebjerg Strandskov* (= »Andkær Skov«) er udprægede skræntskove, som står på de stejle skrånninger ned mod Vejle Fjord-tunneldalen, og skrænterne er på lange strækninger så stejle, at skovene næsten har karakter af »bjergskove«. Skrænterne gennemføres flere steder af dybe kløfter (*Djævlekløften*, *Ravnsbæk*, *lbæk-kløften* og *Tornhage Bæks kløft* m.fl.). Bundforholdene i skovene veksler stærkt og spænder fra stift ler til sand. I sammenhæng med bundforhold og eksposition for blæst og lys er der en meget stor variation i plantesamfundene, som spænder fra udprægede morbunds- til næringsrige muldbundssamfund. I øvrigt er der mange steder en karakteristisk fordeling af plantesamfundene, idet der på de øvre dele af skrænterne er morbundssamfund (eller mager muldbund), mens bundforholdene på de nedre dele og ved foden af skrænterne er næringsrige og muldbundsprægede, tit tillige med vældkarakter.

Sammensætningen af *Vinding Skov* og *Munkebjerg Strandskov* kendes ikke i detaljer, men det vides, at der foruden bøgeskov o.a. løvskov er vekslende mængder nåletræ (bl.a. rød-gran).

Af floraen kan generelt nævnes kristtorn, tørst, flere brombær-arter (*Rubus langei*, *R. contiguus*, *R. atrichantherus* og *R. leptothyrsos*, korbær, fruebær, alm. og dunet gedebled, rød kornel, hassel, den meget sjældne, lille busk pebertræ (spontan ?), benved, ask, småbladet lind, skov-elm, alm. røn, vedbend, stor frytle, krybende læbeløs, guldnælde, alm., bredbladet og den sjældne bjerg-mangeløv, dunet og tredelt egebregne, kambregne, skov-stilkaks, skavgræs, lund-, skov- og elfenbens-padderok, aks-rapunsel, høgeurt-arter, bjerg-ærenpris, skovmærke, stinkende storke-næb, skov-skræppe, korsknep, lund-fredløs, hunde-kvik, tidlig og sildig skov-hejre, skov-, tyndakset og finger-star, kæmpe-svingel, nikkende flitteraks, druemunke, desmørurt, løgkarse, dansk ingefær, skovmærke, sød astragal, nælde-klokke, liljekonval, vorterod, blå anemone, vår-fladbælg, bingelurt, skovarve, korsknep, skov-hullæbe og den sjældne tætblomstret hullæbe^x, rederod, ægbladet fligblæbe, tyndakset gøgeurt, firblad, hulkravet og storblomstret kodriver, alm. lungeurt, sanikel, skov-galtetand, skov- og krat-viol.

Den største botaniske interesse knytter sig til skov-skrænterne ned mod Vejle Fjord og de dybt nedskårne kløfter. Som nævnt er skrænternes øvre dele tit prægede af morbundssamfund med f.eks. bølget bunke, blåbær, hedelyng, majblomst, kambregne, smuk perikum, flere høgeurt-arter, liden og ensidig vintergrøn og ørnebregne.

På mange af skrænterne optræder stor frytle i aldeles dominerende mængder.

I de næringsrige og +/- vældprægede samfund ved foden af skrænterne og i bunden af de dybe kløfter indgår bl.a. krybende læbeløs, fjerbregne, skovkarse, vandkarse, skov- og tyndakset star, småbladet mildurt, skavgræs, skov-kogleaks, kær-høgeskæg, guldnælde, rederod, °strudsvinge, elfenbens- og skov-padderok, bjerg-ærenpris og den sjældne liden steffensurt.

Af skræntfloraen kan i øvrigt nævnes bjerg-mangeløv, tredelt og dunet egebregne, aks-rapunsel, vedbend, skov-stilkaks og sildig skov-hejre.

Af speciel interesse er den meget sjældne kæmpe-star^x, der findes i visse af kløfterne. Kæmpe-staren har været kendt fra Munkebjerg-området siden 1885.

I forbindelse med skrænternes flora skal den berømte og fredede bestand af taks^x i området omkring *Munkebjerg* nævnes.

Taksen blev opdaget i 1865 af en engelsk ingeniør under anleggelsen af jernbanen langs Vejle Fjords sydside. Inden fredningen i 1933 har bestanden været noget efterstræbt, men nu er den ikke helt lille, og den synes i øvrigt at trives godt (Lægaard & Løjtnant 1980). – Lokalitetsnavnet »lbæk« regnes med en vis sandsynlighed for afledt af det gamle navn »l« for taks. Hvis tydingen er rigtig, peger det på, at taksten har en meget gammel borgerret på stedet.

Fra Munkebjerg foreligger en angivelse af bitter mælkurt, men forekomsten må anses for dubiøs.

Vinding Skov – *Munkebjerg Strandskov* er formodentlig en artsrig moslokalitet, som ønskes nærmere undersøgt. Bl.a. kendes bladmosserne *Hygroamblystegium tenax*, *Cratoneuron filicinum*, *Fissidens adiantoides*, *Rhytidiadelphus loreus* og *R. triquetrus*, *Brachythecium rivulare* og *B. populeum*, *Isothecium myosuroides*, *Plagiothecium nemorale*, *P. laetum* og *Sharpiella striatella*.

Af levermosser er fundet *Conocephalum conicum*, *Riccardia pinguis*, *Chiloscyphus polyanthus* og *Lophocolea bidentata*.

Svampefloraen er formodentlig interessant, men dårligt kendt. Bl.a. er fundet hjortetøffel-arten *Elaphomyces asperulus*.

Bevaring: Skovene ønskes i videst muligt omfang bevaret som løvskove, ikke mindst bøg. Det er uomgængeligt nødvendigt, at kløfternes vegetation ikke ødelæg-

ges f.eks. ved indplantning af nåletræ. Tilsvarende gælder laks-lokaliteten.

Lokalitetskode: +/++/+++ S (incl. S^v) I ▼ - ▽ - ▲

(Sat til I af 3 grunde:

- biotop (artsrig »bjergskov« med fine kløft- og skræntsamfund)
- 20 arter
- I-arter som kæmpe-star og bjerg-mangeløv samt laks, der burde have status som I-art)

Kilder: lok. 25/1 - 2: 5, 7, 8, 28, 33, 139, 151, 152, 160, 163, 164, 178, 190, 197, 207, 208, 214, 225, 228, 245, 246, 251 a, 270, 273, 284, 294, 295, 297, 298, 300, 408, 409.

25/3 Området omkring Brejning (Bregning)

Om *Holtser Hage*, *Sellerupstrand* og vådområdet omkring *Hedeå* øst for *Sellerup Skov* er botaniske oplysninger ønskelige.

I *Brejning Hoved* (32 m) er der ud mod *Vejle Fjord* udformet klinger i en tertiær lagserie med glimmerler og -sand tilhørende den såkaldte »Vejle Fjord Formation« (Larsen & Dinesen 1959) overlejret af kvartært smeltevandssand og -grus. Floraen er lidet interessant. Bl.a. indgår alm. spergel, rundbælg, vild gulerod, hvas randfrø, alm. gyldenris, blåhat og alm./skov-høgeurt.

I *Skansebakken* (sydøst for lystbådehavnen) ses smukke profiler i den ovenfor nævnte »Vejle Fjord Formation« overlejret af smeltevandsaflejringer og moræneler. Skræntfloraen omfatter bl.a. elfensbens-padderok, men er i øvrigt ikke nærmere undersøgt. Om skoven på toppen af *Skansebakken* foreligger oplysninger ikke.

På vejkanterne ved *Den kellerske Institution* optræder en kulsukker-art i stor mængde.

Foreløbig lokalitetskode for Brejning-området:
+/++ E III ▲, S IV O, V IV O

Kilder: 5, 49, 156, 316, 343, 345, 352.

25/4 Gauerlund Skov, Gårslev Skov og Vognkær Enge samt kysten mellem Skansebakken og Gauerlund Skov

I *Gauerlund Skov* indgår bl.a. smukke bøgeskovspartier, men nærmere oplysninger om skoven foreligger ikke.

Kysten mellem *Gauerlund Skov* og *Skansebakken* er præget af tæt kratkov på de lave skrænter, der flere steder skrider ud. I strandbredden eller i skrænterne ses gennemgående små (lokalt lidt større) blotninger i

en tertiær lagserie bestående af plastisk ler (?), søvindmergel samt oligocænt brejning ler og glimmerler- og glimmersandsedimenter tilhørende »Vejle Fjord Formationen« (se beskrivelser hos Eriksen 1937, Larsen & Dinesen 1959 og Friis et al. 1981, upubl.).

I skræntkrattene vokser bl.a. storblomstret kodriver. Floraen ønskes nærmere undersøgt.

Gårslev Skov er en typisk skræntskov på det stejlt affaldende terræn ned mod *Vognkær Enge*. Der indgår en del bøgehøjskov (både oven for skrænterne, på disse og langs *Vognkær Enge*).

Hertil kommer en betydelig mængde nåletræ, dels på skrænterne og dels i skovens nedre dele. Det er især sitka-gran, men også rød-gran, ædelgran og lærk. I nåleskovspartierne er der flere steder store bestande af klatrende lærkespore.

I *Gårslev Skovs* bøgepartier indgår der såvel muldbunds- som morbundssamfund. Som i *Vinding Skov - Munkebjerg Strandskov* er morbundssamfundene især knyttet til skrænternes øvre dele, hvor der kan være smukke samfund domineret af bølget bunke med stor frytle (i mængde mange steder), engelsød, gyldenris, skov-/alm. høgeurt, alm. gedeblad og lyng-snerre. I muldbundssamfundene (især på skrænternes nedre dele og ved foden af disse) indgår bl.a. fugle-kirsebær, hassel, alm. røn, brombær, hindbær, kristtorn, alm. hyld, ahorn, kvalkved, vedbend, aks-rapunsel, guldnælde, skov-/krat-viol, alm. og skarpfinnet mangeløv, skov- og akseblomstret star, skarpbladet fladstjerne, enblomstret flitteraks, dunet steffensurt, kæmpe-svingel, stinkende storkenæb, skov-galtetand, storfrugtet vandstjerne (i pytter på skovveje!), dunet egebregne og storblomstret kodriver (fåtalig).

Skoven gennemskæres af en dyb bækkkløft, i hvis nedre del der findes en våd ellesump med bl.a. knippe- og akseblomstret star, alm. og småbladet milturt, engnellikerod, fjerbregne, dunet egebregne, lægebaldrian, ask, engkabbeleje, kær-høgeskæg, alm. mjødukt, eng-forglemmegej og angelik.

Vognkær Enge (66 ha) er et inddiget og noget afvandet eng- og strandengsområde (fredet i 1970). Dele af *Vognkær Enge* er græsningsenge, andre græsses ikke og er blevet til højstaudeenge eller pilekrat.

På en græsset eng er noteret kær-tidsel, fløjlsgræs, kattehale, kær-snerre, vand-pileurt, knæbøjet rævehale, tudse-siv, tigger-ranunkel, sump-kællingetand, fliget brøndsel og vandnavle.

Lokalitetskode, Gauerlund Skov:
o S IV O (foreløbig kode)

do., kysten mellem *Gauerlund Skov* og *Skansebakken*: + S III O (også foreløbig kode)
do., *Gårslev Skov*: ++ S (incl. S^v) II ▲
do., *Vognkær Enge*: + V (-S^v)-K-KV II ▲

Kilder: 6, 42, 49, 54, 139, 156, 240, 308, 308 a, 318, 343, 345, 352.

25/5 Fladstrand – Høl – området ved munden af Rands Fjord

I midten af forrige århundrede byggedes der vest for *Hølsminde* (Rands Fjords gamle udmunding i Vejle Fjord) en dæmning, hvorved Rands Fjord blev afspærret og gradvis omdannet til en ferskvandssø. Strandsøen mellem slusen og selve Hølsminde kantes af (saltpåvirkede) strandrørsumpe af tagrør (dominant) og strand-kogleaks (co-dominant) med kær-svinemælk, strand-asters, spydbladet mælde, tigger-ranunkel, kryb-hvene og (inderst) ager-svinemælk og burre-snerre.

Floraen i de ferskvandsprægede enge oven for slusen (*Flasken*, *Tøskær* og *Pind(ø)enge* m.m.) er ikke undersøgt, men rummer formodentlig partier af botanisk interesse.

Foreløbig lokalitetskode, strandsøen: + K-KV III ▲
do., området i øvrigt: o V IV O (foreløbig kode)

Kilder: 42, 54, 384.

25/6 Rands Fjord

Som nævnt under forrige lokalitet blev Rands Fjord i midten af forrige århundrede afspærret fra Vejle Fjord ved en dæmning ved Høl. Efter inddæmningen er fjorden siden blevet omdannet til en ferskvandssø bræmme af store tagrørsumpe. Som følge af en massiv tilførsel af næringssalte er fjorden nu så eutrofieret, at den må betragtes som værende biologisk ude af balance (jvf. Vejle Amtskommune 1978: 169). Dette giver sig blandt andet udtryk ved en ganske ringe sigtedybde (omkring 25 cm i perioden 1972-76) og ved en meget skæv fordeling i planktonalge-floret, der ganske domineres af grønalger (herunder *Scenedesmus*-arter). Den submerse vegetation domineredes tidligere (1948) af aks-tusindblad ledsaget af kruset og hjertebladet vandaks, men denne vegetation er nu antagelig stærkt reduceret. Af flydebladsplanter kendes bl.a. gul åkan-de, stor andemad, frøbid og vand-pileurt.

Som nævnt kranes Rands Fjord af store rørsumpe domineret af tagrør. I rørsumpene indgår desuden vækslende mængder af strand- og blågrøn kogleaks, røgræs, kalmus, enskættet og alm. sumpstrå, fliget brøndsel, gul iris og vand-skræppe.

På indersiden af rørsumpene ses flere steder artsrige græsningsenge. Fra sådanne er der langs sydbredden bl.a. noteret (1948): Høj, butblomstret, tandet og manna-sødgræs, eng-svingel, stortoppet rapgræs, tæppegræs, skov- og fladtrykt kogleaks, grå, toradet, trindstænglet, nikkende, kær-, blære-, top-, stjerne-, stiv, tykaksset, langaksset og hare-star, den sjældne tue-star og de meget sjældne hybrider trindstænglet x top-star og grå x top-star, tråd-siv, kødfarvet gøgeurt, vejbred-skeblad, kær- og langbladet ranunkel, engkabbeleje, trævlekrone, vand- og engkarse, kragefod, alm. mjødurt, bukkeblad, eng-troldurt, bidende pileurt, vandarve, angelik, kær-svovlrod, alm. fredløs, gærde-snerle, bit-

tersød natskygge, alm. skjolddrager, vand-mynte, sværevæld, hylde- og tvebo baldrian.

Om det landskabeligt smukke, bakkede terræn på siderne af Rands Fjord (med bl.a. *Nebbegårds Skov*, *Kokkobel*, *Lundskov* og *Egum Skov*) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Rands Fjord og store dele af det omgivende terræn er fredet (1.070 ha, fredet 1968 og 1979).

Foreløbig lokalitetskode, Rands Fjord: + V I ▽ - ▲
do., skovene: o S IV O

(Rands Fjord er sat til I på grund af → 20 arter)

Kilder: 42, 54, 82, 109, 260, 300, 308, 401.

25/7 Brøndsted Skov

Brøndsted Skov er så vidt vides overvejende løvskov, men nærmere oplysninger foreligger ikke. En undersøgelse er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

(Kilder: 42)

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

25/8 Spang Skov + Elbodalen fra Østerskov Station til Bredstrup

25/9 Elbodalen fra Bredstrup til Hvandsbro

25/10 Mølleådal fra Frydendal Sluse til Fiddelhøj

25/11 Øsdal Bæk fra Herslev Gård til Elbodalen

Lokalitetskode, lok. 25/8-11: ?

25/12 Tårup Skov, Tavlov Skov og Elbodalen fra Hvandsbro til Tavlov Gård

De botaniske forhold i *Tårup Skov*, *Tavlov Skov*, *Lunden* og de øvrige skræntskove ved Højrup er ukendte. Undersøgelser af disse skove er ønskelige.

I *Elbodalen* ved Tavlov (enten denne lokalitet eller lok. 25/41) er fundet det meget sjældne bladmos *Philonotis marchica*. Oplysninger om Elbodalen på denne strækning foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o S IV O
do., Elbodalen: +/o V III O ?

Kilder: 302.

25/13 Kysten mellem Hølsminde og Kulvig Havn
(incl. Neder Bøgeskov, Trelde Sande og
Trelde Klint)

Fra kystskrænt-skoven *Neder Bøgeskov* kendes dunet og tredelt egebregne (i smukke bevoksninger). I væld optræder kær-svinemælk og kvan. Neder Bøgeskov ønskes nærmere undersøgt.

Fra *Trelde Sande* kendes strandkål (første fund i TBU distr. 25 er gjort her). – Om vådområdet mellem Trelde By og østenden af Trelde Sande foreligger oplysninger ikke.

Trelde Klint består bl. a. af morænelær. I den østlige ende (ud mod Kulvig) indgår store flager af sort glimmerler. Bortset fra et fund af den i Jylland sjældne vellugtende agermåne i 1959 på skrænter øst for Trelde Sande (= Trelde Klint) er floraen ukendt. En undersøgelse er ønskelig. – Østenden af Trelde Klint indgår i Trelde Næs-fredningen, der skete i forbindelse med Fredericia kommunes erhvervelse af området i 1968.

Foreløbig lokalitetskode, Neder Bøgeskov:
+ S (incl. V & S^v) III O
do., Trelde Sande: + K III O
do., vådområdet ved Trelde Sande: o V IV O
do., Trelde Klint: + E III O

Kilder: 42, 54, 96, 97, 109, 343.

25/14 Trelde Næs Skov

Trelde Næs Skov er et kompleks af skove (*Kirkeskov*, *Trelde Østerskov*, *Selvejerskov* og *Trelde Vesterskov* m. m.), der overvejende er i privat eje (parcelskov fordelt på adskillige lodsejere). Spidsen af Trelde Næs ejes dog siden 1968 af Fredericia Kommune, og samtidig med kommunens erhvervelse af denne del af Trelde Næs blev området fredet (jvf. lok. 25/13).

Trelde Næs Skov er endnu overvejende løvskov på leret bund, idet mellem 2/3 og 3/4 er løvskov, resten nåleskov. Karakteristisk er flere steder forekomsten af det eocæne plastiske ler, blandt andet i klinterne langs østkysten. Disse klinter udviser de for det plastiske ler karakteristiske udskridningsmønstre med vældprægede skredterrasser og -raviner og en +/- kaotisk sammenfiltring af nedskredne træer og buske etc.

Floraen i såvel Trelde Næs Skov som i klintzonen er rig og omfatter for løvskovspartiernes vedkommende (incl. klinterne) blandt andet kristtorn (hyppig), benved, tørst, dunet gedebled, ahorn, spids-løn, ask, avnbøg, engriflet tjørn, hassel, hindbær, brombær-arter (f. eks. *Rubus vestitus*), stilk-eg, kvalkved, alm. røn, hunde-rose, bævre-asp, vorte-birk, selje- og femhannet pil, vedbend, aks-rapunsel, lund-fredløs, rams-løg (nogle steder dominerende), skovkarse, kantet og vinget perikum, skov-byg, sump-fladstjerne, tandrod, storfrugtet vandstjerne, flere høgeurt-arter (bl. a. *Hieracium mega-chætum*), vand-brandbæger (ssp. *barbareifolius*), bakke-gøgelilje (dvs. ssp. *latiflora* = »langsporet gøge-

lilje«), skov-gøgelilje, skov-hullæbe, den sjældne tæt-blomstret hullæbe^x, den meget sjældne stor gøgeurt^x, æglbladet fliglæbe, skov-, akseblomstret og den sjældne tyndakset star, miliegræs, enblomstret flitteraks, tidlig og sildig skov-hejre, knoldet brunrod, nyrebladet rannunkel, vorterod, dunet steffensurt, skov-salat, stinkende storkenæb, druemunke, blå anemone, sanikel, guldnælde, bjerg-ærenpris, småbladet militurt, skovmærke, gærde-vikke, skovarve, alm. og bredbladet mangeløv, fjerbregne, skov-hundegræs, kæmpe-svingel, mosebunke, salomons segl, skov-viol, skarpbladet fladstjerne, skov-padderok, skavgræs, angelik, skov-galtetand, krybende læbeløs, bakke-jordbær, tredelt egebregne, korsknapp, liden vintergrøn, storblomstret kodriver og hvid hestehov.

Som det fremgår af listen, er der hovedsagelig tale om næringsrige muldbundssamfund, men der indgår også partier med mager muldbund eller morbund med f. eks. bølget bunke, liljekonval, håret frytyle, lund-rapgræs og majblomst.

Specielt knyttet til de våde og de dels lysåbne steder på klinterne ses bl. a. tagrør, kær-svinemælk, kær-tidsel, mark-tusindgylden, skov-gøgeurt, eng-nellikerod, vinget perikum, rød kornel, blågrøn star og elfenbens-padderok.

Visse arter fortjener en særlig omtale. Det gælder bl. a. den ovenfor nævnte store gøgeurt^x, der her i landet har præference for to typer af geologisk underlag: Enten skrivekridt eller plastisk ler. Derimod synes en anden af de orkidéer, der vokser på Trelde Næs, nemlig tæt-blomstret hullæbe^x, helt specifikt knyttet til det plastiske ler alene.

Kæmpe-star^x, der i Danmark udover Munkebjerg Strandskov (se lok. 25/2) kun er kendt fra nogle få sønderjyske lokaliteter, er fundet på Trelde Næs i 1973 (Alfred Hansen 1975, upubl.).

I parentes bemærket skal angivelsen af to arter fra Trelde Næs afkræftes: Det gælder den tvivlsomme angivelse af mistelten og den direkte fejlagtige angivelse af taks.

Svampefloraen i Trelde Næs Skov ønskes nærmere undersøgt. – På bøgestammer, der er styrtet ned på stranden, er fundet kløvblad (*Schizophyllum commune*).

Bevaring: Det ville være ønskeligt, om de ikke-fredede dele af skovene kunne fredes, således at i hvert fald de værdifuldste områder belægges med løvtræsbinding.

Lokalitetskode: ++ S (incl. E, V & S^v) I ▼-▽-▲

(Sat til I af 3 grunde:

a. → 20 arter

b. I-arter som stor gøgeurt og kæmpe-star

c. biotop: Fornemt eksempel på artsrig løvskov på plastisk ler)

Kilder: 6, 8, 14, 15, 40, 42, 48, 54, 67, 68, 86, 109, 134, 139, 142, 164, 202, 217, 225, 228, 240, 245, 256,

259, 285, 290, 297, 300, 308 a, 343, 344, 400, 401, 409.

Foreløbig lokalitetskode: + S III O, i øvrigt ?

Kilder: 66, 78.

25/15 Fredericia byområde + kysten nordpå til Trelde Vesterskov

Af *Fredericias Vold*, der omgiver den gamle fæstningsby *Fredericia* (= *Frederiksodde*), er der stadig bevaret betydelige dele. En floristisk undersøgelse af voldter-rænet er ønskelig.

Af de fra *Fredericia* kendte anthropokore arter kan nævnes klase-kortlæbe, bladløs fladbælg (*Lathyrus aphaca*), sneglebælg-arten *Medicago hispida*, storblomstret kongelys og brøndsel-arten *Bidens melanocarpa*.

Mellem *Hyby Lund* og sydenden af *Trelde Vesterskov* ligger det militære øvelsesterræn *Hyby øvelsesplads* med +/- krat- eller skovbevoksede skrænter ned mod *Lillebælt*. En undersøgelse af skrænterne er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, *Fredericia*: + S-E-B III O

Kilder: 53, 130, 216, 217, 219, 224, 228.

25/19 Kysten mellem Den gamle Lillebæltsbro og Hakenør Gård

Denne kyststrækning er præget af et uroligt skræntrelief langs *Lillebælt*. Skrænterne gennemføres af større og mindre dalstrøg og kløfter. Der er talrige småpartier af skræntskov (bl. a. *Sønderskov* og *Børup Skov*). Nogle steder ses smukke profiler i en overvejende sandet, marin, tertiær lagserie tilhørende »Vejle Fjord Formationen«. Lagserien er indgående beskrevet af Friis et al. 1975 (= Radwanski et al. 1975).

De botaniske forhold i dette område er meget mangelfuldt kendt. – Fra strandkrattene vest for *Snoghøj* kendes småbladet elm og den forvildede, fra Nordamerika stammende brombær-art *Rubus spectabilis* og fra *Hakenør* (= *Hagenør*) den ligeledes forvildede skovranke.

Foreløbig lokalitetskode: + S III O, K-H IV O

Kilder: 42, 59, 83, 228, 297, 308 a, 352.

25/16 Stovstrup Skov – Fuglsang Skov – Hannerup Skov + Erritsø Mose med omgivende terræn

Fra *Hannerup Skov* kendes brombær-arten *Rubus phyllothyrsos* (eneste lokalitet i Danmark) og den sjældne tætblomstret hullæbe*.

Oplysninger om lok. 25/16 foreligger i øvrigt ikke. En nærmere undersøgelse er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, skovene:
dels + S III O, dels o S IV O
(foreløbig kode)

do., *Erritsø Mose*: o V IV O

Kilder: 228, 409.

25/20 Kysten mellem Hakenør Gård og Skærbækværket

Botaniske oplysninger om kystskrænterne er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o K-E-S O IV

Kilder: 81, 242, 308 a.

25/21 Terrænet mellem Studsdal – Oddersted og Skærbæk (incl. Studsdal Vig)

Botaniske oplysninger er ønskelige.

Lokalitetskode: ?

25/17 Terrænet mellem Erritsø – Sanddal og Den nye Lillebæltsbro

Oplysninger om kyststrækningen og de små skovparceller i dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o K (-E)-S IV O

25/22 Gudsø Vig – Hulskov – Hovens Skov – Eltang Vig – området (incl. Krabborre og Kidholme)

Floraen på strandengene langs *Gudsø Vig* er ikke nærmere undersøgt. Ved *Hovens Skov* er der tidligere (1951) set overgangssamfund mellem strandenge og rigkær med tæppegræs, strand- og kær-trehage, rødbrun kogleaks, vibefedt, kær-, næb- og loppe-star samt den tueformede var. *recta* af alm. star.

I *Hovens Skov* indgår smukke bøgeskovspartier, men skovens sammensætning kendes i øvrigt ikke nærmere. Floraen er dårligt kendt, men vides at omfatte kristtorn, skov- og den sjældne tyndakset star, skov-padde-

25/18 Kysten mellem Den gamle og Den nye Lillebæltsbro (incl. Lyngs Odde og Snoghøj)

Fra *Snoghøj* kendes den fra Nordamerika stammede brombær-art *Rubus spectabilis* (forvildet) og den sjældne hybrid mellem nøgle- og skov-skræppe. Oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

rok, skov-gøgelilje, rederod og høgeurt-arterne Hieracium subaustrium, H. marginelliceps, H. fioniae og H. ornatum.

I skræntskoven *Hulskov* ved nordvestenden af *Eltang Vig* er fundet fjer-knopurt, dansk ingefær, smuk perikum, skov-byg, tidlig skov-hejre, hunde-kvik, bleg og mellembrodte star, druemunke, aks-rapunsel, skov-gøgelilje, bjerg-ærenpris, rosen-dueurt og opret hønsetarm (sidstnævnte langs skovveje).

Eltang Vig er en arm af Lillebælt, der var inddiget og afvandet, indtil dæmningen for få år siden blev gennembrudt og området atter dækket af havvand. Ved havets generobring er *Eltang Vig* atter blevet til en usædvanligt smuk fjordarm omgivet af kuperet terræn med skove og dyrkede marker.

Ved bredden findes nu »juvenile« tagrørssumpe med strand-asters, strand-kogleaks, spyd- og strand-mælde, sandkryb, alm. kvik, røgræs, enskælet sumpstrå, strand-trehage, harrilgræs og kær-svinemælk. Under indtryk af områdets nuværende landskabelige skønhed ville det være ønskeligt, om området nu kunne bevares som en fjordarm. Også som biologisk undersøgelsesområde har det værdi.

På strandene (der altså hele tiden har henligget som sådanne) øst for diget og i de ledsagende strand-rørsumpe vokser bl. a. strand-kogleaks, kveller, strand-asters, sandkryb, strand-trehage, harrilgræs, krybhvene, strand-svingel, strand-vejbred, langstillet havgræs, ager-svinemælk, spyd- og strand-mælde, strand-annelgræs og kødet hindeknæ.

Ved *Elvig Høj* er der næsten 30 m høje og stejle, skovklædte skrænter ud mod Lillebælt. Vigtige arter i bundfloraen er vedbend, skov-stilkaks, druemunke, rams-løg og finger-star foruden aks-rapunsel og bjergperikum. Skovskrænterne kendetegnes ved en rigdom af høgeurt-arter (Hieracium fioniae, H. marginelliceps, H. sagittatum, H. greisdalense, H. pseudanfractum, H. subaustrium og H. chrysoprasium var. polyphyllum).

Om den lille ø *Krabborre* i Gudsø Vig foreligger oplysninger ikke. – På *Kidholm(e)* voksede tidligere + hasselurt, + pebertræ og + rosen-katost, formodentlig efterkommere fra dyrkning (Wiinstedt 1929).

Foreløbig lokalitetskode, Gudsø Vigs strandenge og enge: +/o V-K^v-K II O

do., Hovens Skov: + S II O
do., Hulskov: + S II O
do., Eltang Vig: + K-K^v II ▲
do., Elvig Høj: + S II ▼
do., Krabborre: o K IV O
do., Kidholm(e) bl. a. o K-S IV O

Kilder: 38, 222, 287, 392.

25/23 Terrænet mellem Nr. Bjert, Kildegård ved Drejens, Drejens Odde og Nyby Strandhuse

I og ved strandkragtet (på lerede, +/- vældprægede og +/- åbne brinker) mellem Nyby Strandhuse og skoven

ved institutionen Luisehøj er noteret bjerg- og smuk perikum, aks-rapunsel, sød astragal, bredbladet timian, skov-hullæbe, sildig skov-hejre, skov-stilkaks, rams-løg, mark-tusindgylden, blågrå siv, bittermælk og elfenbens-padderok.

På engen langs *Kolding Fjord* er tidligere fundet vibefedt, vandnavle, samel, sump-kællingetand, trindstænglet og den sjældne ræve-star og kvan.

På skrænter vest for Luisehøj-skoven er fundet hulkravet kodriver, engelsk visse, mark-tusindgylden, bakketidset, lav tidset, liden fugleklo, bakke-svingel, bredbladet timian, stribet kløver, fladstrået rapgræs, gyvel, opret hejre og (i væld) rundbladet soldug. – Det vides ikke, om disse (eller nogle af disse) arter stadig findes.

I *Luisehøj-skoven* vokser kambregne, tredelt egebregne, lund-fredløs, guldnælde, bjerg-ærenpris, liden vintergrøn, dansk ingefær, druemunke, smuk og bjergperikum, spidsbladet steffensurt, lund-fredløs, flere høgeurt-arter (bl. a. Hieracium vulgatifforme) og rams-løg (nogle steder i mængde). – Fra et ikke nærmere lokaliseret krat øst for skoven kendes °sort fladbælg.

Foreløbig lokalitetskode, strandkragtet øst for Strandhuse: + S-S^v-E II O

do., engene langs Kolding Fjord: + V-K^v II O
do., skrænterne vest for Luisehøj-skoven: + E-V II O ?
do., Luisehøj-skoven: + S II O

Kilder: 135, 287.

25/24 Apotekereng og Kobbelskov ved Nr. Bjert (med omgivende terræn)

Om selve °Apotekereng og Kobbelskov foreligger botaniske oplysninger ikke. På strandene vest for Strandhuse er tidligere fundet en tæt bevoksning af °eng-byg.

Fra *Strandhuse* kendes de antropokore arter °svaleurt, °akeleje, °pilebladet asters, °sødskærm, °toårig høgeskæg og °pyrenæisk storkenæb.

Vest for °strandengen ved Strandhuse løber jernbanen Kolding – Fredericia på en banevold, og neden for den er der i strandsumpe bl. a. noteret vand-brunrod, strand-svingel, grøn mynte, elfenbens-padderok, sump-kællingetand og vandkarse.

Foreløbig lokalitetskode, Apotekereng + strandengen vest for Strandhuse: +/o V-K^v (-K) III O ?

do., Strandhuse: + B II O ?
do., strandsumpe ved jernbanen: + V II O

Kilder: 135, 190.

25/25 Kolding Byområde

I tidens løb er der fundet en lang række anthropokore arter i Kolding, hvoraf kan nævnes tornet salat, ager-svinemælk (ssp. uliginosus), udspærret hejre (*Bromus squarrosus*), spæd dueurt (*Epilobium ornatum*), storblomstret og klase-kongelys, abeblomst (*Mimulus luteus*), tvebo galdebær, burre-skærm, jomfrukam, fodangel, bladløs fladbælg, mursennep, havrerod, egernhale, italiensk rajgræs, koriander, hjørneklap- og karsearter, strand-skræppe, ager-ranunkel, pigfrø, konellike, hanespore og kanariegræs.

Den nuværende flora på *Koldinghus* er kun delvis kendt. Blandt andet findes (1983) her døvnælde, rank vejsennep, mørk kongelys, alm. katost, skov-galtetand, feber-nellikero, skov-salat, haremad, skvalderkål og marts-viol.

Slottet brændte i 1808, og floraen i 1908 (dvs. i 100-året for branden) er indgående beskrevet af J. S. Deichmann Branth (Bot. Tidsskr. 28, 1908). – Resterne af slotshaven var tidligere kendt som voksested for de meget sjældne, indførte arter + galnebær, °slangerod og °slangeurt foruden humle, svalbeurt, hvid hestehov og rød hestehov (sidstnævnte findes stadig i mængde).

Kolding Slotsø har tidligere i en lang årrække modtaget urensset spildevand fra de omkringliggende byområder, men spildevandstilførslen er nu blevet væsentligt begrænset. Søen er stadig stærkt eutrofieret, med en gennemsnitlig sigtedybde i 1972-76 på under 50 cm (visse målinger så lavt som 16 cm).

Plankton-floret præges af blågrøn-alger (arter af slægterne *Aphanizomenon*, *Microcystis*, *Gomphosphaeria* og *Anabaena*), af grøn-alger (arter af *Pandorina*, *Chlamydomonas*, *Pediastrum*, *Scenedesmus*, *Tetrastrum*, *Goniochloris* og *Monoraphidium*) samt af kiselalger (arter af *Stephanodiscus*, *Cyclotella*, *Asterionella*, *Synedra* og *Nitzschia*).

I den dårligt kendte bredvegetation indgår tagrør, vandpileurt, nøgle-skræppe, sværtevæld og gul iris.

Fra Kolding foreligger et af de få fund af °have-brøndkarse (fund fra 1850). – Om luftkvalitetsmålinger i Kolding 1979-80, se Vejle amtskommune 1981.

Foreløbig lokalitetskode, Kolding byområde som helhed: + B III O ?
do., Koldinghus med omgivelser: + B (-E) III O
do., Kolding Slotsø: + V III ▲

Kilder: 18, 21, 42, 47, 70, 77, 85, 123, 130, 135, 136, 215, 217, 219, 222, 228, 242, 260, 267, 393, 455.

25/26 Kysten mellem Rebæk og Løger Odde

Botaniske oplysninger foreligger ikke, men denne kyststrækning med skove, strandskrænter, strandkrat og enge langs *Kolding Fjord* er formodentlig af interesse.

Foreløbig lokalitetskode: o S-E-VIK^v-K IV O

25/27 Agtrup Vig + hele kysten mellem Løger Odde og Stenderup Nørreskov (incl. Skarre Odde)

Denne kyststrækning med stejle skrænter, strandkrat etc. rummer sandsynligvis partier af botanisk interesse. Oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o K-E-S IV O?

25/28 Stenderup Nørreskov og Stenderup Midtskov (incl. Løver Odde og Rønshoved)

Stenderup Nørreskov rummer meget løvskov på muldbund, bl.a. smuk bøgehejskov. Desuden indgår der ungskov af bøg og yngre bøg, mellemaldrende eg, ung askeskov, poppel, grå el (ved Madsbæks nedre løb) og flere stykker med nåltræ (mest rød-gran, men også 2 ædelgran-arter). De her nævnte oplysninger om skovsammensætningen stammer fra en relativt kort besigtelse af skoven i 1980 og er langt fra fuldstændige. Skoven synes for det meste at være præget af muldbundssamfund, men i forblæste partier tilkommer der samfund med bølget bunke, skov-jomfruhår, krybende hestegræs og lund-rapgræs m.m.

I bøge- o.a. løvskovspartier på muldbund vokser kristtorn, selje-pil, hindbær, brombær, alm. gedeblad, stilk-eg, vedbend, skov-padderok, ager-padderok (skovform), miliegræs, glat dueurt, stor frytle, stinkende stor-kenæb, alm. og skarpfinnet mangeløv, skov-skræppe, mose-bunke, skovmærke, dunet steffensurt, guldnælde, fjerbregne, kæmpe-svingel, skov-galtetand, skov-viol, akselblomstret og skov-star, eng-nellikero og alm. mildurt (våde steder), skarpbladet fladstjerne, skov-hullæbe, knoldet brunrod, angelik, sildig skov-hejre, nyrebladet ranunkel, skov-falm, høgeurt, skovkarse, lund-fredløs, smuk perikum, bidende pileurt, bjerg-ærenpris, korsknep, skov-stilkaks og nælde-klokke.

I gammel granskov er bl.a. noteret lyng-snerre.

Madsbæk løber i en dybt nedskåret skovkløft, på hvis sider stor frytle flere steder optræder i mængde. Mellem Madsbæk og Løver Odde er der lave eller lidt højere skrænter, som dels bærer en art skovbrynsvegetation og dels (nogle steder) viser åbne skred i moræneler og i sand (tertiært eller kvartært?). I skovbrynsvegetationen indgår bl.a. stilk-eg, bøg, slåen, grå og seljepil, alm. røn, alm. ædelgran, bævre-asp, grå poppel, gyvel, havtorn, hindbær, brombær, rød-gran, grå el, engelsød, gyldenris, stor frytle (i mængde!), smalbladet o.a. høgeurt-arter, bølget bunke, rundbladet klokke, muse-vikke, alm. og skarpfinnet mangeløv og skov-salat.

På den sandede eller lidt stenede strand neden for skrånningerne vokser bl.a. kær- og ager-svinemælk, strandarve, kær-galtetand, spyd- og strand-mælde, marehalm og kvan.

På *Løver Odde* (= *Løverodde*) er tidligere fundet den sjældne °spæd kløver og i skovkanten °hybriden mellem kær- og skov-galtetand. Her ligger nu Kolding Kommunes campingplads.

De skovklædte skrænter sydøst for Løver Odde rummer bøgeskovspartier, hvor stor frytles flere steder står i så imponerende og tætte bestande, at al anden bundvegetation udelukkes. I denne vegetation er små buske af kristtorn dog hyppige. Hvor stor frytles står mindre tæt, tilkommer bl.a. vedbend, skov-padderok, skov-løg, skov-hullæbe, rederod, ægbladet fliglæbe, sanikel, skov-vikke, druemunke, gyldenris, aks-rapunsel, flere høgeurt-arter, skovstjerne, bølget bunke, engelsød og alm. gedeblad.

Sydligere er skrænterne bevokset med et mere blandet sammensat krat med slåen, stilk-eg, tørst, grå el, skov-æble, grå, øret og selje-pil, lærk, bjerg-fyr, brombærarter, bævre-asp, grå poppel, alm. ædelgran, alm. røn og tjørn. Af urter indgår bl.a. læge-baldrian, alm. mangeløv, fjerbregne og aks-rapunsel.

I *Rønshoved* er der profiler i vandret liggende sandaflejringer med brune eller sorte limonitudfældninger (kvarteret eller måske tertiært og i så fald muligvis tilhørende den tertiære lagserie beskrevet fra Hagenør og Børup af Friis et al. 1975, jvf. lok. 25/19).

Fra bøgeskovspartier på muldbund i *Stenderup Midtskov* kendes kvalkved, skov-elm, ask, brombær, alm. gedeblad, vedbend, dunet steffensurt, stinkende stor-kenæb, skov-/krat-viol, glat dueurt, alm. mangeløv, den sydøstjysk udbredte uldhåret ranunkel, skov-galtetand, feber-nellikrod, skov-jordbær, skov-byg (hyppig), akselblomstret og skov-star, lund-fredløs, skarpbladet fladstjerne, alm./skov-høgeurt, mose-bunke, skov-skræppe, gærde-vikke, enblomstret flitteraks, angelik, skovmærke, skov-hullæbe, miliegræs, guldnælde, fjerbregne, kæmpe-svingel, sildig skov-hejre, skarpbladet fladstjerne, burre-snerre, stor frytles og bølget katri-nemos (*Atrichum undulatum*).

I sydbrynet indgår bl.a. bøg, stilk-eg, æble, bævre-asp, grå poppel, slåen, brombær, hassel, ask, ahorn, rose, tjørn, skov-elm, selje-pil, hindbær, kvalkved, avnbøg, (af størrelse som et lille træ), rød kornel, lådden perikum, alm. agermåne, skov-skræppe, lund-rapgræs, skov-galtetand og alm. mangeløv.

Nørreskov og Midtskov er dårligt kendt med hensyn til svampe, men en række af de almindeligste bøgeskovs-svampe er dog fundet. Af sjældnere svampe kan nævnes skærmformet knippeporesvamp (*Polyporus umbellatus*) under gamle ege.

Mellem Midtskov og Nørreskov ligger der langs Lillebælt et åbent parti med agerland. Strandskrænterne herunder rummer bl.a. slåenkrat med bugtet kløver, skov-jordbær, lådden og smuk perikum, skov-fladbælg, tadder-vikke og blågrøn star.

Lokalitetskode, Nørreskov & Midtskov: ++ S II ▲
do., strandzonen under ét: +/++ K-H-E-S II ▲

Kilder: 144, 250, 278, 287, 288, 340, 341.

25/29 Stenderup Sønderskov

Stenderup Sønderskov synes overvejende at være løvskov på muldbund (gammel egeskov, bøgehøjskov +

ung bøgeskov med iblanding af eg og ask). Der er en del nåleskov (gammel og ung rød-gran, ung ædelgran m.m.) Egentlig morbund er ikke set, men partier med bølget bunke forekommer dog.

Af floraen i bølge- og egeskovspartierne på muldbund kan nævnes avnbøg (af størrelse op til et lille træ), kvalkved, brombær, ahorn, ribs, den sydøstjysk udbredte uldhåret ranunkel (hyppig !), alm. og skarpfinnet mangeløv, sildig skov-hejre, miliegræs, skovmærke, mangelblomstret frytles (!), stor frytles, fjerbregne, skov-galtetand, knoldet brunrod, stinkende stor-kenæb, skov-hullæbe, skov-byg, lund-rapgræs, kæmpe-svingel, dunet steffensurt, bjerg-ærenpris, akselblomstret og skov-star, skarpbladet fladstjerne, gærde-vikke, korsknapp, krat-/skov-viol, lund-fredløs, skovkarse og krybende hestegræs.

Langs veje og i lysåbne partier ses lådden perikum som et karakteristisk indslag, nogle steder i selskab med kransbørste.

Lyngmose afviger fra resten af skoven ved at være en tidligere Sphagnum-mose, nu bevokset med birk og sitka-gran.

Mod Lillebælt afgrænses Sønderskov af lave skrænter eller klinter. På stranden under disse vokser bl.a. kærsvinemælk.

Lokalitetskode, Sønderskov: ++ S II ▲
do., stranden: + K III O

Kilder: 42, 250, 342.

25/30 Terrænet mellem Midtskov og Stenderup Sønderskov

Omkring *Stenderup Hage* er der mellem Midtskov og Sønderskov et åbent, svagt bølget agerland opdelt af diger og levende hegn. Stedvis markerer enkeltstående egetræer skellene.

Nærmere botaniske oplysninger foreligger ikke.
– Området er fredet i 1974.

Lokalitetskode: ?

Kilder: 41, 42, 54.

25/31 Solkær Å + kysten mellem Stenderup Sønderskov og Mosehuse

Det vides ikke, om engene langs *Solkær Å* stadig eksisterer eller om de er opdyrkede. – På en skrænt ud mod Binderup Bugt (= Mosvig) ved åens udløb er fundet smalbladet rapgræs. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig *lokalitetskode*: + E III O, V IV O

Kilder: 41, 54, 96.

25/32 Varmark Skov

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/33 Terrænet mellem Binderup og Binderup Bugt
(incl. Bjertstrand og Vindemose).

Botaniske oplysninger foreligger ikke, men er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O, K IV O

Følgende lokaliteter ligger i Sønderjyllands amt og er beskrevet i »Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter« bind 4, 1983:

25/34 Grønninghovedstrand og hele terrænet mellem Skamlingsbanke, Agerbjerg og Østerlide ved Binderup Bugt

25/35 Kysten mellem »Østerlide« og »Lindely«

25/36 Kysten mellem »Lindely« og Strandgården ved Hejlsminde

25/37 Hejlsminde, Hejls og en del af Hejlsminde Nor

25/38 Bjert Skov
(øst for Sdr. Bjert)

Botaniske oplysninger foreligger ikke. – NB. Denne skov er *ikke* det samme som Bjert Skov ved Nr. Bjert (se lok. 25/112).

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/39 Binderup Mølleå + terrænet mellem Agtrup, Sdr. Bjert og Sdr. Stenderup

Fra et °stengærde ved Sdr. Bjert (angives også som »Sdr. Stenderup«) kendes en formodentlig forvildet forekomst af den meget sjældne °tornfliget skjoldbregne^x. – Om *Binderup Mølleå* foreligger oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: +/o B IV O, V IV O

Kilder: 178, 294.

25/40 Birkemose (ved Eltang) og Gudsø Å oven for Gudsø Mølle

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O

25/41 Elbodalen mellem Gudsø og Tavlov

Der er formodentlig partier af botanisk interesse i °engene i *Elbodalen* (langs *Spang Å*) og i skræntskovene på dalsiderne. En nærmere undersøgelse er ønskelig.

Fra jernbanelinjen ved *Tavlov* kendes den meget sjældne, indslæbte °skorem (1952, nu måske forsvundet).

Foreløbig lokalitetskode, Elbodalen: o V-E-S IV O
do., jernbanen: + B III/IV O

Kilder: 19, 216, 302.

25/42 Kobbelskov ved Sdr. Vildstrup

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/43 Fovslet Skov

I Fovslet Skov indgår bl.a. eutrofe bøgeskovspartier af østjysk type samt lidt °egeskov. Floraen omfatter fjerknopurt, skov-hullæbe, lund-fredløs, aks-rapunsel, skov-gøgelilje, opret hønsetarm (langs skovveje), lundfladstjerne (ssp. *montana*), skov-padderok, liden vintergrøn, smuk perikum, spidsbladet steffensurt, skovkogleaks, bjerg-ærenpris samt flere høgeurt-arter (*Hieracium danicum*, *H. pseudotorticeps* og *H. ornatum*). I skovsumpe vokser mangeløv-arter og tandet sødgræs. Nærmere oplysninger om Fovslet Skov er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S (incl. S^v) II O

Kilder: 10, 287.

25/44 Svanemose ved Fovslet

Svanemose var tidligere en stor *Sphagnum*-mose eller højmoser, der som følge af tørvegravning nu fremtræder som et uoverskueligt kompleks af +/- vandfyldte tørvegrave i forskellige tilgroningsstadier, åbne hængesæk- og højmoserpartier og forskellige typer af sumpskov (ask og rød, el) med frodig underskov og bundflora. Dele af mosen præges af *Sphagnum*-dominerede højmoser- eller fattigkærspartier, og i disse oligotrofe samfund indgår arter som klokkeling, benbræk, tue-kogleaks (ssp. *caespitosus*), aflangbladet vandaks, hvid næbfrø, liden og slank blærerod. I tørre, oligotrofe partier vokser hedelyng, ørnebregne og revling.

Foruden oligotrofe partier er der mere næringsrige partier med rigkær- eller tilmed ekstremrigkær-samfund. I sådanne vokser (eller voksende) arter som vandklaseskærm, vinget perikum, langbladet ranunkel, den meget sjældne °løgurt^x og skorpionmos (*Scorpidium scorpioides*).

I Svanemose er tidligere fundet den meget sjældne orkidé ^okoralrod^x og ved mosens rand den ligeledes meget sjældne, indslæbte ^obrun kløver.

Af svampe skal nævnes den sjældne og truede art nøk-ketunge (*Mitruła paludosa*), som vokser i rindende vand om foråret.

Nærmere oplysninger om Svanemose er meget ønskelige.

Ved *Fovslet Gd.* er fundet hulrodet lærkespore, som bortset fra Als er meget sjælden i Jylland. Forekomsten skyldes måske indplantning.

Foreløbig lokalitetskode, Svanemose: + V-S^v II O

(men I, hvis I-arterne ^oløgurt og ^okoralrod stadig findes)

Kilder: 10, 23, 42, 67, 81, 130, 138, 158, 224, 286, 287.

25/45 Drenderup Skov

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/46 Søgård Sø ved Vamdrup

Trods den forholdsvis hurtige vandgennemstrømning er Søgård Sø en eutrofieret sø med en gennemsnitlig sigtedybde under 50 cm (ca. 40 cm i perioden 1972-76). Ifølge Iversens undersøgelse i 1926 (Iversen 1929, lok. 48) var der da veludviklede rørsumpe med sø-kogleaks, tagrør og alm. sumpstrå m.m., små flydeblads-associationer af hvid og gul åkande, svømmende vand-aks og vand-pileurt og en submers vegetation af ^okredsbladet vandranunkel, ^oaks-tusindblad, ^onåle-sumpstrå og flere ^ovandaks-arter. Om de submerse arter og ^okrebseklo (som også fandtes dengang) stadig findes, vides ikke.

Tidligere er også fundet kransnåltalgen ^oChara tomentosa.

Foreløbig lokalitetskode: + V II O ?

Kilder: 110, 205, 260.

25/47 Kolding Ådal fra Kolding til Ejstrup

I bunden af den markante Kolding Ådal er der på lange strækninger rigkærs-samfund, men nærmere oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V-E-S IV O

Kilder: 287.

25/48 Åkær Å + Drabæks Mølleå mellem Ejstrup og Lunderskov

Om vådbunds-, skrænt- og skovsamfundene i dette område er nærmere botaniske oplysninger ønskelige. Et fund af den meget sjældne ^olæge-kvæsurt (måske en af de få forekomster i Jylland, der kan tænkes at være spontan ?) synes at være gjort i ådalen her. En eftersøgning af kvæsurten og en nærmere undersøgelse af området som helhed er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: o/+ V-E-S IV O ?

Kilder: 82, 298.

25/49 Åkær Å - dalen mellem Hesselvad Bro og Skovhus Bro

Herfra kendes askemose- og eng-samfund med bl. a. elfenbens-padderok, skov-kogleaks, kål-tidsel, hjorte-trøst, blære-, bleg og blågrøn star, fladtrykt kogleaks, gul iris, hulkravet kodriver og vand-brandbæger.

Nærmere oplysninger er ønskelige.

NB. Ådalen ligger dels i Vejle og dels i Ribe amt.

Foreløbig lokalitetskode: + V-S^v II O

Kilder: 25.

25/50 Gejsing Skov - Gesten Skov - Glibstrup Skov

Se Ribe amt.

25/51 Dons - søerne med omgivende terræn

(incl. Dons Nørresø, Dons Søndersø, Stallerup Sø, Vester-Nebel Å og Almind Å)

Dons Nørresø og *Søndersø* er begge lavvandede og som følge af spildevandstilledning stærkt eutrofierede søer med ringe sigtedybde (omkring 30 cm i algernes vækstsæson).

Væsentligste vandtilløb sker via *Almind Å* (til *Nørresø*). Ved *Soldaterbro* er der afløb fra *Nørresø* og videre til *Søndersø*, som igen afvandes via *Almind Å* i den syd-vestlige ende.

Langs bredden af *Nørresø* ses for en stor del græsningsenge, der ned mod søen glider over i +/- nedbidte telmatiske rørsumpe, der længere ude glider over i limnisk rørsumpe. Ved nordbredden indgår et større område med tagrørssumpe og pilekrat.

Eng- og rørsumpfloraen langs *Nørresø* er artsrig. Vest for *Soldaterbro* er således bl. a. noteret (1983) tagrør, blågrøn kogleaks, smalbladet dunhammer, kalmus, røgræs, gul åkande (på selve søfladen), gifttyde, fliget brøndsel, ager-mynte, eng- og sump-forglemmigej, vand-skræppe, gåse-potentil, knæbøjet rævehale, sværtvæld, kær-ranunkel, vand-peberrod, vejbred-skeblad, alm. sumpstrå, vand-brandbæger, vand- og fer-

sken-pileurt, engkabbeleje, kragefod, alm. skjolddrager, sump-kællingetand, alm. og dusk-fredløs, vandnavle, nikkende og hare-star, tudse- og lyse-siv, kærdueurt, fløjlsgræs, djævelsbid, alm. brunelle, kær-snerre, alm. syre, muse-vikke, kær-trehage, bukkeblad, grå pil og angelik.

Ifølge Vejle amtskommune (1980) domineres planktonflore under forårets produktionsmaxima af kiselalgen *Stephanodiscus hantzschii*. Fra sidst i maj til hen på efteråret dominerer grønalger af slægten *Scenedesmus*, men også rekylalgen *Cryptomonas ovata* er hyppig i denne periode.

Dons Sønder sø omgives som *Nørresø* blandt andet af tagrørssumpe og græsningsenge. At den er eutrofieret som *Nørresø*, viser sig i planktonspektret, der også her periodevis domineres af kiselalgen *Stephanodiscus hantzschii* og grønalger af slægten *Scenedesmus*. Nærmere oplysninger om bredvegetationen er ønskelige.

I *Søndermose* vest for *Sønder sø* indgår komplekser af eutrofe græsningsenge, ugræssede højstaude-enge, pilekrat, birkeskov eller -krat samt elle-bevoksninger. I et sådant kompleks ved *Pilebro* er bl. a. noteret (1983): Bredbladet og smalbladet dunhammer, frøbid, gifttyde, grenet pindsvineknop, gul åkande, liden andemad, vand-peberrod, sump-kællingetand, bittersød natskygge, høj sødgræs, stor nælde, muse-vikke, kær- og burre-snerre, alm. mjøduert, grå og femhannet pil, vand-skræppe, vand-pileurt, lådden og kær-dueurt, alm. og dusk-fredløs, gul iris, sværtevæld, engkabbeleje, humle, angelik, glanskapslet og lyse-siv, rørgræs, næb- og nikkende star, kær-galtetand, stor andemad, blågrøn kogleaks, vandnavle, gåse-potentil, eng- og sump-forglemmigej, lav ranunkel, alm. skjolddrager, nikkende brøndsøl, bidende pileurt, hvid åkande og vejbred-skeblad.

Stallerup Sø er som *Dons søerne* en stærkt eutrofieret sø med ringe sigtedybde. Den omgives af græsningsenge og rørsumpe samt pilekrat m. m. Landskabeligt ligger den meget smukt, med +/- stejle, græssede skråninger langs østsiden.

I græsningsengene og rørsumpene langs bredden vokser bl. a. tagrør, høj sødgræs, vand-skræppe, smalbladet og bredbladet dunhammer, grå pil og en langbladet pile-art eller -hybrid, kær-tidsel, kær-galtetand, nikkende og fliget brøndsøl, bittersød natskygge, kær- og burre-snerre, angelik, sump-kællingetand, alm. skjolddrager, lav ranunkel, sværtevæld, alm. mjøduert, fersken- og vand-pileurt, alm. syre, nøgle-skræppe, rørgræs, nyse-røllike, eng-forglemmigej, lyse-siv, hare- og top-star, eng-rørhvene, vand-mynte og vandnavle. *Stallerup Sø* indgår i opstemningssystemet oven for *Harte-Værket*.

Vester Nebel Å løber i et smukt, smalt dalstrøg, der oven for *Elkærholm* præges af botanisk interessante, flere steder vældprægede skræntskovspartier med en varieret flora. Blandt andet indgår (eller har indgået) bjerg-ærenpris, guldnælde, aks-rapunsel, skov-galtetand, lund-fladstjerne (begge underarter), sump-fladstjerne, krybende læbeløs, hulsøv, smalbladet og bredbladet mangeløv, lund-padderok, skavgræs, stor

frytle, stinkende storke-næb, skov- og akselblomstret star, høgeurt-arten *Hieracium marginelliceps*, vand- og skovkarse, småbladet milturt, smuk og vinget perikum og tyndakset gøgeurt.

På de vådeste steder i den smalle dalbund var der i hvert fald tidligere interessante sump-partier (se T. Christensen 1952: 95-96).

Lokalitetskode, *Nørresø*: +/++ V (incl. S^v) II ▲
do., *Sønder sø* +/++ V (incl. S^v) II ▲
do., *Søndermose*: +/++ V (incl. S^v) II ▲
do., *Stallerup Sø*: + V (incl. S^v) II ▲
do., *Vester-Nebel ådal*:
+ S (incl. S^v) II ▽ (skovene)
+ V II/IV O (selve ådalen)

Kilder: 38, 42, 58, 137, 139, 260, 265, 287, 391, 394.

25/52 Egholt Skov

Blandet løv- og nåleskov, tilsyneladende ca. halvt af hver. Af løvskov er der mest bøg (hovedsagelig højskov). Desuden er der flere askemoser, lidt gammel egeskov, lidt blandet løvskov (eller krat) med eg, dunbirk, bøg, ask og hindbær m. m. Nåletræsstykkerne består af rød-gran, sitka-gran eller ædelgran.

Bundforholdene i Egholt Skov veksler stærkt og spænder fra næringsrig, leret muldbund over mager muldbund til morbund domineret af bølget bunke.

Af floraen i Egholt Skovs bølgepartier kan fra muld- og morbundssamfund under ét nævnes alm. røn, kvalkved, hindbær, brombær, tjørn, dunbirk, skovsyre, hvid anemone, enblomstret flitteraks, miliegræs, bølget og mose-bunke, fjærbregne, alm. og skarpspind mangeløv, majblomst, liljekonval, skov-brandbæger, flere høgeurtarter, håret frytle, guldnælde, skarpbladet fladstjerne, skov-padderok, angelik, aks-rapunsel, glat dueurt, blåbær, skov-salat, salomons segl, bjerg-ærenpris, lund-fredløs, skov-star, skov-hullæbe og sanikel. På fugtige skovveje træffes bidende og fersken-pileurt og en vandstjerne-art.

Bundfloraen i de forskellige typer af nåleskov veksler meget. Den omfatter bl. a. gederams, salomons segl (!), bølget bunke, lyng-snerre, tormentil, hedelyng, mangelblomstret frytle og gyldenris.

Askemoserne rummer en varieret flora med arter som bakke-/skov-gøgelilje, skov-padderok, kær-høgeskæg, angelik, eng-nellikero, rød el, dunet steffensurt, hyldebaldrian, alm. mjøduert, skov-galtetand, guldnælde, alm. mangeløv, skovkarse, kær-tidsel, skov-kogleaks, mose-bunke, alm. fredløs, salomons segl, krybende læbeløs og tørst. – Foruden askemoser findes i hvert fald 1 lille birkemose med tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.).

Lokalitetskode: +/++ S (incl. S^v) II ▲

Kilder: 395.

25/53 Veerst Skov

Se Ribe amt.

25/54 Ferup Skov

Herfra kendes klatrende lærkespore (sjældent i Jylland). Oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode: + S III O

Kilder: 84.

25/55 Jordrup Skov og Bølling Sønderskov (med nærmest omgivende terræn)

Jordrup Skov er blandet løv- og nåleskov, tilsyneladende med overvægt af det sidste. Af løvskov er der overvejende bøgehøjskov. Desuden indgår askeskov eller askesump.

Af nåletræ er rød-gran den dominerende træart. Hertil kommer sitka- og ædelgran. Der er mest tale om ældre nåletræsbevoksninger.

Bundforholdene veksler meget. Hovedsagelig ses mager muldbund, og i flere partier er der dominans af bølget bunke. Lokalt indgår næringsrige muldbundspartier med guldnælde, krybende læbeløs og skovmærke etc. Muligvis savnes en art som bingelurt helt, og en art som aks-rapunsel forekommer tilsyneladende kun yderst sparsomt.

Fra de næringsrige og de næringsfattige bøgepartier kan under ét nævnes ahorn, alm. hylde, hindbær, brombær, skov-elm, selje-pil, alm. røn, hassel, stilk-eg, knoldet brunrod, mose-bunke, dunet steffensurt, stinkende storkenæb, haremåd, skov-salat, skov-padderok, alm. løvefod, lund-fredløs, glat dueurt, skarpbladet fladstjerne, skovmærke, skov-galtetand, ørnebregne, bleg og håret star (langs skovveje), skov-star, majblomst, nyrebladet ranunkel, håret frytle, sanikel, skov-hullæbe, lyng-snerre, alm. kohvede, alm. mangeløv, hvid anemone, smuk perikum, liljekonval, alm./skov-høgeurt, kratviol, læge-ærenpris og bølget katrinemos.

I askeskov eller -moser vokser hyldebladet baldrian, alm. mjødurt, kær-tidsel, røgræs, eng-nellikerod, akselblomstret star, angelik, kær-høgeskæg, stor frytle (!), skov-padderok, krybende læbeløs, vedbend, nyrebladet ranunkel, kattehale, skov-kogleaks og engkabbeleje.

Langs veje i nåleskov ses bl. a. hedelyng, lyng-snerre og tørst. I en nåleskovsrydning findes i hvert fald et sted store bestande af fingerbøl.

Om Bølling Sønderskov foreligger oplysninger ikke.

Lokalitetskode, Jordrup Skov: ++ S (incl. S^v) II ▲
do., Bølling Sønderskov: o S IV O (foreløbig kode)

Kilder: 398.

25/56 Terrænet mellem Vester Nebel, Bølling og Ågård (incl. Bølling Bæk, Vesternebel Å og Nørremose m. m.)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O

25/57 Ammitsbøl Skov (incl. Nørreskov og Mejsling Skov)

Ammitsbøl Skov er en blandet skov, tilsyneladende med overvægt af nåleskov. Sidstnævnte omfatter især store stykker med rød- og sitka-gran foruden noget ædelgran (unge plantninger) og lærk (ældre). Af løvskov er der store stykker med gammel bøg foruden askeskov, egeskov og mindst 1 lille birkemose. I løvskovspartierne synes virkeligt næringsrig bund kun at optræde lokalt. Ellers er der tale om mager muldbund eller morbund (med bølget bunke etc.).

Fra de næringsrige eller forholdsvis næringsrige bøgepartier kan nævnes stilk-eg, hassel, brombær, kvalkved, knoldet brunrod, skov-galtetand, fjerbregne, alm. mangeløv, lund-fredløs, dunet steffensurt, krybende læbeløs, guldnælde, glat dueurt, skov-hullæbe, angelik, skov-salat, haremåd, skarpbladet fladstjerne, feber- og eng-nellikerod, mose-bunke, skov-padderok, en vandstjerne-art (på fugtige skovveje), skov-star, krat-/skov-viol, aks-rapunsel, sanikel og alm. løvefod.

I de mere eller mindre næringsfattige bøgepartier består floraen af arter som bølget bunke, tørst, majblomst, håret frytle, liljekonval, hedelyng, blåbær, lyng-snerre og jomfruhår-arter.

I de forskellige typer af nåleskov ses arter som bølget bunke, lyng-snerre, skovstjerne, hedelyng, blåtop, krybende hestegræs, blåbær, krat-fladbælg, hare-star (!) og pille-star. Lokalt ses smuk perikum.

I askeskov eller -sumpe består floraen af arter som eng-nellikerod, fjerbregne, hylde-baldrian, eng-rørhvene, krybende læbeløs, skov-kogleaks, alm. mjødurt, mose-bunke, lav ranunkel, rød el og alm. fredløs. - I en lille åben birkemose er noteret alm. mjødurt, skov-padderok, eng-rørhvene, eng-nellikerod, vedbend, kær-høgeskæg og rød el.

Lokalitetskode: +/++ S (incl. S^v) II ▲

Kilder: 397.

25/58 Husted Mose, Skærsø og Nørremose (sydvest for Egtved)

NB. Denne lokalitet gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Ribe amter, men behandles af praktiske grunde her under Vejle amt.

Skærsø er en endnu rimeligt velbevaret lobeliesø med en gennemsnitlig sigfedybde på ca. 2.80 m (i perioden 1972-76).

Den værdifulde flora i og ved søen omfatter lobelie, strandbo, fin bunke, vandnavle, kær-ranunkel, vibefedt, rundbladet og liden soldug, alm., liden og ^ootteradet ulvefod, blåtop, klokkelyg, hedelyng, hvid og brun næbfrø, tråd-, liden og børste-siv, dværg-, hare-, stjerne-, næb- og hirse-star, tue- og fåblomstret kogleaks, leverurt, hunde-hvene, tranebær, klokke-ensian, mose-troldurt, aflangbladet vandaks, hår-tusindblad, sort-grøn brasenføde, vandpest og mangestænglet sumpstrå.

Skærse og den østfor liggende *Nørremose* er fredet (ialt 49 ha, fredet 1977). I tilknytning til fredningen er 10 ha vest for Skærse erhvervet af staten i 1975. – En grundig undersøgelse af *Nørremose* og *Husted Mose* er ønskelig.

Lokalitetskode: ++ V I ▼ (Skærse)
o V IV O (foreløbig kode for resten af området)

(Skærse er sat til I på grund af biotop: lobeliesø. – Også I, hvis I-arten ^ootteradet ulvefod stadig findes)

Kilder: 25, 42, 54, 225, 226, 260, 287, 294, 308.

25/59 Fuglsang Skov og Egtved Skov

Sammensætningen af *Fuglsang Skov* kendes ikke i detaljer, men den rummer i hvert fald store nåleskovspartier (rød-gran, sitka-gran, noget ædelgran og lærk). Desuden indgår stykker med bøg, mindre stykker med rød eg og nogle askemoser.

Bøgepartierne står på varieret bund spændende fra næringsrig muldbund til morbund domineret af bølget bunke. Mager muldbund synes at være det mest fremtrædende.

Af floraen i de forskellige typer af løvskov under ét kan nævnes stilk-eg, alm. røn, ahorn, alm. gedebled, fruebær, krybende læbeløs, skovmærke, guldnælde, krat-/skov-viol, majblomst, skovsyre, skarpbladet fladstjerne, alm. løvefod, skov-padderok, skarpfinnet mangeløv, miliegræs, ørnebregne, alm./skov-høgeurt, aks-rapunsel, lund-fladstjerne (ssp. *glochidosperma*) og lund-fredløs.

Af askemose-floraen kan nævnes skov-kogleaks, engkabbeleje, eng-nellikrod, rørgræs, skovmærke, skov-padderok, skarpbladet fladstjerne og alm. mjødukt.

I nåleskovspartierne udgøres floraen bl. a. af alm. kohvede, bølget bunke, majblomst, skovstjerne, hvid anemone, skarpbladet fladstjerne, tørst, hindbær, blåbær, håret frytle, lyng-snerre, bævre-asp (opvækst i lysninger i nåleskov) og bølget tæppemos (*Plagiothecium undulatum*).

Den yderst dårligt kendte flora i *Egtved Skov* omfatter spidsbladet steffensurt, lund-fladstjerne (ssp. *glochidosperma*) og høgeurt-arten *Hieracium jutlandicum*. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Lokalitetskode, Fuglsang Skov: +/++ S (incl. SV) II ▲
do., Egtved Skov: + S III O (foreløbig kode)

Kilder: 25, 287, 330.

25/60 Terrænet mellem Daldoever, Lille Lihme, Store Lihme, Korshøj Gd. og Bindeballe incl. »Daldoever Bakker«, Tingkærvad Skov og Randbøldalen mellem Tingkærvad Bro og Randbøldal m. m.)

Ved bredden af *Vejle Å* ved *Randbøldal* har den oprindeligt indførte gul abeblomst (*Mimulus guttatus*) en gammelkendt, nærmest klassisk forekomst. Tilsyneladende vokser der også her en abeblomst af hybridogen oprindelse (*Mimulus guttatus* x *M. luteus*).

Tingkærvad Skov og visse dele af skræntskovene i *Randbøldalen* består så vidt vides for en stor del af nåleskov. Nærmere oplysninger om disse skove er ønskelige, da de foreliggende oplysninger er gamle (1912) og næppe mere dækkende.

I bøge- og egeskovspartier på skrænterne er tidligere noteret arter som kristtorn, kransbørste, vinge-pileurt, aks-rapunsel, flere høgeurt-arter, engelsød, finger-star, storblomstret kodriver, blåbær, krat-fladbælg, skov-padderok, guldnælde, skavgræs, skov- og elfenbens-padderok, spring-balsamin, dunet steffensurt, småbladet mildurt, skovkarse, stor frytle, kambregne, nikkende flit-teraks, liden vintergrøn, skov-vikke og fjer-knopurt.

Moserne og søerne i »*Daldoever Bakker*« (dvs. det stærkt kuperede terræn mellem Daldoever og Bindeballe) omfattede tidligere botanisk interessante partier, blandt andet fattigkær med arter som ^ohvid næbfrø, ^obenbræk, ^oklokkelyng, ^otranebær, ^orosmarinlyng, ^orundbladet og ^oliden soldug, ^oliden blærerod, ^otue-kæruld, ^otue-kogleaks, ^ohår-tusindblad og ^oaflangbladet vandaks.

Nærmere botaniske oplysninger om hele lok. 25/60 er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, *Vejle Å*: + V III O
do., skovene: + S II O ?
do., »*Daldoever Bakker*«: +/o E-V IV O ?

Kilder: 139, 190, 225, 278, 294.

25/61 Randbøldal Skov + Randbøldalen mellem Randbøldal og Gødding Mølle

Også på denne strækning er *Vejle Å* (jfv. lok. 25/60) kendt som voksested for abeblomst (foruden gul abeblomst (*Mimulus guttatus*) også den formodede hybrid *M. guttatus* x *luteus*).

I og ved åen er desuden fundet kredsbladet o. a. vandranunkel-arter, dueurt-arter, bændel-vandaks, krans- og hår-tusindblad, vandstjerne-arter, tykbladet ærenpris og lancetbladet ærenpris.

Skrænterne på åens østside syd for Gødding Mølle rummede i hvert fald tidligere hede- og krat-partier med

bl. a. °tyttebær, °blåbær, °guldblomme, °pletet kongepen, °skorsoner, °pletet gøgeurt, °liden og °lyngsnerre, °alm. og den meget sjældne °flad ulvefod, °skovstjerne og °kambregne.

De botaniske forhold i *Ranbøldal Skov* er ukendte.

Lille Gøddingskov består hovedsagelig af gammel bøg med enkelte, meget store rød-graner. Af floraen kan nævnes hassel, vedbend, skov-padderok og skov-hullæbe.

Foreløbig lokalitetskode, Vejle Å: + V II ▲ ?
do., °heder m.m. på dalens østside: ?
do., Ranbøldal Skov: o S IV O
do., Lille Gøddingskov: + S III ▲

Kilder: 54, 126, 190, 211, 219, 225, 278, 294, 460.

25/62 Gødding Skov, Nørup Dal, Gåsedal, Mølleholm (Skov) og Ranbøldalen mellem Gødding Mølle og Nørup

Gødding Skov er overvejende nåletræsplantage med mange ældre områder og en skæv aldersfordeling (rød-gran, sitka-gran, alm. ædelgran, nordmannsgran, skarntydegran). Lokalt ses gammel bøg, egepur og ny-planteringer af bøg og eg.

Af floraen kan i øvrigt nævnes alm. og selje-røn, slåen, pære, rød eg, tørst, alm. gedeblad, spids-løn, ask, skov-elm, vorte-birk, drue-hyld, blåbær, vedbend, bølget og mose-bunke, lyng-snerre, skovstjerne, håret og mangleblomstret frytle, majblomst, smalbladet mangeløv, kær-høgeskæg, ørnebregne, alm. kohvede, stinkende storkenæb, håret høgeurt, skov-hullæbe, liden vintergrøn, sand-star, °bakke-star, °stor frytle og °aks-rapunsel.

Skoven *Mølleholm* er næsten udelukkende nåleskov.

Ved *Vejle Å* ved *Gøddinggård* er fundet den formodede hybrid mellem de to abeblomst-arter *Mimulus guttatus* og *M. luteus* (gammelt fund).

I en dal ved Nørup er fundet den indslæbte, meget sjældne jordkastanie^x (1982).

Lokalitetskode, Gødding Skov: +/++ S II ▲
do., Vejle Å: + V III O ?

Kilder: 92, 219, 249, 273, 278, 308, 443, 459.

25/63 Engelsholm Dyrehave og Vesterskov

Engelsholm Dyrehave er overvejende løvskov, til dels med karakter af park. Den med Dyrehaven sammenhængende *Vesterskov* er i de nordlige og mellemste dele hovedsagelig bøgeskov (med enkelte fugtige områder), mens de sydvestlige og sydlige dele hovedsagelig er granskov.

Af floraen i *Engelsholm Dyrehave* og *Vesterskov* kan under ét nævnes skov-elm, spids-løn, stilk-eg (bl.a. plantet), storbladet lind, hassel, alm. og drue-hyld, alm. røn, selje-røn, japansk lærk, grå el, dun-birk, småbladet militurt, dunet steffensurt, skov-storkenæb, storblomstret kodriver, nyrebladet ranunkel, bredbladet mangeløv, majblomst, dag-pragtstjerne, guldnælde, aks-rapunsel, skov-galtetand, krybende læbeløs, skarpbladet fladstjerne, skovmærke, krat-/skov-viol, enblomstret flitteraks, kæmpe-svingel, bingelurt, sanikel, skov-star, skavgræs, skov-padderok, liljekonval, rød hestehov, kambregne, hedelyng og blåbær (de to sidstnævnte under rød-gran).

De to haveplanter fingerbøl og løjtnantshjerte, som også vokser i skoven, er antagelig forvildede fra *Engelsholm Park*.

Lokalitetskode: ++ S (incl. S^k) II ▲

Kilder: 249, 251, 273, 308, 458.

25/64 Engelsholm Sø = Nørup Sø

Den smukt beliggende *Engelsholm Sø* (*Nørup Sø*) er eutrofieret og har en sigtedybde svingende mellem 1.5 m (april) og 0.5 m (august).

Den kranes så vidt vides mest af rørsumpe. I hvert fald tidligere fandtes der også *Sphagnum-hængesæk* og vældenge. I og ved søen er tidligere noteret arter som °vandpest, °hjerterbladet, °glinsende, °børstebladet og °kruset vandaks, °kredsbladet vandranunkel, °dynd-padderok, °kalmus, °næb-, °toradet, °trindstænglet, °langakset, °top-, °tvebo, °dværg- og den sjældne °dynd-star, °kær-galtetand, °alm. sumpstrå, °gifftyde, °dusk-fredløs, °vejbred-skeblad, °sværtevæld, °gul abeblomst, °smalbladet dunhammer, °fladtrykt kogleaks, °tråd-siv, °hunde-hvene, °sump-kællingetand (ssp. *vestitus*), °knode-firling og den meget sjældne, efter al sandsynlighed forsvundne + gul stenbræk.

Forekomsten af den oprindeligt indførte gul abeblomst er så at sige klassisk, idet naturaliseringen, der går tilbage til 1860'erne, synes at være den ældste i Danmark. Apeblomsten synes oprindeligt at være forvildet fra fiskedamme i *Engelsholm Park* til *Engelsholm Sø*. Herfra har den siden spredt sig ned ad *Vejle Å* (der udspringer i søen) f.eks. til *Ranbøldal* (jvf. lok. 25/60) og videre ned ad åen, indtil *Vejle Å's* udløb i *Vejle Fjord* endelig blev nået som sidste station i 1891.

De foreliggende oplysninger om *Engelsholm Sø* er utilstrækkelige. Nærmere oplysninger er derfor ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V II O ?

(men V I ▼, hvis I-arten gul stenbræk skulle vise sig stadig at findes)

Kilder: 126, 219, 220, 225, 260, 278, 308.

25/65 Fårup Sø

Den ca. 2 km lange og op til ¾ km brede, 96 ha store Fårup Sø er en eutrofieret sø med sigtedybde mellem 1 og 1.5 m. Fårup Sø ligger landskabeligt meget smukt i et kuperet terræn, og ikke mindst langs sydsiden er der meget stejle skrænter. I sydvest ligger det store, botanisk ukendte °engområde i dalstrøget mellem Lildfrost og Ollerup.

Efter de foreliggende oplysninger udgøres Fårup Sø's bredzone af rørsumpe (mest tagrørssumpe), +/- vældprægede græsningsenge, pilekrat og lidt ellekrat. Af bredzonens artsrige flora (se E. Torp Pedersen 1985, kildenummer 453 b) kan nævnes femhannet, grå og selje-pil, solbær, rød el, dynd- og kær-padderok, engkabbeleje, engblomme^x (fåtalig), langbladet og tigger-ranunkel, kær- og sump-fladstjerne, vand-skræppe, vand-pileurt, eng-viol, den meget sjældne °tørve-viol^x (1941), vandkarse, engkarse, storblomstret kodriver (på vældenge), alm. fredløs, alm. milturt, °leverurt (1941), eng-nellikrod, sump-kællingetand, kattehale, kær-, lådden og rosen-dueurt, °vild hør (1941), °gifttyde, smalbladet mærke, billebo, angelik, bittersød natskygge, bukkeblad, eng-forglemmigej, krybende læbeløs (på vældenge), alm. skjolddrager, kær-galtetand, vandmynte og hybrider mellem denne og ager-mynte, tykbladet ærenpris, eng-troldurt, sump-snerre, tvebo og hylde-baldrian, hjortetrøst, nikkende brøndsel, nyserøllike, kål- og kær-tidsel, kær-høgeskæg, vejbred-skeblad, vandpest, kær-trehage, glanskapslet og lyse-siv, smalbladet kæruld, sø- og skov-kogleaks, alm. sumpstrå, top-, stjerne-, alm., dværg-, hirse-, kær- og håret star, eng-svingel, manna-sødgræs, °guldhavre (1941), mose-bunke, eng-rottehale, eng-rævehale, rørgræs, grenet pindsvineknop, bredbladet og smalbladet dunhammer, maj-gøgeurt (hyppig og stedvis i store bevoksninger) og tyndakset gøgeurt (på vældenge).

De tidligere fundne bladmosser °*Philonotis calcarea* og den meget sjældne °*Amblyodon dealbatus* tyder på forekomst af kalkrige væld; begge disse arter findes muligvis endnu. En nærmere undersøgelse af mosfloraen er meget ønskelig.

På og i søen er fundet hvid og gul åkande, kredsladet og alm. vandranunkel, liden og stor andemad, vandpest, svømmende, glinsende, kruset, langbladet, hjertebladet, børstebladet og tråd-vandaks. Nogle af disse fund er gamle (1941), og det er tænkeligt, at en del af de nævnte arter er gået tilbage eller muligvis helt er forsvundet på grund af søens eutrofiering.

Foreløbig lokalitetskode: +/+ + V (incl. S^v) I ▽

(sat til I på grund af → 20 arter)

Kilder: 51, 114, 117, 227, 237, 242, 260, 453 b.

25/66 Åst Skov (incl. Amlund Skov og Gødsbøl Skov)

og

25/67 Lindeballe Skov

Åst Skov – komplekset og den hermed sammenhængende Lindeballe Skov (= lok. 25/67) udgør tilsammen et af landets største bondeskovkomplekser (ialt 301 ha), hvoraf ca. 1/3 er nåleskov eller nylig afdreven nåleskov. Resten er løvblandingskov overvejende af eg og bøg, gennemgående mest bøg. Desuden findes der nogle engdrag og lysninger i tilgroning.

Skovene står på kuperet terræn (israndslinje).

Landskabeligt tegner israndslinjen sig ikke mindst særdeles markant set ude fra hedesletten omkring Vandel. Som følge af de geologiske forhold veksler bundforholdene meget stærkt, fra næringsrig, leret muldbund til morbund domineret af bølget bunke.

I mange af bøge- og egeskovspartierne har træerne typisk et kroget, næsten vrangt udseende, og hovedparten af træerne ses at være opvokset af stødskud. Dette tolkes som resultatet af uregelmæssig plukhugst gennem lange tidsrum (Worsøe 1982, upubl.).

Af floraen i bøge- og egeskovspartierne kan fra de +/- tørre og næringsfattige dele (»hedeskov«) nævnes tjørn, alm. røn, bævre-asp, kristtorn (hyppig), druehyd, tørst, blåbær, hindbær, hassel-brombær, alm. gedeblad, bølget bunke (dominant), krybende hestegræs, alm. hvene, ørnebregne, hedelyng, læge-ærenpris, skovsyre, majblomst, håret og mangeblomstret frytle, skovstjerne, gederams, mellembudt og pille-star, vel-lugtende gulaks, hvid anemone, skarpbladet fladstjerne, nikkende flitteraks (sparsom), liljekonval, gyldenris, krat-fladbælg, engelsød, alm. kohvede, skov-jomfruhår (*Polytrichum formosum*), bølget stjernemos (*Mnium hornum*) og en kløvtand-art (*Dicranum* sp.).

I de muldbundsprægede bøge- og egepartier indgår småbladet lind, avnbøg, vedbend, hvid anemone (dominant i forårsaspektet), guldnælde (lokalt dominant), ask-rapunsel, enblomstret flitteraks, skovmærke, skov-viol, skov-salat, skov-svingel (lokalt dominant), gyldenris, miliegræs, skov-star, krybende læbeløs og skov-padderok.

Epifytvegetationen på bøgene og egene synes at være af stor interesse. På gamle bøge kan således endnu findes smukke eksemplarer af den nu sjældne alm. lungelav (*Lobaria pulmonaria*), der tilhører gruppen »Old Forest Indicators«.

Af mosser ses bl.a. *Isoetecium myurum* (alm. rottehallemos) og *Rhytidiadelphus loreus* (ulvefod-kransemos) i smukke bevoksninger. En art som *Antitrichia curtipendula* bør eftersøges. – Fra Lindeballe Skov kendes den særdeles sjældne, epifytiske kløvtand-art *Dicranum tauricum* (= *D. strictum*).

Knyttet til de +/- våde områder i skovterrænets dalbunde optræder skavgræs, alm. milturt og småbladet milturt.

I øvrigt er der en varieret vegetation på engene i og ved skovene. Som et eksempel kan fra en tilgroende eng

vest for Langkær nævnes (1982): Grå pil, dun-birk, bævre-asp, kvalkved, grå el, hassel-brombær, eg, tørst, lyse- og knop-siv, smalbladet mangeløv, hyldebaldrian, alm. fredløs, alm. mjødurt, angelik, eng-viol, kær-padderok, skov-hanekro, tormentil, stjerne-star, hvid anemone, eng-nellikerod, skov-jordbær, engkabbeleje, manna-sødgræs, krybende læbeløs, kær-tidsel og stor frytle.

Fra skovenge eller kær i og ved skovene (spændende fra rigkær til fattigkær) foreligger fund af en lang række interessante arter som f.eks. den meget sjældne °fåblomstret star, blågrøn star, °liden soldug, °pletlet gøgeurt, ægbladet fliglæbe, eng-viol, trævlekrone og °engblomme.

Fra Åst Skov kendes en lang række vidt udbredte og almindelige svampe: Karl Johan-rørhat (*Boletus edulis*), brunstokket rørhat (*B. badius*), rødsprukken rørhat (*B. chrysenteron*), filtet rørhat (*B. subtomentosus*), kuglekoldet fluesvamp (*Amanita citrina*), rødmende fluesvamp (*A. rubescens*), brun kam-fluesvamp (*A. fulva*), køllestokket fladhat (*Collybia butyracea*), anistraghat (*Clitocybe odora*), alm. kantarel (*Cantharellus cibarius*), orangekantarel (*Hygrophoropsis aurantiaca*) m.fl.

Af arter, der er karakteristiske for eg på mager bund, findes mækehatten *Lactarius chrysorrheus* og tilsvarende for gran f.eks. *Naematoloma dispersum*. Under gran er desuden fundet vellugtende sneglehat (*Hygrophorus agathosmus*), stor blod-champignon (*Agaricus haemorrhoidarius*), Quelets skørhat (*Russula queletii*) og cinnober-grynhat (*Cystoderma cinnabarina*).

Nærmere undersøgelser af Åst – Lindeballe skovene er ønskelige.

Bevaring: Bøge- og egepartierne bør i videst muligt omfang bevares.

Lokalitetskode, lok. 25/66-67 under ét:
+/++ S (incl. S^v & V) II ▲

Kilder: lok. 25/66 + 25/67:
63, 160, 161, 190, 204, 225, 228, 232, 234, 273, 290, 302, 332, 335, 399, 468.

25/68 Terrænet mellem Lindeballe og Vandel Bæk – Rostrup Mose
(incl. bl.a. Smidstrup Krat, Tykhøjet Krat, Buskebjerg Krat, Langkrat og Møllebjerg Krat)

Smidstrup Krat – Tykhøjet Krat er blandet løv- og nåleskov. Der er en del stykker med nåleskov (alm. ædelgran, rød-gran, sitka-gran, skov-fyr og japansk lærk), et stykke med røn bøg (i nordøsthjørnet) og stykker med blandet løv og nål (bøg, eg, ædelgran, rød-gran etc.).

Af bundfloraen i nåleskovspartierne kan nævnes blåbær, tyttebær, ørnebregne, hvid anemone, skarpspinn mangeløv, håret, hoved- og mangelblomstret frytle, skovsyre, alm. kohvede, hedelyng, lyng-snerre, bølget bunke, majblomst, skovstjerne, alm. gedeblad, kryben-

de hestegræs, pille-star og flere mosser (skov-jomfruhår og bølget tæppemos etc.).

I bøgeskovspartiet i nordøsthjørnet indgår bølget bunke, skovsyre, hindbær, alm. røn, stinkende storkenæb, håret frytle, majblomst, skovstjerne, gederams, skarpspinn mangeløv, hvid anemone, alm. gedeblad, skarpspinn fladstjerne og skov-jomfruhår. – Fra skoven kendes i øvrigt aks-rapunsel, men om denne art er fundet i netop dette parti, vides ikke.

Af størst interesse er en egeskovsrest i sydvestenden. Denne består af stilk- og vinter-eg samt mellemformer. Desuden er der en del (indplantet eller selvsået ?) ædelgran og rød-gran.

Af floraen kan nævnes drue-hyld, alm. gedeblad, bøg, alm. røn, vorte- og dun-birk, bølget bunke, skovstjerne, stor frytle (!), krybende hestegræs, lyng-snerre, skarpspinn mangeløv og majblomst.

Om *Buskebjerg Krat* savnes oplysninger. – Om *Langkrat* og *Møllebjerg* foreligger nye oplysninger ikke. De omtales i refererende form hos Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 348 og 346).

Lokalitetskode, Smidstrup – Tykhøjet Krat:

++ S II ▲

do., Buskebjerg Krat, Langkrat og Møllebjerg Krat:
biotop S, ellers ?

Kilder: 63, 160, 273, 290, 308, 325, 404, 428, 461.

25/69 Jelling Skov

Jelling Skov er en skræntskov på de kløft-gennemfurede skrænter langs nordsiden af Grejså-dalen syd og sydøst for Jelling. Der er flere artsrige væld (bl. a. det såkaldte Troldeknævæld). Skovsammensætningen kendes ikke i detaljer, men der vides at indgå såvel løvskov (bl. a. bøgeskov) som nåleskov (rød-gran, sitka-gran, alm. ædelgran og lærk). Bundforholdene veksler fra næringsrig, ofte fugtig eller vældpræget muldbund til morbund.

Jelling Skovs flora er særdeles artsrig (131 arter nævnt i en liste fra 1985 ved E. Torp Pedersen – se kildenummer 453a). Blandt andet kan nævnes stilk-eg, vortebirk (opr. plantet), dun-birk, rød el (bl. a. i Troldeknævældet), hassel, avnbøg, bævre-asp, alm. røn, skov-æble, alm. og engriflet tjørn, slåen (mest ved sydvendte skovbryn), fugle-kirsebær, benved, kristtorn, vrietorn, tørst, ahorn, spids-løn, ask, alm. og drue-hyld, kvalkved, alm. gedeblad, rød kornel, hindbær, fruebær, brombær, korbær, blåbær, vedbend, skavgræs, elfenbens- og skov-padderok, ørnebregne, °bjerg-mangeløv (1941), dunet og tredelt egebregne, fjerbregne, kambregne, alm. engelsød, druemunke, nyrebladet ranunkel, vorterod, liden lærkespore, lund- og skarpspinn fladstjerne, skovarve, dag-pragtstjerne, smuk perikum, skov- og krat-viol samt hybrider mellem disse, løgkarse, storblomstret kodriver, lund-fredløs, skovstjerne, alm. og småbladet milturt, krat-fladbælg, glat dueurt, dunet steffensurt, bingelurt, spring-balsamin, sanel, hulsøv, angelik, alm. bjørneklo, krybende læbe-

løs, skov-galtetand, guldnælde, læge-ærenpris, alm. kohvede, skælrod, skovmærke, lyng-snerre, desmerurt, hylde-baldrian, aks-rapunsel, alm. gyldenris, alm./skov-høgeurt (formentlig adskillige små-arter), håret og stor frytle, finger-, skov- og pille-star, skov-svingel (1941), skov-hundegræs, enblomstret og nikkende flitteraks, sildig skov-hejre (1941), hunde-kvik, skov-byg, bølget bunke, krybende hestegræs, miliegræs, majblomst, liljekonval, salomons segl, firblad, ægbladet fliglæbe og skov-hullæbe.

Jelling Skov er voksested for flere sjældne eller meget sjældne mosser som *Scleropodium touretii*, *Homomalium incurvatum*, *Hypnum pratense*, *Leskea polycarpa*, *Thuidium recognitum*, *Fissidens exilis*, *Ditrichum pusillum*, *Distichium capillaceum*, *Encalypta streptocarpa*, *Philonotis caespitosa*, *Orthodicranum flagellare* og *Sharpiella striatella*.

Lokalitetskode: +++ S-S^v I ▽
(sat til I på grund af → 20 arter)

Kilder: 5, 111, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 163, 297, 298, 302, 453 a.

25/70 **Lerbæk Skov (delvis), Hopballe Skov og Rugballegård Skov + Grejs Å mellem Fårup Sø og Lerbæk Mølle**

Skovene i dette område (*Hopballe Skov, Rugballegård Skov* og den østlige del af *Lerbæk Skov*) er alle skræntskove på de markante skråninger ned mod Grejså-dalen. Med undtagelse af Rugballegård Skov er de foreliggende oplysninger meget ufuldstændige.

Den østlige halvdel af *Rugballegård Skov* består hovedsagelig af blandet bøgeskov og nåleskov (rød-gran, flere ædelgran-arter og noget sitka-gran). Desuden ses væld og bækkkløfter med askeskov eller typiske askewæld. Bundforholdene i skoven spænder fra fugtig, næringsrig muldbund til tør morbund.

Flere steder er der smukt udviklede morbundssamfund på skrænter under bøgehøjskov. Som regel er bølget bunke den dominerende art ledsaget af majblomst, krybende hestegræs, krat-fladbælg, alm. hvene, hedelyng og ørnebregne.

Af floraen i bøgepartierne kan i øvrigt nævnes (fra morbunds- og muldbundspartier under ét):

Ahorn, alm. gedeblad, skov-elm, selje-pil, tjørn, vortebirk, avnbøg, alm. hylde, vedbend, engelsød, aks-rapunsel, gærde-vikke, krat-/skov-viol, skarpbladet fladstjerne, lund-fladstjerne (ssp. *glochidosperma*), angelik, stinkende storkenæb, skov-salat, fjerbregne, alm. og skarpspinnet mangeløv, tredelt egebregne, skov-padderok, miliegræs, haremad, skov-galtetand, lund-rapgræs, glat dueurt, skovkarse, kæmpe-svingel, skov-star, guldnælde, mose-bunke, lund-fredløs, skovmærke, smuk perikum, alm. bjørneklo, nælde-klokke, skov-hundegræs og enblomstret flitteraks.

I askevældene vokser elfenbens-padderok, kål-tidsel, kær-høgeskæg, rørgræs, hylde-baldrian og ribs.

Fra området ved *Hopballe Mølle* kendes den sjældne bjerg-mangeløv og pudemos-arten *Grimmia trichophylla* (på sten). Sammestedsfra angives også den sjældne art *Grimmia laevigata* (Albert Jensen 1912: 44), men forekomsten bør bekræftes, da den ellers ikke er fundet i Jylland. – Ved bredden af Hopballe mølledam ses rørsømpe med tagrør, alm. mjøduurt, lådden dueurt, bredbladet dunhammer, gul iris, tykkakset star, kalmus og bitersød natskygge.

En lignende vegetation findes ved bredden af *Grejs Å* ved *Lerbæk Mølle*. Her ses bl.a. grenet pindsvineknop, tykbladet ærenpris, rørgræs, smalbladet mærke, lyse-siv, gifttyde og bredbladet dunhammer. I og ved vandet findes liden andemad, vandpest og hjertebladet vand-aks.

I de såkaldte *Jelling Enge* ved *Grejs Å* (»*Jelling Å*») mellem Fårup Sø og Rugballegård Skov indgik omkring århundredskiftet værdifulde kærpartier (vældmoser og kalkkær) med mosarter som *Didymodon tophaceus*, *Leptobryum pyriforme*, *Mniobryum delicatum*, *Bryum turbinatum*, *Scorpidium scorpioides*, *Calliergon giganteum*, *Aulacomnium palustre*, *Leptodictyum kochii* og de sjældne eller meget sjældne arter *Fissidens osmundoides* og *Paludella squarrosa*.

I eller ved »*Jelling Å*» er der af højere planter tidligere fundet hjertebladet, kruset, rust- og brødbladet vand-aks, aks-tusindblad, vand-skræppe, gul iris, slank blærerod, spæd pindsvineknop, nikkende brøndsøl, kær-fnokurt, bredbladet dunhammer, kattehale, tigger-ranunkel, kredsbladet vandranunkel, hjortetrøst, vinget perikum, bittersød natskygge, kløvkrone, smalbladet og bredbladet mærke, vandnavle, frøbid og kors-andemad. – En nærmere undersøgelse af »*Jelling Å*» og *Jelling Enge* er meget ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, Lerbæk Skov: +/o S IV O ?
do., Hopballe Skov: o S IV O ?
do., Rugballegård Skov: +/+++ S (incl. S^v) II ▲
do., Grejs Å (incl. *Jelling Enge, Hopballe Mølledam* og *Lerbæk Mølledam*): + V II O ?

Kilder: 5, 51, 54, 111, 114, 116, 117, 118, 119, 322, 324, 425.

25/71 **Terrænet mellem Bredsten, Rugballe, Lerbæk, Uhrhøj, Skibet og Kjeldkær (incl. Bredstengård Skov, Helligkilde Skov, Ballegab Skov, Nørre Plantage, Østergård Skov og Uhre Skov m. m.)**

De botaniske forhold i dette område er dårligt kendt. – Bedst kendt er skoven *umiddelbart NV for Haraldskær Fabrik*. Den østlige del af denne skov består hovedsagelig af bøgehøjskov på fugtig, næringsrig, leret muldbund (lokalt dog morbund domineret af bølget bunke). Foruden bøgehøjskov indgår der ungskov af bøg, nåletræ (rød-gran, lidt ædelgran), askeskov, blandet bøge-askeskov og lidt ellesump (sidstnævnte langs en bæk).

Af floraen i bøgepartierne kan nævnes skov-elm, ahorn, drue-hyld, fugle-kirsebær, hindbær, brombær, alm. røn, alm. gedeblad, hassel, kvalkved, selje-pil, feber-nellikero, løgkarse, stinkende storkenæb, hulsvøb, mose-bunke, guldnælde, liljekonval, alm. og skarpfinnet mangeløv, krat-/skov-viol, miliegræs, håret frytle, skovsyre, majblomst, skovmærke, alm. lungeurt, aks-rapunsel, bingelurt, skvalderkål, skov-salat, knol-det brunrod, engelsød, skov-hullæbe, glat dueurt, skov-galtetand, alm./skov-hundegræs, gærde-vikke, en gøgelilje-art, salomons segl, sanikel, skov-star, skarp-bladet fladstjerne, angelik og stor frytle. På våd bund (i aske- eller elleskov) ses bl. a. kær-høge-skæg og eng-nellikero. I østenden finder der et sted en skæmmende affaldsdeponering sted (1980).

De tre små skove tilhørende Vejle kommune *Helligkilde Skov*, *Ballegab Skov* og *Nørre Plantage* ønskes undersøgt. Den første er overvejende løvskov, de to sidste mest nåleskove.

Om skræntskovene øst for *Skærhejsel* samt om *Jenum Skov* og *Østergård Skov* foreligger oplysninger ikke.

Fra *Lerbæk* kendes den sjældne, indslæbte °alpe-pen-geurt (1942).

Foreløbig lokalitetskode, skoven ved Haraldskær
Fabrik: +/++ S II ▲

do., skovene i øvrigt: +/o S IV O
do., området som helhed i øvrigt: ?

Kilder: 5, 42, 215, 270, 331.

25/72 Hørup Skov, Sønderskov + terrænet mellem Hørup Skov – Sønderskov, Hørup, Lerbæk Mølle og Hørup Bro

Skovene på de stejle skrænter i dette område er formodentlig af botanisk interesse, men nærmere oplysninger foreligger ikke.

I en °dam ved *Hørup* fandtes i hvert fald tidligere °tyk andemad i mængde.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-V IV O

Kilder: 114, 116, 117.

25/73 Grejsdalen m. m.

Grejsdalen gennemskæres af grænsen mellem TBU distrikterne 24 og 25 og falder derfor principielt i to lokaliteter:

I: 25/73 = Distrikt 25 – delen af Grejsdalen + en del af Lerbæk Skov (jvf. også lok. 25/70) + terrænet mellem Grejsdalen, Lerbæk og Vejle

II: 24/67 = Distrikt 24 – delen af Grejsdalen + terrænet mellem Grejsdalen, Fløjstrup, Holtum, Grejs, Hornstrup, Nørremarken og Vejle

I den efterfølgende beskrivelse er Grejsdalens to dele + naboområdet af praktiske grunde behandlet samlet.

Grejsdalens skovklædte skrænter er på lange strækninger overordentlig smukke og imponerende og har lige som i Munkebjerg Strandskov – Vinding Skov tit karakter af bjergskov. Der er endnu bevaret en hel del bøg som bøgehøjskov, men ikke så lidt er så vidt vides konverteret til nåleskov. Hertil kommer anden løvskov.

I løvskovspartierne er der store variationer i bundforholdene, der spænder fra vældpræget, næringsrig muld bund til tør og næringsfattig morbund.

Floraen i løvskovspartierne (bøgeskov, askevæld, elle-sumpe etc.) omfatter stilk-eg, bævre-asp, avnbøg, bjerg-mangeløv (flere steder hyppig !), bægerbregne, de meget sjældne arter kæmpe-rapgræs^x og vedvarende måneskulpe^x, elfenbens-padderok, hvid hestehov, kronløs karse, sorthoved-knopurt (på skovenge, oprindelig indslæbt), alm. lungeurt, den sjældne tætblomstret hullæbe, lund-fladstjerne (ssp. montana), alm. og småbladet milturt, finger-star, skov-svingel, stor frytle og det meget sjældne bladmos *Sharpiella striatella*.

Grejsdalen er en af de rigeste høgeurt-lokaliteter i Danmark med f. eks. *Hieracium pretiosum*, *H. greisdalense*, *H. danicum*, *H. marginelliceps*, *H. sagittatum*, *H. pellucidum*, *H. vulgatifforme*, *H. pinnatifidum*, *H. circulare*, *H. gracilidens*, *H. pseudanfractum*, *H. chrysoprasium*, *H. semicaesium*, *H. fioniae* og *H. auriglandulum*.

Som et eksempel på floraen i et af de mange askevæld kan fra et sådant vest for Hornstrup Kirke bl. a. nævnes ahorn, stilk-eg, hindbær, brombær, rød el, stor nælde, eng-nellikero, hvid anemone, lav ranunkel, mose-bunke, alm. mjødurt, alm. milturt, vortero, krybende læbeløs, vandkarse, skov-galtetand, dunet steffensurt, glat dueurt, krybende hestegræs, alm. hundegræs, alm. lungeurt, bladmosserne *Plagiomnium undulatum*, *P. affine*, *Oxyrrhynchium praelongum*, *Cirriphyllum piliferum*, *Brachythecium rutabulum*, *Atrichum undulatum*, *Thuidium tamariscinum*, *Climacium dendroides*, *Rhytidadelphus squarrosus*, *Fissidens taxifolius* og levermosserne *Lophocolea bidentata* og *L. heterophylla*. – I ellesumpe ved bredden af Grejs Å vokser bl. a. grå mynte (oprindelig forvildet) og visse af de arter, som er nævnt i den samlede løvskovsliste ovenfor.

Grundige, nye undersøgelser af hele Grejsdalområdet er ønskelige, da de foreliggende oplysninger langt fra er fuldstændige.

Lokalitetskode, skovene: +/++ S (incl. S^v) I ▽-▲
(Sat til I på grund af I-arten kæmpe-rapgræs. Formodentlig også I på grund af → 20 arter)

Lokalitetskode, Grejs Å: + V III O

Kilder, lok. 25/73 & 24/67:

5, 22, 42, 51, 54, 114, 160, 163, 215, 217, 224, 225, 226, 237, 242, 245, 273, 280, 290, 291, 294, 295, 402.

25/74 Nørreskov ved Fløjstrup

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/75 Vejle Sønderskov

(dvs. selve Sønderskov lige ved Mølholm, excl. de skovområder, der ligger i lok. 25/76 og 25/77)

Vejle Sønderskov er blandet løv- og nåleskov. Lige godt halvdelen er bøgeskov, for en stor del højskov. Der er mindre partier med ung bøg og ung til mellemaldrende eg (stilk-eg, rød eg). Af nåletræ ses rød-, sitka- og hvidgran, ædelgran, lærk og måske andet nåletræ.

Skoven står på kuperet terræn, idet den gennemskæres af dybe bækkløfter, bl. a. *Mølholm Bæks* maleriske kløft + to sidedale hertil.

Bunden er for det meste næringsrig muldbund, men især på nogle af kløftskrånningerne ses også mager muldbund eller morbund.

Af floraen i bøgpartierne kan nævnes hassel, selje-pil, drue-hyld, skov-elm, alm. gedeblad, ahorn, fugle-kirsebær, brombær, hindbær, avnbøg, bævre-asp og engfrølet tjørn (de tre sidstnævnte i bryn), aks-rapunsel, guld-nælde, miliegræs, hvid anemone, skovmærke, skov-hullæbe, kæmpe-svingel, fjerbregne, skarpfinnet mangeløv, krat-/skov-viol, krybende læbeløs, majblomst, håret og stor frytle, mose-bunke, skarpbladet fladstjerne, lund-fladstjerne (ssp. montana), knoldet brunrod, glat dueurt, skov-hundegræs, skov-padderok, smuk perikum, salomons segl, bingelurt, bjerg-ærenpris og skovstar.

Specielt knyttet til de forskellige samfund i bækkløfterne ses arter som stor frytle, skov-/alm. høgeurt, læge-ærenpris, hvid hestehov, småbladet milturt, spring-balsamin, elfenbens-padderok, kær-høgeskæg, dag-pragtstjerne, °strudsvinge, skov-byg og skov-svingel (sidstnævnte lokalt i mængde).

Bevaring: Det er vigtigt, at skovkløfterne friholdes for tilplantning med nåletræ.

Lokalitetskode: ++ S (incl. S^v) II ▽-▲

Kilder: 178, 270, 321.

25/76 Petersholm Skov ved Vejle

Fra *Petersholm Skov* (= *Pedersholm Skov*) kendes den sjældne bjerg-mangeløv. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S III O

Kilder: 5, 270, 456.

25/77 Terrænet langs Højen Å fra Ny Højen til Nederbro

(incl. Hjulbæk Skov, Højen Hule, Mørkedal og Højen Skov)

Denne lokalitet rummer efter al sandsynlighed adskiligt af botanisk interesse, men beklageligvis er de foreliggende oplysninger meget mangelfulde.

Skovene er gennemgående udprægede skræntskove. – Fra *Mørkedal* kendes de sjældne arter bjerg-mangeløv og strudsvinge^x og fra *Højen Skov* skov-rørhvene og den indslæbte eller forvildede °giftig kronvikke (1917).

Nærmere oplysninger om lok. 25/77 er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o V-S^v-S III O ?

Kilder: 5, 42, 130, 226, 270.

25/78 Møgelbæk Skov + Møgelbæk mellem Nederbro og Tved Mølle

En botanisk undersøgelse er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S^v-S IV O ?

Kilder: 5.

25/79 Terrænet mellem Vejle Å, Vilstrup Skovmølle, Nr. Vilstrup og Haraldskær

(incl. Haraldskær Skov, Høndal Skov, Vilstrup Skov, Ulmeskov, Frøkær Skov og Paddekær Skov)

Haraldskær Skov er blandet løv- og nåleskov.

I øvrigt foreligger oplysninger om denne lokalitet ikke. En undersøgelse er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o S IV O

Kilder: 270.

25/80 Vejle + Vejle Ådal mellem Vejle og Haraldskær

Af de mange forvildede eller indslæbte arter, der i tidens løb er fundet i og ved *Vejle*, kan nævnes vellugtede gåsefod (*Chenopodium ambrosioides*), mældearten *Atriplex laciniata*, liden hjertegræs (*Briza minor*), glansfrø-arter (*Phalaris angustata*, *P. minor*), natskygge-arten *Solanum adventitium*, den rubladede *Amsinckia intermedia*, bladløs fladbælg (*Lathyrus aphaca*), kurvblomsterne *Iva xanthiifolia*, *Grindelia squarrosa*, marietidsel og ager-svinemælk (ssp. *uliginosus*),

spansk knopskulpe, østrigsk guldkarse, sneglebælgarten *Medicago hispida*, indisk stenkløver og amarantarten *Amaranthus spinosus*.
– Om luftkvalitetsmålinger i Vejle, se Vejle amtskommune 1980 og 1981.

Fra *Vejle Ådal* kendes den fra Nordamerika stammende, naturaliserede gul abeblomst (jvf. lok. 25/64 !), men nærmere oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig *lokalitetskode*, Vejle By: + B II
do., Vejle Ådal: + V III O

Kilder: 66, 77, 83, 85, 100, 126, 130, 215, 216, 217, 219, 242, 263, 264.

25/81 Terrænet mellem Store Lihme, Lille Lihme, Gødding og Vesterskov ved Nørup
(incl. Grøftemose og Stakkelsmose m. m.)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig *lokalitetskode*, vådområderne: o V IV O

Kilder: 190.

25/82 Jerlev Skov

Fra *Jerlev Skov* kendes den meget sjældne stjernemosart *Plagiomnium medium*. Nærmere oplysninger er meget ønskelige.

Foreløbig *lokalitetskode*: + S III O

Kilder: 108.

25/83 Hejlskov og Hejlskov Sø ved Egtved

Om *Hejlskov* foreligger botaniske oplysninger ikke. – Fra *Hejlskov Sø* med omgivelser kendes pors. – Nærmere oplysninger om lok. 25/83 er ønskelige.

Foreløbig *lokalitetskode*, Hejlskov: o S IV O
do., Hejlskov Sø: + V III O

Kilder: 25.

25/84 Ravnsholt Skov (nordøst for Gesten)

Se *Ribe amt*.

25/85 Vejle Ådal mellem Haraldskær og Haraldskær Fabrik
(incl. Lilleskoven og Ingerskær)

Lilleskoven i Vejle Ådal mellem Rue og Haraldskær er en lille løvskov bestående af bøg og ask i forskellige aldre. Nærmere oplysninger er ønskelige.

– Om ådalen i øvrigt foreligger oplysninger ikke.

Foreløbig *lokalitetskode*, Lilleskoven: +/o S IV O ?
do., ådalen i øvrigt: o V-S IV O

Kilder: 57, 270.

25/86 Terrænet mellem Kjeldkær, Haraldskær Fabrik, Høllund og Ødsted
(incl. Vejle Å mellem Vingsted Mølle og Haraldskær Fabrik)

Den ca. 3 ha store *Vingsted Sø* omgives af elle- og askekrat med en del pil samt af rørsumpe med meget dunhammer og sø-kogleaks.

På siderne af *Vejle Ådal* ligger nogle småskove og skovholme. En af disse rummer bl. a. ældre eg, askesump (ned mod åen) og på lidt højere terræn et meget blandet træudvalg af bøg, eg, ask, ahorn, rød-gran, ædelgran m. m. I skovbunden i den sidstnævnte skovtype ses den typisk østjyske løvskovsflora med aks-rapunsel og guldnælde og stedvis skavgræs.

Foreløbig *lokalitetskode*: + V-S^v-S III O

Kilder: 54, 57, 308.

25/87 Terrænet mellem Ravning, Vorkbakker, Ødsted, Vingsted, Kjeldkær og Bredsten Gårde

I engene i *Vejle Å-dalen* er der tidligere fundet rosendueurt, tråd-siv, vej-guldkarse og gul abeblomst (sidstnævnte i »Ravning Enge« og ved *Kjeldkær*).

I *Øgårds Skov* mellem Vingsted Mølle og Kjeldkær er der i bøgeskov på muldbund noteret aks-rapunsel, alm. og skov-høgeurt, guldnælde, bjerg-ærenpris, skov-hundegræs, rederod, mose-bunke, skavgræs, kæmpe-svingel, skov-stilkaks og læge-alant (forvildet langs en vej-kant i skoven).

I en skovkløft ved *Kjeldkær* er noteret skavgræs, ved-bend, hvid hestehov og skov-fladbælg.

Om de øvrige skræntskove på nordsiden af Vejle Ådal syd og sydøst for Ravning foreligger oplysninger ikke. En undersøgelse er ønskelig.

På Vejle Ådalens sydside er der for en stor del meget stejle, skovklædte skrænter (med *Ødsted Skov* og *Vesterby Skov*).

Ikke mindst *Ødsted Skov* står på så høje og stejle skrænter, at den flere steder har udpræget karakter af »bjergskov«. På skrænterne ses overordentligt smukke bøgehøjskovspartier foruden noget nåletræ (rød- og sitka-gran, ædelgran, lærk).

Bunden er overvejende muldbund (ofte meget næringsrig og flere steder vældpræget), men morbund med dominans af bølget bunke ses også. I skovens nedre dele er der flere steder smukt udviklede væld (askevæld etc.).

Af floraen i bøgeparterne på muldbund kan nævnes dunet og alm. gedebled, stilk-eg, alm. hyld, alm. røn, skov-elm, vedbend, aks-rapunsel, druemunke, liljekonval, skov-jordbær, alm. mangeløv, dunet egebregne, tredelt egebregne (smukke bestande), skovmærke, spring-balsamin, gærde-vikke, skov-salat, haremad, skov-galtetand, skov-/krat-viol, miliegræs, skov- og akseblomstret star, skarpbladet fladstjerne, krybende læbeløs, bjerg-ærenpris, stinkende storkenæb, skovarve, skov-skræppe, fjerbregne, skov-svingel og en fuldstændigt naturaliseret forekomst af haveplanten småhjerte (*Dicentra formosa*).

På mager muldbund eller morbund ses f. eks. bølget bunke (dominant), blåbær, høgeurt-arter (*Hieracium silvaticum*, *H. vulgatum*, *H. rigidum*), alm. kohvede, vel-lugtende gulaks, alm. hvene, lyng-snerre, læge-ærenpris og majblomst.

I aske- o. a. væld ses rød el, hassel, elfenbens- og skov-padderok, rørgræs, skovkarse, lund-fredløs, hylde-baldrian, bingelurt, kær-høgeskæg, firblad, ægbladet flig-læbe, småbladet milturt, lav ranunkel, kål-tidsel, alm. bjørneklo, angelik, nyrebladet ranunkel, alm. mangeløv og bølget stjernemos (*Plagiomnium undulatum*).

Bevaring: Ødsted Skov bør fredes og bevares som løvskov. Yderligere nåletræsindplantninger bør ikke finde sted, og eksisterende nåletræ afdrives ved hugstomdenhed og retableres som løvskov.

Foreløbig lokalitetskode, Vejle Å-dalen: + V III O ?
do., Øgårds Skov m. m.: + S II O
do., Ødsted Skov: +/++ S (incl. S^v) II ▽-(▲)
do., Vesterby Skov: o S IV O
do., området i øvrigt: ?

Kilder: 54, 57, 77, 126, 217, 219, 278, 334.

25/88 Frederikshåb Plantage + terrænet mellem denne og Bindeballe, Højlund ved Daldober, Randbøl og Vandel m.m.
(incl. Randbølgård Plantage og Hofmansfeld Plantage m.m.)

Frederikshåb Plantage er anlagt som hedeplantage i perioden efter 1804 af Frederik VI. Den er meget stor (647 ha) og langstrakt, næsten 6 km i øst-vestlig retning. Den består fortrinsvis af nåletræ i forskellige aldre, for en stor del skov-fyr og rød-gran. Hertil kommer klit- og bjerg-fyr, sitka-gran, alm. ædelgran og sølvgran og måske andre. Bundfloraen i nåleskavsarealerne består bl.a. af bølget bunke, lyng-snerre og skovstjerne.

»Klitterne« er et +/- åbent indsande-område, hvor vandstanden tilsyneladende er højnet for nylig, således at mellem 1/3 og 1/2 af området er dækket af større og mindre, dystofe søer. På de højere dele ses ældre træer og opvækst af bl.a. skov-, klit- og bjerg-fyr, rød-gran, eg, glansbladet hæg samt ene.

Af floraen i »Klitterne« kan i øvrigt nævnes hedelyng, håret og engelsk visse, bølget bunke, revling, alm., sand- og pille-star, tyttebær, hede-melbærris, sand-

skæg, sand-hjælme, rødknæ, klokkelyng, gyvel, blåtop, mangeblomstret frytle, tagrør, alm. kællingetand, alm. kongepen, kær-ranunkel, vandnavle, børste-siv og rensdyrlav-arter (*Cladonia* spp.).

Nordre og Søndre *Voldborg Sø* er en mosaik af oligotrofe, lavvandede søer (i tilgroning), fattigkær og hede på flyvesand med opvækst af træer og buske, bl.a. bjerg-fyr og ene, der dog holdes nede.

Floraen i de våde områder omfatter bl.a. tormentil, alm. sumpstrå og tråd-siv.

Knyttet til stammer og stubbe af gran er der i Frederikshåb Plantage fundet en række svampe, der er typiske for plantager på mager bund: Poresvampene *Sceletocutis amorphus* og *Tyromyces fragilis*, flamme-skælhat (*Pholiota flammans*), sortfiltet netbladhat (*Paxillus atroamentosus*) og purpur-væbnerhat (*Tricholomopsis rutilans*). I nåleskov findes en række mykorrhizadannere, som også er typiske for denne biotopstype: Brungul rørhat (*Suillus luteus*), broget rørhat (*S. variegatus*), peber-rørhat (*S. piperatus*), grovporet rørhat (*S. bovinus*) og den sjældne blånende rørhat (*Gyroporus cyanescens*), gift-skørhat (*Russula emetica*), den sjældne afblegende skørhat (*R. decolorans*) og spinkel skørhat (*R. nauseosa*), ko-ridderhat (*Tricholoma vaccinum*), de sjældne slørhatte *Cortinarius traganus* og *C. callisteus* foruden en række almindeligere arter.

Foreløbig lokalitetskode, Frederikshåb Plantage
incl. »Klitterne« og Voldborg Sø:
+ / + + S-H-V II ▽ - ▲

Kilder: 34, 54, 139, 161, 188, 282, 308, 444, 462.

25/89 Randbøl Hede

NB. Randbøl Hede gennemskæres af grænsen mellem Vejle og Ribe amter og ligger altså dels i Vejle amt og dels i Ribe amt. Området gennemskæres også af grænsen mellem de to TBU distrikter 25 og 26 og omfatter derfor to forskellige lokaliteter (25/86 og 26/5), men af praktiske grunde behandles Randbøl Hede samlet her.

Den fredede del af *Randbøl Hede* (760 ha, fredet i 1932 og 1952) repræsenterer en rest af de tidligere vidtstrakte hedestrækninger i denne egn, hvor heden i løbet af de sidste århundreder har måttet vige for opdyrkning eller anlæggelsen af store plantager (*Frederikshåb Plantage*, *Slaugård Plantage* m.m.).

Det bevarede område hører til de værdifuldeste hedearealer herhjemme og giver endnu et udmærket indtryk af de tidligere vidtstrakte heder på denne egn. Imponerende er det klitprægede bakkeparti *Staldbakkerne* med *Stoltenbjerg* (87 m.o.h.).

Hedevegetationen omfatter flere typer af samfund, der er indgående beskrevet i T. W. Böchers monografi om *Randbøl Hede* fra 1941.

Foruden dværgbusk-hede (med vekslende mængder af hedelyng, hede-melbærris, revling, tyttebær, blåbær og klokkelyng m.m.) indgår der græsheder (blåtop-hede, bølget bunke-hede, katteskæg-hede), lichén-

hede, gråmos-hede og forskellige typer af fattigkær og mosaiksamfund af fattigkær og hedesamfund m.m.

Den varierede og artsrige flora i de forskellige hede- og kærsamfund omfatter arter som de meget sjældne vårkobjælde^x (fredet I), tysk visse^x og cypres-ulvefod^x foruden opret kobjælde, farve-, håret og engelsk visse, alm. og liden ulvefod, gyvel, plettet og alm. kongepen, hunde- og sand-hvene, sandskæg, fin bunke, sand-hjælme, mose-bølle, blåmunke, sand-, næb- og pillestar, alm. og mangestænglet sumpstrå, hvid og brun næbfø, smalbladet og tue-kæruld, vandnavle, plettet gøgeurt, guldblomme, klokke-ensian, skorsoner, lyngsnerre, alm. månerude, skovstjerne, tormentil, rundbladet klokke, tue- og fåblomstret kogleaks, pors, krybende pil, benbræk, gyldenris, smalbladet timian, håret og smalbladet høgeurt, hunde-viol, kattefod, alm. mælkekurt, mangleblomstret frytle, rosmarinlyng, tranebær, liden og rundbladet soldug, strandbo, bukkeblad, kær-ranunkel, tråd-, liden og børste-siv, tandbælg, mose-troldurt, mosser som ene-, hårspidset og mosejomfruhår (*Polytrichum juniperinum*, *P. piliferum* og *P. commune*), kost-kløvtand (*Dicranum scoparium*), flere tørvemos-arter (*Sphagnum* spp.) og lichener som lav korallav (*Stereocaulon condensatum*), grubet tjørnelav (*Cornicularia aculeata*), flere rensdyrlav-arter (*Cladonia* spp.) og den meget sjældne sne-kruslav (*Cetraria nivalis*).

For nærmere oplysninger om floraen skal henvises til tabeller og tekst hos Böcher 1941.

Lokalitetskode: +++ H (incl. V og S m.m.) I ▽ - ▲

(Sat til I af 3 grunde:

- a. biotop (særligt værdifuldt hedeterræn)
- b. → 20 arter
- c. I-arterne vårkobjælde, cypres-ulvefod og tysk visse)

Kilder: 24, 27, 28, 29, 32, 34, 35, 36, 42, 47, 69, 80, 134, 139, 193, 194, 195, 196, 200, 209, 210, 217, 218, 220, 224, 226, 282.

Følgende lokaliteter ligger i Sønderjyllands amt (se »Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter«, bind 4, 1983):

25/90 Nørreskov nord for Åstorp ved Vejstrup

25/91 Sjelund Skov vest for Vejstruprød

Foreløbig lokalitetskode, lok. 25/90 - 91: o S IV O

25/92 Binderupstrand, Binderup Strandskov og terrænet mellem Binderup Strandskov og Binderup

Oplysninger om dette område, specielt om Binderup Strandskov, er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O, K IV O

(Kilder: 42, 225)

25/93 Kysten mellem Mørkholt Hage og sydenden af Hvidbjerg (på sydsiden af Vejle Fjord)

Hvidbjerg Klit er et ejendommeligt, lille sandklitområde, der når en højde af næsten 30 m over Vejle Fjord. Nord for Hvidbjerg Klit ses +/- udskriddende klinte, blandt andet i moræneler og lokalt lidt plastisk ler (?), søvindmergel og oligocænt glimmerler (1981). Botaniske oplysninger om området er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o/+ K-H-E-S IV O

Kilder: 6, 42, 49, 54, 139, 156, 225, 308, 343, 345.

25/94 Terrænet omkring Gårslev og Mørkholt

Fra Mørkholt kendes brombær-arterne *Rubus contiguus* og *R. integribasis*. - Om den lille skov *Foldkær* syd for Mørkholt er oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + S III O, S IV O

Kilder: 228.

25/95 Terrænet omkring Gauerlund

Om den lille skov *Krogbuske* nord for Gauerlund er oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, bl.a.: o S IV O

25/96 Børkop, Gårslev Vestermark og Brøndsted

Om *Skærup Å* på denne strækning foreligger botaniske oplysninger ikke. - Fra *Børkop* kendes kløftet storke-næb.

Foreløbig lokalitetskode, *Skærup Å*: o V IV O
do., *Børkop*: + B III O

Kilder: 23.

25/97 Pjedsted - Dortealund - patlet

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o B IV O

25/98 Børkop Vesterskov med omgivende terræn

Børkop Vesterskov er blandet løv- og nåleskov, måske med bøg som overvejende træart. Foruden store strækninger med bøgehøjskov er der også yngre bøg i form af nyplantninger eller ungskov. Der er en del askeskov og lidt aske-elle-mose. Af nåletræer er der mest sitka-gran, mindre rød-gran og lidt ædelgran. Bunden er næringsrig, fugtig, leret muldbund. Mager muldbund eller morbund synes på det nærmeste ikke repræsenteret i skoven.

Af muldbundsfloraen i bøgepartierne kan nævnes skov-elm, hassel, alm. hyld, alm. gedeblad, fuglekirsebær, brombær, korbær, navr (i bryn), vedbend, guldnælde, skov- og akselblomstret star, mose-bunke, bingelurt, skovmærke, aks-*rapunsel* (hyppig), hundekvik, skov-byg, sanikel, rederod, skov-hullæbe, krat-/skov-viol, nælde- og bredbladet klokke, skov-galtetand, miliegræs, skov-salat, nyrebladet ranunkel, kæmpe-svingel, kål-tidsel, stinkende storkenæb, gærde-vikke, skarpladet fladstjerne, alm. bjørneklo, skov-padderok, glat dueurt, angelik, alm. mangeløv, alm./skov-høgeurt, korsnap, dag-pragtstjerne, liljekonval, bølget bunke, håret frytle, fjerbregne, dunet steffensurt, knoldet brunrod, bjerg-ærenpris, gærde-vikke og stribet næbmoss (*Eurhynchium striatum*).

I askeskov og aske-elle-moser vokser arter som kål-tidsel, alm. mjødukt, eng-nellikered, røgræs, krybende læbeløs, gul iris, skarpspinnat mangeløv, akselblomstret star, kær-høgeskæg, hyld-baldrian og en gøgelilje-art.

Lokalitetskode: ++ S (incl. Sv) II ▲

NB. Ovenstående beskrivelse og kode gælder den »kompakte« del af skoven sydøst for Damkær. Derimod savnes oplysninger om skovstykkerne nord for Keld-bjerg-huse og i området sydøst for Lille Velling.

Kilder: 317.

25/99 Terrænet mellem Vinding, Skærup, Børkop og Andkær

(incl. Skærup Sønderskov, Andkær Mose og Skærup Å mellem Enemærke Gd. og Børkop)

Om skræntskoven *Skærup Sønderskov* foreligger oplysninger kun om den midterste del (omkring vejen Skærup Kirke - Andkær). Her ses overvejende bøgehøjskov, mange steder med tætte brombærkrat i bunden.

Som det ofte er tilfældet i skræntskove, er der øverst ret tørre jordbundsforhold, mens der forneden på skråningerne er våd (eller meget våd), næringsrig muldbund. Flere steder er der egentlige væld. Der er i hvert fald nogle bækkeløfter, hvis bække har hastigt rindende, klart vand. Bøgepartierne rummer både udprægede muldbundssamfund og smukt udviklede morbundssamfund (se nedenfor).

I muldbundssamfundene indgår fuglekirsebær, tjørn, alm. og due-hyld, krystorn, kvalkved, alm. gedeblad,

hindbær, ahorn, ask, hassel, slåen (i bryn), guldnælde, bingelurt, bjerg-ærenpris, skov-byg, sanikel, kranskonval, skov-/krat-viol, skov-salat, stinkende storkenæb, mose-bunke, skov-galtetand, glat dueurt, gærdevikke, feber-nellikered, knoldet brunrod, fjerbregne, løgkarse, skov-skræppe, enblomstret flitteraks, skovstar, nyrebladet ranunkel, hulsvøb, nælde- og bredbladet klokke, lund-fladstjerne (ssp. *montana*), dag-pragtstjerne, en rademos-art (*Fissidens* sp.) og bølget katrinemos (*Atrichum undulatum*).

Morbundssamfundene domineres af bølget bunke. Desuden indgår flere høgeurt-arter, læge-ærenpris, fåre-svingel, rundbladet klokke, krybende hestegræs, alm. gedeblad og vellugtende gulaks.

I den undersøgte del af skoven indgår noget nåletræ (sitka- og rød-gran, ædelgran).

I bunden af *Skærup Ådal* findes dels +/- intensivt græssede enge og ugræssede partier (højstaude-enge, pilekrat).

Af floraen kan nævnes (fra græssede og ugræssede partier under ét) gul iris, manna-sødgræs, bredbladet dunhammer, dynd-padderok, vejbred-skæblad, kær-snerre, sværtevæld, skov-kogleaks, grenet pindsvineknap, lyse-siv, alm. mjødukt, kær- og kål-tidsel, musevikke, røgræs, alm. fredløs og angelik.

Skærup kirkegårdsdige er et smukt, jordsat stendige hele vejen rundt. Fra diget og dets nærmeste omgivelser kan nævnes skt. hansurt, hvid, rød og bjergstenurt, sæbeurt, moskus-katost, sød astragal, alm. engelsød, marts-viol, »sommersne« (*Cerastium tomentosum/biebersteinii*), liden singrøn, prikbladet og kantet perikum.

Foreløbig lokalitetskode, Skærup Sønderskov:

+ / + + S II O - ▲

do., Skærup Ådal: + / + + V II O - ▲

Lokalitetskode, Skærup Kirkegårdsdige: ++ B II ▽

Kilder: 313, 315.

25/100 Svinholt Skov

Svinholt Skov er overvejende bøgehøjskov på leret, fugtig muldbund. Nogle steder (bl.a. visse steder i skovens vestlige del) ses mindre, forblæste partier med bølget bunke, ikke sjældent med smuk perikum som et indslag på overgangen mellem morbunden og muldbunden.

Der er flere askemoser af forskellig størrelse og desuden sumpe med birk, pil, el og ask m.m. (se nedenfor). Desuden indgår lidt ung ahornskov. Af nåletræer er der flere stykker (især af sitka-gran og rød-gran i forskellige aldre foruden noget lærk og en smule ædelgran).

Af floraen i bøgepartierne kan fra de næringsrige og de næringsfattige samfund under ét nævnes hassel, alm. røn, selje-pil, hindbær, kvalkved, alm. gedeblad, alm. hyld, aks-*rapunsel* (hyppig flere steder), guldnælde, skovarve, skov-/alm. høgeurt, haremad, ørnebregne,

skarpbladet fladstjerne, skov-salat, alm. hvene, skov-/krat-viol, majblomst, miliegræs, mose-bunke, skovmærke, knoldet brunrod, skarpfinnet og alm. mangeløv, kæmpe-svingel, skov-galtetand, skov-padderok, dunet steffensurt, bidende pileurt (fugtige skovveje), lund-fredløs, bjerg-ærenpris og hunde-kvik. Af svampe er bl.a. noteret bredbladet væbnerhat (*Tricholomopsis platyphylla*).

I askemoserne og de forskellige typer skovsumpe vokser bl.a. grå pil, birk, rød el, tørst, ribs, en sødgræs-art, skov- og dynd-padderok, lav ranunkel, bukkeblad, gul iris, alm. fredløs, fjerbregne, kær-snerre, eng-rørhvene, skarpfinnet mangeløv, skov-hullæbe, akselblomstret star, lund-fredløs og krybende læbeløs.

Lokalitetskode: ++ S (incl. S^v) II ▲

Kilder: 314.

25/101 Terrænet mellem Svinholt Skov, Klattrup, St. Velling, Skærup og Skærupskov
(incl. bl.a. Horsted Skov)

Den lille *Horsted Skov* er overvejende bøgeskov på fugtig, leret, næringsrig muldbund. Der er enkelte partier med mager bund (med lidt bølget bunke og/eller lundrapgræs). Der er flere askesumpe af forskellig størrelse og noget nåletræ (rød-gran, sitka-gran og et sted i nordvesthjørnet enkelte, spredte ædelgraner).

Af floraen i bøgepartierne kan nævnes stilk-eg, rød el, rose, brombær, hindbær, ahorn, hassel, kvalkved, alm. gedeblad, fugle-kirsebær, alm. hyld, guldnælde, skovmærke, krybende læbeløs, sanikel, hunde-kvik, alm. mangeløv, stinkende storkenæb, feber-nelikerod, haremad, dunet steffensurt, skarpbladet fladstjerne, krat-/skov-viol, mose-bunke, skov-galtetand, glat dueurt, nyrebladet ranunkel, miliegræs, en vandstjerne-art og akselblomstret star (på fugtige skovveje), knoldet brunrod, aks-rapunsel (sparsom), skov-padderok, agerpadderok (skovform), bjerg-ærenpris og bølget katrinemos (*Atrichum undulatum*).

I nordbrynet vokser alm./skov-høgeurt.

I de delvis udgrøftede askemoser vokser skovkogleaks, alm. mjødukt, angelik, en sødgræs-art, røgræs, gul iris, eng-nelikerod, skov-padderok, krybende læbeløs, korsknop, blære-star, stor nælde, burre-snerre, lav og nyrebladet ranunkel, alm. fredløs og bitersød natskygge.

I terrænet mellem Klattrup, Skærup og Skærupskov findes flere andre skovpartier, der ønskes undersøgt.

Lokalitetskode, Horsted Skov: ++ S (incl. S^v) II ▲
do., de øvrige skovpartier: o S IV O (foreløbig kode)

Kilder: 312.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

25/102 Terrænet mellem Klattrup og St. Velling
(incl. Velling Torn, Farsholt, Fjelsballe og Starkær)

25/103 Terrænet mellem Tiufkær, Klattrup, Aldebertsminde og Tiufkærmark
(incl. Engeskov, Klattrup Storskov og skoven ved Aldebertsminde)

25/104 Terrænet omkring Blåkær Skov, Tiufkær Skov og Ulvemose

Foreløbig lokalitetskode, lok. 25/102-04 bl.a.:
o S (incl. S^v)-V IV O

25/105 Viuf Skov
(incl. Barbrekær og Knivskær Mose)

Om *Viuf Skov* foreligger oplysninger kun om visse partier i den sydlige del (nord og vest for Knivskær Mose). Her findes blandet bøge- og nåleskov (meget rød-gran foruden sitka-gran, ædelgran og lærk) på fugtig til våd, leret, næringsrig muldbund. Mager muldbund eller morbund er ikke observeret. Dog kan der lokalt optræde lidt bølget bunke. Der er flere askesumpe og (vest for den NNV-SSØ-gående vej) et ege-askeparti.

Af bøgepartiernes muldbundsflora kan nævnes skovelm, stilk-eg, hindbær, brombær, selje-pil, ask, alm. røn, fugle-kirsebær, alm. hyld, ahorn, spids-løn, guldnælde, salomons søgl, krybende læbeløs, skov-padderok (hyppig så at sige overalt), skovsyre, skovmærke, krat-/skov-viol, hvid anemone, enblomstret flitteraks, haremad, skov-salat, aks-rapunsel, majblomst, skarpfinnet mangeløv, knoldet brunrod, skov-galtetand, ørnebregne, glat dueurt, stinkende storkenæb, liljekonval, dunet steffensurt, lund-rapgræs, skov-star, alm./skov-høgeurt, gærde-vikke, bidende pileurt, en vandstjerne-art og kál-tidse (de tre sidstnævnte på fugtige skovveje), kæmpe-svingel, skov-hullæbe, nældeklokke, skov-skræppe, skov-jordbær og lund-fladstjerne (ssp. *montana*).

I nåleskov vokser bl. a. bølget bunke, alm. gedeblad, majblomst, liljekonval, håret frytle og læge-ærenpris.

Lidt nordvest for Knivskær Mose findes en lille, våd askemose med en rig flora. Af denne kan nævnes hassel, alm. mjødukt, bidende pileurt, dunet steffensurt, eng-rørhvene, lund-fladstjerne (ssp. *montana*), lav ranunkel, skovkarse, bredbladet og alm. mangeløv, fjerbregne, eng-nelikerod, skov-gøgelilje, nyrebladet ranunkel, skovmærke, røgræs, hylde-baldrian, mosebunke, skov-byg, bleg penselmos (*Cirriphyllum piliferum*) og prydbregne (*Thuidium tamariscinum*).

Bevaring: Den her beskrevne askemose er bevaringsværdig. En nærmere undersøgelse af resten af skoven vil måske vise, at der findes andre bevaringsværdige partier.

Om *Knivskær Mose* og *Barbrekær* foreligger oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Viuf Skov: + S II O, S^v II ▽
do., Knivskær Mose og Barbrekær: ?

Kilder: 311.

25/106 Søndervilstrup Skov

Søndervilstrup Skov er blandet bøge- og nåleskov (sitka-gran, rød-gran, ædelgran, lærk) på fugtig, næringsrig, leret muldbund. Lokalt ses mager muldbund eller morbund (se nedenfor). Der er flere askemoser med en varieret flora.

Af muldbundsfloraen i bøgepartierne kan nævnes ahorn, drue-hyld, selje-pil, hindbær, alm. røn, hæg, alm. gedeblad, kvalkved, hassel, tørst, ask, bævre-asp, guldnælde, skovmærke, skov-byg, skov-padderok, kæmpe-svingel, bølget og mose-bunke, haremåd, skov-salat, skarpfinnet og alm. mangeløv, glat dueurt, skarpbladet fladstjerne, ørnebregne, lund-fladstjerne (ssp. montana), knoldet brunrod, angelik, skov-/krat-viol, skov-galtetand, fjerbregne, gærde-vikke, liljekonval, akselblomstret og skov-star, lyse-siv og en vandstjerne-art (på fugtige skovveje), feber-nellikero, bjerg-ærenpris, dag-pragtstjerne og hulsvøb. Af svampe er noteret skærmformet knippeporesvamp.

På mager bund eller egentlig morbund under bøg ses bølget bunke (dominant), håret frytle, miliegræs, lund-rapgræs, hvid anemone, skov-/alm. høgeurt, majblomst, alm. røn (opvækst), skovsyre, lyng-snerre og læge-ærenpris.

Af den varierede flora i askemoserne kan nævnes kvalkved, hassel, rød el, skov-gøgelilje, en hullæbe-art, ægbladet fliglæbe, krybende læbeløs, skov-byg, bingelurt, stor nælde (ofte dominerende), kær-tidsel, eng-nellikero, alm. og skarpfinnet mangeløv, fjerbregne, røgræs, alm. og lund-fredløs, angelik, kær-høgeskæg, lav og nyrebladet ranunkel, stinkende storkenæb, skov-padderok, alm. mjøduert, mose-bunke, sribet næbmos (Eurhynchium striatum) og bølget stjernemos (Plagiomnium undulatum).

Bevaring: Askemoserne er bevaringsværdige. De bør ikke ødelægges ved f. eks. at blive tilplantet med nåletræ som sitka-gran eller lign.

Lokalitetskode: ++ S II ▲, S^v II ▽

Kilder: 310.

25/107 Herslev Skov og Vejlskov (med omgivende terræn)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S-S^v-V IV O

25/108 Terrænet mellem Håstrup, Smidstrup, Follerup og Herslev (incl. Smidstrup Nederskov, Follerup Skov og Mølleå mellem Kirkebro og Frydendal Sluse m. m.)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o S IV O
do., Mølleå m. m.: o V IV O

25/109 Velling Sønderskov, Hovgårdshave og Follerupgårds Skov med omgivende terræn

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o S IV O

25/110 Hulskov ved Søndervilstrup (med omgivende terræn)

De foreliggende oplysninger om denne lokalitet er ufuldstændige og foreligger kun fra strækningen mellem Ravnebjerg Gård og motorvej E 3. Hulskov er et smukt eksempel på en østjysk skræntskov, idet den beklæder de stejle sider af den langstrakte, næsten kløftformede dal, der strækker sig fra Møsvrå i sydøstlig retning ned mod Birkemose-dalen ved Eltang. Skoven er for en dels vedkommende bøgeskov, men der indgår også bøge-blandskov, askeskov, ung ahornskov (med overstandere af bøg), nåleskov (rød-gran, sitka-gran) og i de fugtige eller våde partier ved foden af skrænterne forskellige kombinationer af ask og el (ren askeskov, blandet elle-aske-skov og ren elleskov).

Af den muldbundsprægede flora i bøgeskovspartierne kan nævnes hassel, fugle-kirsebær, kvalkved, eg, engriflet tjørn, brombær, vedbend, aks-rapunsøl (hyppig), guldnælde, skovmærke, miliegræs, stinkende storkenæb, hulsvøb, alm. mangeløv, haremåd, skov-salat, alm./skov-høgeurt, ørnebregne, alm. bjørneklo, angelik, krat-/skov-viol, lund-rapgræs, enblomstret flitteraks, mose-bunke, krans-konval, salomons segl, skovsyre, kæmpe-svingel, bredbladet klokke, kål-tidsel, eng-nellikero, hunde-kvik, spring-balsamin, skov-star, liljekonval og majblomst.

I aske/elle-partierne ved foden af skrænterne vokser bl. a. kær(?)star, hunde-kvik, skov-padderok, kær-høgeskæg, engkabbeleje, humle, krybende læbeløs, alm. mjøduert, hylde-baldrian, angelik, eng-rørhvene, alm. fredløs, hjortetrøst, dag-pragtstjerne, skov-kogleaks, bredbladet klokke, knoldet brunrod, tykbladet ærenpris og lund-fladstjerne (ssp. montana).

I det undersøgte område græsses engene i den smalle dalbund ikke mere. De er nu blevet til højstaude-enge med indværende grå pil. Floraen omfatter arter som stor nælde, angelik, alm. kvik, knop- og lyse-siv, kål- og kær-tidsel, mose-bunke, alm. bjørneklo, skov-kogleaks, regnfang, hylde-baldrian, muse-vikke, røgræs, skov-galtetand, brombær og eng-rævehale.

Foreløbig lokalitetskode, Hulskov:
+ S (incl. S^v) II ▽-▲
do., engene i dalbunden: + V III ▲-O

Kilder: 287, 309.

25/111 Lilballe – Bramdrup Skov og terrænet mellem disse og Eltang
(incl. Sletteskov)

NB. Denne »Bramdrup Skov« er *ikke* identisk med skoven af samme navn lidt nærmere Kolding (se lok. 25/113)

Fra *Lilballe Skov* (= *Lilleballe Skov*) kendes den sjældne høgeurt-art *Hieracium danicum* og den indslæbte sudetisk rapgræs. – Om *Bramdrup Skov* foreligger nærmere oplysninger ikke.

I levende hegn ved Lilballe Skov vokser bittermælk og kransbørste.

Sletteskov ved Eltang er antagelig den skov, hvorfra Wiinstedt (1929: 99 og 101) nævner den sydøstjysk udbredte uldhåret ranunkel foruden krans-konval, bredbladet klokke, fjer-knopurt og alm. bjørneklo (var. elegans).

En grundig undersøgelse af Lilballe-Bramdrup Skov og Sletteskov er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: + S III O

Kilder: 23, 226, 287.

25/112 Bjert Skov (ved Nr. Bjert)

NB. Denne skov er *ikke* identisk med »Bjert Skov« ved Sdr. Bjert (se lok. 25/38).

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/113 Bramdrup Skov
(i Koldings nordvestlige udkant)

NB. Denne skov er *ikke* identisk med skoven af samme navn i lok. 25/111.

Det er antagelig fra denne »Bramdrup Skov«, Wiinstedt (1929: 99 og 101) nævner småbladet milturt og den sjældne tyndakset star. En grundig undersøgelse af skoven er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: + S (-S^v) III O

Kilder: 287.

25/114 Terrænet mellem Binderup Mølleå og Højgård
(incl. Dalby Skov, Binderup Vesterskov og Bulbro m. m.)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o S IV O

25/115 Vonsild Skov med omgivende terræn
(incl. Højgård Skov og den lille skov nordøst for Vonsild Skov)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: o S IV O

25/116 Nørreskov syd for Vonsild

NB. Denne skov er *ikke* identisk med skoven af samme navn syd for Vonsild Gård, beliggende i Sønderjyllands amt (se lok. 25/90).

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/117 Seest Østerskov-området sydvest for Kolding
(incl. bl. a. Kobbelskov og Kolding Kirkeskov)

I dette terræn ligger en række småskove, som stort set ikke er undersøgt botanisk. Dog er *Kolding Kirkeskov* kendt som voksested for den forvildede, nu muligvis forsvundne °valmuesøster = °skovvalmue (*Meconopsis cambrica*).

I Kirkeskoven er desuden fundet nikkende flitteraks, skavgræs, storblomstret kodriver og flere høgeurt-arter, blandt andet *Hieracium danicum* og *H. ornatum*. Nærmere oplysninger om Kirkeskoven og de øvrige skove er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: + S II-IV O

Kilder: 200, 286, 287.

25/118 Gelballe Skov med omgivende terræn

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode, Gelballe Skov: o S IV O

25/119 Bastrup Skov og Østerbygård Skov ved Vamdrup (med omgivende terræn)

Fra »småkrat ved Vamdrup« (= denne lokalitet ?) kendes kransbørste. Botaniske oplysninger foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S III-IV O

Kilder: 173.

25/120 Rommersmose – Karholm Mose – Tingkær Skov – området ved Ødis-Bramdrup

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S (-S^v) -V IV O

Følgende lokaliteter i TBU distrikt 25 ligger i *Ribe amt*:

25/121 Moseterrænet mellem Store-Andst og Vejen Å

25/122 Revsing Plantage

25/123 Stavshede Plantage

25/124 Kragelund Mose og Gesten Kær

25/125 Gesten Mose

25/126 Gispel Mose (= Bække Mose)

25/127 Torsted Mose

25/128 Knudsbøl Skov
(incl. Hulsrøj)

NB. Hulsrøj-delen af Knudsbøl Skov ligger i *Ribe amt*.

Selve *Knudsbøl Skov* er blandet løv- og nåleskov på næringsrig, fugtig, leret muldbund. Ganske lokalt findes morbund med bølget bunke etc. Af løvskov er der mest bøg, men også mindst et par stykker med ca. 50-årig eg og mindst 1 askemose. Af nåletræ er der en del rød- og sitka-gran, flere stykker med lærk og nogle stykker med ædelgran (bl. a. nyplantet ædelgran med gammel ahorn som ammetræ).

Af floraen i bøgeskovspartierne kan nævnes ahorn, ask, engriflet tjørn, stilk- og rød eg, alm. gedeblad, stikkelsbær, hassel, tørst, fugle-kirsebær, brombær, hindbær, fruebær, guldnælde, skovsyre, hvid anemone, skov-star, skovmærke, krybende læbeløs, bjerg-ærenpris, skarpbladet fladstjerne, skov-galtetand, krat-/skov-viol, liljekonval, håret frytle, majblomst, febernellikeroed, glat dueurt, skov-jordbær, angelik, alm./skov-høgeurt, skov-gøgelilje, enblomstret flitteraks, mose-bunke, ørnebregne, dunet støffensurt, akselblomstret star, lund-fredløs, smuk perikum og aks-rapunsel.

I askeskov indgår arter som skov-gøgelilje, fruebær, eng-nellikeroed, alm. mjøduert, angelik, skov- og akselblomstret star og krybende læbeløs.

I nåleskovspartierne udgøres bundfloraen af arter som bølget bunke og skovstjerne; på næringsrig bund ses dog lokalt arter som salomons segl og en gøgelilje.

Om *Hulsrøj* (som nævnt *Ribe amt*) foreligger botaniske oplysninger ikke.

Lokalitetskode, Knudsbøl Skov: +/++ S (incl. S^v) II ▲

Kilder: 396.

25/129 Liegård Plantage (sydvest for Bindeballe) (incl. Rosdam, Svinekær og Stormose ved Mariesnåde)

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S-H-V IV O

25/130 Terrænet mellem Liegård plantage, Spjarup, Bøgvad, Egtved, Torsted og Gretenborg Plantage

NB. Den sydvestligste del af denne lokalitet ligger i *Ribe amt*.

En botanisk undersøgelse af dette område er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: +/o S-H-E-V IV O

Kilder: 42, 224.

25/131 Terrænet mellem Egtved, Spjarup, Bindeballe, Ravning, Vork og Onstrup

Dette terræn er overordentlig kuperet, botanisk varieret og af stor landskabelig skønhed. Det præges dels af randmorænebakker (en del af hovedopholdslinjen ved *Randbøl* og *Spjarup*) og dels af den markante tunneldal (*Vejle Å-dalen*), der strækker sig fra *Vejle* via *Skibet*, *Haraldskær*, *Vingsted* og *Tørskind* til *Spjarup*. Hertil kommer sydenden af den ligeledes markante, slyngede smeltevandsdal *Randbøl-dalen* (med *Vejle Å's* øvre løb). På nogle af dalskrænterne er der skræntskove (bl. a. *Bindeballe Skov*, *Søgårde Sønderskov*, *Engelsholm Sønderskov* og skræntskoven ved *Vork*). Skovene er – lige som området som helhed – dårligt undersøgt botanisk.

Fra bøgeskov i *Bindeballe Skov* kendes småbladet milturt og kristtorn og fra *Fandens Dal* i østenden af *Engelsholm Sønderskov* hvid hestehov. (Ved en nedlagt jernbanelinje vest for *Fandens Dal* er noteret elfenbens-padderok og skavgræs).

I bunden af de store dalstrøg findes vådområder (bl. a. det store *Sønderkær*). I væld i dalsiderne mellem *Vork* og *Tørskind* vokser bl. a. småbladet og alm. milturt, vandkarse, kær-star og tykbladet ærenpris.

I en del af de såkaldte *Spjarup Bakker* nord for *Nybjerg Mølle* fandtes der i hvert fald tidligere værdifulde hede-strækninger med væld.

Her er noteret ørnebregne, ene, benbræk, stjerne-, næb-, pille-, dværg- og loppe-star, aflangbladet vandaks, plettet gøgeurt, tranebær, rundbladet soldug,

sump-snerre, sump-fladstjerne, kær-ranunkel, sump-kællingetand, vandarve, hunde-hvene, smuk perikum, skorsoner, guldblomme, revling, stivhåret borst, farve- og engelsk visse, plettet kongepen, tue-kogleaks, strandbo, liden siv og tråd-siv.

En indgående undersøgelse af hele lok. 25/131 er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode, skovene: +/o S III-IV O
do., vådområderne: +/o V III-IV O
do., hederne og dalskrænterne: +/o H-E II-IV O

Kilder: 34, 42, 54, 57, 199, 213, 225, 239, 278, 308, 455.

Om følgende lokaliteter foreligger botaniske oplysninger ikke:

25/132 Rugsted Lund ved Rugsted

25/133 Nederhave ved Hesselballe

25/134 Vesterskov og Sønderskov ved Øster Starup

25/135 Mølleskov ved Brakker

25/136 Brakker Skov

25/137 Føniksborg Skov (ved Gravens)

Foreløbig lokalitetskode, lok. 25/132 – 37: o S IV O

(lok. 25/134 desuden: o V (-S^v) IV O)

25/138 Mørupmark, Mørup, Førstballe og Rostrup med omgivende terræn
(incl. Rostrup Mose og °enge langs Vandel Bæk)

Terrænet omkring Førstballe og Mørup er kendt for værdifulde hede- og egekratpartier (bl.a. *Mørup Krat* og *Førstballe Krat* beskrevet af Carsten Olsen 1938 og Gram, Jørgensen & Køie 1944 (lok. 345 og 347).

I området ved Mørup findes endnu bevaringsværdige egekrat med f.eks. vinter-eg, bøg, tørst, blåbær, alm. kohvede, skovstjerne, salomons segl (!), majblomst, lyng-snerre, liljekonval, gyldenris og skov-padderok.

I hedeområder her er tidligere fundet den meget sjældne °flad ulvefod^x. – Det vides ikke, om der er bevaret områder af botanisk interesse i °engene langs *Vandel Bæk* eller i °*Rostrup Mose*.

En indgående undersøgelse af lok. 25/138 er ønskelige (det gælder ikke mindst egekrattene og °hederne).

Foreløbig lokalitetskode: +/o S II ▽ – O, H IV O, V IV O

Kilder: 63, 178, 204, 225, 333.

25/139 Smidstrup, Gadbjerg og Tofthøj med omgivende terræn
(bl.a. incl. Refstrup Skov)

I *Refstrup Skov* (incl. *Smidstrup Skov*) indgår meget, for en stor del gammel bøgeskov. Hertil kommer kombinationer af bøg og ædelgran, forskellige typer af blandet, ung løvskov, nyplantninger af stilk-eg og grå el, gammel eg, flere askemoser (i lavninger) og en mindre birkemose (i den nordvestlige del).

Foruden løvskov indgår der nåletræ (måske så meget som halvdelen af skoven ?) i form af rødgran, ædelgran, sitka-gran og lidt lærk.

Bundforholdene spænder fra fugtig, næringsrig (måske lidt kalkpræget ?), leret muldbund til morbund domineret af bølget bunke. I lysninger ses lokalt lyng-snerre og lidt hedelyng. Variationen i bundforhold er så udpræget, at muld og mor kan veksle selv inden for meget små afstande.

Af den rige flora i bøgeskovspartierne kan (fra næringsrige og næringsfattige dele under ét) nævnes avnbøg, hassel, ahorn, stilk-eg, alm. og selje-røn, alm. og druehyld, alm. gedeblad, ask, tjørn, brombær, fuglekirsebær, tørst, selje-pil, kvalkved, vorte-birk, småbladet lind, vedbend, aks-rapunsel (hyppig), guldnælde, den sjældne finger-star (!), skov-, pille- og akselblomstret star, bingelurt, krybende læbeløs, skov-salat, håret og mangleblomstret frytle, miliegræs, mose-bunke, ørnebregne, liljekonval, flere høgeurt-arter (høgeurt-floraen synes en nærmere undersøgelse værd !), alm. og smalbladet mangeløv, skov-padderok, skavgræs, tormentil, kær-tidsel, enblomstret flitteraks, nikkende flitteraks (lokalt), læge-ærenpris, smuk perikum, krat-/skov-viol, majblomst, krybende hestegræs, blåbær, skov-hundegræs, dunet steffensurt, angelik, tredelt egebregne, skov-salat, skov-jordbær, kæmpe-svingel, stinkende storkenæb, knoldet brunrod, liden singrøn (forvildet), nyrebladet ranunkel, krat-fladbælg og bølget katrinemos (*Atrichum undulatum*).

I askelavninger vokser bl.a. kvalkved, alm. mjødurt, røgræs, engkabelleje, eng-nellikero, alm. mildurt skov-padderok, mose-bunke og kær-høgeskæg.

– I birkemosen i skovens nordvestlige del er noteret tørst, gul iris, eng-nellikero, salomons segl og angelik.

Om de øvrige dele af lok. 25/139 (bl.a. *Bredkær* ved Tofthøj og de små skovpartier i terrænet syd for Smidstrup) er oplysninger ønskelige.

Lokalitetskode, Refstrup Skov: ++ S (incl. S^v) II ▲
Foreløbig do., resten af lok. 25/139:
o S IV O, VI IV O

Kilder: 308, 323, 403, 464.

25/140 Terrænet mellem Lindeballe, Smidstrup og Farre

Om vådområderne og de små skovpartier i dette område (bl.a. i terrænet vest for Smidstrup) er oplysninger ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O, S IV O

25/141 Terrænet mellem Nørup, Gadbjerg, Trollerup, Gammelby og Sødover
(incl. bl.a. Sejersmose, Langmose, Tøsby Mose, Tøsby Sø, Nørup Mose og Hovmose)

Oplysninger om vådområderne, skovpartierne og de små ^ohedestrækninger i dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S-H IV O

25/142 Bredsten, Balle og Bredstenlund
(med omgivende terræn)

Fra *Bredsten Kirke* foreligger et gammelt fund af ^orundfinnet radeløv^x og et nyt fund af murrude^x.

Lokalitetskode: + B I ▼

Kilder: 5, 401.

25/143 Terrænet mellem Balle-Bredsten-Bredstenlund, Raving, Korshøj Gård, Store Lihme, Engelsholm Dyrehave, Sødover og Gammelby

Oplysninger om dette terræn, bl.a. om småskovene og vådområderne (*Møgelose, Kirkemose, Ørskov Sø* og *Nikkemose* m.m.) er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S-V IV O

24/144 Terrænet mellem Mølvang, Jelling, Fåruphuse, Ollerup, Gammelby og Trollerup
(bl.a. incl. Fårup Plantage og Fårup Mose)

Oplysninger om skovene og vådområderne er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S-V IV O

25/145 Jelling, Jellingmark og Mølvang
(incl. Møgelose og Skærmklint)

Fra *Jelling* kendes de sjældne anthropokore arter ^oknoid-vortemælk^x og ^oalpe-pengeurt og de sjældne bladmosser *Homomallium incurvatum*, *Rhynchostegium murale* og *Pseudephemerum nitidum* (sidstnævnte på en mark) foruden *Rhynchostegium confertum*, *Grimmia trichophylla* og *Tortula papillosa*.

På en sten i »Haughus Skov« (= skoven lige ved Haughus eller den nordlige del af Jelling Skov ?) er fundet den meget sjældne sortmos-art ^oAndraea rothii.

Om *Møgelose* ønskes nærmere oplysninger. Herfra kendes bl.a. bladmosset *Campylopus pyriformis*.

Foreløbig lokalitetskode: + B-S-V III O

Kilder: 42, 54, 114, 116, 118, 119, 215, 241.

25/146 Skovbølling Mose

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O ?

25/147 Hygum – Kollerup – området

Oplysninger om *Præstegård Skov* og skovene ved Kollerup er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

(Kilder: 134)

25/148 Terrænet mellem Børup, jernbanelinjen Fredericia – Kolding, Brovad og motorvej E 3

Oplysninger om *Firemandsskov* og de to skovparceller vest for denne er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/149 Terrænet mellem Ejsenballe Gård og Javnsgård

Oplysninger om *Ladegårds Skov* og det lille skovstykke mellem denne og Javnsgård er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/150 Dalby og Dalby Møllebæk mellem Vonsild Skov og Dalbymølle

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S^v-S O

25/151 Kolding Skov, Dyrehavegård Skov, Marienlund og det omgivende terræn

Kolding Skov, Dyrehavegård Skov og *Marienlund* rummer efter de foreliggende oplysninger at dømme artsrige løvskovspartier på muldbund med den sjældne tyndakset star, hulrodet lærkespore (meget sjældent i Østjylland), lund-fladstjerne (ssp. *montana*), hvid hestehov, høgeurt-arten *Hieracium danicum*, jordbærpotentil og de forvildede arter storbladet okseøje (*Chrysanthemum macrophyllum*) og ^ogalnebær.

Nærmere oplysninger om disse skove og om den smukt beliggende mølledam mellem *Dyrehavegårds Skov* og *Marienlund* er ønskelig.

Foreløbig lokalitetskode: + S (incl. S^v) II O

Kilder: 42, 81, 287.

25/152 Binderup Sønderskov

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o S IV O

25/153 Ødis-Bramdrup og terrænet øst herfor

Oplysninger om dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: bl.a.: o S IV O

25/154 Lunderskov, Dollerup og Kirkeby

I Lunderskov ligger den fredede *Drabæks Mølle* (fredet 1972). Botaniske oplysninger om denne og om Dollerup Sø er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: +/o B-V IV O

Kilder: 41, 42, 54.

25/155 Almind By og Almind Dal fra Donsmølle til Søndervilstrup Skov

Botaniske oplysninger om engene og skræntskovene i Almind Dal er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S IV O

25/156 Ødsted og terrænet mellem Ødsted og Vorkbakker

Oplysninger om vådområderne og skræntskovene i dette terræn er meget ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S IV O

25/157 Egtved By

Nærmere oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o B IV O

25/158 Terrænet mellem Egtved, Egtved Skov, Husted Mose, Torsted Mose og Vester Torsted.

Oplysninger om vådområderne, skovene og ^ohedestykkerne i dette område er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o V-S-H IV O

25/159 Skanderup – Hjarup – området sydøst for Lunderskov

Fra *Skanderup* foreligger et gammelt fund (1909) af den meget sjældne, indslæbte ^ogul hanekro. – I en skov ved Skanderup er noteret rederod. Oplysninger om området foreligger i øvrigt ikke.

Foreløbig lokalitetskode: + B IV O ?, S III O

Kilder: 173.

25/160 Firehøje – området ved Randbøl

I Firehøje-området findes en åben strækning med fire gravhøje helt dækket af en smuk og veludviklet »græshede« af bølget bunke. Der er begyndende opvækst af stilk-eg og skov-fyr ledsaget af alm. røn og rose. Floraen omfatter i øvrigt arter som lyng-snerre, skovstjerne, mangeblomstret frytle, rundbladet klokke, blåbær, hedelyng, alm. kongepen, tormentil, hindbær, blæresmelde, revling, gyldenris, gyvel, gederams og farve-visse.

Lokalitetskode: + H-S II ▲

Kilder: 308, 463

25/161 Nagbøl og Nagbøl Skov med omgivende terræn

Fra *Nagbøl Skov* kendes liden vintergrøn. I øvrigt foreligger botaniske oplysninger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: + S III O

Kilder: 173.

25/162 Vamdrup By med omgivende terræn (incl. Bønstrup og Bønstrup Sø)

Den eutrofierede *Bønstrup Sø* er fuglereservat. Nærmere oplysninger er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: + V IV O, B IV O

Kilder: 224, 228, 260.

25/163 Terrænet mellem Vinding og Skærupskov

Oplysninger om skovene og om *Skærup Ådal* er ønskelige.

Foreløbig lokalitetskode: o S-V IV O

25/164 Skærup Å mellem Karensdal og Østerskov

Botaniske oplysninger foreligger ikke.

Foreløbig lokalitetskode: o V IV O

KILDEFORTEGNELSE

1. PUBLICEREDE KILDER

1. – Aaby, Bent, 1969: *Illecebrum verticillatum*, Bruskbæger, genfundet i Jylland. – Bot. Tidsskr. 64.
2. – Adsersen, Henning, 1974: *Spartina* (Vadegræs) i Horsens Fjord. – Flora & Fauna 80.
- 2a. – Adsersen, Henning, 1978: Om ændringer i Vorskø's flora. – Kasketot nr. 35, oktober 1978.
3. – Andersen, A. G. & D. F. Boesen & K. Holmen & N. Jacobsen & J. Lewinsky & G. Mogensen & K. Rasmussen & L. Rasmussen, 1976: Den danske mosflora. I. Bladmossier. – Gyldendal, København.
4. – Andersen, Alfred, 1943: Pyrolaceernes og Plumbaginaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 12. – Bot. Tidsskr. 47.
- sine numero. – Andersen, H. L., 1930: (Naturhistorisk Forening for Jylland 1930, se Sigfred Knudsen 1930).
5. – Andersen, N. J., 1900: Bregnearterne i Vejle-Eggen. – Flora & Fauna II.
6. – Andersen, S. A., 1944: Det danske Landskabs Historie. I. Bind. Undergrunden. – Populær-Videnskabeligt Forlag, København.
7. – Andersen, Svend, 1938: *Daphne mezereum* L. vildtvoksende i Danmark. – Bot. Tidsskr. 44.
8. – Andersen, Svend, 1941: Danske Vegetationsbilleder. 22. Veilby Skov ved Baaring Vig. – Flora & Fauna 47. årg.
9. – Anonym, 1965: Beretning for »Jyllandskredsen« for året 1964-65. – Bot. Tidsskr. 61.
10. – Anonym, 1966: Beretning for »Jyllandskredsen« for året 1965. – Bot. Tidsskr. 62.
11. – Anonym, 1969: Beretning for »Jyllandskredsen« for året 1967. – Bot. Tidsskr. 64.
12. – Anonym, 1969: Beretning for »Jyllandskredsen« for året 1968. – Bot. Tidsskr. 65.
13. – Asbirk, Sten, 1972: Sommerlejren på Endelave 1972. – Natur 13. årg. nr. 3.
14. – Asbirk, Sten, 1973: Svampen kløvblad og dens udbredelse i Danmark. – Natur, 14. årg. nr. 4.
15. – Asbirk, Sten, 1974: Nye fund af kløvblad, *Schizophyllum commune*, udenfor Nordsjælland. – Flora & Fauna 80. årg.
16. – Asbirk, Sten, 1976: Udbredelsen af svampen kløvblad, *Schizophyllum commune*, i Danmark. – Flora & Fauna 82. årg.
17. – Billing, A. 1960: En vegetationsundersøgelse af to bække ved Rørbæk Sø. – Flora & Fauna 66. årg.
18. – Bjørnekær, K. & N. Fabritius Buchwald, 1933: Om Kløvblad (*Schizophyllum alneum* (L.) Schröt.) i Danmark. – Friesia I.
19. – Bjørnekær, K. & Axel B. Klinge, 1964: Die dänischen Schleimpilze. *Myxomycetes Daniae*. – Friesia VII.
20. – Borchersen, A. C., 1964: *Primula farinosa* i Jylland. – Flora & Fauna 70. årg.
21. – Branth, J. S. Deichmann, 1908: Koldinghus's Flora 100 Aar efter Slottets Brand. – Bot. Tidsskr. 28.
22. – Bruun, J., 1913: Fra Ekskursionen til Grejsdalen og Jelling. (Insekter ved M. Cartens). – Flora & Fauna 1913.
23. – Buchwald, N. Fabritius, 1947: *Sclerotiniaceae Daniae*. En floristisk-systematisk Oversigt over de i Danmark fundne Knoldbægersvampe. – Friesia III.
24. – Böcher, Tyge W. (»Bøcher«), 1937: Udbredelsen af *Ericaceæ*, *Vacciniaceæ* og *Empetraceæ* i Danmark. TBU nr. 3. – Bot. Tidsskr. 44.
25. – Böcher, Tyge W., 1940: Højsommerekskursionen til Kolding Vesteregn den 6.-8. August 1939. – Bot. Tidsskr. 45.
26. – Böcher, Tyge W., 1941: Højsommerekskursionen til Brædstrup, Bryrup og Vrads 4.-6. August 1940. – Bot. Tidsskr. 45.
27. – Böcher, Tyge W., 1941: Vegetationen paa Randbøl Hede med særlig Hensyntagen til det fredede Areal. – Det Kgl. Dan. Vidensk. Selskab, Biol. Skr. I, 3.
28. – Böcher, Tyge W., 1943: Studies on the Plant Geography of the North-Atlantic Heath Formation. II. Danish Dwarf Shrub Communities in Relation to those of Northern Europe. – Det Kgl. Dan. Vidensk. Selskab, Biol. Skr. II, 7.
29. – Böcher, Tyge W., 1945: Beiträge zur Pflanzengeographie und Ökologie dänischer Vegetation. II. Über die Waldsaum- und Graskrautgesellschaften trockener und halbtrockener Böden der Insel Seeland mit besonderer Rücksichtigung der Strandabhänge und Strandebenen. – Det Kgl. Dan. Vidensk. Selskab, Biol. Skr. IV, 1.

30. – Böcher, Tyge W., 1955: Forsommerekskursionen til Odder-egnen 26-27. juni 1954. – Bot. Tidsskr. 52.

31. – Böcher, Tyge W., 1969: Kystlandets plante- og dyreliv. Indledning. – i: Danmarks Natur bind 4. Politikens Forlag, København.

32. – Böcher, Tyge W., 1969: Kystlandets plante- og dyreliv. Klitvegetation. – i: Danmarks Natur bind 4. Politikens Forlag, København.

33. – Böcher, Tyge W., 1969: Skovbundsfloraen i plante-geografisk belysning. – i: Danmarks Natur bind 6. Politikens Forlag, København.

34. – Böcher, Tyge W., 1970: Hedens vegetation og flora. – i: Danmarks Natur bind 7. Politikens Forlag, København.

35. – Böcher, Tyge W., 1970: Vegetation og flora på udyrkede skrænter og strandmarker. – i: Danmarks Natur bind 7. Politikens Forlag, København.

36. – Böcher, Tyge W. & Tyge Christensen, 1954: Højsommerekskursionen til Syd- og Sønderjylland 7-9. august 1953. – Bot. Tidsskr. 50.

37. – Bønnerup, S., 1911: Sjældne Planter. – Flora & Fauna 1911.

sine numero. – Christensen & Kadlubowska, 1979: se Kadlubowska & Christensen 1979.

38. – Christensen, Tyge, 1952: Forsommerekskursionen til egnen omkring Middelfart og Kolding d. 16. og 17. juni 1951. – Bot. Tidsskr. 49.

39. – Christiansen, M. Skytte, 1979: On the occurrence in Denmark of the lichens *Cladonia sulphurina* and *C. deformis*. – Bot. Tidsskr. 74.

40. – Christiansen, M. Skytte & Knud Ramkær & Francis Rose & Ulrik Søchting, 1979: Additions to the Danish Lichen Flora. – Bot. Tidsskr. 74.

41. – Dahl, Knud, 1978: Tekst og detailkort over fredede områder. – i: Kort over Danmark, 1:200.000, udgivet af Geodætisk Institut og Danmarks Naturfredningsforening. – 3. udg. 1978. København.

42. – Dahl, Knud, 1981: Fredede områder i Danmark med Geodætisk Instituts kort i 1:200.000. – Danmarks Naturfredningsforenings Forlag. København.

43. – Dall, Peter Chr., 1978: Bredfaunaen i Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø. (Rapport til Vejle Amtskommune, Forvaltningen for teknik og miljø) – Vejle.

sine numero. – Danmarks Naturfredningsforening, 1978 & 1981: Kort over Danmark i 1:200.000, udgivet i samarbejde med Geodætisk Institut. Tekst og detailkort over fredede områder ved Knud Dahl, se *Knud Dahl 1978 & 1981*.

sine numero. – Dinesen, Arne & Gunnar Larsen, 1959: se Larsen, Gunnar & Arne Dinesen, 1959.

sine numero. – Direktoratet for Statsskovbruget, se Statsskovbruget.

44. – Dissing, Henry & Morten Lange, 1973: Nordisk mykologisk kongres i Horsens den 15.-17. september 1972. – Bot. Tidsskr. 67.

45. – Dohn, Jørn m. fl. & C. A. Jørgensen, 1951: Ekskursionen til Horsens-Egnen sammen med Naturhistorisk Forening for Horsens og Omegn Søndag d. 26. juni 1949. – Bot. Tidsskr. 48.

46. – »ebbe«, 1981: Sø kvæles – dambrug mistænkes. – Avisartikel i »Jyllands-Posten« for den 25. april 1981.

47. – Egholm, Bjarne, 1951: Umbelliferernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 16. – Bot. Tidsskr. 47.

48. – Elkjær, Axel, 1976: Stor Gøgeurt (*Orchis purpurea*). – Flora & Fauna 82. årg.

49. – Eriksen, Knud, 1937 (1938): En foreløbig Meddelelse om Tertiæret ved Brejning paa Sydsiden af Vejle Fjord. – Medd. Dansk Geol. Forening bind 9.

sine numero. – Esben-Petersen, P., se P. Esben Petersen.

50. – Ferdinandsen, C., 1912: Ekskursionen til Himmelbjergegnen 30. Juli-1. Aug. 1911. – Bot. Tidsskr. 33.

51. – Findal, J. Kr., 1923: Østjyske Vandløb. (Fortsættelse). – Flora & Fauna 1923.

52. – Fischer, Jean, 1908: Bemærkninger om Floraen i Bjerre Herred. – Bot. Tidsskr. 28.

53. – Forsvarsministeriet & Miljøministeriet, 1974: FORSVARETS AREALER – en beretning fra forsvarsministeriets naturfredningsudvalg. – Forsvarsministeriet & Miljøministeriet.

54. – Fredningsplanudvalget for Vejle amt, 1976: Fredninger og erhvervelser til fritidsformål m. v. i Vejle amt. Bind I. – Vejle.

55. – Fredningsplanudvalget for Vejle amt, 1976: Idéskitse for benyttelse af naturområderne i Vejle amt. – Vejle.

56. – Fredningsudvalget for Vejle amt, u.å.: Ballesbækgård, Rørbæk Sø. (Publikumsbrochure).

57. – Fredningsplanudvalget for Vejle amt, u. å.: Natursti Haraldskær – Bindeballe. (Publikumsbrochure). – Vejle.

58. – Fredningsudvalget for Vejle amt, u. å.: Natursti Kolding – Ferup. (Publikumsbrochure).

59. – Friis, Henrik & Gunnar Larsen & Andrzej Radwanski, 1975: The Miocene Hagenør-Børup sequence at Lillebælt (Denmark): its biogenic structures and depositional environment. – Bull. geol. Soc. Denmark 24.

- sine numero.** – Geodætisk Institut, 1978 & 1981: Kort over Danmark i 1:200.000, udgivet i samarbejde med Danmarks Naturfredningsforening. Tekst og detailkort over fredede områder ved Knud Dahl, se *Knud Dahl 1978 & 1981*.
60. – Georgsen, Fr., 1902: Iagttagelser gennem Sommeren 1901. I. Odonater. – *Flora & Fauna* IV.
61. Gernaa, I., 1955: Nye fund af to sjældne danske mosser. – *Bot. Tidsskr.* 52.
62. – Gram, K., 1934: Ekspeditionen til Fanø, Skallingen og Egnen Sydvest for Brande Mandag d. 7., Tirsdag d. 8. og Onsdag d. 9. August 1933. – *Bot. Tidsskr.* 42.
63. – Gram, K. & C. A. Jørgensen & M. Køie, 1944: De jydsk Egekrat og deres Flora. – *Det Kgl. Dan. Vidensk. Selsk., Biol. Skr.* III, 3.
64. – Grøntved, Johs., 1927: Formationsstatistiske Undersøgelser paa nogle danske Overdrev. – *Bot. Tidsskr.* 40.
65. – Grøntved (»Grøntved«), Johs., 1954: Typhaceernes og Sparganiaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 19. – *Bot. Tidsskr.* 50.
66. – Grøntved, Jul., 1939: Polygonaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 5. – *Bot. Tidsskr.* 45.
67. – Grøntved, Jul., 1948: Orchidéernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 15. – *Bot. Tidsskr.* 47.
68. – Hamann, Ole & Sven-Erik Sandermann Olsen, 1975: Forsommer-ekskursion til Middelfart (Fredericiaegnen og Fænø), lørdag den 30. juni og søndag den 1. juli 1973. – *Bot. Tidsskr.* 69.
69. – Hansen, Alfred, 1948: Campanulaceernes og Lobeliaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 14. – *Bot. Tidsskr.* 47.
70. – Hansen, Alfred, 1951: Udbredelsen af Caprifoliaceae, Adoxaceae, Dipsacaceae og Cucurbitaceae i Danmark. TBU nr. 17. – *Bot. Tidsskr.* 47.
71. – Hansen, Alfred, 1958: Gentianaceernes, Menyanthaceernes, Asclepiadaceernes og Apocynaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 24. – *Bot. Tidsskr.* 54.
72. – Hansen, Alfred, 1960: Hybriden *Nuphar luteum* x *pumilum* fundet i Danmark. – *Bot. Tidsskr.* 55.
73. – Hansen, Alfred, 1960: Plantaginaceernes og Lentibulariaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 26. – *Bot. Tidsskr.* 56.
74. – Hansen, Alfred, 1961: Nye floristiske fund 1959/60. – *Bot. Tidsskr.* 56.
75. – Hansen, Alfred, 1961: Nye floristiske fund og iagttagelser i 1961. – *Bot. Tidsskr.* 57.
76. – Hansen, Alfred, 1963: Nye floristiske fund og iagttagelser, mest fra 1962. – *Bot. Tidsskr.* 58.
77. – Hansen, Alfred, 1963: Convolvulaceernes, Cuscutaceernes, Hydrophyllaceernes, Polemoniaceernes og Solanaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 30. – *Bot. Tidsskr.* 59.
78. – Hansen, Alfred, 1964: Nye floristiske fund og iagttagelser, mest fra 1963. – *Bot. Tidsskr.* 59.
79. – Hansen, Alfred, 1965: Nye floristiske fund og iagttagelser, mest fra 1964. – *Bot. Tidsskr.* 61.
80. – Hansen, Alfred, 1968: *Agrostis coarctata*, Sandhvene, i Danmark. – *Bot. Tidsskr.* 63.
81. – Hansen, Alfred, 1968: Nye floristiske fund og iagttagelser, mest fra 1966. – *Bot. Tidsskr.* 63.
82. – Hansen, Alfred, 1969: Nye floristiske fund og iagttagelser, mest fra 1967 og 1968. – *Bot. Tidsskr.* 65.
83. – Hansen, Alfred, 1972: Nogle floristiske bidrag. – 1. Kæmpe-Turt, *Cicerbita macrophylla* (Willd.) Wall., i Danmark. – 2. Skovranke, *Clematis vitalba* L., naturaliseret i Danmark. – 3. *Vicia sepium* L. ssp. *montana* (Koch) Hämet-Ahti i Danmark. – 4. Nogle adventivarter nye for den danske flora. – *Flora & Fauna* 78. årg.
84. – Hansen, Alfred, 1972: Nye floristiske fund og iagttagelser, mest fra 1969 og 1970. – *Bot. Tidsskr.* 67.
85. – Hansen, Alfred, 1974: Gramineernes udbredelse i Danmark. Ikke-naturaliserede arter. TBU nr. 39 b. – *Bot. Tidsskr.* 68.
86. – Hansen, Alfred, 1975: Nye adventivarter og arter forvildet fra dyrkning. – *Flora & Fauna* 81. årg.
- sine numero.** – Hansen, Alfred, 1975: Nye floristiske fund og iagttagelser mest fra årene 1971-75 (rapport fra Botanisk Museum, København): se Alfred Hansen 1975, upubl.
87. – Hansen, Alfred, 1977: Nye floristiske fund og iagttagelser. – URT 1977, 1.
88. – Hansen, Alfred, 1977: Nye floristiske fund og iagttagelser. – URT 1977, 4.
89. – Hansen, Alfred, 1979: Floristiske meddelelser. – URT 79, 4.
90. – Hansen, Alfred, 1981: Floristiske meddelelser. – URT 1981, 1.
91. – Hansen, Alfred, 1982: Floristiske meddelelser (fortsættelse). – URT 1982, 2.
92. – Hansen, Alfred, 1983: Floristiske meddelelser. – URT 1983, 2.
93. – Hansen, Alfred & S. – E. Sandermann Olsen, 1960: Højsommerekskursion til egnen mellem Skanderborg og Silkeborg. 7.-9. august 1959. – *Bot. Tidsskr.* 55.

94. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1959: Noter om dansk flora og vegetation 1-11. – 8. Spredningen af Strand-bede (*Beta maritima*) i det dansk-svenske område. – Flora & Fauna 65. årg.
95. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1959: Noter om dansk flora og vegetation 1-11. – 11. Andre fund. – Flora & Fauna 65. årg.
96. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1960: Noter om dansk flora og vegetation. – 17. Nye plantefund. – Flora & Fauna 66. årg.
97. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1961: Noter om dansk flora og vegetation 18-21. – 21. Nye plantefund. – Flora & Fauna 67. årg.
98. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1965: Noter om dansk flora og vegetation 22-28. – 23. Nyt kort over *Juncus acutiflorus* i Danmark. – Flora & Fauna 71. årg.
99. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1965: Noter om dansk flora og vegetation 22-28. – 28. Nye plantefund. – Flora & Fauna 71. årg.
100. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1968: Chenopodiaceernes og Amaranthaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 35. – Bot. Tidsskr. 63.
101. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1968: Noter om dansk flora og vegetation 29-32. – 30. Udbredelsen af *Dactylorhiza fuchsii* (Druce) Verm., Skov-Gøgeurt, i Danmark. – Flora & Fauna 74. årg.
102. – Hansen, Alfred & Anfred Pedersen, 1976: Portulacaceernes og Valerianaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 41. – Bot. Tidsskr. 71.
103. – Hartz, Jac., 1906: Ekskursionen til Horsenseggen 13-15. Juli 1906. – Bot. Tidsskr. 27.
104. – Hauerslev, K., 1977: New and rare Tremellaceae on record from Denmark. – Friesia XI.
105. – Henriksen, H. J., 1918: Sjældnere Planter. – Flora & Fauna 1918.
- 105a. – Henriksen, H. J., 1948: *Ricciocarpus* i Jylland. – Flora & Fauna 54. årg.
106. – Hertz, S., 1953: Fund af Stor Kartoffeltrøffel (*Choimyces maeandriiformis*). – Friesia IV.
107. – Hoff, Mogens, 1943: Crassulaceernes og Saxifragaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 11. – Bot. Tidsskr. 47.
108. – Holmen, Kjeld, 1955: Fire fund af *Mnium medium* i Danmark. – Bot. Tidsskr. 52.
109. – Holmen, Kjeld & C. A. Jørgensen, 1949: Forsommerekskursionen til Trelde Næs og Rands Fjord den 12.-13. Juni 1948. – Bot. Tidsskr. 48.
110. – Iversen, J., 1929: Studien über die pH-Verhältnisse dänischer Gewässer und ihren Einfluss auf die Hydrophyten-Vegetation. – Bot. Tidsskr. 40.
111. – Jensen, Albert, 1906: Et par nye Mosarter fra Jellingegnen. – Flora & Fauna 8. årg.
112. – Jensen, Albert, 1911: Mosser i Jelling Sogn. – Flora & Fauna 1911.
113. – Jensen, Albert, 1912: Mosser fra Jelling Sogn. II. Levermosser. – Flora & Fauna 1912.
114. – Jensen, Albert, 1912: Mosser i Jelling Sogn. III. Topfrugtede Bladmosses. – Flora & Fauna 1912.
115. – Jensen, Albert, 1913: Bregner i Jelling Sogn. – Flora & Fauna 1913.
116. – Jensen, Albert, 1913: Mosser fra Jelling Sogn. IV. Sidefrugtede Bladmosses. – Flora & Fauna 1913.
117. – Jensen, Albert, 1914: Vandplanter i Jellingegnen. – Flora & Fauna 1914.
118. – Jensen, Albert, 1915: Nogle nye Mosfund fra Jelling. – Flora & Fauna 1915.
119. – Jensen, Albert, 1916: Mosser fra Jelling. – Flora & Fauna 1916.
120. – Jensen, Carlo F. & F. Jensen, 1979: Oprensningens virkning på den specielle rheophile rentvandsfauna ved Klostermølle Bro (Gudenå: Klosterkanalen). (Duplikeret rapport). – Naturhistorisk Museum, Århus.
121. – Jensen, Niels, 1959: *Ceratophyllum submersum* L., Tornløs Hornblad, i Danmark. – Flora & Fauna 65. årg.
122. – Jensen, Niels, 1971: Nye fund af Judasøre (*Auricularia auricula-judae*). – Friesia IX.
123. – Jensen, Niels, 1971: Oenotheraceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 38. – Bot. Tidsskr. 66.
124. – Jensen, Niels, 1975: Undersøgelser over udbredelsen af Tornløs Hornblad (*Ceratophyllum submersum* L.). – Jubilæumsskrift for Midtsjællands Naturhistoriske Forening. 1975.
- 124a. – Jensen, Svend Lyng & Jørgen Nielsen, 1979: Reservatet Vorsø. Urørte skove og opgivne landbrugsarealer. – Dansk Skovforenings Tidsskrift LXIV. årg. 4. hft. 1979.
125. – Jensen-Haarup, A. C., 1904: Ekskursioner til Matrup Skov og Omegn. – Flora & Fauna VI.
126. – Jeppesen, J., 1913: *Mimulus* i Vejledalen. – Bot. Tidsskr. 33.
127. – Jessen, Axel, 1907: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladet Skamlingsbanke. – DGU I. række nr. 12.

128. – Jessen, Axel, 1935: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladet Haderslev. – DGU I. række nr. 17.
129. – Jessen, Knud, 1925: *Pedicularis sceptrum carolinum* L. genfundet i Danmark. – Bot. Tidsskr. 38.
130. – Jessen, Knud, 1931: The Distribution Within Denmark of the Higher Plants. II. The Distribution of the Papilionaceæ Within Denmark. (»TBU II«). – Kgl. Dan. Vid. Selsk. Skr., Nat. Math. Afd., 9. Række, III, 2.
131. – Jessen, Knud, 1935: Liliifloernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 1. – Bot. Tidsskr. 43.
132. – Jessen, Knud, 1958: Nogle spiringsbiologiske forsøg. – Bot. Tidsskr. 54.
133. – Jessen, Knud, 1958: Om vandspredning af *Rosa rugosa* og andre arter af slægten. – Bot. Tidsskr. 54.
- 133a. – Jessen, Knud, 1968: Flora og vegetation på reservatet Vorsø i Horsens Fjord. – Bot. Tidsskr. 63.
134. – Kadlubowska, Joanna Zofia & Tyge Christensen, 1979: Some Danish Zygnemataceae. – Bot. Tidsskr. 74.
135. – »Klinge, Cand. theol.«, 1912: En Tur fra Kolding til Luisehøj-Sanatoriet. – Flora & Fauna 1912. (NB. »Cand. theol. Klinge« må være = H. C. Klinge).
136. – Klinge, H. C., 1911: Fund af sjældne Planter. – Flora & Fauna 1911.
137. – Klinge, H. C., 1912: Sjældne Planter – Flora & Fauna 1912.
138. – Knudsen, Henning, 1975: The Genus *Mitruła* in Denmark. – Bot. Tidsskr. 69.
139. – Knudsen, K. S., 1972: Landskabet. – i: Danmark. Gyldendals Egnsbeskrivelse. Bind 8. Østjylland. – Gyldendal, København.
140. – Knudsen, Sigfred, 1924: Naturhistorisk Forening for Jylland. Beretning om Ekskursionerne til Hylke, Kalø og Øjesø. 1. Hylke 29/5 (1924). – 2. Kalø d. 5/6 (1924) og Øjesø d. 6/6 (1924). (Planter ved M. Thomsen). – Flora & Fauna 1924.
141. – Knudsen, Sigfred, 1924: Naturhistorisk Forening for Jylland. Ekskursionen til Hylke 31. August (1924). – Flora & Fauna 1924.
142. – Knudsen, Sigfred, 1925: Naturhistorisk Forening for Jylland. Ekskursionen til Trelde Næs d. 23. August (1925). Hertil: »Planteliste fra Trelde-Ekskursionen« ved P. M. Pedersen. – Flora & Fauna 1925.
143. – Knudsen, Sigfred, 1930: Naturhistorisk Forening for Jylland. Ekskursionen d. 8. og 10. juni (1930) til Salten Langsø og Klostermøllen ved Mos Sø. (Planter ved P. M. Pedersen, geologi ved H. L. Andersen og insekter ved P. Esben-Petersen). – Flora & Fauna 1930.
144. – Koch, J., 1977: Weekend ekskursion til Midtskov og Nørreskov ved Kolding lørdag den 7. og søndag den 8. september 1974. – Friesia XI.
145. – Kristiansen, Jørgen, 1961: Forsommerekursi- on til egnen omkring Rørbæk Sø den 24. og 25. juni 1961. – Bot. Tidsskr. 57.
146. – Kristiansen, Jørgen, 1969: Ferskvandets plan- teplankton. – i: Danmarks Natur bind 5. Politikens For- lag, København.
147. – Kristiansen, Jørgen, 1971: On *Planctomyces be- kefii* and its Occurrence in Danish Lakes and Ponds. – Bot. Tidsskr. 66.
148. – Køie, Aase, 1939: Hypericaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 6. – Bot. Tidsskr. 45.
149. – Køie, Aase & Mogens, 1939: Udbredelsen af Ge- raniaceæ, Araceæ, Lemnaceæ og Droseraceæ i Dan- mark. TBU nr. 7. – Bot. Tidsskr. 45.
150. – Køie, Mogens, 1968: Planternes levevilkår. Øko- logi. – i: Danmarks Natur bind 2. Politikens Forlag, Kø- benhavn.
151. – Lange, Johan, 1969: Byernes beplantninger. Par- ker. – i: Danmarks Natur bind 9. Politikens Forlag, Kø- benhavn.
152. – Lange, Morten, 1956: *Pyrenomycetes parasitic* on hypogeous fungi. – Friesia V.
153. – Lange, Morten, 1963: Mykologisk kongres i Bran- de den 15. – 17. september 1962. – Bot. Tidsskr. 58.
154. – Lange, Morten, 1964: Mykologisk kongres ved Juelsminde den 12. – 14. oktober 1963. – Bot. Tidsskr. 59.
155. – Lange, Morten & Else Margrethe Lund, 1955: The genus *Endogone* in Denmark. – Friesia V.
156. – Larsen, Gunnar & Arne Dinesen, 1959: Vejle Fjord Formationen ved Brejning. Sedimenterne og fora- miniferfaunaen (oligocæn – miocæn). – DGU II. række nr. 82. København.
157. – Larsen, Kai, 1956: Ranunculaceernes udbredel- se i Danmark. TBU nr. 22. – Bot. Tidsskr. 53.
158. – Larsen, Kai & Anfred Pedersen, 1960: *Papavera- ceernes*, *Fumariaceernes*, *Nymphaeaceernes*, *Cerato- phyllaceernes*, *Elatinaceernes*, *Halorrhagidaceernes*, *Hippuridaceernes* og *Lythraceernes* udbredelse i Dan- mark. TBU nr. 27. – Bot. Tidsskr. 56.
159. – Larsen, Poul, 1919: Ekskursionen til Skander- borgeggen den 20., 21. og 22. Juli 1918. – Bot. Tidsskr. 36.
160. – Larsen, Poul, 1925: Ekskursionen til Vejleegnen d. 5. – 7. August 1924. – Bot. Tidsskr. 38.

161. – Larsen, Poul, 1934: Undersøgelser over Storsvampe-Vegetationen paa et vestjydsk Hedeomraade. – *Friesia* I.
162. – Larsen, Vagn Juhl, 1983: Strandbo – en zinkplante. *URT* 1983, 2.
163. – Lewinsky, Jette, 1974: The family Plagiotheciaceae in Denmark. – *Lindbergia* 2.
164. – Lægaard, Simon & Bernt Løjtnant, 1980: Ekskursion den 8. juni 1980 til Stagsrode og Munkebjerg. – *URT* 1980, 4.
165. – Löhr, Erika, 1975: Mykosen der Anemonen auf der dänischen Insel Vorsö. – *Friesia* XI.
166. – Löhr, Erika & Jørgen Nielsen, 1975: Vorsø skov III. – *Bot. Tidsskr.* 69.
167. – Løjtnant, Bernt, 1977: Truede danske planter. (Bakke-Gøgeurt). – *URT* 1977, 3.
168. – Løjtnant, Bernt, 1980: Status over den danske flora. – i: Status over den danske plante- og dyreverden. Fredningsstyrelsen. København.
169. – Løjtnant, B. (red.), 1983: Rapport om naturområdernes sårbarhed. Bæreevne og følsomhed overfor rekreativt brug. – Sønderjyllands amts fredningskontor. Åbenrå.
170. – Løjtnant, Bernt & Eiler Worsøe, 1977: Foreløbig status over den danske flora. – Reports from the Botanical Institute, University of Aarhus, no. 2.
171. – Løjtnant, Bernt & Eiler Worsøe, 1983: *Illecebrum verticillatum* L. (Bruskbæger) truet af udryddelse i Danmark. – Truede og sårbare danske karplanter 13. – *Flora & Fauna* 89. årg.
- 171a. – Madsen, John S., 1978: Skarven – en hensynsløs konkurrent. – *Kaskelot* nr. 34, juni 1978.
172. – Madsen, Victor, 1900: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladet Bogense. – *DGU I. række* nr. 7.
173. – Maigaard, B., 1911: Fund af sjældne Planter. – *Flora & Fauna* 1911.
174. – Mathiesen, Hans, 1967: Rørsump, sumpplanternes samfund. – *Dansk Natur – Dansk Skole*, årsskrift 1967.
175. – Mathiesen, Hans, 1969: Søernes planter. – i: Danmarks Natur bind 5. Politikens Forlag, København.
176. – Mathiesen, Hans, 1969: Vandløbenes planter. – i: Danmarks Natur bind 5. Politikens Forlag, København.
177. – Meltofte, Hans (Vadefuglegruppen, Dansk Ornitologisk Forening), 1981: DANSKE RASTEPLADSER FOR VADEFUGLE. Vadefugletællinger i Danmark 1974–1978. – Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen. København.
- 177a. – Mentz, A. 1912: Studier over danske Mosers recente Vegetation. – *Bot. Tidsskr.* 31.
178. – Mikkelsen, Anton, 1940: De danske Karsporeplanter. Pteridophyta. – *Flora & Fauna* 46. årg.
179. – Mikkelsen, Valdemar M., 1943: Udbredelsen af Juncaginaceae, Alismataceae og Hydrocharitaceae i Danmark. *TBU* nr. 10. – *Bot. Tidsskr.* 47.
180. – Milthers, V., 1925: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladet Bække. – *DGU I. række* nr. 15.
181. – Milthers, V., 1939: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladet Brande. (Med bidrag af Knud Jessen). – *DGU I. række* nr. 18.
182. – Mortensen, M. L., 1902: Fortegnelse over de i Danmark fundne Plantearter. – *Flora & Fauna* IV.
183. – Mortensen, M. L., 1905: Danske Plantefamilier. 1. Caryophyllaceae, Rchb., Torrey et Gray, (Nellikefamilien). – *Flora & Fauna* 7. årg.
184. – Müller, D., 1954: Vorsø set fra luften. – *Bot. Tidsskr.* 51.
185. – Müller, D., 1963: Judasøre (*Hirneola auriculajudae*) på Vorsø. – *Friesia* VII.
186. – Müller, D., & Jørgen Nielsen, 1953: Vorsø Skov. – *Bot. Tidsskr.* 50.
187. – Müller, D. & Jørgen Nielsen, 1964: Vorsø Skov II. – *Bot. Tidsskr.* 60.
188. – Møller, F. H., 1952: Danish Psalliota Species. Preliminary Studies for a Monograph on the Danish Psalliota. Part II. – *Friesia* IV.
189. – Møller, F. H., 1953: *Russula viscida* Kudr. (Knippe-Skørhat) i Danmark. – *Friesia* IV.
190. – Møller, Otto & C. H. Ostenfeld, 1902: De i de senere Aar i Danmark iagttagne Findesteder for mindre almindelige Karplanter. I. Pteridophyta og Monocotyledones. – *Bot. Tidsskr.* 24.
191. – Naturfredningsraadet, 1928: Beretning om Naturfredningsraadets Virksomhed i Aaret 1927. – *Bot. Tidsskr.* 40.
192. – Naturfredningsraadet, 1929: Af Beretningen om Naturfredningsraadets Virksomhed i Aaret 1928. – *Bot. Tidsskr.* 40.
193. – Naturfredningsraadet, 1931: Beretning om Naturfredningsraadets Virksomhed i Aaret 1929. – *Bot. Tidsskr.* 41.
194. – Naturfredningsraadet, 1931: Naturfredningsraadets Virksomhed i Aaret 1930. – *Bot. Tidsskr.* 41.
195. – Naturfredningsraadet, 1932: Af Beretningen om Naturfredningsraadets Virksomhed i Aaret 1931. – *Bot. Tidsskr.* 42.

196. – Naturfredningsraadet, 1933: Beretning om Naturfredningsraadets Virksomhed i Aaret 1932. – Bot. Tidsskr. 42.
197. – Naturfredningsraadet, 1934: Af Beretningen om Naturfredningsraadets Virksomhed i 1933. – Bot. Tidsskr. 43.
198. – Naturfredningsraadet, 1935: Af Beretningen om Naturfredningsraadets Virksomhed i 1934. – Bot. Tidsskr. 43.
199. – Naturfredningsraadet, 1940: Af Beretningen om Naturfredningsraadets Virksomhed i 1938. – Bot. Tidsskr. 45.
200. – Naturfredningsraadet, 1942: Af Beretningen om Naturfredningsraadets Virksomhed i 1940. – Bot. Tidsskr. 46.
201. – Nielsen, Arne Vagn, 1967: Landskabets tilblivelse. – i: Danmarks Natur Bind 1. Politikens Forlag, København.
- sine numero. – Nielsen, Jørgen & Svend Lyng Jensen, 1979: se Jensen, Svend Lyng & Jørgen Nielsen 1979.
202. – Nielsen, P. Chr., 1969: Skovens historie. – i: Danmarks Natur bind 6. Politikens Forlag, København.
203. – Nordmann, V., 1958: Beskrivelse til Geologisk Kort over Danmark. Kortbladet Fredericia. A: Kwartære aflejninger. – DGU I. række nr. 22 – A.
204. – Olsen, Carsten, 1938: Undersøgelser over Bundfloraen i danske Egeskove og Egekrat. – Bot. Tidsskr. 44.
205. – Olsen, Sigurd, 1944: DANISH CHAROPHYTA. Chorological, Ecological, and Biological Investigations. – Det Kgl. Dan. Vidensk. Selsk., Biol. Skr. III, 1.
206. – Olsen, Sven-Erik Sandermand, 1968: Ekskursion til Hjarnø og Endelave den 1. – 2. juli 1967. – Bot. Tidsskr. 63.
207. – Onsberg, Per, 1970: Five new Myxomycetes recorded in Denmark. – Friesia IX.
208. – Ostenfeld, C. H., 1909: Smaa Bidrag til den danske Flora V. – Bot. Tidsskr. 29.
209. – Ostenfeld, C. H., 1911 (»MCMXI«): Anemone- og Kobjælde-Arternes Udbredelse i Danmark. – i: Biologiske Arbejder tilegnede Eug. Warming paa hans 70 Aars Fødselsdag den 3. november 1911. – H. Hagerups Forlag. København.
210. – Ostenfeld, C. H., 1911: Tillæg til: 8. Beretning fra Komiteen for den topografisk-botaniske Undersøgelse af Danmark. – Bot. Tidsskr. 31.
211. – Ostenfeld, C. H., 1913: Smaa Bidrag til den danske Flora VI. – Bot. Tidsskr. 33.
212. – Ostenfeld, C. H., 1931: The Distribution Within Denmark of the Higher Plants. I. A Brief Historical Survey of the Investigation. (»TBU I«). – Kgl. Dan. Vid. Selsk. Skr., Nat. Math. Afd., 9. Række, III, 1.
213. – Otterstrøm, C. V., 1951: Abeblomsten (*Mimulus luteus* L.). . . . – Flora & Fauna 57. årg.
214. – Pedersen, Anfred, 1956: Rubiaceernes, Polygalaceernes, Linaceernes, Oxalidaceernes og Balsaminaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 21. – Bot. Tidsskr. 53.
215. – Pedersen, Anfred, 1958: Cruciférernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 23. – Bot. Tidsskr. 54.
216. – Pedersen, Anfred, 1959: Caryophyllaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 25. – Bot. Tidsskr. 55.
217. – Pedersen, Anfred, 1961: Kurvblomsternes udbredelse i Danmark (ekskl. *Hieracium* og *Taraxacum*). TBU nr. 28. – Bot. Tidsskr. 57.
218. – Pedersen, Anfred, 1961: Planter med nordlig udbredelse i Jylland. – Flora & Fauna 67. årg.
219. – Pedersen, Anfred, 1963: Scrophulariaceernes og Orobanchaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 29. – Bot. Tidsskr. 59.
220. – Pedersen, Anfred, 1965: *Anthyllis vulneraria* ssp. *vulneraria* var. *langei* og *Lotus uliginosus* ssp. *vestitus*, to økologiske racer fra de jyske klitter. – Flora & Fauna 71. årg.
221. – Pedersen, Anfred, 1965: Rosaceernes udbredelse i Danmark I. Underfamilierne Spiraeoideae, Dryadoideae og Rosoideae eksklusive *Rubus fruticosus* coll., *Rubus caesius* coll. og *Rubus corylifolius* coll. TBU nr. 32. – Bot. Tidsskr. 61.
222. – Pedersen, Anfred, 1966: Cannabaceernes, Urticaceernes, Santalaceernes, Aristolochiaceernes, Resedaceernes og Cistaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 33. – Bot. Tidsskr. 62.
223. – Pedersen, Anfred, 1966: Callitrichaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 34. – Bot. Tidsskr. 62.
224. – Pedersen, Anfred, 1969: Labiaternes og Verbenaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 37. – Bot. Tidsskr. 64.
225. – Pedersen, Anfred, 1972: Planteliv. – i: Danmark. Gyldendals Egnsbeskrivelse. Bind 8. Østjylland. – Gyldendal, København.
226. – Pedersen, Anfred, 1974: Gramineernes udbredelse i Danmark. Spontane og naturaliserede arter. TBU nr. 39 a. – Bot. Tidsskr. 68.
227. – Pedersen, Anfred, 1976: Najadaceernes, Potamogetonaceernes, Ruppiaceernes, Zannichelliaceernes og Zosteraceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 40. – Bot. Tidsskr. 70.

228. – Pedersen, Anfred, 1980: Rosaceernes udbredelse i Danmark II. Subgenus *Rubus* Sect. *Rubus*, Sect. *Corylifolii* og Sect. *Caesii*. TBU nr. 42. – Bot. Tidsskr. 75.
229. – Pedersen, Jeppe Hauge, 1970: Gesager Å – en svinesti. – Natur 11. årg. nr. 1.
230. – Pedersen, P. M., 1904: Nye Fund af sjældne Planter. – Flora & Fauna VI.
231. – Pedersen, P. M., 1921: Fund af sjældnere Planter. – Flora & Fauna 1921.
- sine numero. – Pedersen, P. M., 1922: (Plantenotater fra Naturhistorisk Forening for Jylland's ekskursion til Jelling og Grejsdal den 5. og 6. juni 1922, se P. Esben Petersen 1922).
- sine numero. – Pedersen, P. M., 1925: (»Planteliste fra Trelde-Ekskursionen« (d. 23. august 1925), se Sigfred Knudsen 1925).
232. – Pedersen, P. M., 1926: Fund af sjældne Mosser. – Flora & Fauna 1926.
233. – Pedersen, P. M., 1928: Fund af sjældnere Planter. – Flora & Fauna 1928.
234. – Pedersen, P. M., 1930: Naturhistorisk Forening for Jylland. Plantenotiser fra Ekskursionen til Sandfeldbjerg og Lindeballe (15. og 16. juni 1929). – Flora & Fauna 1930.
- sine numero. – Pedersen, P. M., 1930: (Naturhistorisk Forening for Jylland 1930, se Sigfred Knudsen 1930)
235. – Pedersen, P. M., 1949: Fund af sjældnere Mosser paa Odder-Eggen. – Flora & Fauna 55. årg.
236. – Pedersen, P. M., 1954: Hads Herreds plantevækst. – Flora & Fauna 60. årg.
237. – Petersen, P. Esben, 1922: Naturhistorisk Forening for Jylland. (Ekskursion til Jelling og Grejsdal den 5. og 6. juni 1922). (Plantenotater ved P. M. Pedersen). – Flora & Fauna 1922.
- sine numero. – Petersen, P. Esben, 1930: (Naturhistorisk Forening for Jylland 1930, se Sigfred Knudsen 1930)
- sine numero. – Radwanski, Andrzej & Henrik Friis & Gunnar Larsen, 1975: se Friis, Henrik & Gunnar Larsen & Andrzej Radwanski, 1975.
238. – Rasmussen, H. Wienberg, 1966: Danmarks geologi. – Jul. Gjellerups Forlag.
239. – Rasmussen, Keld, 1979: Invertebratfaunaen i et østjysk kildeområde. – Flora & Fauna 85. årg.
240. – Rasmussen, Leif Banke, 1967: Tertiærperioden. – i: Danmarks Natur bind 1. Politikens Forlag, København.
241. – Rasmussen, S. M., 1954: Euphorbiaceernes, Malvaceernes og Violaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 20. – Bot. Tidsskr. 50.
242. – Rasmussen, S. M., 1965: Boraginaceernes udbredelse i Danmark. TBU nr. 31. – Bot. Tidsskr. 60.
243. – Ravn, J. P. J., 1907: Molluskfaunaen i Jyllands Tertiæraflejringer. – Det Kgl. Dan. Vidensk. Selsk. Skr., 7. Rk. nat.-math. Afd. III, 2.
244. – Riemann, Bo, 1977: Phosphorus budget for a non stratified Danish lake and horizontal differences in phytoplankton growth. – Arch. Hydrobiol. 79.
245. – Rostrup-Jørgensen, 1973: Den danske Flora. – 20. omarbejdede udgave af: Den danske Flora ved Alfred Hansen. – Gyldendal, København.
246. – Schou, Axel, 1969: Overfladereliefets betydning for kystkarakteren. – i: Danmarks Natur bind 4. Politikens Forlag, København.
247. – Statsskovbruget (Skovstyrelsen), 1969: Vandreture i statsskovene: Harrild Hede. (Publikumsbrochure).
248. – Statsskovbruget (Skovstyrelsen), 1969: Vandreture i statsskovene: Stagsrode Skov. (Publikumsbrochure).
249. – Statsskovbruget (Skovstyrelsen), 1972: Vandreture i Statsskovene: Engelsholm Skov. (Publikumsbrochure).
250. – Statsskovbruget (Skovstyrelsen), 1975: Vandreture i statsskovene: Stenderup skovene, Kolding. (Publikumsbrochure).
251. – Statsskovbruget (Skovstyrelsen), 1977: Vandreture i Statsskovene: Engelsholm Skov, Vejle. (Publikumsbrochure). (Revideret udgave af »Engelsholm Skov« 1972).
- 251a. – Sørensen, R. P., 1971: Planteliv. – i: Danmark. Gyldendals Egnsbeskrivelse. Bind 6. Sønderjylland med Vadehavet og Rømø. – Gyldendal, København.
252. – Sørensen, Thorvald, 1935: Primulaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 2. – Bot. Tidsskr. 43.
253. – Terkelsen, Frede, 1938: Sjældnere Svampfund i Efteråret 1936. – Friesia II.
254. – Terkelsen, Frede, 1944: Sjældnere Svampfund i Sønderjylland i 1940–42. – Friesia III.
255. – Terkelsen, Frede, 1945: Sjældnere Svampfund i 1944. – Friesia III.
- sine numero. – Thomsen, M., 1924: (Naturhistorisk Forening for Jylland 1924, se Sigfred Knudsen 1924)
256. – Udvalget for Naturfredning, 1917: (Oversigt for 1916). – Bot. Tidsskr. 36.

257. – Udvalget for Naturfredning, 1929: (Uddrag af Aarsberetningen for 1928). – Bot. Tidsskr. 40.
258. – Vedel, Helge, 1969: Kulturskov. – i: Danmarks Natur, bind 6. Politikens Forlag, København.
259. – Vedel, Helge & Søren Ødum, 1970: Krat på overdrev. – i: Danmarks Natur bind 7. Politikens Forlag, København.
- sine numero. – Vejle amt, fredningsplanudvalget: se Fredningsplanudvalget for Vejle amt.
260. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1978: Vandforureningstilstanden i Vejle amtskommune 1978. – Vejle.
261. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1980 (1979): Kanosejlads på Gudenåen 1979. – Vejle.
262. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1980: Undersøgelser af metaludledningers effekt i Lillebælt 1978. – Vejle.
263. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1980: Luftkvalitetsmålinger i Vejle 1978-79. – Vejle.
264. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1981: Biologisk kortlægning af svovldioxid i Vejle. Undersøgelse af lav. – Vejle.
265. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1981: Forureningstilstanden i DONS SØERNE 1980. – Vejle.
266. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1981: Kanosejladsen på Gudenåen 1980. – Vejle.
267. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1981: Luftkvalitetsmålinger i Kolding 1979-80. – Vejle.
268. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1982: Kanosejladsen på Gudenåen 1981. – Vejle.
269. – Vejle amtskommune (forvaltningen for teknik og miljø), 1983: Kanosejladsen på Gudenåen 1982. – Vejle.
270. – Vejle kommune, 1975 (eller senere): Vejle kommunes skove (publikumsbrochurer). – Vejle.
271. – Warming, Eug., 1906: Dansk Plantevækst. 1. Strandvegetation. – København og Kristiania.
272. – Warming, Eug., 1909: Dansk Plantevækst. 2. Klitterne. – Gyldendalske Boghandel. Nordisk Forlag. København og Kristiania.
273. – Warming, Eug., 1916-19: Skovene. – Bot. Tidsskr. 35.
274. – Warncke, Esbern, 1968: Cryptothallus fundet i Danmark. – Bot. Tidsskr. 63.
275. – Wiinstedt, Knud, 1901: »Flasken«s Flora. Vegetationen paa et udfyldt Areal i Horsens Fjord. – Flora & Fauna III.
276. – Wiinstedt, Knud, 1913 a: Underup – Vestbirk-egnen ved Horsens. – Flora & Fauna 1913.
277. – Wiinstedt, Knud, 1913 b: »Øverste Ende« paa Endelave. – Flora & Fauna 1913.
278. – Wiinstedt, Knud, 1913 c: Ekskursionen til Kolding- og Randbøl-Eggen d. 21.-23. Juli 1912. – Bot. Tidsskr. 33.
279. – Wiinstedt, Knud, 1914: Bryrupegnen. – Flora & Fauna 1914.
280. – Wiinstedt, Knud, 1915 a: Horsensegnens Flora. (Pteridophyta og Phanerogamæ). – Bot. Tidsskr. 34.
281. – Wiinstedt, Knud, 1915 b: Rosenvold. – Flora & Fauna 1915.
282. – Wiinstedt, Knud, 1915 c: Sjældne Planter i Vorbasseegnen. 1915. – Flora & Fauna 1915.
283. – Wiinstedt, Knud, 1916: Klitsøerne ved Husby. – Flora & Fauna 1916.
284. – Wiinstedt, Knud, 1918: Munkebjerg. – Flora & Fauna 1918.
285. – Wiinstedt, Knud, 1924: Floristiske Meddelelser. – Bot. Tidsskr. 38.
286. – Wiinstedt, Knud, 1928: Floristiske Meddelelser. – Bot. Tidsskr. 40.
287. – Wiinstedt, Knud, 1929: Træk af Koldingegnens Flora. – Flora & Fauna 1929.
288. – Wiinstedt, Knud, 1937: Juncaceernes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 4. – Bot. Tidsskr. 44.
289. – Wiinstedt, Knud, 1938: Vegetationen paa Reservatet Vorsø i Horsens Fjord. – Bot. Tidsskr. 44.
290. – Wiinstedt, Knud, 1939: Hieraciumarternes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 8. – Bot. Tidsskr. 45.
291. – Wiinstedt, Knud, 1943: Nye Bidrag til den danske Flora. – Bot. Tidsskr. 46.
292. – Wiinstedt, Knud, 1943: Cyperaceernes Udbredelse i Danmark. I. Scirpoideae. TBU nr. 9. – Bot. Tidsskr. 47.
293. – Wiinstedt, Knud, 1945: Cyperaceernes Udbredelse i Danmark. II. Caricoideae. TBU nr. 13. – Bot. Tidsskr. 47.
294. – Wiinstedt, Knud, 1953: Pteridofyternes Udbredelse i Danmark. TBU nr. 18. – Bot. Tidsskr. 49.
295. – Wiinstedt, Knud, 1958: Nye voksesteder for nogle spontane, sjældnere danske planter. – Bot. Tidsskr. 54.

296. – Worsøe, Eiler, 1980: Jyske egekrat. Oprindelse, anvendelse og bevaring. – Flora & Fauna 86. årg.

297. – Ødum, Søren, 1968: Udbredelsen af træer og buske i Danmark. TBU nr. 36. – Bot. Tidsskr. 64.

298. – Ødum, Søren, 1969: De vildtvoksende træer og buske. – i: Danmarks Natur bind 6. Politikens Forlag, København.

299. – Århus amtskommune, Amtsfredningskontoret, 1981: Det midtjyske Søhøjland. Registrering. – Århus.

2. UPUBLICERED E KILDER

300. – »Ambulant feltkursus«, 1975: Deltager-rapporter fra Økologi A – linjens ambulante feltkursus i Jylland 7. – 13. juni 1975 (Institut for Økologisk Botanik, Københavns Universitet).

301. – Andersen, L. & B. Christiansen & V. Kjeldsen & B. Løjtnant & J. P. Schmidt, 1974: Oversø. En midtjysk lobeliesø. (Rapport, 11. pp.)

301a. – Boertmann, David, 1981: Spredte botaniske oplysninger fra Jylland i 1970'erne.

302. – Boesen, D. F. & K. Holmen & N. Jacobsen & A. G. Jensen & J. Lewinsky & G. Mogensen & K. Rasmussen & L. Rasmussen, 1976: Den danske mosflora. I. Bladmossier. (Manuskript). (Udkommet i trykt tilstand i 1976, se Andersen, A. G. et al. 1976).

303. – Botanisk-limnologisk kursus i Silkeborg, 1967: Oversigt over lokaliteternes phytoplankton og makrovegetation. (Kursusrapport).

304. – Botanisk-limnologiske kurser i Silkeborg 1974, 1974: Rapporter og andre kursusoptegnelser.

305. – Christensen, Tyge & Claus Helweg Ovesen, 1976: Den fredningsmæssige status for lokaliteterne på Miljøkontrolliniens ambulante, økologiske kursus 1976. (Notat, 5 pp.) (Naturfredningsrådet, Fredningsstyrelsen).

sine numero. – Dall, Peter Chr., 1978: (Rapport om Rørbæk Sø, Nedersø og Kulsø, se Peter Chr. Dall 1978, publ.).

306. – Fog, Kåre, 1974: Bemærkning om Yding Skov syd for Mossø.

sine numero. – Fredningsstyrelsen, 1977: (Bidrag til driftsplanrevision for Boller Skovdistrikt, se Lægaard & Pinborg 1977, upubl.).

307. – Fredningsstyrelsen, 1982: Fredningsstyrelsens bidrag til driftsplan for Palsgård Statsskovdistrikt. (Duplikat, 20 pp.). – Fredningsstyrelsen, København.

308. – Fredningsstyrelsen, 1982: Fredningsstyrelsens bidrag til driftsplanrevision for Randbøl Distrikt. – Fredningsstyrelsen, København.

308a. – Friis, Henrik & Ole Bjørslev Nielsen & Claus Heilmann-Clausen, 1981: International Geological Correlation Programme. Project 124. The NW European Tertiary Basin. Guide to excursion 14th May, 1981. (Ekskursionsguide, duplikat, 71 pp.). (Århus Universitet).

308b. – Garner, H. N., 1980: Brev af 25. september 1980 til Palle Gravesen. (Bilag artslister fra Øm Kloster optaget 1918 af Jens Lind og 1967 af Johan Lange samt artsliste fra Voer Kloster optaget af H. N. Garner 1977). (Hertil supplerende oplysninger i brev af 9. 2. 1984).

309. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Hulskov ved Søndervilstrup, 11. 7. 1980.

310. Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Søndervilstrup Skov, 11. 7. 1980.

311. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra sydenden af Viuf Skov syd for Vejle, 11. 7. 1980.

312. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Horsted Skov syd for Vejle, 12. 7. 1980.

313. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Skærup kirkegårdsdige (sydøst for Vejle), 12. 7. 1980.

314. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Svinholt Skov syd for Vejle, 12. 7. 1980.

315. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra en del af Sønderkov ved Skærup Kirke sydøst for Vejle, 12. 7. 1980.

316. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Bregninghoved ved Bregning (sydsiden af Vejle Fjord), 13. 7. 1980.

317. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Børkop Vesterskov, 13. 7. 1980.

318. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Gårslev Skov og Vognekær Enge ved Vejle Fjord, 13. 7. 1980.

319. – Gravesen, Palle, 1980: Kort notat om Møllekær Eng ved Tirsbæk, 16. 7. 1980.

320. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Storskov ved Tirsbæk på nordsiden af Vejle Fjord, 16. 7. 1980.

321. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Vejle Sønderkov m.m., 16. 7. 1980.

322. – Gravesen, Palle, 1980: Kort notat om Hopballe Mølledam, 17. 7. 1980.

323. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Refstrup Skov ved Gadbjerg, 17. 7. 1980.

324. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den østlige halvdel af Rugballegård Skov ved Hopballe Mølle, 17. 7. 1980.

325. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Smidstrup Krat – Tykhøj Krat, 17. 7. 1980.
326. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den mellemste trediedel af Vejle Nørreskov, 17. 7. 1980.
327. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra skrænterne under Staksrode Skov mellem Brandbygade og Stenhøjsvej, 18. 7. 1980.
328. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra østenden af Stouby Skov ved Vejle Fjord, 18. 7. 1980.
329. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den sydlige del af Williamsborg Storskov ved Daugård, 18. 7. 1980.
330. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den sydlige halvdel af Fuglsang Skov ved Egtved, 20. 7. 1980.
331. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den nordøstlige halvdel af skoven syd for Kærbølling, 20. 7. 1980.
332. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra et vrangt bøgeparti i østenden af Lindeballe Skov, 20. 7. 1980.
333. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra et egekrat på en bakkeskråning ca. 400 meter NØ for Mørup ved Lindeballe, 20. 7. 1980.
334. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra vestenden af Ødsted Skov ved Vejle, 20. 7. 1980.
335. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra bøgeskovspartier i sydenden af Åst Skov ved Vandel, 20. 7. 1980.
336. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra et bøgeskovsparti i sydøsthjørnet af Barrit Tykke, 21. 7. 1980.
337. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Dallerup Skov nord for Stenderup (mellem Horsens og Vejle), 21. 7. 1980.
338. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Klakring Skovhaver og kystzonen herunder (incl. Albæk hoved), 21. 7. 1980.
339. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra Smedskærlund Skov ved Barrit, 21. 7. 1980.
340. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den sydvestlige del af Midtskov ved Sdr. Stenderup, 9. 8. 1980.
341. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den nordlige del af Nørreskov ved Sdr. Stenderup, 9. 8. 1980.
342. – Gravesen, Palle, 1980: Floraliste fra den østlige del af Sønderskov ved Sdr. Stenderup, 9. 8. 1980.
343. – Gravesen, Palle, 1981: Geologiske feltnotater fra Trelde Næs og lokaliteter på sydsiden af Vejle Fjord, 29. – 30. 9. 1981.
344. – Gravesen, Palle, 1982: Geologiske feltnotater fra Trelde Næs og klinterne ved Pøt Strandby (ved As Vig), marts 1982.
345. – Gravesen, Palle, 1982: Geologiske feltnotater fra lokaliteter på sydsiden af Vejle Fjord, 21. 5. 1982.
346. – Gravesen, Palle, 1982: Floraliste fra kystskrænter ved Pøt Strandby syd for Snaptun, 28. 7. 1982.
347. – Gravesen, Palle, 1982: Floraliste fra den vestlige halvdel af Boller Nederskov, 1. 8. 1982.
348. – Gravesen, Palle, 1982: Floraliste fra Hansted Skov ved Horsens, 1. 8. 1982.
349. – Gravesen, Palle, 1982: Floraliste fra den nordlige del af Nederskov ved Jensgård (ved Snaptun), 1. 8. 1982.
350. – Gravesen, Palle, 1982: Floraliste fra bøgeskovspartier i nordenden af Rold Skov ved Boller, 1. 8. 1982.
351. – Gravesen, Palle, 1982: Floraliste fra den nordlige halvdel af Assendrup Skov samt Præstegårdsskov ved Ulbækhus på nordsiden af Vejle Fjord, 10. 8. 1982.
352. – Gravesen, Palle, 1983: Beretning fra geologisk ekskursion for Folkeuniversitetets kursus 434 i geologi 1983 (ekskursion til Fyn og Syd- og Sønderjylland 6. – 9. maj 1983).
353. – Gravesen, Palle, 1983: Supplerende floraliste fra området NV for Hundshage ved Snaptun, 12. 7. 1983 (supplement til liste fra 1982).
354. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra de nordøstlige dele af Sønderby Skov ved As Vig (incl. kystskrænterne), 13. 7. 1983.
355. – Gravesen, Palle, 1983: Foreløbig beskrivelse af den sydvestlige del af skræntskoven ved Stourup ved Glud, 13. 7. 1983.
356. – Gravesen, Palle, 1983: Kort notat om Rårup Kær – Birkemose – Kleven ved Åstrup (Bjerre Herred), 13. 7. 1983.
- 356a. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Præsteskov ved Rårup (Bjerre Herred), 13. 7. 1983.
- 356b. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra skoven lige sydøst for Præsteskov ved Rårup, 13. 7. 1983.
357. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra den vestlige del af Iskælderskov incl. Elverhjem-området, 13. 7. 1983.
358. – Gravesen, Palle, 1983: Beskrivelse af udvalgte partier i Matstrup Skov – Våbensholm Skov – Matstrup – området, 14. 7. 1983.
359. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra sydenden af Nedenskov ved Tønning, 14. 7. 1983.
360. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra nordøsthjørnet af Nedenskov Sø ved Voervadsbro, 14. 7. 1983.
361. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra østenden af Ring Sø ved Brædstrup, 14. 7. 1983.

362. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra skoven på Yding Skovhøj, 14. 7. 1983.
363. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra den midterste del af skoven ved Bisgård, 15. 7. 1983.
364. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Enner Skov øst for Nim, 15. 7. 1983.
365. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra østenden af skoven lige øst for Kalhave ved Uldum, 15. 7. 1983.
366. – Gravesen, Palle, 1983: Kort notat om mølledammen ved Klaksmølle ved Korning, 15. 7. 1983.
367. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra Korning kirkegårdsdige, 15. 7. 1983.
368. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra den sydøstlige del af Tingskov ved Vinten, 15. 7. 1983.
369. – Gravesen, Palle, 1983: Beskrivelse af Ølholm Kær – Tørring Kær – Åle Kær – Uldum Kær, 15. 7. 1983.
370. – Gravesen, Palle, 1983: Kort beskrivelse af sydøstenden af Davding Skov ved Davding, 16. 7. 1983.
371. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra dele af Nim Skov, 16. 7. 1983.
372. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra Nørreskov syd for Østbirk, 16. 7. 1983.
373. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra østenden af Pureskov ved Vinten, 16. 7. 1983.
374. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra østenden af Rask Skov ved Raskmølle, 16. 7. 1983.
375. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra en gravhøj i Vorbjerg Høje ved Underup, 16. 7. 1983.
376. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Bleld Skov (nordøst for Horsens), 17. 7. 1983.
377. – Gravesen, Palle, 1983: Beskrivelse af Horshave ved Tyrrestrup (ved Horsens), 17. 7. 1983.
378. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra den nordlige del af Hovedskov ved Hovedgård, 17. 7. 1983.
379. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra Katstrup kirkegårdsdige (syd for Skanderborg), 17. 7. 1983.
380. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra østenden af Ludvigseje Skov ved Hovedgård, 17. 7. 1983.
381. – Gravesen, Palle, 1983: Kort notat om Tebstrup Sø sydvest for Skanderborg, 17. 7. 1983.
382. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra vestenden af mosen øst for Tvingstrup ved Horsens, 17. 7. 1983.
383. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra Boller Overskov, 18. 7. 1983.
384. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra rørsumpene på vestsiden af strandsøen ved Høl (ved Rands Fjord), 18. 7. 1983.
385. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra rørsumpene lige nordvest for Juelsminde Færgehavn, 18. 7. 1983.
386. – Gravesen, Palle, 1983: Botaniske optegnelser om Juelsminde Strandore (incl. Hestehave og stranden langs Sandbjerg Vig), 18. 7. 1983.
387. – Gravesen, Palle, 1983: Botanisk beskrivelse af Ashoved Skov samt kystzonen under denne, 10. 8. 1983.
388. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra den mellemste del af skræntskoven sydøst for Stourup ved Glud, 11. 8. 1983. (Supplement til liste af 13. 7. 1983 fra skovens sydvestlige del).
389. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Klejs Skov ved Frederikslund samt fra nordenden af Lottrup Skov, 11. 8. 1983.
390. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Jensgård Nederskov samt kystzonen under denne, 11. 8. 1983.
391. – Gravesen, Palle, 1983: Botaniske optegnelser om Dons-søerne, 19. 8. 1983.
392. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Eltang Vig, 19. 8. 1983.
393. – Gravesen, Palle, 1983: Kort floraliste fra Koldinghus og Koldinghus Slotssø, 19. 8. 1983.
394. – Gravesen, Palle, 1983: Floraliste fra Stallerup Sø, 19. 8. 1983.
395. – Gravesen, Palle & Tove Hylgård & Jens Ejner Jørgensen, 1980: Floraliste fra Egholt Skov ved Verst, 14. 7. 1980.
396. – Gravesen, Palle & Tove Hylgård & Jens Ejner Jørgensen, 1980: Floraliste fra Knudsbøl Skov (excl. skovparten Hulsrøj), 14. 7. 1980.
397. – Gravesen, Palle & Tove Hylgård & Jens Ejner Jørgensen, 1980: Floraliste fra Ammitsbøl Skov, 15. 7. 1980.
398. – Gravesen, Palle & Tove Hylgård & Jens Ejner Jørgensen, 1980: Floraliste fra Jordrup Skov, 15. 7. 1980.
399. – Gravesen, Palle & Ib Johnsen & Chr. Ebbe Mortensen, 1982: Kort liste over epifyter på bøg i Åst Skov, 18. 8. 1982.
400. – Gravesen, Palle & Arvid Nilsson & Torsten Nilsson-Tillgren, 1979: Floraliste fra Trelde Østerskov, 17. 6. 1979.
401. – Hansen, Alfred, 1975: Nye floristiske fund og iagttagelser mest fra årene 1971–75. (Duplikeret rapport). – Botanisk Museum, København.

402. – Holmen, Kjeld & Gert Mogensen & Lennart Rasmussen, 1973: Ekskursion til Midtjylland, oktober 1973. (Duplikeret ekskursionsrapport, Københavns Universitet). (19 pp.).
403. – Larsen, Børge H., 1980: Foreløbig floraliste fra Refstrup Skov ved Gadbjerg optaget 24. 5. 1980 af F. O. F.'s Skovhold i Århus under ledelse af Børge H. Larsen.
404. – Larsen, Børge H., 1980: Foreløbig floraliste fra Tykhøj Krat (Randbøl statsskovdistrikt) optaget 24. 5. 1980 af F. O. F.'s Skovhold i Århus under ledelse af Børge H. Larsen.
405. – Larsen, Børge H., 1982: Floraliste fra Hjarnø 29. 5. 1982 sammenstillet af F. O. F.'s skovhold i Århus under ledelse af Børge H. Larsen.
- 405a. – Larsen, Børge H., 1983: Floraliste fra Endelave (stranden, Øvre og Louisenlund Skov), 14. – 15. 5. 1983.
406. – Lorenzen, Hans Peter, 1984: Beskrivelse af det videnskabelige reservat Vorsø i Horsens Fjord, udarbejdet til brug for »Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter 5«.
407. – Lægaard, Simon & Ulla Pinborg, 1977: Boller Skovdistrikt. (Bidrag til driftsplanrevision). – Fredningsstyrelsen, København. (Duplikat, 24 pp.).
408. – Løjtnant, Bernt, 1981: Stagsevoid & Munkebjerg. – Rapport til Naturlokalitetsregistret. (8 pp.).
409. – Løjtnant, Bernt, 1983: Brev af 20. sept. 1983 til Palle Gravesen vedr. forekomsten af *Epipactis purpurata* (Tæt blomstret Hullæbe) i TBU distrikt 25.
410. – Løjtnant, Bernt & Erik Wessberg, 1981: HJARNØ'S FLORA – en floraliste med noter.
411. – Miljøkontrolliniens ambulante, økologiske feltkursus, 1973: Artslister og lokalitetsbeskrivelser fra Miljøkontrolliniens ambulante, økologiske feltkursus i Jylland 1/6 – 7/6 1973.
412. – Møller, Peter Friis, 1979: Floralister fra Bygholm Sø og Åbjerg Skov ved Horsens, 22. 7. 1979.
413. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk bemærkning om Boller voldgrav, 23. 7. 1979.
414. – Møller, Peter Friis, 1979: Botaniske bemærkninger og floralister fra Klokkedal Å ved Boller nær Horsens, 23. 7. 1979.
415. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk notits om Havrum gadekær syd for Havrum Skov, 24. 7. 1979.
416. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste fra Havrum Skov, 24. 7. 1979.
417. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste mv. fra lille mose ved Skeplehøj, 1½ km øst for Uldum, 24. 7. 1979.
418. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste fra den nordøstlige del af Uldum Kær, 24. 7. 1979.
419. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk bemærkning om Neder-Vrønding gadekær, 25. 7. 1979.
420. – Møller, Peter Friis, 1979: Kort beskrivelse af den sydøstlige del af Nedergård Skov (Søhalegård Plantage) samt heden omkring Groesthøj m.m., 26. 7. 1979.
421. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk notits om Nørrekrat (= nordvestdelen af Sejrup Krat), 26. 7. 1979.
422. – Møller, Peter Friis, 1979: Botaniske notater om Rørbæk Sø og Lillesø, 26. 7. 1979.
423. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste mv. fra Vesterkrat samt Dybdal og Skjern Å sydøst for Rørbæk Sø, 26. 7. 1979.
424. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk notits om Give Plantage, 27. 7. 1979.
425. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk notits om Grejs Å ved Lerbæk Mølle, 27. 7. 1979.
426. – Møller, Peter Friis, 1979: Botaniske bemærkninger om Hallundbæk – Rævling – Vorslunde Moser, 27. 7. 1979.
427. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste fra Omme Å ved Ringive, 27. 7. 1979.
428. – Møller, Peter Friis, 1979: Floralister mv. fra Smidstrup Krat incl. Tykhøjet Krat, 27. 7. 1979.
429. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste mv. fra Ulle-ruplund 4 km nordvest for Give, 27. 7. 1979.
430. – Møller, Peter Friis, 1979: Botaniske bemærkninger om Rosenvold Pynt og om den sydligste del af Rosenvold Eng, 29. 7. 1979.
431. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste fra den kystnære del af Staksrode (Stagsrode) Skov, 29. 7. 1979.
432. – Møller, Peter Friis, 1979: Floraliste mv. fra lokaliteter på Ashoved-halvøen og langs Sandbjerg Vig syd på til Juelsminde Strandore, 30. 7. 1979.
433. – Møller, Peter Friis, 1979: Botanisk notits om Thyboskov nord for Rohden, 30. 7. 1979.
434. – Møller, Peter Friis, 1979: Floralister og små notiser fra skovene mellem Træskohage og Rohden Å (Grund Skov, Ullerup Skov, Sønderskov og Fælleskov), 31. 7. 1979.
435. – Møller, Peter Friis, 1981: Floraliste fra Hvolgård Skov syd for Ølholm, 29. 7. 1981.
436. – Møller, Peter Friis, 1981: Floraliste fra Låge Skov 2½ km syd for Ølholm, 29. 7. 1981.
437. – Møller, Peter Friis, 1981: Floraliste fra Nyborg gadekær 2 km syd for Ølholm, 29. 7. 1981.
438. – Møller, Peter Friis, 1981: Floralister fra Bjerlev hede (hede, plantage og mose), 30. 7. 1981.

439. – Møller, Peter Friis, 1981: Botanisk beskrivelse af Båstlund krat og heden nordvestfor (Ulvebankeområdet), 30. 7. 1981.
440. – Møller, Peter Friis, 1981: Floralister mv. fra Ris krat mellem Give og Givskud, 30. 7. 1981.
441. – Møller, Peter Friis, 1981: Floralister og botaniske notitser fra Ringive Kommunes Plantage og den østfor beliggende hede, 31. 7. 1981.
442. – Møller, Peter Friis, 1981: Floraliste fra Agersbøl Skov (mellem Lindved og Øster Snede), 12. 8. 1981.
443. – Møller, Peter Friis, 1981: Botanisk notits om Gødding Skov, 12. 8. 1981.
444. – Møller, Peter Friis, 1981: Botanisk bemærkning om »Klitterne« i Frederikshåb Plantage, 12. 8. 1981.
445. – Møller, Peter Friis, 1981: Floralister fra og botaniske bemærkninger om skræntområdet mellem Springbjerg Mose og Sønder-Vissing, 13. 8. 1981.
446. – Møller, Peter Friis, 1981: Botanisk notits om Urup Bæk ved Birkholm nær Østbirk, 13. 8. 1981.
447. – Møller, Peter Friis, 1981: Floraliste fra Hansted Skov samt de tilgrænsende dele af Lille Hansted Å – Tolstrup Å, 14. 8. 1981.
448. – Møller, Peter Friis, 1981: Floralister fra Vær Sø og gadekæret nordvest for kirken, 14. 8. 1981.
449. – Møller, Peter Friis, 1982: Botanisk notat om Matrup Skov incl. Rødmosen, 3. 10. 1982.
450. – Møller, Peter Friis, 1982: Botanisk notat om et lille fattigkær ved Tørstinggård (nord for Matrup Skov), 3. 10. 1982.
451. – Møller, Peter Friis, 1983: Botaniske optegnelser fra området syd for Salten Langsø 28. 7. 1979, 13. 8. 1981 og 22. 9. 1981.
452. – Nordisk Bryologisk Forening, 1968: Årsmøde i Jylland 1968. Floralister sammenstillet af Kjeld Holmen med hjælp og bidrag fra Nils Hakelier, Elsa Nyholm, Bodil Lange, Kell Damsholt og Palle Gravesen m. fl.
453. – Pedersen, E. Torp, ca. 1980: FORELØBIG FORTEGNELSE OVER KARPLANTER I ULDUM KÆR. (Samlet af E. Torp Pedersen under medvirken af Natur og Ungdom, Løsningsafdelingen, og lærerstuderende ved Jelling Statsseminarium).
- 453a. – Pedersen, E. Torp, 1985: Plantelivet i Jelling skov for Skovdallund til Bøgelund.
- 453b. – Pedersen, E. Torp, 1985: Plantelivet ved Fårup Sø.
454. – Pinborg, Ulla, 1982: Kort floraliste fra enge ved Gudenåen ved Ørnsholt, 17. 6. 1982.
455. – Reimers, Martin, 1981: Plantefindesteder 1981.
456. – Schou, Jens Christian, 1980–81: Sjældnere plantefund I – XVI. (Floristiske notater sammenstillet til Dansk Botanisk Forenings Naturlokalitetsregister). (40 pp.).
457. – Schou, R. Konggaard, 1982: Foreløbig floraliste fra Bjerge Skov syd for Horsens, 17/4 1982.
458. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Engelsholm Skov (Dyrehave og Vesterskov) optaget den 2. juli 1979.
459. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Gødding Skov optaget den 2. juli 1979.
460. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Lille Gøddingskov optaget den 2. juli 1979.
461. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Tykhøj- og Smidstrup Krat optaget den 3. juli 1979.
462. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Frederikshåbs Plantage optaget 3. og 4. juli 1979.
463. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Firhøje optaget den 4. juli 1979.
464. – Sørensen, Jens Jørgen, 1979: Floraliste fra Refstrup Skov ved Gadbjerg optaget den 4. juli 1979.
465. – Worsøe, Eiler, 1973: Foreløbig floraliste fra Sdr. Vissing Sønder-skov ved Sdr. Vissing, distr. 20, 8. 4. 1973.
466. – Worsøe, Eiler, 1973: Floraliste fra Lille Rusebæk i Addit Skov, distr. 20, 12. 5. 1973.
467. – Worsøe, Eiler, 1980: Floraliste fra vintervåd lavning i nordenden af Ringive kommunes plantage, 12. 7. 1980.
468. – Worsøe, Eiler, 1982: Notater fra besigtigelse af skovene i Lindeballe sogn, Vejle amt, 2. 7. 1982. (Lindeballe, Åst, Amlund og Gødsbøl Skove.).
469. – Worsøe, Eiler, 1982: Foreløbig floraliste fra den sydlige del af Harrild Hede, 15. 8. 1982.

SUPPLERENDE KILDEFORTEGNELSE

Nogle udvalgte flora- og oversigtsværker m.m.

Arnell, S., 1956: *Illustrated Moss Flora of Fennoscandia. I. Hepaticae.* – Lund.

Balslev, V. & K. Simonsen, 1969: *Danske plantesamfund. 5. ændrede udg. ved Bodil Lange.* – P. Haase og Søn, København.

Bio-data-gruppen ved Naturfredningsrådet, u.å.: *Danske naturtyper – decimalnøgle.*

Bornebusch, C. H., 1923-25: *Skovbundsstudier I-IX.* – Det forstlige Forsøgsvæsen i Danmark 8.

Bornebusch, C. H., 1936: *Skovnaturen.* – Dansk Natur – Dansk Skole. København.

Christiansen, M. S., 1978: *Flora i farver 2. Sporeplanter.* – Politikens Forlag, København.

Damsholt, K. & K. Holmen & E. Warncke, 1969: *A List of the Bryophytes of Denmark.* – Bot. Tidsskr. 65.

(Artikler i) *Danmarks Natur* bind 1-11, 1967-71. – Politikens Forlag, København. (Eller senere udg.).

Du Rietz, G. E., 1949: *Huvudenheter och huvudgrænser i svensk myrvegetation.* – Svensk Bot. Tidskr. 43.

Dähncke, Rose Marie & Sabine Maria, 1982: *700 Pilze in Farbfotos.* – AT Verlag, Aarau – Stuttgart. 5. opl.

Ferdinandsen, C. & Ø. Winge, 1943: *Mykologisk Ekskursionsflora. 2. udg.* – København.

Galløe, O., 1927-72: *Natural History of the Danish Lichens I-X.* (Vol. X ved M. Skytte Christiansen).

Gravesen, P., 1976: *Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 1. Sjælland.* – Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen. København. (377 pp.).

Gravesen, P., 1979: *Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 2. Den fynske øgruppe.* – Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen. København (270 pp.).

Gravesen, P., 1981: *En botanisk lokalitetskode.* – URT 81,2.

Gravesen, P., 1982: *Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 3. Lolland, Falster, Møn og Bornholm.* – Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen. København. (295 pp.).

Gravesen, P., 1983: *Foreløbig oversigt over botaniske lokaliteter. 4. Sønderjyllands amt.* – Miljøministeriet, Fredningsstyrelsen. København. (158 pp.).

Hagerup, O. & V. Petersson, 1956-60: *Botanisk Atlas I-II.* – Munksgaard, København.

Hallingbäck, T. & I. Holmåsen, 1985: *Mossor. En fält-handbok.* – Interpublishing. Stockholm.

Hansen, Kjeld (red.) et al., 1981: *Dansk Feltflora.* – Gyldendal, København. (757 pp.).

Hjortaa, H., 1979: *Naturen Danmark Rundt.* – Politikens Forlag, København. (252 pp.).

Hubbard, C. E., 1959 (reprint): *Grasses.* – Penguin Books (428 pp.).

Hylander, N., 1953-66: *Nordisk Kärlväxtflora I-II.* – Almqvist & Wiksell, Stockholm.

Jakobsen, Knud, 1978: *Herbariet – karplanter og mosser.* – URT 78,2.

Jensen, C., 1915: *Danmarks Mosser. I. Hepaticales, Anthocerotales og Sphagnales.* Gyldendal. København og Kristiania.

Jensen, C., 1923: *Danmarks Mosser. II. Andreæales og Bryales.* – Gyldendal. København og Kristiania.

Jensen, C., 1939: *Skandinaviens Bladmossflora.* – Munksgaard, København.

Jermy, A. C. & T. G. Tutin, 1968: *British Sedges.* – Botanical Society of the British Isles, London. (199 pp.).

Knudsen, Henning, 1983: *Politikens Svampebog.* – Politikens Forlag i samarbejde med Foreningen til Svampeskabens Fremme. København.

Køie, M., 1938: *The Soil Vegetation of the Danish Conifer Plantations and its Ecology.* – Mem. Acad. Roy. Sci. Lettres de Danemark, Copenhagen. Sect. Sci. 9. Sér., T. VII, 2.

Lange, B. & M., 1974: *Farveflora. Nordeuropas vilde Planter.* (Dansk udgave af: Richard & Alastair Fitter: »The Wild Flowers of Britain and Northern Europe«). – Gads Naturbøger. G.E.C. Gads Forlag, København. (355 pp.).

Lange, J. E., 1935-40: *Flora Agaricina Danica.*

Lange, J. E. & M., 1961: *Illustreret Svampeflora.* – G.E.C. Gads Forlag, København. (242 pp.). (Eller senere udg.).

Lange, Johan, 1969: *Levende fortidsminder.* – Nationalmuseets Arbejdsmark 1969.

Lange, Johan, 1972: *Levende fortidsminder. Ukrudt, kulturhistorie, forsvarshistorie.* – Nationalmuseet, København.

Løjtnant, B., 1977: *Dansk udgave af: Nordens orkidéer.* (Originalens svenske tekst ved Sven Nilsson, tegninger ved Bo Mossberg). Gyldendal, København. (128 pp.).

- Løjtnant, B., 1979: Truede levesteder – truede planter. – Kaskelot nr. 40, september 1979.
- Løjtnant, B. 1980: Status over den danske flora, – i: Status over den danske plante- og dyreverden (pp. 327-40). Fredningsstyrelsen, København.
- Løjtnant B. & E. Worsøe, 1977: Truede og sårbare danske karplanter. 1. Hvid Sækspore. – *Gymnadenia albida* (L.) L. C. Rich. ssp. *albida*. Udbredelse i Danmark – før og nu. – Kaskelot nr. 32, december 1977.
- Løjtnant, B. & E. Worsøe, 1977: Foreløbig status over den danske flora. – Reports from the Botanical Institute, University of Aarhus. No. 2. (341 pp.).
- Mikkelsen, V. M., 1970: Botanik III. Planteøkologi og danske plantesamfund. – De studerendes råd ved den kgl. vet. og landbohøjskole. København.
- Moberg, R. & I. Holmåsén, 1984: Lavar. En fälthandbok. – Interpublishing. Stockholm. (2. rev. opl.).
- Nielsen, P. Chr., 1961: Vore skove fra fortid til nutid. – Dansk Natur – Dansk Skole, årsskrift 1961.
- Nyholm, E., 1954-69: Illustrated Moss Flora of Fennoscandia. II. Musci. – Lund.
- Olsen, C., 1938: Undersøgelser over Bundfloraen i danske Egeskove og Egekrat. – Bot. Tidsskr. 44.
- Pedersen, Anfred, 1962: Det xerotherme floraelement ved de sydlige Indre Farvande. – Flora & Fauna 68. årg.
- Phillips, R., 1985: Mushrooms and other fungi of Great Britain and Europe. – Pan Books. London. (3. opl.).
- Raunkjær, C./K. Wiinstedt, 1950: Dansk Ekskursionsflora. 7. udg.
- Rostrup, E., 1925: Vejledning i den danske Flora. Anden del. Blomsterløse Planter. 2. udg. – Gyldendal, København.
- Ryman, S. & I. Holmåsén, 1984: Svampar. En fälthandbok. – Interpublishing. Stockholm.
- Schou, J. Chr., 1978: Danske starrer. – Biologisk Forening for Nordvestjyllands Forlag. Klitmøller. (83 pp.).
- Sjörs, H., 1967: Nordisk växtgeografi. – 2. uppl. Stockholm.
- Tutin, T. G. et al., 1964-80: Flora Europaea 1-5. – Cambridge University Press.
- Waldheim, S. & H. Weimarck, 1943: Bidrag til Skånes flora. 18. Skånes myrtyper. – Bot. Notisar 1943.
- Worsøe, E., 1979: Stævningssskovene. – Danmarks Naturfredningsforenings Forlag. København. (117 pp.).
- Worsøe, E., 1979: Truede planter i Danmark. – Panda-Nyt, september 1979.
- Ødum, S., 1977: Træer i Nordeuropa. En felthåndbog af Alan Mitchell på dansk ved Søren Ødum. – Gads Naturbøger. G.E.C. Gads Forlag, København. (413 pp.).

STEDNAVNEREGISTER

»Nr.« er alfabetiseret som »Nørre«,
»Sr.« og »Sdr.« som »Sønder«,
»Gl.« som »Gammel«,
»Skt.« som »Sankt« etc.

A

Addit Næs: lok. 20/17
Addit Skov: lok. 20/17
Agersbøl Skov: lok. 24/112
Agtrup Vig: lok. 25/27
Albæk Hoved: lok. 24/36
Albækhoved: lok. 24/36
Aldebertsminde: lok. 25/103
Almind By: lok. 25/155
Almind Dal: lok. 25/155
Almind Å: lok. 25/51
»Alperne« (i Kollerup Skov): lok. 24/93
Alsted Gård: lok. 24/103
Alsted Mølleå: lok. 24/103
Alsted Skov: lok. 24/103
Alstedmark: lok. 24/103
Amlund Skov: lok. 25/66
Ammitsbøl Skov: lok. 25/57
Andkær Mose: lok. 25/99
»Andkær Skov«: lok. 25/2
Andkær Vig: lok. 25/2
»Ane Raskes Høj«: lok. 24/85
Anneksskov: lok. 24/109
Apotekereng: lok. 25/24
As By: lok. 24/31
As Hede: lok. 24/31
As Ore: lok. 24/34
As Vig: bl. a. lok. 24/30 & 24/31
Ashoved: lok. 24/32
Ashoved Skov: lok. 24/32
Assendrup Skov: lok. 24/42

B

Bagkobbøl: lok. 24/44
Baldersbæk: lok. 19/3
Balle: lok. 25/142
Ballebro: lok. 25/125
Ballegab Skov: lok. 25/71
Ballesbæk: lok. 19/3
Ballesbækgård: lok. 19/3
Bankehave: lok. 24/40
Barbrekær: lok. 25/105
Barrit: lok. 24/77
Barrit Tykke: lok. 24/36
Barritskov: se 24/36 og 24/77 m. m.
Bastrup Skov: lok. 25/119
Bavnehøj (ved Haldrup): lok. 24/121
Bavnehøje: lok. 19/41
Bavnsgård Krat: lok. 19/49

Belle: lok. 24/84
Bindeballe Skov: lok. 25/131
Binderup Mølleå: lok. 25/39
Binderup Strandskov: lok. 25/92
Binderup Sønderskov: lok. 25/152
Binderup Vesterskov: lok. 25/114
Binderupstrand: lok. 25/92
Birkebæk: lok. 19/42
Birkemose: lok. 24/81
Birkemose (ved Ellang): lok. 25/40
Birkholm (syd for Østbirk): lok. 24/72
Birknæs: lok. 24/66
Bisgård: lok. 24/108
Bisholt: lok. 24/26
Bjerkær: lok. 24/120
Bjergfald Skov: lok. 24/39
Bjerlev Hede: lok. 19/37
»Bjerre Mose«: lok. 24/59
Bjerre Skov: lok. 24/59
Bjerrelide: lok. 24/59
Bjert Skov (ved Nr. Bjert): lok. 25/112
Bjert Skov (ved Sdr. Bjert): lok. 25/38
Bjertstrand: lok. 25/33
Bjærge Skov: lok. 24/59
Bjørnsknude: lok. 24/35
»Bjørnsknudelyngen«: lok. 24/35
Blangsmose: lok. 24/15
Bleid Skov: lok. 24/122
Blidsø: lok. 20/12
Blåkær Skov: lok. 25/104
»Bobæk Skov«: lok. 24/40
Boest Bæk: lok. 20/33
Boest Krat: lok. 20/44
Boest Mose: dels 20/33 og dels 20/42
»Boest Skole Krat«: lok. 20/42
Boller: lok. 24/22
»Boller Lystskov«: lok. 24/22
Boller Nederskov: lok. 24/22
Boller Overskov: lok. 24/23
Bolund Plantage: lok. 24/106
Borchsminde Skov: lok. 24/80
Boring: lok. 24/95
Boring Kær: lok. 24/94
Borningsø: lok. 24/95
Borre: lok. 24/27
Brakker Skov: lok. 25/136
Brakør(e) Skov: lok. 24/17
Bramdrup Skov: se 25/111 & 25/113
Brandstub Skov (ved Gramrode): lok. 24/78
Bredalkær: lok. 24/113
Bredballe: lok. 24/43
Bredballe Klarskov: lok. 24/44

Bredballemark: lok. 24/115
 Bredballestrand: lok. 24/43
 Bredkær (ved Tofthøj): lok. 25/139
 Bredsten: lok. 25/142
 Bredsten Kirke: lok. 25/142
 Bredstengård Skov: lok. 25/71
 Bredstenlund: lok. 25/142
 Bredvad Sø: lok. 24/99
 Bredvadmølle: bl. a. 20/56
 Bregnballe Skov: lok. 24/84
 Bregnholt (på Hjarnø): lok. 24/12
 Bregnhoved: lok. 19/48
 Bregning: lok. 25/3
 Brejning: lok. 25/3
 Brejning Hoved: lok. 25/3
 Bremå (på Endelave): lok. 24/58
 Breth: lok. 24/118
 Brilledammene: lok. 19/13
 Brudesø: lok. 20/17
 Brunebakke: lok. 24/108
 Brunebanke: lok. 24/108
 Brædstrup: lok. 20/47
 Brøndsted: lok. 25/96
 Brøndsted Skov: lok. 25/7
 Bråskov: lok. 24/79
 Bulbro: lok. 25/114
 Burgårde: lok. 20/58
 Buskebjerg Krat: lok. 25/68
 Bybæk: lok. 24/44
 Bygholm: lok. 24/89
 Bygholm Lystskov: lok. 24/89
 Bygholm Sø: lok. 24/89
 Bygholm Å: lok. 24/108
 Bæksgård Bæk: lok. 19/47
 Bøgehoved: lok. 24/32
 Bøgeskov (ved Gramrode): lok. 24/78
 Bøgeskov, Neder: lok. 25/13
 Bølling Bæk: lok. 25/56
 Bølling Sønderskov: lok. 25/55
 Bønstrup: lok. 25/162
 Bønstrup Sø: lok. 25/162
 Børkop: lok. 25/96
 Børkop Vesterskov: lok. 25/98
 Børup Skov: lok. 25/19
 Båstlund: lok. 19/36
 Båstlund Krat: lok. 19/36
 Båstlund Plantage: lok. 19/36
 Båstruplund: lok. 24/112

D

Dagnæs: lok. 24/21
 »Dagnæs Strand«: lok. 24/21
 Dalby: lok. 25/150
 Dalby Møllebæk: lok. 25/150
 Dalby Skov: lok. 25/114
 »Daldover Bakker«: lok. 25/60
 Dalkær: lok. 20/32
 Dallerup Skov: lok. 24/74
 Dallerup Sø: lok. 24/24
 Damgård Skov: lok. 19/3
 Daugård: lok. 24/84
 Daugård Strand: lok. 24/60
 Davding Skov: lok. 20/32
 Djævlekløften: lok. 25/1-2

Dollerup: lok. 25/154
 Dollerup Sø: lok. 25/154
 Donnerup Plantage: lok. 19/59
 Donneruplund: lok. 19/44
 Donnerupmark: lok. 19/44
 Dons Nørresø: lok. 25/51
 Dons Søndersø: lok. 25/51
 Dons-søerne: lok. 25/51
 Dortealund: lok. 25/97
 Drabæks Mølleå: lok. 25/154
 Drabæks Mølleå: lok. 25/48
 Drenderup Skov: lok. 25/45
 Druknesø: lok. 19/1
 Dueholt: lok. 24/84
 Dybdal Bæk: lok. 19/3
 Dybdal Skov: lok. 24/59
 Dyrehave, Engelsholm: lok. 25/63
 Dyrehavegård Skov (ved Kolding): lok. 25/151
 Dyrekær: lok. 24/120
 Dyrting: lok. 24/84
 Dysbjerg: lok. 24/27
 Dyssebjerg: lok. 24/27
 Dødeå: lok. 20/16
 Dørup Skov: lok. 20/11

E

Egebjerg: lok. 24/85
 Egebjerg Gård: lok. 24/85
 »Egebjerg Mose«: lok. 24/85
 Egebjergkær: lok. 24/85
 Egelund: lok. 20/40
 Egeskov (sydøst for Thyregod): lok. 19/34
 Egholm Mølle: lok. 19/4-19/5
 Egholt Skov: lok. 25/52
 Egtved By: lok. 25/157
 Egtved Skov: lok. 25/59
 Egum Skov: lok. 25/6
 Ejer Skov (Århus amt): lok. 24/48
 Ejstrup: lok. 19/50
 Ejstrup Hede: lok. 19/52
 Ejstrup Sø: lok. 19/15
 Ejstrupmark: lok. 19/52
 Elbodalen: se bl. a. 25/6, 25/8-9, 25/12 & 25/41
 Elbæk Skov: lok. 24/18
 Elkærholm: lok. 25/51
 Eltang Vig: lok. 25/22
 Eltangvig, se Eltang Vig: lok. (25/22)
 Elverhjem: lok. 24/59
 Elvig Høj: lok. 25/22
 Endelave: lok. 24/58
 Enesø: lok. 19/12
 Engebjerg: lok. 19/41
 Engelsholm Dyrehave: lok. 25/63
 Engelsholm Sø: lok. 25/64
 Engelsholm Sønderskov: lok. 25/131
 Engeskov: lok. 25/103
 »Engholm Krat«: lok. 19/64
 Engkærgård: lok. 20/50
 Engum Kær: lok. 24/114
 Enner: lok. 24/93
 Enner Skov: lok. 24/70
 Ensø: lok. 19/12
 Eriknauer: lok. 24/91
 Eriknauer Sønderskov: lok. 24/109

Erritsø Mose: lok. 25/16
Eskebjerg Skov: lok. 24/84
Eskemose Skov: lok. 24/39

F

Fakkegrav: lok. 24/40
Fandens Dal (ved Ravning): lok. 25/131
Farre: lok. 19/43
Farsholt: lok. 25/102
Førup Skov: lok. 25/54
Filskov: lok. 19/22
Firehøje (ved Randbøl): lok. 25/160
Firemandsskov (ved Børup): lok. 25/148
Fiskbæk: lok. 24/22, 24/25 & 24/80
Fjelsballe: lok. 25/102
Fladstrand: lok. 25/5
Flasken (ved Hølsminde): lok. 25/5
Flemming: lok. 24/128
Flinte Hage: lok. 24/26
Foldkær: lok. 25/94
Follerup Skov: lok. 25/108
Follerupgårds Skov: lok. 25/109
Forkobbøl: lok. 24/44
Fovslet Gd.: lok. 25/44
Fovslet Skov: lok. 25/43
Fredericia: lok. 25/15
Frederikshåb Plantage: lok. 25/88
Frederiksodde: lok. 25/15
Fredmarken (på Vorsø): lok. 24/13
Fruensbanker (ved Bøllund): lok. 19/47
Frøkær Skov: lok. 25/79
Fuglsang Skov (ved Egtved): lok. 25/59
Fuglsang Skov (ved Fredericia): lok. 25/16
Fuldbromølle: lok. delvis 20/10
Fyle Mose: lok. 24/66
Fællesskov (ved Rohden): lok. 24/41
Føniksborg Skov (ved Gravens): lok. 25/137
Førstballe: lok. 25/138
Førstballe Krat: lok. 25/138
Føvling: lok. 20/46
Fårebænke: lok. 19/3
Fåresø: lok. 20/11
Fårup Mose: lok. 25/144
Fårup Plantage: lok. 25/144
Fårup Sø: lok. 25/65

G

Gadbjerg: lok. 25/139
Galgebakke (ved Stensballe): lok. 24/87
Galgehøj (ved Stensballe): lok. 24/87
Gammelby: lok. 24/118
Gammelmark, Rask: lok. 24/107
Gammelose: lok. 20/33
Gammelstrup: lok. 20/52
Gangsted: lok. 24/125
Gauerslund: lok. 25/95
Gauerslund Skov: lok. 25/4
Geddese: lok. 20/17
Gedelund: lok. 20/40
Gedved: lok. 24/90
Gedved Mølleå: lok. 24/90
Gelballe Skov: lok. 25/118

Gilbanke: lok. 20/43
Give: lok. 19/44
Give Plantage: lok. 19/44
Givskud: lok. 19/40
Givskudlund: lok. 19/40
Glattrup: lok. 24/119
Glattrup Skov: lok. 24/119
Glud Håb: lok. 24/28
Gludsted Mose: lok. 19/53
Gludsted Plantage: lok. 19/1
Goldbæk Kol: lok. 20/50
Gramrode, skove omkring: lok. 24/78
Grejs Å: lok. 25/70 & 25/73
Grejsdalen: dels lok. 24/67 og dels 25/73
Grimmose: lok. 20/16
Gritbjerg Skov: lok. 24/84
»Groest Bæk«: lok. 19/17
Groest Gårde: lok. 19/17
Groest Høj: lok. 19/3
»Grumstrup Mose«: lok. 24/65
Grund Skov: lok. 24/40
Grædstrup: lok. 20/55
Grædstrup Skov: lok. 20/32
Grættrup Krat: lok. 19/17
Grøftemose: lok. 25/81
Grønbjerg: lok. 24/108
Grønlund Krat: lok. 20/42
Gråbjerg: lok. 19/41
Gudenå: se bl. a. lok. 19/3-7, 20/7, 20/11, 20/16, 20/39, 20/52, 20/56, 24/94-95, 24/99, 24/106-07
Gudenåens kilder: lok. 19/3
Gudsø Vig: lok. 25/22
Gudsø Å: lok. 25/40
Guldbjerg: lok. 24/17
Gødding Mølle: lok. 25/61-62
Gødding Skov: lok. 25/62
Gøddinggård: lok. 25/62
Gøddingskov, Lille: lok. 25/61
Gødsbøl Skov: lok. 25/66
Gårslev Skov: lok. 25/4
Gårslev Vestermark: lok. 25/96
Gåsedal: lok. 25/62
Gåsedam: lok. 19/13
Gåsehoved Skov: lok. 20/40

H

Hage: lok. 19/3
Hagenør: lok. 25/19
Hakenør: lok. 25/19
Haldrup: lok. 24/87
Haldrup Bæk: lok. 24/86
Haldrup Fælled: lok. 24/17
»Haldrup Strand«: lok. 24/16
Halle Sø: lok. 20/22
Hallundbæk: lok. 19/13
Hallundbæk Mose: lok. 19/27
Hammer Vandmølle: lok. 19/4
Hampen, Ny: lok. 19/54
Hampen Mose: lok. 19/55
Hampen Plantage: lok. 19/2
Hampen Sø: lok. 20/33
Hannerup Skov: lok. 25/16
Hansted: lok. 24/85
Hansted Gård: lok. 24/85

Hansted Skov: lok. 24/51
 Hansted Å: lok. 24/85
 Hansted Å, Store: lok. 24/93
 Haraldskær, området ved: lok. se 25/71 , 25/85 & 25/86
 Haraldskær Skov: lok. 25/79
 Harresø: lok. 19/63
 Harresø Nørremose: lok. 19/63
 Harresø Søndermose: lok. 19/63
 Harriid Hede: lok. 19/13
 Hastrup Krat: lok. 19/11
 Hastrup Plantage: lok. 19/11
 Hastrup Skov: lok. 19/11
 Hastrup Sø: lok. 19/11
 Hatting: lok. 24/91
 »Haughus Skov«: lok. 25/145
 »Havbjerg Mark«: lok. 20/46
 Havbæk: lok. 20/31
 Havrum: lok. 24/105
 »Havrum Lyng«: lok. 24/105
 Havrum Skov: lok. 24/105
 Hede Vandmølle: lok. 24/65
 Hedegård: lok. 19/48
 Hedegårde: lok. 19/52
 Hedelund Plantage: lok. 24/106
 »Heden« (ved Lundum): lok. 24/93
 Heden (syd for Palsgård): lok. 24/33
 Hedensted: lok. 24/83
 Hedensted Mose: lok. 24/83
 »Hedensted Skov«: lok. 24/83
 Hedensted Skov: lok. 24/117
 Hedeå: lok. 25/3
 Hejlskov: lok. 25/83
 Hejlskov Sø: lok. 25/83
 Helbjergmølle: lok. dels 24/34, dels 24/76
 Hellebjerg Mølle: lok. 24/34
 Helligkilde Skov: lok. 25/71
 Herslev Skov: lok. 25/107
 Hesselballe Kær: lok. 24/94
 Hestehave, Juelsminde: lok. 24/34
 Hestehave (ved Møgelkær): lok. 24/59
 Hestehave (NV for Søvind): lok. 24/120
 Hestehave (del af Tirsbæk Storskov): lok. 24/42
 Hestehave (ved Østerhåb): lok. 24/126
 Hilmade Skov: lok. 24/112
 Hjarnø: lok. 24/12
 Hjarup: lok. 25/159
 Hjortsvang: lok. 19/61
 Hjortsvang Kær: lok. se 24/94
 Hjulbæk Skov: lok. 25/77
 Hjulhage: lok. 24/35
 Hofmansfeld Plantage: lok. 25/88
 »Holger Danskes Høj«: lok. 24/89
 Holmmose: lok. 24/15
 Holtser Hage: lok. 25/3
 Holtum Å: se lok. 19/13-14 & 19/16-17
 Holtvad Bæk: lok. 24/90
 Honum: lok. 24/107
 Hopballe Mølle: lok. 25/70
 Hopballe Skov: lok. 25/70
 Hornborg: lok. 24/105
 Hornsyld: lok. 24/82
 Hornum (ved Hornsyld): lok. 24/80
 »Hornum Dal«: lok. 24/80
 Hornumkær Skov: lok. 24/80
 Horsens: lok. 24/20

Horshave (ved Tyrrestrup): lok. 24/120
 Horsted Skov: lok. 25/101
 Hov (på Hjarnø): lok. 24/12
 Hovedgård: lok. 24/101
 Hovedskov (ved Hovedgård): lok. 24/101
 Hovens Skov: lok. 25/22
 Hovgårdshave: lok. 25/109
 Hovmose (ved Gammelby): lok. 25/141
 Hulskov (ved Eltang Vig): lok. 25/22
 Hulskov (ved Søndervilstrup): lok. 25/110
 Hulsrøj (del af Knudsbøl Skov): lok. 25/128
 Hulsø: lok. 20/17
 Humlegård Skov: lok. 24/32
 Hundshage: lok. 24/29
 Husodde: lok. 24/18
 Husted Mose: lok. 25/58
 Hvejsel Mose: lok. 19/63
 Hvidbjerg (= Hvidbjerg Klit): lok. 25/93
 Hvidkilde (på Hjarnø): lok. 24/12
 Hvilum Bæk: lok. 19/15 & 19/54
 Hvirring: lok. 24/107
 Hvolgård Skov: lok. 24/96
 Hyby øvelsesplads: lok. 25/15
 Hygild: lok. 19/52
 Hygum: lok. 25/147
 Hyrup: lok. 24/118
 Høgelund: lok. 19/36
 Høgholt Skov: lok. 24/44
 Højbjerg: lok. 20/43
 Højen Hule: lok. 25/77
 Højen Skov: lok. 25/77
 Højen Å: lok. 25/77
 Højgård Skov (øst for Vonsild Skov) : lok. 25/115
 Højkol: lok. 20/50
 Højlund Skov: lok. 20/11
 Høl: lok. 25/5
 Hølsminde: lok. 25/5
 Hølsø: lok. 24/59
 Høndal Skov: lok. 25/79
 Hørup: lok. 25/72
 Hørup Skov: lok. 25/72
 Håbet (syd for Palsgård): lok. 24/33

I

Ibæk-kløften: lok. 25/2
 Ingerskær: lok. 25/85
 Iskælderskov: lok. 24/59

J

Jelling: lok. 25/145
 Jelling Enge: lok. 25/70
 Jelling Skov: lok. 25/69
 »Jelling Å«: lok. 25/70
 Jellingmark: lok. 25/145
 Jennum Skov: lok. 25/71
 Jensgård Nederskov: lok. 24/29
 Jerlev Skov: lok. 25/82
 Johanneplantage: lok. 19/11
 Jordrup Skov: lok. 25/55
 Juelsminde: lok. 24/34
 Juelsminde Hestehave: lok. 24/34
 Juelsminde Strandore: lok. 24/34

Julianebjerg: lok. 24/115
Julianelyst: lok. 24/93
»Julianelyst Skov«: lok. 24/93

K

Kalhave: lok. 24/105
Kalhave Skov: lok. 24/105
Karholm Mose: lok. 25/120
Karlsø: lok. 20/23
Karstoft Å: lok. 19/27
Kasselkær: lok. 24/81
Kattrup: lok. 24/129
Kejlstrup Krat: lok. 19/55
Kejlstrup Plantage: lok. 19/16
Kidholm(e): lok. 25/22
Kirkeby (ved Lunderskov): lok. 25/154
Kirkedal: lok. 24/125
Kirkelund Skov: lok. 20/19
Kirkemose (ved Ravning): lok. 25/143
Kirkeskov, Kolding: lok. 25/117
Kirkeskov (Trelde Næs): lok. 25/14
Kjeldkær: lok. 25/87
Klakring: lok. 24/76
Klakring Kær: lok. 24/50
Klakring Nørreskov: lok. 24/49
Klakring Skovhaver: lok. 24/36
Klaxsmølle: lok. 24/128
Klarskov, Bredballe: lok. 24/44
Klatrup Storskov: lok. 25/103
Klejs: lok. 24/50
»Klejs Bakker«: lok. 24/50
Klejs Kær: lok. 24/50
Klejs Skov: lok. 24/49
Klejsmølle: lok. 24/50
Kleven: lok. 24/81
»Klitterne« (i Frederikshåb Plantage) : lok. 25/88
Kloben (på Endelave): lok. 24/58
Klokkedal Å: lok. 24/21 & 24/24
Klokkedalen: lok. 24/24
»Kloppen« (på Endelave): lok. 24/58
Klosterkær: lok. 20/11
Klostermølle: lok. 20/11
Klovborg: lok. 19/57
Knivskær Mose: lok. 25/105
Knudsbøl Skov: lok. 25/128
Kobbelskov (ved Nr. Bjert): lok. 25/24
Kobbelskov (ved Seest ved Kolding): lok. 25/117
Kobbelskov (ved Sdr. Vilstrup): lok. 25/42
Kodallund : lok. 24/106
Kokobbøl (ved Rands Fjord): lok. 25/6
Kolbæk Høj: lok. 24/71
Kolding: lok. 25/25
Kolding Fjord: se lok. 25/23 – 25/28
Kolding Kirkeskov: lok. 25/117
Kolding Skov: lok. 25/151
Kolding Slotssø: lok. 25/25
Kolding Ådal: lok. 25/47
Koldinghus: lok. 25/25
Kollemorten, Nr. & Sr.: lok. 19/39
Kollemorten Krat: lok. 19/3
Kollerup (ved Hygum): lok. 25/147
Kollerup (ved Lundum): lok. 24/93
Kollerup Bæk: lok. 24/93
Kollerup Skov: lok. 24/93

Kongeskov (ved Tirsbæk): lok. 24/42
Korning: lok. 24/128
Kostald Banke (= K. Bakke): lok. 20/17
Kovtrup: lok. 19/3
Kovtrup Skov: lok. 19/3
Kovtrup Sønderkrat: lok. 19/3
Kovtrup Vesterkrat: lok. 19/3
Krabborre: lok. 25/22
Kragehave: lok. 24/40
Kragelund Skov: lok. 24/111
Kragsø (på Addit Næs): lok. 20/17
Kragsø (i Palsgård Skov): lok. 20/33
Kratbanke Krat: lok. 20/43
Kratbjerg: lok. 20/43
Krejbjerg Plantage: lok. 19/51
Krejbjerg Sø: lok. 19/51
Krogbuske: lok. 25/95
Kromandens Skov: lok. 20/42
Kronbanke: lok. 19/3
Kulhede: lok. 19/42
Kulsø: lok. 19/12
Kvindebæk: lok. 19/13
»Kvægnhøj Mose« (ved Torp): lok. 24/71
Kælderbanke: lok. 19/3
Kælderose: lok. 20/33
Kærhale: lok. 20/17
Kærmose: lok. 19/12
Kærskov, Stenballe: lok. 24/17
Kærskov (ved Ørnstrup): lok. 24/73
Køgesø: lok. 20/17
Kørup Bro: lok. 24/108

L

Ladegårds Skov: lok. 25/149
Langbanke: lok. 19/3
Langbjerg Plantage: lok. 20/33
»Langfredags Mose«: lok. 24/88
Langkrat: lok. 25/68
Langmose (sydøst for Gadbjerg): lok. 25/141
Langsø, Lille (på Addit Næs): lok. 20/17
Langsø, Salten: lok. 20/17
Langøerne (ved Vorsø): lok. 24/13
Lanørebanke: lok. 19/12
Lavhedehullet: lok. 20/33
Lerbæk (ved Grejsdalen): lok. 25/71
Lerbæk (ved Rosenvold): lok. 24/40
Lerbæk Mølle: lok. 25/70
Lerbæk Skov: dels lok. 25/70 og dels 25/73
Leret Krat: lok. 19/3
Lert Krat: lok. 19/3
Liegård Plantage: lok. 25/129
Lilballe Skov: lok. 25/111
Lille Dalby: lok. 24/116
Lille Gøddingskov: lok. 25/61
Lille Langsø: lok. 20/17
Lille Rusebæk: lok. 20/17
Lilleballe Skov: lok. 25/111
Lillebusk: lok. 20/40
Lillebæk: lok. 19/3
Lillerup Skov: lok. 24/90
Lilleskoven (ved Haraldskær): lok. 25/85
Lillestrand: lok. 24/27

Lillesø: lok. 19/3
 Lindeballe Skov: lok. 25/67
 Lindet Krat: lok. 19/3
 Lindfald Skov: lok. 24/40
 Linnets Krat, se Lindet Krat: (lok. 19/3)
 Loppenborg Plantage: lok. 19/15
 Lottrup Kær: lok. 24/50
 Lottrup Skov: lok. 24/49
 Louisenlund (+ skoven ved L., på Endelave): lok. 24/58
 Ludvigseje Skov: lok. 24/101
 Luisehøj: lok. 25/23
 Lund: lok. 24/108
 Lund kær: lok. 24/85
 Lundbanke Krat: lok. 19/3
 Lunden (ved Tavlov): lok. 25/12
 Lunderskov: lok. 25/154
 Lundeskov (ved Rands Fjord): lok. 25/6
 Lundum: lok. 24/93
 »Lundum Hede«: lok. 24/93
 »Lundum Mose«: lok. 24/93
 Lundumskov: lok. 24/93
 Lynger (på Endelave): lok. 24/58
 Lyngmose (i Stenderup Sønderkov): lok. 25/29
 Lyngs Odde: lok. 25/18
 Lyngøre (på Endelave): lok. 24/58
 Lyseskov: lok. 24/40
 Lysholt: lok. 24/113
 Lystrup Skov: lok. 24/75
 Lægen Sø: lok. 20/15
 Løgballe: lok. 24/118
 Løger Odde: lok. 25/26-27
 Løghøj Mose: lok. 24/85
 Løghøj Skov: lok. 24/85
 Løver Odde: lok. 25/28
 Løverodde: lok. 25/28
 Løvet: lok. 20/49
 Løvet Skov: lok. 20/49
 Løvhøj Mose: lok. 24/85
 Løvhøj Skov: lok. 24/85
 Låge: lok. 24/127
 »Låge Kær«: lok. 24/127
 Låge Skov: lok. 24/127

M

Madsbæk: lok. 25/28
 Mallehøj: lok. 19/48
 Marielund: lok. 19/43
 Marielund (ved Kolding): lok. 25/151
 Mattrup (Matrup): lok. 20/40
 Mattrup Plantage: lok. 19/59
 Mattrup Skov: lok. 20/40
 Mattrup Å: se lok. 20/19-20, 20/22 & 20/40
 »Maven«: lok. 19/13
 Mejdal: lok. 20/31
 Mejlås: lok. 20/31
 Mejsling Skov: lok. 25/57
 Melholm (ved Lundum): lok. 24/93
 Merringgård: lok. 24/97
 Merringgård Skov: lok. 24/97
 Midtskov, Stenderup: lok. 25/28
 Mindstrup: lok. 19/37
 Mindstrup Skov: lok. 19/37
 Mindstrupmark: lok. 19/37
 Mossø (Vejle og Århus amter): se lok. 20/9-11

Munkebjerg: lok. 25/2
 Munkebjerg Strandskov: lok. 25/2
 Møballe: lok. 24/129
 Møgelbjerg (ved Underup): lok. 24/71
 Møgelbjerg (syd for Østbirk): lok. 24/72
 Møgelbæk: lok. 25/78
 Møgelbæk Skov: lok. 25/78
 »Møgelkjær Skov«: lok. 24/59
 Møgelkær (ved Bjerrelide): lok. 24/59
 Møgelkær (ved Enner): lok. 24/93
 Møgelmosen (ved Jelling): lok. 25/145
 Møgelmosen (mellem Ravning og Nørup): lok. 25/143
 Mølholm Bæk: lok. 25/75
 Møllebjerg Krat: lok. 25/68
 Møllebæk, Dalby: lok. 25/150
 Mølledam: lok. 24/81
 Mølleholm: lok. 25/62
 Møllekær Eng: lok. 24/115
 Møllerup: lok. 19/3-19/4
 Mølleskov (ved Brakker): lok. 25/135
 Mølleskov (ved Møllerup): lok. 19/4
 Mølleå, Binderup: lok. 25/39
 Mølleå, Drabæks: lok. 25/48
 Mølleå (ved Herslev): lok. 25/10 & 25/108
 Mølvang: lok. 25/145
 Mørkedal: lok. 25/77
 Mørkholt: lok. 25/94
 Mørkholt Hage: lok. 25/4 (& 25/93)
 Mørup: lok. 25/138
 Mørup Krat: lok. 25/138
 Mørupmark: lok. 25/138

N

Nabbet: lok. 24/32
 Nagbøl: lok. 25/161
 Nagbøl Skov: lok. 25/161
 Naldal Sø: lok. 24/99
 Nebbegårds Skov (ved Rands Fjord): lok. 25/6
 Nedenskov: lok. 20/31
 Nedenskov Sø: lok. 20/15
 Neder Bøgeskov: lok. 25/13
 Neder Donnerup: lok. 19/44
 Neder Vrigsted: lok. 24/118
 Neder Vrønding: lok. 24/128
 Nedergård Skov: lok. 19/3
 Nederhave (ved Hesselballe): lok. 25/133
 Nederskov, Boller: lok. 24/22
 Nederskov, Jensgård: lok. 24/29
 Nederskov (ved Lundum): lok. 24/93
 Nederskov, Smidstrup: lok. 25/108
 Nedersø: lok. 19/12
 Nikkemose (ved Sødover): lok. 25/143
 Nim: lok. 24/92
 Nim Skov: lok. 24/70
 Nimdrup: lok. 20/53
 Nimdrup Bæk: lok. 20/32 & 20/53
 Ny Hampen: lok. 19/54
 Nyager Skov: lok. 24/40
 Nybjerg Mølle: lok. 25/131
 Nyborg: lok. 24/127
 Nørbjerg Krat: lok. 19/16
 Nørgårdstrand: lok. 24/30
 Nørlund Plantage: lok. 19/13
 Nr. Kollemorten: lok. 19/39

Nørre Langelund: lok. 19/48
Nørre Plantage: lok. 25/71
Nr. Snede: lok. 19/64
Nørre Voldborg Sø: lok. 25/88
Nørrekrat (del af Sejrup Krat): lok. 19/3
»Nørremarker(ne)«: lok. 24/89
Nørremose, Harresø: lok. 19/63
Nørremose (ved Skærsø sydvest for Egtved): lok. 25/58
Nørremose (ved Vester Nebel): lok. 25/56
Nørreerisager Plantage: lok. 19/3
Nørreskov (del af Ammitsbøl Skov): lok. 25/57
Nørreskov (ved Fløjstrup): lok. 25/74
Nørreskov (ved Hovedgård): lok. 24/101
Nørreskov, Klakring: lok. 24/49
Nørreskov, Stenderup: lok. 25/28
Nørreskov (ved Sdr. Vissing): lok. 20/50
Nørreskov, Vejle: lok. 24/44
Nørreskov (syd for Vonsild): lok. 25/116
Nørreskov (syd for Østbirk): lok. 24/72
Nørrestrand: lok. 24/19
Nørresø, Dons: lok. 25/51
Nørup Dal: lok. 25/62
Nørup Mose: lok. 25/141
Nørup Sø: lok. 25/64

O

Odden (på Hjarnø): lok. 24/12
Odderbæk: lok. 19/46
Oens Skov: lok. 24/73
Oksenbjerge: lok. 19/39
Olsnæs Skov: lok. 24/84
Omme Å: lok. se 19/22-25
Ommose: lok. 20/30
Over Vrigsted: lok. 24/118
Overskov, Bolier: lok. 24/23
Oversø: lok. 20/12

P

Paddekær Skov: lok. 25/79
Palsgård (nord for Juelsminde): lok. 24/32
Palsgård Skov (ved Nr. Snede): lok. 20/33
Paradisbæk: lok. 24/40
Pedersholm Skov: lok. 25/76
Petersholm Skov: lok. 25/76
Pilebro: lok. 25/51
Pilkose: lok. 19/41
Pind(e)enge (ved Hølsminde): lok. 25/5
Pind Enge, se Pind(e)enge: lok. (25/5)
Pinddal Mose: lok. 20/11
Pindsmølle: lok. 20/14
Pindsmølle Bæk: lok. 20/14
Pjedsted: lok. 25/97
Polakkerskoven: lok. 24/44
Porskær (syd for Nim): lok. 24/68
Provstlund Mose: lok. 24/85
Provstlund Skov: lok. 24/85
Præstegård Skov (ved Kollerup): lok. 25/147
Præstegårdsskov, Sdr. Vissing: lok. 20/50
Præsteskov (ved Rårup): lok. 24/119
Purreskov (ved Vinten): lok. 24/93
»Pyrenæerne« (i Kollerup Skov): lok. 24/93
Pyt Strand: lok. 24/30

Pytstrand: lok. 24/30
Pøt Strand: lok. 24/30
Pøtstrand: lok. 24/30

R

Rand Skov: lok. 24/39
Randbøl Hede: lok. 25/89
Randbøldal: lok. 25/60
Randbøldal Skov: lok. 25/61
Randbøldalen: se lok. 25/60-62 & 25/131
Randbølgård Plantage: lok. 25/88
Rands Fjord: lok. 25/6
Rask Gammelmark: lok. 24/107
Rask Mose: lok. 24/95
Rask Skov: lok. 24/95
Raskmølle By: lok. 24/95
Rasksø: lok. 24/95
Rasksø Mose: lok. 24/95
»Ravning Enge«: lok. 25/87
Ravnsbæk: lok. 25/1-2
Refstrup Skov (ved Gadbjerg): lok. 25/139
Revlingmose, se Rævlingmose: (lok. 19/27)
Ring Skov: lok. 20/27
Ring Sø: lok. 20/28
Ringive Kommunes Plantage: lok. 19/36
Ringknude Skov: lok. 20/32
Ris: lok. 19/41
Ris Bakker: lok. 19/41
Ris Krat: lok. 19/41
Ris Mark: lok. 19/39
Risager Skov: lok. 19/3
Risbanke Krat: lok. 19/49
Rishøj: lok. 19/3
Rodvigsballe Skov: lok. 20/48
Rohden Å: lok. 24/41
Rold Skov: lok. 24/25
Rold Sø: lok. 24/25
Rommersmose: lok. 25/120
Rosdam (sydvest for Bindeballe): lok. 25/129
Rosenvold: lok. 24/39
Rosenvold Eng: lok. 24/40
Rosenvold Hage: lok. 24/39
Rostrup: lok. 25/138
Rostrup Mose: lok. 25/138
Rugballegård Skov: lok. 25/70
Rugsted Lund: lok. 25/132
Rusebæk, Lille: lok. 20/17
Rye Sønderkov: lok. 20/17
Rævekær: lok. 20/33
Rævlingmose: lok. 19/27
Rødesø: lok. 20/12
Rødose: lok. 20/40
Rønshoved: lok. 25/28
Rørbæk Krat: lok. 19/3 & 19/11
Rørbæk Skov: lok. 19/3
Rørbæk Sø: lok. 19/3
Rådved Kær: lok. 24/85
Rårup: lok. 24/119
Rårup Kær: lok. 24/81

S

- Saksballe Skov: lok. 24/105
 Salten Langsø: lok. 20/17
 Salten Å: lok. se 20/7
 Sandbjerg Vig: bl. a. lok. 24/34 & 24/35
 Sattrup: lok. 24/104
 Sattrup Mose: lok. 24/104
 Seest Skov (= Kolding Kirkeskov): se lok. 25/117
 Seest Østerskov: lok. 25/117
 Sejersmose (ved Gadbjerg): lok. 25/141
 Sejrup Krat: lok. 19/3
 Sellerup Skov: lok. 25/2
 Sellerupstrand: lok. 25/3
 Selvejerskov: lok. 25/14
 Serridslev: lok. 24/86
 Serridslevgård: lok. 24/86
 Simmelmose (delvis): lok. 19/36
 Sindbjerg Skov: lok. 24/110
 Skanderup: lok. 25/159
 Skansebakken: lok. 25/3
 Skarre Odde: lok. 25/27
 Skelmose: lok. 20/33
 Skeplehøj: lok. 24/105
 Skjernå: lok. se 19/3 & 19/11
 Skjernåens kilder: lok. 19/3
 Skjold: lok. 24/119
 »Skjærlund«: lok. 19/27
 Skolding: lok. 19/42
 Skovbølling Mose: lok. 25/146
 Skovhaver, Klakring: lok. 24/36
 Skovhaver (ved Løgballe): lok. 24/118
 Skrædderskov: lok. 24/84
 Skræpdal Skov: lok. 24/84
 Skyggerslund: lok. 24/128
 Skærhejsel: lok. 25/71
 Skærhoved Krat: lok. 19/43
 Skærlund: lok. 19/27
 Skærmklint: lok. 25/145
 Skærsø (ved Egtved): lok. 25/58
 Skærup Kirke: lok. 25/99
 Skærup Søndermark: lok. 25/99
 Skærup Å: se lok. 25/96, 25/99, 25/163 og 25/164
 Slagballe: lok. 20/53
 Slagballe Bakker: lok. 20/53
 Slagballe Plantage: lok. 20/53
 Slettet Skov (ved Eltang): lok. 25/111
 Smedebæk: lok. 19/14 & 19/35
 Smedskær: lok. 24/118
 Smidstrup: lok. 25/139
 Smidstrup Krat: lok. 25/68
 Smidstrup Nederskov: lok. 25/108
 Smidstrup Skov (del af Refstrup Skov): lok. 25/139
 Snaptun: lok. 24/28 & 24/29
 Sneglebakkerne: lok. 24/17
 Snoghøj: lok. 25/18
 Sognemøde (ved Haldrup): lok. 24/16
 Soldaterbro: lok. 25/51
 Solkær Å: lok. 25/31
 Solris: lok. 24/112
 Sortehøj: lok. 19/42
 Spang Skov: lok. 25/8
 Spang Å: se lok. 25/6, 25/8, 25/9, 25/12 & 25/41
 Spjarup Bakker: lok. 25/131
 Springbjerg Mose: lok. 20/14
 Stags(e)rode Skov: lok. 24/39
 Stakkelsmose: lok. 25/81
 Staksrode: lok. 24/39
 Staksrode Skov: lok. 24/39
 Staldbakkerne: lok. 25/89
 Stallerup Sø: lok. 25/51
 Starkær: lok. 25/102
 Stejlbjerg: lok. 24/43
 Stejlholt Sø: lok. 20/17
 Stenagergård: lok. 24/127
 Stenbjerg: lok. 24/104
 Stenderup (mellem Vejle og Horsens Fjord): lok. 24/74
 Stenderup Hage: lok. 25/30
 Stenderup Midtskov: lok. 25/28
 Stenderup Nørreskov: lok. 25/28
 Stenderup Søndermark: lok. 25/29
 Stensballe Gård: lok. 24/18
 Stensballe Kærskov: lok. 24/17
 Stensballe Park: lok. 24/18
 Stensballe Skov: lok. 24/17
 Stensballe Sund: lok. 24/18 & 24/19
 Stidsmølle: lok. 20/40
 Stidsmølle Søndermark: lok. 20/40
 Stigsholm Sø: lok. 20/21
 Stilbjerg: lok. 19/36
 Stokbro: lok. 20/32
 Stoltenbjerg: lok. 25/89
 Store Dalby: lok. 24/116
 Store Fiskbæk: lok. 24/22
 Store Hansted Å: lok. 24/93
 Storedalby Skov: lok. 24/116
 Stormose (ved Mariensnåde): lok. 25/129
 Storskov (ved Daugård Strand): lok. 24/41
 Storskov, Klattrup: lok. 24/103
 Storskov, Tirsbæk: lok. 24/42
 Storskov, Williamsborg: lok. 24/84
 Stouby: lok. 24/118
 Stouby Skov: lok. 24/40
 Stoubymark: lok. 24/84
 Stourup, skræntskov sydøst for: lok. 24/81
 Stovstrup Skov: lok. 25/16
 Strandhuse: lok. 24/35
 Strandhuse (ved Nr. Bjert): lok. 25/24
 Strandore, Juelsminde: lok. 24/34
 Strandskov, Munkebjerg: lok. 25/2
 Studsdal Vig: lok. 25/21
 Sukkertoppen: lok. 20/11
 Sundet: lok. 24/18
 Svanegrunden(e) (Århus amt): se lok. 24/58
 Svanemose (ved Fovslet): lok. 25/44
 Svinebæk: lok. 19/3
 Svinedal: lok. 20/40
 Svinekær (sydvest for Bindeballe): lok. 25/129
 Svinesø: lok. 20/17
 Svinholt Skov: lok. 25/100
 Søgård Sø (ved Vamdrup): lok. 25/46
 Søgårde Søndermark: lok. 25/131
 Søhale Krat: lok. 19/3
 Søhalegård Plantage: lok. 19/3
 Sømose (ved Ring): lok. 20/41
 Sømose (ved Troelstrup): lok. 20/51
 Sr. Kollermorten: lok. 19/39
 Sdr. Vissing Præstegårdsskov: lok. 20/50
 Sønderby Skov: lok. 24/30
 Sønderfælled: lok. 24/33
 Sønderhaleengen: lok. 20/33
 Sønderhede: lok. 19/38

»Sønderhåb Mose« (ved Palsgård): lok. 24/33
 Sønderkrat, Kovtrup: lok. 19/3
 Sønderkrat (del af Sejrup Krat): lok. 19/3
 Sønderkær (ved Sjarup): lok. 25/131
 Søndermark, Stidsmølle : lok. 20/40
 Søndermose (ved Dons Sønderø): lok. 25/51
 Søndermose, Harresø: lok. 19/63
 Sønderskov (ved Barril): lok. 24/38
 Sønderskov, Binderup: lok. 25/152
 Sønderskov, Bølling: lok. 25/55
 Sønderskov (ved Børup): lok. 25/19
 Sønderskov (ved Daugård): lok. 24/84
 Sønderskov, Engelsholm: lok. 25/131
 Sønderskov, Eriknauer: lok. 24/109
 Sønderskov (ved Hørup) : lok. 25/72
 Sønderskov (SV for Lindved): lok. 24/112
 Sønderskov (ved Rohden): lok. 24/40
 Sønderskov, Ry: lok. 20/17
 Sønderskov, Skærup: lok. 25/99
 Sønderskov, Stenderup: lok. 25/29
 Sønderskov, Søgårde: lok. 25/131
 Sønderskov, Ussinggård: lok. 24/109
 Sønderskov, Vejle: lok. 25/75
 Sønderskov, Velling: lok. 25/109
 Sønderskov, Vissing: lok. 20/31
 Sønderskov (ved Øster Starup): lok. 24/134
 Søndersø, Dons: lok. 25/51
 Søndervilstrup Skov: lok. 25/106
 Sønderås: lok. 20/11
 Søndre Voldborg Sø: lok. 25/88
 Søvind: lok. 24/124
 Søvind Bæk: lok. 24/15
 Søvind Plantage: lok. 24/124
 Såby: lok. 24/48

T

Tagkær (ved Urlev): lok. 24/79
 Tagmade: lok. 24/15
 Tamdrup Kirke: lok. 24/108
 Tangemose (ved Hårup): lok. 20/46
 Tavlov: lok. 25/41
 Tavlov Skov: lok. 25/12
 »Tebstrup Mose(r)«: lok. 24/100
 Tebstrup Skov (Århus amt): lok. 24/100
 Tebstrup Sø: lok. 24/100
 Teglvænge: lok. 24/32
 Testrup Gård: lok. 24/129
 Testrup Skov: lok. 24/101
 Thorsted: lok. 24/88
 Thorsted Dal: lok. 24/88
 Thyboskov: lok. 24/84
 Thyregod: lok. 19/45
 Thyregod Krat: lok. 19/34
 Thyregodlund Krat: lok. 19/34
 Thyrsted: lok. 24/88
 Tingbanke: lok. 20/43
 Tingbjerg Skov : lok. 24/41
 Tingkær Skov (ved Ødis-Bramdrup): lok. 25/120
 Tingkærskov: lok. 25/60
 Tingskov (ved Vinten): lok. 24/93
 Tinnel: lok. 19/3
 Tinnel Krat: lok. 19/3
 Tirsbæk: lok. 24/42

Tirsbæk Storskov: lok. 24/42
 Tiufkær Skov: lok. 25/104
 Tofteskov (ved Juelsminde): lok. 24/34
 Toftthøj: lok. 25/139
 Tolstrup : lok. 24/90
 Tolstrup Å: lok. 24/51 & 24/90
 Tolstrupmølle: lok. 24/90
 Torlund Mose: lok. 19/51
 Tornbjerg Skov: lok. 24/101
 Tornhage Bæk: lok. 25/1-2
 Torp Sø: lok. 24/69
 Torpemose (i Kærskov ved Ørnstrup): lok. 24/73
 Torsted: lok. 24/88
 Torsted Dal: lok. 24/88
 Torup Sø: lok. 20/34
 Traneholm Mose: lok. 24/66
 Tranholm Plantage: lok. 20/20
 Trelde Klint: lok. 25/13
 Trelde Næs: se lok. 25/13 & 25/14
 Trelde Næs Skov: lok. 25/14
 Trelde Sande: lok. 25/13
 Trelde Vesterskov: lok. 25/14
 Trelde Østerskov: lok. 25/14
 Troldemose Bakke: lok. 24/62
 Troldmose: lok. 19/44
 Troldso (ved Hampen Sø): lok. 20/33
 Troldso (nær Rørbæk Sø): lok. 19/12
 Træden: lok. 20/52
 Træden Skov: lok. 20/52
 Trælskov (ved Gramrode): lok. 24/78
 Træskohage: lok. 24/40
 Tvillinghøje (ved Nørre Snede): lok. 20/43
 Tvillinghøje (ved Ris): lok. 19/41
 Tvingstrup : lok. 24/86
 Tykhøj Krat: lok. 25/68
 Tykskov: lok. 19/52
 Tykskov Krat: lok. 19/11
 Tyktorn (del af Tirsbæk Storskov): lok. 24/42
 Tyrrestrup: lok. 24/120
 Tyrsebæk: lok. 24/42
 Tyrsted: lok. 24/88
 Tyrsted Lund: lok. 24/23
 Tyrsting Gård: lok. 20/57
 Tønning: lok. 20/31
 Tønning Skov: lok. 20/31
 Tørring: lok. 19/5
 Tørring Kær: lok. se 24/94
 Tørring Mark: lok. 19/61
 Tøsbj Mose: lok. 25/141
 Tøsbj Sø: lok. 25/141
 Tøskær (ved Hølsminde): lok. 25/5
 Tårup Skov: lok. 25/12

U

Uhe Krat: lok. 19/33
 Uhre Skov: lok. 25/71
 Ulbæk: lok. 24/60
 Ulbæk Strand: lok. 24/60
 Uldum Kær: lok. 24/94
 Uldum Sønderkær: lok. 24/105
 Ulkind: lok. 19/48
 Ullerup Skov: lok. 24/40

Ulleruplund: lok. 19/49
Ulmeskov: lok. 25/79
Ulvbjerg: lok. 20/19
Ulvebakker: lok. 24/43
Ulvebanke: lok. 19/36
Ulvedalen: lok. 24/43
Ulvemose (ved Tiufkær): lok. 25/104
Underup: lok. 24/71
Urlev Bakker: lok. 24/61
Urlev Banker: lok. 24/61
»Urlev Lyngbanker«: lok. 24/61
Urlev Skov: lok. 24/79
Urup: lok. 24/104
Urup Bæk: lok. 24/72 & 24/93
Ussinggård: lok. 24/109
Ussinggård Anneksskov: lok. 24/109
Ussinggård Sønderkov: lok. 24/109
Ustrup Skov: lok. 24/59
Uve Krat: lok. 19/33

V

Vamdrup: lok. 25/162
Vandel Bæk: lok. 25/138
Varmark Skov: lok. 25/32
Vejle By: lok. 25/80
Vejle Nørreskov: lok. 24/44
Vejle Sønderkov: lok. 25/75
Vejle Å: se bl.a. lok. 25/60-62, 25/64, 25/80, 25/85-87, 25/131
Vejlskov (del af Herslev Skov): lok. 25/107
Veldal: lok. 20/44
Velling Sønderkov: lok. 25/109
Velling Tørn: lok. 25/102
Vemmelund Skov: lok. 19/39
Vestbirk: lok. 24/99
Vestbirk Sø: lok. 24/99
Vestbirk-søerne: lok. 24/99
Vester Ørum: lok. 24/102
Vester Ørum Mose: lok. 24/102
Vesterby Skov (vest for Ødsted): lok. 25/87
Vesterkrat, Kovtrup : lok. 19/3
Vesterkrat (ved Ny Hampen): lok. 19/55
Vestermark, Gårsløv: lok. 25/96
Vester-Nebel Å (= Vester Nebel Å og Vesternebel Å): lok. 25/51 & 25/56
Vesterskov, Binderup : lok. 25/114
Vesterskov, Børkop: lok. 25/98
Vesterskov (ved Engelsholm Dyrehave): lok. 25/63
Vesterskov (del af Staksrode Skov): lok. 24/39
Vesterskov, Trelde: lok. 24/14
Vesterskov (syd for Østbirk): lok. 24/72
Vesterskov (ved Øster Starup): lok. 25/134
Vestervang: lok. 19/42
Vilstrup Skov: lok. 25/79
Vinddal: lok. 20/31
Vindemose: lok. 25/33
Vinding Skov: lok. 25/1
Vingsted Sø: lok. 25/86
Vingumgård Plantage: lok. 20/49
Vinten: lok. 24/93
»Vinten Mose«: lok. 24/93
»Vinten Skov«: lok. 24/93
Vissing Sønderkov: lok. 20/31
Vissingkloster (Gl.): bl.a. lok. 20/11 & 20/29

Viuf Skov: lok. 25/105
Voer Kloster: lok. 20/11
Voervad(s)bro: dels lok. 20/11 og dels 20/16
Vognkær Enge: lok. 25/4
Voldborg Sø: lok. 25/88
Volsø: lok. 20/17
Vonge Krat: lok. 19/38
Vongeskov: lok. 19/38
Vonsild Skov: lok. 25/115
Vorbjerg: lok. 24/71
Vorbjerg Bakker: lok. 24/71
Vorbjerg Høje: lok. 24/71
Vorsø: lok. 24/13
Vorsø Kalv: lok. 24/13
Vængmose: lok. 20/13
Vængsø: lok. 20/13
Vær (= »Væhr«): lok. 24/19
Vær Kirke: lok. 24/19
Vær Sø: lok. 24/19
Våbensholm Skov: lok. 20/40
Vårsø: lok. 24/13

W

Williamsborg Storskov: lok. 24/84
»Winthers Eng«: lok. 24/36

Y

Yding: lok. 24/48
Yding Skov: lok. 24/48
Yding Skovhøj: lok. 24/48

Ø

Ødis-Bramdrup: lok. 25/153
Ødsted: lok. 25/156
Ødsted Skov: lok. 25/87
Øghave: lok. 24/66
Øgård Skov: lok. 25/87
Ølsted Å: lok. 24/73 & 24/91
Ørnsholt: lok. 19/3
Ørnstrup Skov: lok. 24/73
Ørskov Sø (ved Sødover): lok. 25/143
Ørstbjerg: lok. 24/71
Ørum: lok. 24/84
Ørum Tørn: lok. 24/84
Ørum Å: lok. 24/84
Øsdal Bæk: lok. 25/11
Østbirk: lok. 24/123
Øster Nykirke: lok. 19/3
Østerbygård Skov (ved Vamdrup): lok. 25/119
Østergård Skov: lok. 25/71
Østerskov (ved Bråskov): lok. 24/79
Østerskov, Seest: lok. 25/117
Østerskov (del af Staksrode Skov): lok. 24/39
Østerskov, Trelde: lok. 25/14
»Øverste Ende« (på Endelave): lok. 24/58
»Øvre« (på Endelave): lok. 24/58

A

Åbjerg Skov: lok. 24/89

Åkær Å: lok. 25/48 - 49

Åle: lok. 19/60

Åle Kær: lok. 19/6 (& 24/94)

Årup Gård: lok. 24/108

Åsbæk Å: lok. 20/17

Åst Skov: lok. 25/66

MILJOMINISTERIET
FREDNINGSSTYRELSEN